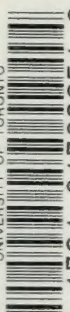
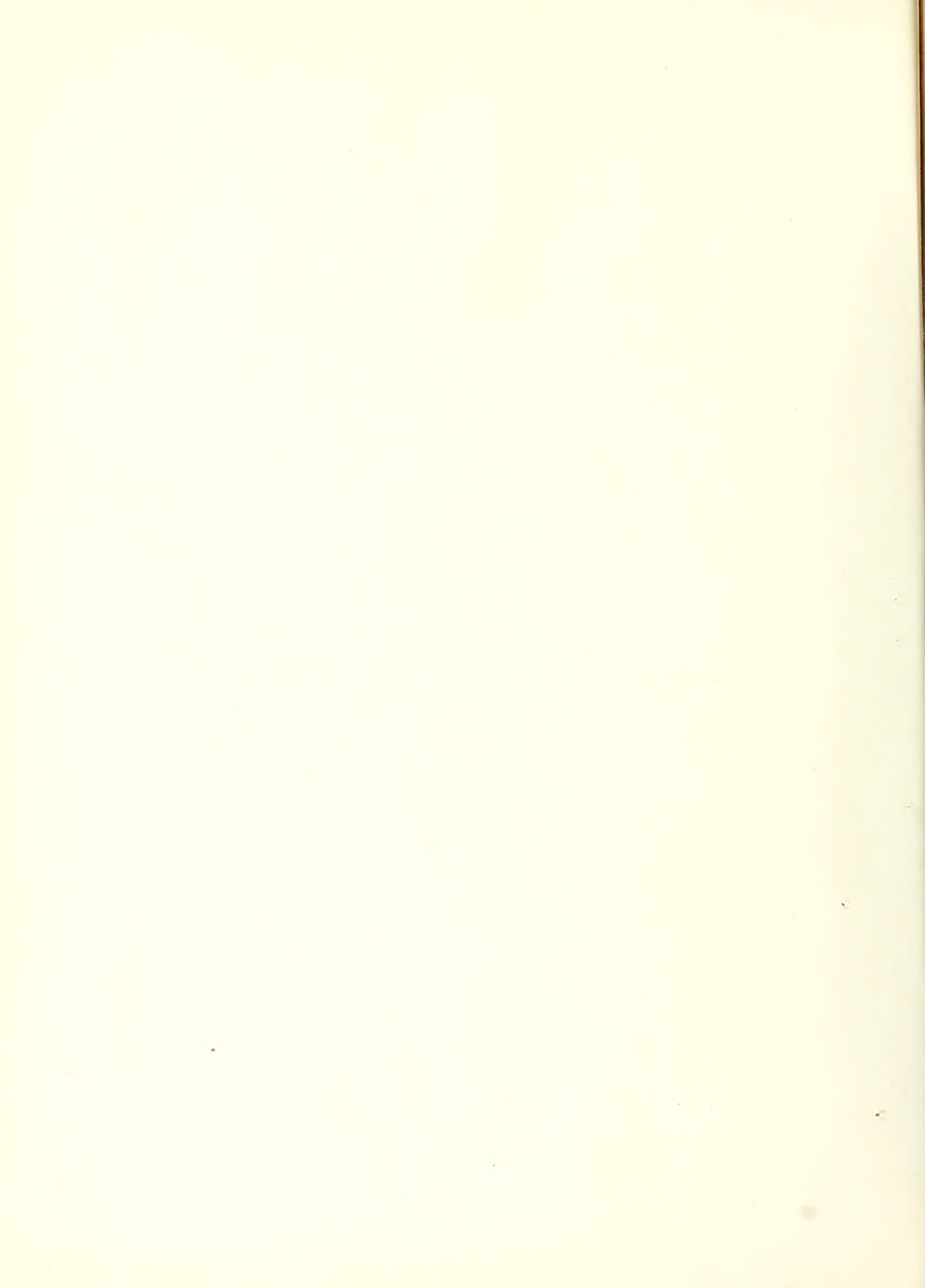

UNIVERSITY OF TORONTO

3 1761 01732851 9

INSCRIPTIONVM

5290

98

HISPANIAE CHRISTIANARVM

SVPPLEMENTVM

EDIDIT

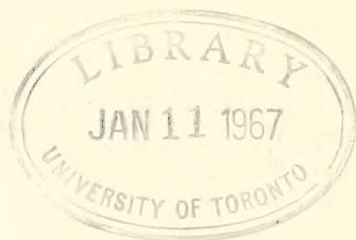
AEMILIVS HÜBNER.

BEROLINI TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MCM

CN
753
S7H8
Suppl.

PRAEFATIO

Post supplementa voluminis inscriptionum Hispaniae Latinarum aevi vetustioris edita annis MDCCCXCII et MDCCCXCVI¹⁾ diutius differre nolui quod dudum promisi, scilicet ut christianarum quoque certis de causis seorsum ab illis editarum iustum supplementum publici iuris facerem per hos XXVIII annos collectum²⁾. Nam una fere cum inscriptionibus illis vetustioribus ab amicis, quos tot nactus sum in Hispaniis tamque officiosos, etiam monumenta aetatis Visigoticae eorumque quae illam subsecuta sunt temporum continuo subministrabantur. Quodsi titulos temporum illorum recentiorum usque fere ad annum p. C. millesimum et quod paullum excedit in operis appendice comprehensus sum, quamquam ab ipsa antiquitate illi alieni sunt et ad mediam potius quam dicimus aetatem pertinent, eius rei causas olim exposui. Atque e iudicii virorum doctorum publice et privatim prolatis, quae ad me pervenerunt frequentia, gratum id eis accidisse video. Unde etiam in hoc supplemento appendicem titulorum recentiorum auxi. Additamenta ad inscriptiones Hispaniae christianas non multa edidi aliquot annis postea ad calcem syllogae inscriptionum Britanniae christianarum³⁾; ea suis locis in hoc supplemento repetivi emendatiora.

Iudices nactus est sylloge mea Hispana christianarum quantum scio quattuor tam doctos quam benevolos, Eugenium Bormann Germanum, collegam Vindobonensem et Corporis inscriptionum Latinarum voluminis XI editorem⁴⁾, Edmundum Le Blant Francogallum, inter christianae antiquitatis cultores post Rossii mortem diu et natu maximum et auctoritate primum⁵⁾, quem diem nuper obiisse octogenarium dolemus, Iohannem Wordsworth Britannum, sedis episcopalis Salisburgensis decus et ornamentum⁶⁾, Thomam Borrett Batavum⁷⁾. Quae ad operam emendandam illustrandamque viri illi doctissimi adnotaverunt, eis grato animo usus sum; ut docent adnotationes suis locis infra propositae.

¹⁾ Supplementum maius prodiit anno illo Berolini apud Georgium Reimer (pp. LXI—CV, 51*—54*, 781—1224 cum tabulis geographicis II, fol.), minus apud eundem annos abhinc tres ex Ephemeridis epigraphicae vol. VIII p. 351—526 seorsum expressum (pp. 175, 8.).

²⁾ Inscriptiones Hispaniae christianae prodierunt Berolini apud Georgium Reimer a. MDCCCLXXI (pp. XVI et 120 cum tabula geographica) 4.

³⁾ Quae prodierunt Berolini a. MDCCCLXXVI (pp. XXIV et 102 cum tabulis geographicis duabus) 4.

⁴⁾ In ephemeride theologa *Protestantische Kirchenzeitung* a. 1872 p. 33 s.

⁵⁾ In actis Academiae Parisinae mensuris *Journal des Savants* a. 1872 p. 312 ss.

⁶⁾ In ephemeride Britannica *the Academy* vol. III a. 1872 p. 156 ss.

⁷⁾ In actis Academiae Amstelaedamensis *Verslagen en Mededeelingen, Afd. Letterkunde*, ser. II tom. II a. 1873 p. 258 ss.

Inter viros doctos Hispanos Aurelianus Fernandez Guerra academicus Matritensis, defunctus d. VII m. Septembris a. MDCCCXCIV — ut e viris duobus quibus hanc operam olim dedicavi alter tantum Eduardus Saavedra salvus superstes sit amicis et patriae — vitae suae laborem primum esse voluerat opus grande de antiquitatibus patriae christianis, in quo non solum titulos inscriptos omnes, sed etiam artis monumenta ex aetate illa servata, sarcophagos praesertim operibus anaglyphis ornatos non paucos aliaque eius generis comprehenderat repraesentata artificiose et docte illustrata. Specimina tantum aliquot operis eius edere ei contigit, veluti commentarios de sarcophagis tribus in *Hellin* et *Layos* repertis, quos in sylloge splendida *Monumentos arquitectónicos de España* illustravit, et de quarto quodam Asturicensi, quem primus proposuit delineatum in altera sylloge Hispana *Museo Español de Antigüedades*. Praeterea scripta quaedam minora composuit de titulis Hispanis christianis, quae infra indicavi suis locis. Sed opus ipsum ineditum mansit; sumptus enim ad edendum necessarii, ut Guerra ipse mihi narravit, nimii erant quam quos aut academia historica Matritensis aut ex aerario publico ministri regii impendere possent. Quod maxime dolendum est; speramus tamen fore ut labor et industria annorum multorum non prorsus delitescant, sed ut Hispania aliquando illorum quoque monumentorum ita ut merentur edendorum curam et impensam praestare possit.

E viris aliarum gentium doctis unus Iohannes Ficker nostras, professor iam Argentoratensis, monumenta Hispaniae christianae vetusta indagare sibi proposuerat itineribus quibusdam susceptis et specimine uno alterove edito, neque vero adhuc opere aliquo magno complexus est. Enumeravit breviter sarcophagos Hispanos aliquot apud externos ignotos¹⁾ ediditque titulos inscriptos in sarcophagis Caesaraugustano et Astigitano²⁾. Sarcophagi autem illi christiani etiamsi inscripti-
onibus carent plerique, duobus exceptis, propter anaglypha, quibus ornati sunt, pertinent aliqua ratione ad monumenta in hoc meo volumine proposita. Unde enumerationem eorum brevem hic subiungo. Sunt autem hi, secundum ordinem geographicum huius voluminis compositi.

Sarcophagi
christiani

1. Emeritensis, quem vidi insertum parieti domus Iohannis alicuius Cantos (*calle de Santa Olalla* n. 2); memoravit eum post me (*Antike Bildwerke in Madrid* cet. p. 327) Guerra (ad n. 6). Contra titulus Inscr. Hisp. christ. n. 23, chrismate inscriptus, potest quidem sarcophagi fuisse, sed potius mihi visus est aedificium aliquot ornavisse.

2. Augustobrigensis, in quo est Christus cum apostolis duodecim (infra n. 353).

3. Astigitanus exhibens sacrificium Abraham, Pastorem bonum, Daniel in lacu leonum (infra n. 370).

4. Tuccitanus (longus m. 2.14, altus 0.61, latus 0.66), saeculi puto quarti, septem Christi actiones repraesentans, resurrectionem Lazari, caeci sanationem, curationem mulieris, Petri abne-

¹⁾ In actis instituti archaeologici Germanici quod Romae est, *Mittheilungen des römischen archäologischen Instituts* vol. IV 1889 p. 77 s.

²⁾ In libro suo *die altchristlichen Bildwerke im Museum des Laterans* (Lipsiae 1890 pp. 211 cum tabulis II et imaginibus quibusdam in textum insertis).

gationem, curationem paralytici, miraculum panis et piscium, nuptias Chanae. In operculo mutilo iuxta tabellam sine inscriptione, quam sustinent genii alati duo, a laeva sunt tres iuvenes in fornace Babylonica, a dextra Ionas e delphino surgens. Repperit nuper et edidit una cum titulo infra n. 371 Emmanuel Gomez Moreno Granatensis.

5. Asturicensis postea conversus in sepulcrum regis Adefonsi Magni, item saeculi quarti quintive. Exhibet resurrectionem Lazari, Petrum in vinculis, Mosen ad rupem Horeb, Adam et Evam, miraculum panis et piscium, assumptionem beatæ Virginis. Memorant Ambrosius Morales in itinere (suo *viaje santo* p. 178 cum adnotationibus Henrici Florez) et in chronicis I f. 179 v. et Maurus Castella Ferrer *historia del Apostol Santiago* (1610) f. 481; ego *Antike Bildwerke* p. 343 n. 946. Editus est ab Aureliano Guerra et docte illustratus in *Museo Español de antigüedades V* 1875 p. 587 ss.

6. Virovescae (*Briviesca*) extare sarcophagum christianum similibus ut reliqui eius generis anaglyphis ornatum adnotat Guerra *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 61, neque vero descripsit accurate. Aliunde non novi.

7. Caesaraugustanus editus Inscr. Hisp. christ. n. 152; cf. infra additamenta ad conventum Caesaraugustanum (p. 72 supplementi huius).

8. Caesaraugustanus alter in eadem crypta sanctæ Engratiæ servatus. Repraesentantur Christus curans mulierem, virgo Maria inter Petrum et Paulum, Christus et Maria, assumptio beatæ virginis adstantibus Paulo et Iohanne, Christus cum caeco, nuptiae in Chana, Christus praedicans. A latere dextro Adam et Eva, a laevo Christus cum Adam et Eva atque Noah (?) cernuntur. Videtur saeculi esse quarti. Descripsit Fr. Leo Benedictus Martón in libro *historia del real monasterio de Santa Engracia* (Caesaraugustae a. 1737) p. 59ss.

9. Toleti muro portae urbanae quae dicitur Solis inserta sunt fragmenta duo anaglyphi, quae Christum exhibent cum Petro apostolo. Ad sarcophagum pertinere saeculi fortasse quinti adnotavit Ioh. Ficker *Mittheilungen des römischen archäolog. Instituts* IV 1889 p. 78.

10. In *Layos* oppido a Toletum versus meridiem et orientem leugas duas repertus a. 1654, usque ad a. 1754 servatus in palatio dominorum villae, postea translatus Toletum, ubi extat insertus parieti sacristiae ecclesiae Sancti Dominici *el Real*, longus m. 1.82, altus 0.63, saeculi, ut Guerrae visus est, quarti. Repraesentata sunt resurrectio Lazari, sacrificium Abraham, miraculum panis et piscium, cena domini, Adam et Eva, adoratio magorum. Descripsi ego *Antike Bildwerke* cet. p. 342 n. 944, edidit Guerra in *el Arte en España* I 1862 p. 169 et in *Monumentos arquitectónicos de España* p. 2 cf. n. 11.

11. In eodem *Layos* oppido alter sarcophagus repertus a. 1627, servabatur ibi in aedibus comitum de Mora, postea devectus ad *Burguillos* oppidum, unde a. 1862 Guerra auctore trans-

latus est in aedes academiae historicae Matritensis, ubi extat in aula magna. Longus est m. 2.09, altus 0.58, latus 0.70. Repraesentantur resurrectio Lazari, Christus cum caeco, paralyticus sanatus, virgo Maria orans, nuptiae Chanae, sacrificium Abraham, Moses ad rupem Horeb. Edidit, postquam memoravit Petrus de Rojas comes de Mora *historia de Toledo* (Matriti 1654) p. 227 (inde ego *Antike Bildwerke* cet. p. 342 ad n. 944), Guerra in *Monumentos arquitectónicos de España* p. 2 cf. n. 11, qui putat saeculi esse quinti.

12. *Husillos* in regno Castellae veteris extabat sarcophagus in ecclesia, longus pedes Hispanos octo, altus $3\frac{1}{2}$, descriptus ab Ambrosio Morale in itinere suo (*viaje santo* p. 26), qui pugnam inter Curiatios et Horatios in eo repraesentatam esse putabat. Agnoscitur ex descriptione sacrificium Abraham.

13. Aurgitanus ex *Jaen* translatus Matritum in museum archaeologicum, in quo repraesentata sunt resurrectio Lazari, pastor cum pecoribus, Christus captivus et Petrus aurem Marci caedens; memoratur a Joh. Ficker *röm. Mittheilungen* I. s. s. p. 78. Saeculi videtur esse quarti quintive.

14. Prope *Hellin* urbem a Murcia leugas $2\frac{1}{2}$ ad viam Romanam in colli *Telmo* repertus est a. 1834, qui iam servatur Matriti in aedibus academiae historicae, scalae muro insertus. Longus est m. 2.14, altus 0.57, latus 0.67; saeculi Guerrae visus est tertii, mihi potius quarti. Repraesentantur Moses ad rupem Horeb, Christus cum caeco, apostoli duo versus dextram conversi, Christus librum legis tenens, apostoli duo conversi versus laevam, baptisma Christi, sacrificium Abraham. Memoratur in actis academiae historicae Matritensis vol. VIII 1852 p. XXIV; edidit et descripsit Aurelianus Guerra in *Monumentos arquitectónicos de España* p. 2; v. I. H. Chr. p. 49 post n. 157.

15. Valentiae, repertus a. 1865 in castello (*en el parque de artillería*), servatus olim in coenobio S. Dominici, nunc in museo provinciali, longus m. 1.93, altus 0.57, latus 0.64 ex lapide albo, quem *buscarró* dicunt, in vicinia urbis reperto. Inter columnas duas ordinis Corinthii et strigas more solito curvatas chrisma est corona laurea cinctum et infra crux Latina, quam dicunt, ornata margaritis, in qua sedent columbae duae, in angulis duo sunt flores, adstant infra cerva et agnus. Noverat Guerra (cf. supra n. 6); descripserunt et illustrarunt Rochus Chabas, Franciscus Danvila, Iosephus Martinez Eloy in ephemeride *el Archivo* I 1886/87 p. 314. 323. 401. 409 II 1888 p. 129; imaginem lithographam satis accuratam, quam faciendam curaverunt viri docti *de la Comisión provincial de monumentos* eo quo inventus est sarcophagus anno, misit Ludovicus Tramoyeres Blasco Valentinus. Quaeritur sitne anaglyphum eiusdem atque sarcophagus aetatis. Is enim sine dubio vetustus est, i. e. saeculi sive IV sive V; anaglyphum diversum est ab eius aetatis operibus.

16. Tarraconensis muro ecclesiae cathedralis insertus supra portam dextram, eadem continens anaglypha, quae sunt in Gallico apud Le Blant (*les sarcophages chrétiens de la Gaule* p. 63) et in Lateranensi apud Raphaellem Garrucci (314,5). Memorat Ficker *Mittheilungen* I. s. s. p. 77 et *die altchristlichen Bildwerke des Laterans* p. 71.

17. Tarraconensis alter in museo cum inscriptione pagana C. II 4518 = S. 6075; indicat Ficker *Mittheilungen* l. s. s. p. 78. Saeculi est quarti.

18. Barcinonensis ex hospitio vetere *del Sable* translatus in museum, repraesentans captivitatem Petri, resurrectionem Lazari, sanationem caeci (*Bullettino del Instituto archeologico* a. 1860 p. 176, *Antike Bildwerke* cet. p. 282 n. 669), longus m. 2.11, altus 0.57, latus 0.55. Imago non satis accurata est in Antonii Elias de Molins *Catálogo del Museo provincial de antigüedades de Barcelona* (Barcinone 1888) p. 112 n. 871.

19. Gerundensis in ecclesia Sancti Felicis continens eius reliquias. Repraesentata sunt Moses ad rupem Horeb, Christus cum caeco, paralyticus sanatus, miraculum panis et piscium, resurrectio Lazari. Imago edita est, sed prave explicata a P. Iosepho La Canal *España sagrada* XLV 1832 p. 64. Memorat Guerra *Monumentos arquitectónicos de España* (supra n. 5), qui putat saeculi esse quarti.

20. In eadem ecclesia S. Felicis Gerundae alter sarcophagus est mulierem orantem habens in medio inter ornamenta strigilata, quae vocant, et pastorem bonum, memoratus a Fickero *Mittheilungen* l. s. s. p. 77, eiusdem fere ut n. 19 aetatis.

21. Emporitanus repertus a. 1846 in parietinis oppid, servatus in museo Gerundensi. Insunt Amores quattuor anni tempora repraesentantes et inter eos pastor bonus; in operculo vindemia vini et olearum. Memoratur a Ioachimo Botet y Siso *noticia histórica y arqueológica de Emporion* (Matriti 1879) p. 118 et a Fickero *Mittheilungen* l. s. s. Saeculi videtur quarti esse.

22. Fragmentum sarcophagi alterius Emporiis reperti, in quo intra coronam lauream leguntur $\text{A}\overline{\text{X}}\omega$. E Ioachimi Botet y Siso libro supra indicato p. 122 Ficker *Mittheilungen* l. s. s. p. 77, saeculi eiusdem atque n. 21.

23. Saetabitanus extans ibi (*Játiva*) in ecclesia cathedrali; ectypum gypseum est Matriti in museo archaeologico. Longus est m. 1.45, latus 0.65, crassus 0.18. Descripsit Perez Bayér in itinere suo manu scripto; edidit unus Villanueva *viaje literario I* p. 4. Anaglyphum obscurum est neque simile eorum, quae in reliquis sarcophagis christianis cernuntur.

Ab Academia Parisiensi inscriptionum doctum aliquem iuvenem M. J. Letaille video adiutum esse, ut sarcophagos christianos Africae et Hispaniae colligeret et photographice exciperet¹⁾; neque vero quidquam eius operis adhuc quantum scio publici iuris factum est. Atque haec quidem de sarcophagis.

Inter monumenta epigraphica numero circiter CCXXXVI, quae hic aut primum omnino proponuntur aut ex umbra librorum et ephemeridum, quae paucorum in manus venire et a pauci-

Carmina
christian

¹⁾ A. Herou de Villefosse *discours du 12. Nov. 1897* Parisiis 1897 4. p. 22.

oribus legi solent, iam in publicam lucem prodeunt, locum primum occupant carmina epigraphica duodecim, quae e schedis vetustis primus edidit Iohannes Baptista de Rossi, antiquitatis christianae universae interpres clarus, quem post opera magna aut absoluta aut imperfecte relicta morte praematura his litteris ereptum lugemus. Anthologia Hispana vetusta quam vocavit, saeculo octavo scripta, saeculum unum tantum alterumve ab aetate titulorum ipsorum distat quos continet. Carmina vero illa insignia saeculorum quinti et sexti ignota manserant pleraque tam reliquarum nationum viris doctis, donec a Rossio oblivioni erepta sunt, quam Hispanis ipsis. Tam enim mature putanda sunt interiisse, ut aevo nascentium antiquitatis studiorum nullius eruditi oculos in se convertere potuissent. Quot eius generis monumenta ecclesias Hispanas olim illustraverint demonstrant cum exempla in sylloge mea antea proposita quam quae nova illis accesserunt in hoc supplemento; veluti fragmentum Salvaterranum (n. 355), carmen Hispalense (n. 363) et Tuccitanum (n. 371), fragmentum ex *la Puebla del Prior* (n. 452), epitaphium Lucenense (n. 455) et Iliberritanum (n. 456), fragmentum Malacitanum (n. 457). Buechelerus in Anthologiam suam carminum epigraphicorum ex inscriptionibus antea a me editis poemata recepit paene omnia, numero viginti; ex eis quae nunc eduntur tria (n. 386. 398 = 165. 413).

Anthologiam illam carminum veterum christianorum Hispanam, descriptam sibi e codice Parisino vetusto a Leopoldo Delisle viro clarissimo, qui archia publica Galliarum summa cum gloria regit, Rossius edidit integram¹⁾ atque de syllogis carminum christianorum omnibus egit plenissime in operis prooemio, ubi fundamenta iecit historiae studiorum epigraphicorum universae. Anthologia Hispana, servata in codice Parisino Latino n. 8093 saec. VIII (v. apud Rossium prooemii caput III § XXX), continet praeter epigrammata quaedam Martini Dumiensis a Sirmondo iam edita (infra n. 379), quae redeunt in aliis anthologiis, veluti in codicis Parisini Lat. n. 2832 saec. IX, de quo Rossius dixit alio operis sui loco (p. 262), epigrammata illa duodecim, 'excerpta', ut ipsius Rossii verbis utar, 'ex una vel pluribus syllogis epigraphicis in Hispania confici coeptis fortasse antequam haec anthologia saeculo octavo exarata est; plerique enim tituli monumentorum in eam recepti septimo et octavo saeculo antiquiores sunt'. Carmina si artem spectas sane laude vix digna sunt paucis exceptis, veluti n. 361. 389, monstrantque paene eundem formularum usum, quas Italiae et reliquarum provinciarum adhibere solebant vel poetae vel artifices quadratarii. Etenim Edmundus Le Blant in censura libri mei etiam illud observavit rectissime, titulos christianos Hispanos in universum non multum differre ab Italicis Gallicis Africanis reliquarumque provinciarum imperii Romani occidentalis. Scilicet testantur easdem ibi quoque in usu fuisse defunctorum designationes, dedicationis formulas, carminum initia et clausulas, abesse etiam ab eis vitae terrestres memoriam paucis exceptis. Ut appareat iure Orosium scripsisse verbis eloquentibus, ubique sibi patriam, ubique legem et religionem suam esse, in diversissimis imperii Romani provinciis ad Christianos et Romanos Romanum se et Christianum accedere, ubique inter Romanos Romanum, inter Christianos Christianum se esse (adv. paganos V 2, 1—6). Adnotavit idem Le Blant simillimas esse inscriptiones christianas Hispanas Gallicis, imprimis provinciae Narbonensis — scilicet quae aetate illa cum Hispania artis vinculis coniuncta erat — atque servavisse diutius etiam quam illas symbola et formulas vetustas, quae Romae et in Italia antea iam obsolevisent.

¹⁾ In sylloge inscriptionum christianarum urbis Romae (vol. II parte prior. quae sola prodit Romae a. MDCCLXXXIII pp. LXX et seq. fol.), p. 292 ss. Partem posteriorem perficere ei non contigit, sed a discipulis epletur.

Mirum contra est quod indicia, quibus a Catholicis Ariani, Priscillianistae alique haeretici distingui possint, omnino desunt. Titulus enim Iliberritanus (n. 115) restitutus sub Reccaredo, primo Visigotorum rege, qui fidem Arianam reiecit, cum 'sancta tria tabernacula in gloriam trinitatis' aedificata memoret, fidem proprie catholicam testatur.

Unum tantum prorsus peculiare est in titulis Hispanicis, temporum notationes. De aera Hispanae origine quam ego olim in suspenso relinquendam duxi quaestio interim denuo tractata est ab Iohanne Heller, iuvene studiis medii aevi historicis dedito, qui paullo postea diem obiit¹⁾. Statuit ille originem eius aerae repetendam esse a cyclo quodam paschali annorum nonaginta quinque, qui in annum a. Chr. trigesimum octavum incideret. Qui apud scriptores, veluti apud Prosperum, memorantur cycli incipiunt ab anno p. Chr. 46; cyclus igitur paene integer unus huic praecessit apud Hispanos. Annus autem tricesimus octavus propterea visus est electus esse, quia alius nullus extat propior ab eo anno, quo Christus natus est, simulque ita comparatus, ut principium cyclorum occidentalis orientalisque in eum quadret. Auctor vero computationis eius non sine acumine institutae ignoratur. Cum desint testimonia diserta, solutio quaestionis diu ac multum versatae ultra probabilitatem perducere nequit; sed est illa probabilitas magna solutioque haec prioribus omnibus praeferenda.

Nova lux quaestioni visa est affluxisse ex annorum indicationibus, quae titulis quibusdam Latinis aevi vetustioris in regionibus Hispaniae septentrionalibus, i. e. Asturiae et Cantabriae, adscriptae sunt²⁾. Scilicet leguntur in titulis illis annorum indicationes hae:

[a]erae	CL	C. II 5729 = 2707
*anno	CCLI	2833 ³⁾
co(n)s(ulatu)	CCCXVI	5752
..	CCCXXIII	2714 = 5732
..	CCCXXXIX	2713
aera co(n)s(ulum)	CCCLXIII	5683
co(n)s(ulatu)	CCCC	2918
aera	CCCCLXXIV	5744
c(onsulatu)	CCCXXCII	5738

Annus igitur antiquissimus in titulis hisce indicatus est CL . . . non plenus, propter auctoris tituli deperditi fidem non satis certam: recentissimus CCCXXCII (= CCCCLXXXII). Tituli autem omnes propter sermonis formularumque indolem et propter litterarum formas tribuendi sunt necessario saeculis primo ad tertium aut quarto fortasse ineunti, recentiores vero nullo modo esse possunt. Apparet aeram quae a consulatu consulibusve computatur, cum de consulibus consulatave alio atque populi Romani cogitari nequeat, repeti omnino non posse ab indigenis a Romanis in dicionem redactis. Cogitari igitur potest de initio dominationis Romanae in Hispania constitutae a Scipionibus saeculo u. c. sexto, a. Chr. n. tertio. Itaque si aera illa incipiebat ab anno 536 u. c. = 218 a. Chr., quo

¹⁾ In H. de Sybel annalibus historicis (*Historische Zeitschrift* vol. XXXI 1874 p. 31 ss.).

²⁾ Composui eas in indice voluminis II Corporis inscriptionum Latinarum in Supplemento eius edito (p. 1112). Retraxit quaestionem Mommsenus in annalibus *Neues Archiv für ältere deutsche Geschichtskunde* XVIII 1895 p. 271 s.

³⁾ Titulus hic quamvis non ad ipsam Cantabriam pertinet, sed ad regionem provinciae Tarraconensis vicinam, tamen eandem aperte computationem videtur sequi, dummodo recte descriptus est; sed interiit fideque non nimis certa stat unius descriptoris.

anno Scipiones primum in Hispaniam venerunt, annus qui certo traditur antiquissimus
316 incideret in a. 852 u. c. = 99 p. Chr.,

novissimus autem

482 in a. 1018 u. c. = 265 p. Chr.

Provinciam vero Romanam constitutam esse probabile est anno demum 548 u. c. = 206 a. Chr. (v. C. II S. p. LXXXV). Hunc annum si aerae initium fuisse ponimus, annus antiquissimus
316 incideret in a. 864 u. c. = 111 p. Chr.,

novissimus autem

482 in a. 1030 u. c. = 277 p. Chr.

Neque video quid obstet quo minus statuamus hanc fuisse aerae computationem nisi illud, quod Asturia et Cantabria ab Augusto annis demum 728/729 u. c. = 26/25 a. Chr. in provinciae formulam redactae sunt. Id vero aerae initium fuisse nullo modo potest: nam incideret

aera 316 in annum 1044 u. c. = 291 p. Chr.,

aera 482 in annum 1210 u. c. = 457 p. Chr.,

quae aetas a titulorum illorum indole universa prorsus abhorret. Sin vero sequimur opinionem, quam Mommsenus proposuit, scilicet aeram incipere ab eo anno, quo D. Iunius Brutus Lusitaniae et Hispaniae regiones septentrionales subegit, 616 u. c. = 138 p. Chr., incideret

aera 316 in annum 932 u. c. = 179 p. Chr.,

aera 482 in annum 1098 u. c. = 345 p. Chr.

Sed etiam hac ratione titulus novissimus a. 482 (n. 5738) reicitur in aetatem nimis recentem; certum enim est non recentiorem eum saeculo esse secundo tertiove. Accedit quod Brutus Lusitaniae et Callaeciam subegit, non Asturiam et Cantabriam, quas Augustus demum vicit vasto terrarum spatio ab illis remotas. In Lusitania vero et Callaecia aerae illius testimonia nulla unquam reperta sunt, in Asturia et Cantabria omnia. Multo etiam minus cogitari potest de aera Hispana aliunde nota, quae incipit ab anno 38 ante Chr. n.; id quod Guerra fecit. Nam tum incideret annus titulorum illorum antiquissimus

316 in annum 1107 u. c. = 354 p. Chr.,

482 in annum 1273 u. c. = 519 p. Chr.:

quam aetatem tituli illi omnino excludunt.

Itaque rationibus omnibus denuo perpensis atque examinatis id tantum aliqua cum probabilitate potest conici, Asturiam et Cantabriam, postquam ab Augusto subactae sunt, adoptavisse aeram aliquam provinciae universae, incipientem illam ab anno 548 u. c. = 206 a. Chr., cuius tamen usus nescio qua causa regionem totius provinciae maxime septentrionalem non excessit. Quodsi ita iudicamus, tituli illi novem supra scripti cadunt inter annos p. Chr. 111 et 277; id quod cum eorum indole prorsus convenit. De aerae vero Hispanae origine, quae ab anno 38 a. Chr. incipit, nihil inde discitur.

Aerae autem vocabulum, si tam antiquiorem illam quam hanc recentiorem aetatem designabat, non posse originis esse Germanicae, ut fuerunt qui crediderint, iam extra omnem dubitationem positum est. Neque maiore cum probabilitate ad Ibericam originem revocabitur; non facile enim in titulis Latine scriptis consulum Romanorum annos vocabulo peregrino indicari credemus. Contra aerae vocabulum a stipendiis translatum esse ad annorum designationem,

converso numero plurali *aera* in *aera* feminini generis singularem, rustica sane et semibarbara consuetudine, quam tamen excusabimus in regione potissimum ea, unde milites plurimi per dilectus annuos in exercitum Romanum intrabant, ut Hellero olim ita mihi semper visum est plurimos in se habere probabilitatis calculos.

Inter annorum notationes etiam indictiones interdum adhibitae sunt in titulis Hispanis; ut habet breviarium Alarici ad a. 507: *ab hoc consule qui vult per indictionem computet vel per aerum* [corrigere *aeram*]. Scilicet Graeci homines, ut recte observavit Le Blant, Graeca usi sunt computatione etiam extra Graecae linguae fines, ut Comenciolus patricius in titulo portae urbis Carthaginis novae (n. 176 = C. II 3420), et Graecus aliquis Carteiae defunctus (n. 289). Collegit exempla eius usus P. Fidelis Fita in commentatione *indicciones griegas en lápidas visigóticas* (*Boletín de la Academia XXI* 1892 p. 5—19) atque composuit quae inde visa sunt redundare ad annos regum Visigotorum a Teudi ad Reccaredum accuratius definiendos.

De nominibus originis Germanicae, quae tituli Hispani a me editi continent, egit Ernestus Foerstemann¹⁾. Nova quaedam in hoc supplemento accesserunt iam notis. Quae ad formulas, carmina, signa et symbola, ad linguae et scripturae formas varias accuratius cognoscendas accedunt e titulis novis ad ea, quae de rebus illis complexus sum in praefatione voluminis prioris, nolui iterum hic persequi. Facile enim iam nota augeri, nova non pauca accedere observabunt periti. Omnia ea coniuncta exhibent indices novi huic supplemento adiuncti.

Nomina
Visigotica

Ad aetatis Visigoticae historiam admodum obscuram accuratius noscendam quam maxime nummi faciunt aurei sive trientes solidorum a regibus Visigoticis cusi. Post Henrici Florez operam in nummis illis explicandis collocatam, praeclaram illam ut omnia quae commentus est homo rara ingenii dote praeditus, insertam tertio de nummis Hispanis volumini post scriptoris mortem demum edito (Matriti a. MDCCLXXIII), composuit eos Aloysius Heiss Belga²⁾. Atque sane meritis est Heissius de nummorum illorum cognitione inter viros doctos aliarum nationum latius propaganda, cum lingua uteretur in libro suo Francogallica nummosque illustraret tabulis opera artificum Francogallorum sollerter et fideliter delineatis. Sed in explicationibus inscriptionum, quae in nummis sunt, atque eis praesertim, quae oppidorum nomina continent, desideratur doctrina solida et iudicium cautum, quae non minus desiderari in opere eius maiore de nummis Hispaniae antiquis exposui alio loco³⁾. Post eius librum editum nummi aliquot novi accesserunt editi eis locis, quos indicavi in Monumentis linguae Ibericae (p. 212). Sed longe illa numero et pretio superantur thesauro nummorum Visigoticorum circiter mille, qui prope Carmonem detectus est a. 1891 descriptusque in libello Emmanuelis Fernandez y Lopez⁴⁾. Didicimus e nummis istis nomina regum duorum adhuc inaudita Jajitae et Judilae, item locorum, ubi nummi cusi sunt, complura nondum in nummis illis observata et partim prorsus nova. Accessit paullo postea cura Arthuri Engel numismatici Parisiensis rex Suniefredus⁵⁾, non componendus ille cum Cuniefredo quodam spathario aliunde noto; nomina enim haec duo prorsus

Nummi
Visigotici

1) *Altdeutsche Namen aus Spanien* in Adalberti Kuhn *Zeitschrift für vergleichende Sprachforschung* vol. XX 1872 p. 433 ss.

2) In libro splendido *les Monnaies des Rois Wisigoths*, Parisiis a. 1872 fol.

3) *Monumenta linguae Ibericae* p. XIV.

4) *El tesoro visigótico de la Capilla*, Hispali a. 1895; de quo dixi in ephemeride Germanica *Deutsche Literaturzeitung* a. 1897 p. 498 et in Hispanica *Revista crítica* a Raphaele Altamira edita vol. II 1897 p. 93—97.

5) *Gazette numismatique* 1898 p. 125 ss. cf. G. Cirot *Revue des études anciennes* I 1899 p. 168 et *Bulletin hispanique* I 1899 p. 41 ss.; R. Mowat *Revue numismatique* 1899 p. 102s.

diversa sunt. Siquis igitur post Felicis Dalm operam ante hos viginti septem annos editam de regibus Germanorum¹⁾, doctam sane et laboriosam, denuo inquirere volet in tempora illa, inveniet in titulis nummisque quae cognitionem non mediocriter augeant.

Non puto hoc supplementum inscriptionum christianarum ultimum esse; imo spero qui post me venient fore ut multa reperiant addenda et emendanda. Nam non pauca adhuc latere eius aevi monumenta in oppidis ecclesiis coenobiis praesertim earum in paeninsula regionum, quae sitae sunt versus occidentem et septentriones, habeo persuasissimum. Illae enim regiones fidem christianam post Arabum invasionem servaverunt intactam.

E reliquis imperii Romani regionibus testimonia quae antiquitates Hispaniae christianas illustrarent pauca accesserunt vel nulla; nisi me quaedam fugerunt quamvis sollerter talia circumspicientem in libris et ephemeridibus. Unum hoc enotavi. Clusii in basilica S. Secundiani repertum est epitaphium acrostichon episcopi alicuius — initia versuum priorum, qui nomen exhibebant, interierunt — saeculi octavi, qui obiit (v. 16)

veniens ab Hispaniis Isma[elit]ar(um) clade sublatus²⁾.

Tituli falsi

Sed etiam falsis suspectivae tituli accesserunt duo pretii nullius (n. 105* 106*), qui damnum inferre studiis antiquitatis christianae non possunt. Damnum vere inferre non desierunt in libris in Hispania et extra eam editis tituli, quos de persecutionibus Neronis et Diocletiani testimonia proferre voluerunt qui eos finxerunt saeculo XV exeunte vel ineunte XVI, dudum explosi et a me inter falsos voluminis maioris collocati (CII n. 231* 233* 234*). Quod in Cyriaci Michaelis Vigil libro de Asturia alioquin utilissimo (v. infra p. 112) eius generis titulus aliquis (n. 278* c syllogae meae prioris) sine suspitione repetitur (p. 201 libri eius), non mirabimur; mirabimur eundem protrahi ex angulo illo obscuro in lucem censurae criticae libri eius sine ulla suspitione a censore doctissimo³⁾. Testem eius rei habeo praeterea Edmundum Le Blant⁴⁾ ipseque non raro expertus sum idem, dum oppidorum provinciarumque Hispanarum historias perlustro quotannis fere edi solitas. Conscriptae sunt plerumque ab hominibus parum doctis, qui dum studium laudabile in historiam patriam illustrandam convertunt, propter doctrinae et librorum inopiam in gravissimos errores incurrunt. Exposui haec et similia saepe libros eius generis diiudicans in ephemeridibus criticis Germanicis, nuper etiam in Hispanis⁵⁾. Ceterum huius quoque generis libri in Hispania et Portugallia, ut in aliis regionibus, paulatim aliquanto emendatiores evadunt.

Auctores

Studia mea in titulos Hispaniae christianos conversa adiuverunt amici fere eidem, fidei et diligentiae spectatae omnes, quorum nomina in praefationibus ad supplementa inscriptionum reliquarum Hispaniae et Portugalliae consignavi cum debita gratiarum actione. Inprimis laudandi sunt Berlanga Malacitanus, Fita Matritensis, Leite de Vasconcellos Olisiponensis; quorum hic

¹⁾ Pers V *die politische Geschichte der Westgothen*. Würzburg a. 1870.

²⁾ Editum est epitaphium in annalibus Italicis *Notizie degli scavi* vet. a. 1888 p. 487; inde repetivit Buecheler carmina epigraphica n. 797.

³⁾ In ephemeride *Berliner philologische Wochenschrift* IX 1889 p. 781ss.

⁴⁾ In censura libri mei supra indicata p. 333.

⁵⁾ *Revista critica de historia y literatura españolas* 1895 p. 161 et *Revista critica de historia y literatura españolas, portuguesas é hispano-americanas* I 1896 p. 101ss. 367ss. II 1897 p. 137ss.

Lusitaniae et Callaeciae, ille totius Hispaniae, Berlinga Baeticae titulos subministravit. Exempla titulorum nonnulla debeo Iohanni Ficker theologo, de quo supra iam dixi, sumpta illa summa cum cura et peritia in itinere quod per Hispaniam fecit a. MDCCCLXXXI. In Baeticae titulis legendis et explicandis praeterea me adiuvit observationibus doctis et ingeniosis Emmanuel Gomez Moreno Granatensis, iuvenis optimaе spei, qui titulos musei Granatensis locorumque aliquot vicinorum accuratissime mihi descripsit. Musei Matritensis et titulos et ectypa gypsea mea causa denuo inspexit Iosephus Raimundus Mérida, cuius officia indefessa numquam non expertus sum. Extremaduræ Hispaniae titulos, imprimis Emeritenses, indagavit sollerter et descripsit perite Marchio de Monsalud, iuvenis doctus, qui raro exemplo eoque magis laudabili operam et impensam in monumenta antiquitatis Romanae et Visigoticae colligenda et edenda convertit. Musei Hispalensis monumenta, quae curat, Emmanuel de Campos y Munilla mihi transmisit descripta et chartis expressa. Asturiae titulos, quamvis recentioris aetatis, sed nihilo minus gravissimos et rerum hominumque illustrium memoriis plenos, collegit et edidit magna cum cura Cyriacus Michael Vigil Ovetensis, de cuius meritis alio loco verba feci¹⁾. Ex omnibus fere Hispaniae et Lusitaniae regionibus nonnulla mihi subministravit Edwardi Spencer Dodgson peregrinatoris indefessi curiosa diligentia; nam quod Britannus hic doctus Vasconum potissimum linguae illustrandae operam dat, nunquam impediēbat quominus amicorum desideriis obtemperaret in cuiusvis generis monumentis antiquis indagandis. Nomina reliquorum virorum doctorum, qui sciscitanti mihi operam praestiterunt benevolam et bonae frugis plenam, hic non enumero singillatim neque vero omisi suis locis memorare.

Non utiles tantum ad aetatem inscriptionum saepe incertam ex litterarum formis accuratius Imagines definiendam, sed plane necessariae ad textum non raro obscurum fideliter repraesentandum imagines sunt, non delineatae lignoque incisae, qualibus in priore volumine uti necesse erat, sed arte photographica expressae, quales nunc iam exiguntur ubique et paene nulla difficultate multiplicantur. Ut ectypa et imagines photographicas quae ad eius generis tabulas faciendas necessariae sunt, mihi compararem, laborem impendi diuturnum et saepe taediosum. Sed adiutus sedulitate amicorum eorum, quos supra iam laudavi, aliquanto plus quam dimidiam partem inscriptionum quas hic edo novarum — i. e. ex CCXXXVI numero, ut supra dixi, CXXX — ita repraesentari licuit, ut exigunt litterarum formae plerumque admodum singulares, scripturae dispositio, ornamenta adiecta. Verum est ex imaginibus illis XIV tantum desumptas esse arte photographica e lapidibus ipsis; LXII eadem arte photographica exprimunt non lapides, sed ectypa chartacea; LIV similiter repetunt imagines delineationesve ab aliis scriptoribus antea propositas. Atque imagines photographae ex ectypis chartaceis sumptae illud sane incommodi habent, quod superficiem non lapidis sed chartae exhibent cum rugis suis et cum lineis, quae in plicandis chartis oriuntur; unde non tam lectio impeditur quam universa lapidis imago mutatur. Sed tamen toleranda visa sunt haec incommoda et praeferendae imagines imperfectae delineationibus eius generis, quales in priore volumine exhibentur. Nullo enim delineatoris artificio, quod saepe fallit, interposito ipsas litterarum formas repraesentant, quales in lapidibus extant.

Tabulam geographicam novam huic supplemento addere non est visum necessarium

¹⁾ In Supplemento C. I. L. vol. II p. 219.

esse. Nam quamquam accesserunt loca quaedam in tabula geographica voluminis vetusti nondum notata, praesertim in Asturia, tamen, si in eiusdem magnitudinis tabula inscriberentur, modulam illa voluminis huius excederent; neque multum addunt ad regiones eas illustrandas, unde tituli novi prodierunt.

Ceterum supplementum hoc non aliter atque volumen prius, quod eandem materiam tractat, publico sumptu nullo a me confectum est mea tantum opera privata privatis amicorum auxiliis adiuta. Sed Academia regia scientiarum Berolinensis redemptori honestissimo impensam restituit, quam confectio imaginum photographarum exigebat in officina Berolinensi dominorum Meisenbach, Riffarth et Co. solerter absoluta.

Berolini mense Martio a. MCM.

CONSPECTVS

Praefatio	1
Pars prima. Lusitania	
I. Conventus Paecensis	3
II. Conventus Scallabitanus	17
III. Conventus Emeritensis	19
Pars secunda. Baetica	
I. Conventus Hispalensis	41
II. Conventus Astigitanus	54
III. Conventus Gaditanus	56
IV. Conventus Cordubensis	58
Pars tertia. Tarraconensis. Asturia et Callaecia	
I. Conventus Bracaraugustanus	65
II. Conventus Lucensis	67
III. Conventus Asturum	68
IV. Conventus Cluniensis	72
V. Conventus Caesaraugustanus	72
VI. Conventus Carthaginiensis	74
VII. Conventus Tarraconensis	82
Instrumenti domestici inscriptiones	
I. Aeri inscripta	89
II. Anuli	90
III. Tegulae	91
Lucerna	94
Appendix titulorum recentiorum	
Lusitania	98
Baetica	106
Callaecia et Asturia	125
Tarraconensis reliqua	133
Auctarium	XIV
Auctarii supplementum	137
Falsae vel suspectae	139
Indices	

AVCTARII SVPPLEMENTVM

531 (inserenda ante n. 381) *Vivero*, quod est Callaeciae oppidum non procul ab *Ortigueira* situm in ora maritima prove *Vares* promunturium, lapis parvus in abside aediculae in latere septentrionali ecclesiae S. Petri. Litterae videntur esse saec. X vel XI.

† OB HONOREM SCT ·
PETRE APOSTOLVS
PELAGIVS PRSB A
RESTAVRAVIT ƆƆ 1
· ISTA VIR PRAEST E . . .

aera 1000
p. C. 962?

Eduardus S. Dodgson descripsit a. 1897; imaginem photographam misit Fridericus G. Maciñeira Ortigeriensis sumptam m. Februario a. MCM.

V. 3 extr. post *presbiter* clare legitur nexus A et X litterarum, qui quid significet ignoro; nisi est *abbas*.

4 RVS SACRAVI Dodgson dubitans; sed RESTAVRAVIT perspicuum est. in fine EEL . . . litterarum vestigia aegre distinguo.

5 STSIR PRAESI † G Dodgson; sed ISTAVIR PRAESI perspicuntur, reliqua incerta sunt. In fine aeram fuisse indicatam probabile est, sed utrum Ɔ an Ɔ millesimam indicaverit non liquet.

*ob honorem S(an)ct(i) | Petre apostolus | Pelagius pr(e)sb(ite)r a(bbas?) restauravit
[et[es(ia)] ista vir praest[ans?)] [e(ra)] [m(illesima)?]*

532 Emeritae, rep. a. 1900 in statione viae ferreae, fragmentum altum m. 0.25, latum 0.15, litteris elegantibus saeculi puto VI, intra sertum, altis m. 0.03.

*satu MNINVS
f AMVLVS dei
vivit ANN*

Descripti ex ectypo misso a Marchione de Monsalud,
qui ed. *bol. de la Acad.* XXXVI 1900 p. 518.
V. 3 *an(nos) n(umero?)*

533 Ad n. 96 Dum indices conficiuntur observavi eandem esse atque n. 335; Ursoni igitur tribuenda est. Qui anno 1802 descripsit, vidit integriorem; nam v. 2 extremum plenum descripsit, omissis versus 1 vestigiis quae supersunt. Deinde habet in fine versus duos, qui iam non extant. Praeterea textus multo facilius tum legebatur, ut docent vestigia evanida quae hodie dispicimus. Unde reicetis eis quae ad n. 335 proposui iam sic puto legendam Rosam secutus:

..... pars catus ut p(ro) tuo p(ro)mis [sis]so et subiebamine
 mereamur | ingredi paradisi ianue; recessit | autem *Quistricia in pace die Martis |
 quod fuit id(us) Feb(ruari)as era DCCXVI, | q[u]em pos(tea)? nomine Chr(isti)i
 *Adotius vir su(u)s | sepelivit eam in quo tumulo requievit? in pace |; vix quattuor-
 [decim, an denos?] complevit a'nos, sepulta est tumulo; . hamen

Incerta manent initium, nomina Quistriciae et Adotii, initium versus septimi, pars prior versus octavi cum *requievit* vocabulo, quod aegre distinguo; reliqua intelleguntur.

533a (= C. II 5393) Hispali, olim apud Franciscum M. Gago, iam in museo municipali, sed fortasse Emeritae reperta; tabula marmorea alta m. 0.37, lata 0.42, litteris altis m. 0.05 ad 0.03, saeculi puto VI.

MEMORIA
 FVNDANIANES
 QVEM FECET PA
 TER ET MATER ET
 5 LEVCADIVS M RITV sic
 VIXIT AN XX

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud. Olim edidi exemplum Iohannis Ficker secutus, optimum, sed unde litterarum formae singulares non tam clare apparebant, quales nunc discerno, F potissimum et Q. Cum desint signa christiana nominaque Fundaniae — nisi errore scriptum est pro Fundaniae — et Leucadii non sint necessario pro christianis habenda, rettuli inter inscriptiones paganas, licet infimae aetatis, propter rusticitatem (*quem fecet*). Sed tamen nunc puto tribuendam esse saeculo sexto; signa christiana fortasse alibi in sepulcro adscripta erant.

534 Emeritae, tabula marmorea in domo *calle de San Salvador n. 2 y 4*, quae est Ferdinandi Perez de la Cruz, alta m. 0.25, lata 0.40. Dicitur integra esse.

 CCCCXXI

Ectypum misit Marchio de Monsalud, in quo paene nihil distinguo; ille ed. *Bol. de la Acad.* XXXVI 1900 p. 518.

Aeram indicari putat editor; aera 426, p. C. 388, antiquissimam hanc inscriptionem esse testaretur christianarum omnium quae adhuc repertae sunt in Hispania. De quo dubito.

535 *La Puebla del Prior, al NO de Villafranca de los Barros*, tabulae marmoreae duae, altae m. 0.30, longae 0.65, litteris altis m. 0.10, cum ligaturis multis. Litterae dicuntur esse saeculi XIII.

MORTE OPVS HOC CESSAT PORTE DVRA DIRAQVE
 SPLENDIDA NVNC MANET TEMPORE PLV *rino*

Marchio de Monsalud *bol. de la Acad.* XXXVI 1900 p. 519, qui putat pertinere ad portam palatii Priorum de Llerena.

Omittere nolui propterea quod hi quoque versus creduntur repetere multo antiquiores.

Quae dum indices conficiuntur observavimus errata iuvenes docti duo, qui me adiuvarunt — alter, Guilelmus Nachstaedt aliis negotiis distractus indicum opus tantum incohavit — et ego, hic correctae sunt.

N. 20 = 325

- 44 Praeter Litorium ducem memoratum in chronicis a. 436 multo vetustior aliquis, [*Aur(elius)? Fa]ustinus* homo ut videtur christianus, signo eodem indicatur in titulo Tarraconensi C. II S. 6085 in formula Graeca praeposita

φάβει ἀ]στὶ φῶς Αἰτορίου

Ita enim puto formulam illam supplendam esse.

341 = 30

364 v. 3 *ani(s) XIII* videtur praefendum.

395 Vidit nuper mihiq̄ descripsit Marchio de Monsalud.

407 v. 2 scribe CONSECRAVIT.

412 scribe 411

413 scribe 412 V. 13 *religiosae* puto adverbium esse.

S. p. 98 ad n. 285 Aeram DCCCXC potius mutandam esse in DCCCC, qui est annus Caroli alter, proposuit K. Regling. Nam annum II mutandum in XII, ut Carolus ille a. 888, non 898, ut vulgo creditur, regnare coeperit, ut idem coniecit dubitanter, vix probabitur.

452 scribe 451 *a*

453 scribe 451 *b*

455 In adnotatione pro *nomine patrio Atanagildus* scribe *nepos Atanagildi*; ut recte observavit K. Regling.

464 Ectypum nuper misit Marchio de Monsalud; litterae eadem sunt atque in titulis n. 456. 457. 461. 463

466 Fuitne [*p]ub[er]em?*

469 Ex eodem exemplo fluxisse atque n. 275 observavit K. Regling.

484 V. 1 extremo *W[imara fecit]* proposuit Fita per litteras; eum enim fratrem fuisse Froilani primi, ab hoc postea occisum.

508 v. 2 [*fam]ulus grat[is]am ad[e]ad?*

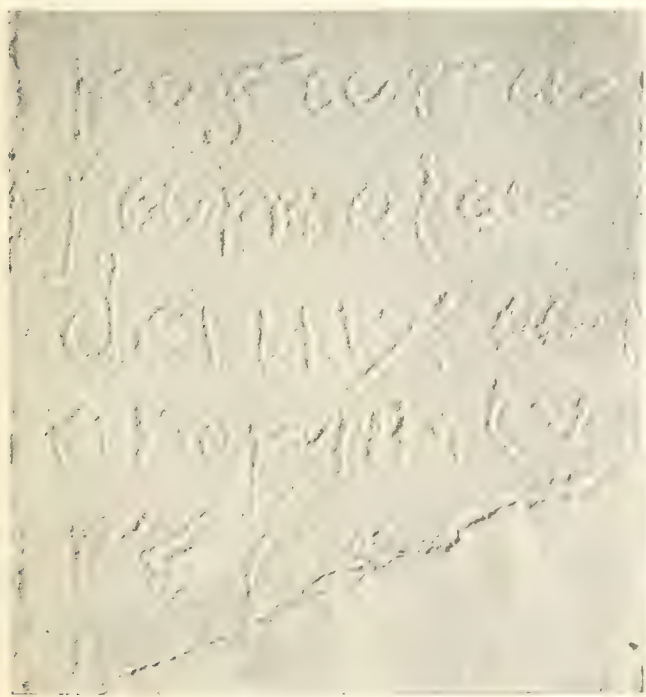
522 Ludovicus IV regnavit ab a. 936 ad a. 954; itaque scribendum *era DCCCLXXVII* et in margine *era 9[7]7*, p. C. 939. Ut observavit K. Regling.

PARS PRIMA
LVSITANIA

I. CONVENTVS PACENSIS.

- n. 1
 2 Est in schedis Moreirae III f. 505 IV f. 505 v. 818 v. 823
 3 In eisdem schedis II f. 475 v. 880 s.
 7 In eisdem IV f. 834 v.
 9 In eisdem III f. 576 IV f. 834 v.
 10 Bücheler carmina epigraph. Lat. n. 920, qui recepit, „quod et antiquioris carmen originis videtur et melioris notae est ac priscae religionis vocabula adfert“. Idem v. 3 vidit legendum esse sive olim scriptum fuisse *hoc tu seu frontem pius sive pectora signes*. V. 4 *insidies* forma pro *insidias* e confusione *miseria miseris* aliorumque similium explicatur.
 11 In schedis Moreirae IV f. 880 v.
 12 Bücheler carmina epigraph. Lat. n. 718, qui ad v. 5 comparavit Rossii inscr. christ. Rom. I p. 392 n. 882 (carm. epigr. Lat. n. 693) v. 5 *reddidi nunc domino rerum debitum communem omnibus olim*.
 13 In schedis Moreirae IV f. 880 v.
 21 Bücheler carmina epigraph. Lat. n. 717

294 Ossonobae (*Marim, concelho de Ollhão, Algarve*), tabella marmorea alta m. 0.25, lata 0.21; servatur Olisipone in museo ethnographico. Litterae sunt unciales parvae, altae m. 0.025.

Descripti a. 1881 et ectypum sumpsit; edidi o *Archeologo Português* I 1895 p. 178.

V. 4 ante et post *pl* litteras punctum est lineolae simile.

*Rogata famola dei via(it) annos pl(us)
 m(inus) LV rca[ssit] i[n] pace.....*

Scribendi genus hoc in lapidibus aliquando adhibitum est iam inde a saeculo tertio in provincia Africa, inde a quarto in actis potissimum non admodum raro (vide *Exempla mea* p. XXXVIII et n. 1146—1152). Cum aerae indicatio perierit, coniectura tantum titulum hunc tribuere licet saeculo fere quinto.

295 Ossonobae (*Marim*), tabella marmorea, alta m. 0.29, lata 0.21; servatur Olisipone in museo ethnographico. Litterae non sunt bonae, altae m. 0.03, saeculi fortasse VI.

d. XX m. Iun.

Descripſi a. 1881 et ectypum ſumpſi; edidi o *Archeologo Portuguêſ* I 1895 p. 179; contulit mea cauſa J. Leite de Vasconcelloſ.

Receſſit in pace Filex XII kal(endas) Iulias

V. 1—3 litterae priores paene evanidae ſunt, ſed tamen leguntur. Initio nihil deeſt.

V. 3 *Filex*, quod Leite primus legit, videtur poſitum pro *Felix*. Cf. *felex* n. 333.

V. 5 *a* littera formam habet uncialem.

296 Osſonobae, ex ipſiſ *Faro* urbiſ moenibuſ, ubi extabat *com face para o quintal de Frederico Lazaro Cortes*; extraxit inde Statioſ da Veiga et intulit muſeo quod tum erat Algarbienſi; in ethnographico Olisipone Leite nondum invenit. Litterae videntur eſſe ſaeculi VI.

\overline{T} \overline{C}
 \wedge I
 C

Descripſi ex ectypo a Veiga miſſo fragmentum per ſe inutile et edidi o *Archeologo Portuguêſ* I 1896 p. 179 ne interiret, cum facile fieri poſſit ut fragmenta alia ſive eiuſdem lapidiſ ſive eiuſdem generiſ e moenibuſ prodeant.

297 Osſonobae (*Marim*), fragmenta titulorum chriſtianorum tria, ſervata in muſeo ethnographico Olisiponenſi.

$\begin{array}{c} \diagup \quad \diagdown \\ A \quad \omega \\ \diagdown \quad \diagup \\ t \end{array}$

b

LII

c

π

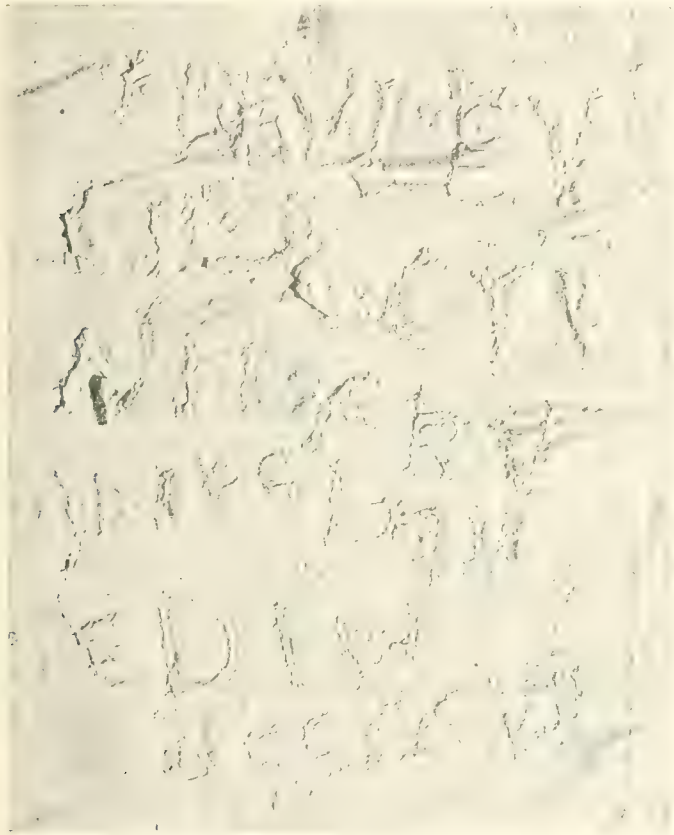
Descripſi omnia a. 1881 et ectypa ſumpſi; edidi o *Archeologo Portuguêſ* I 1895 p. 180, ne interiret.

298 Balsae, fragmenta duo, alterum repertum *em Cacella, na Quinta do Muro*, ut olim mihi scripsit Veiga, e *freguesia de S^a Barbara, concelho de Faro* adnotavit Leite; alterum *em Torre de Ares*. Staius da Veiga intulit in museum olim Algarbiense, nunc ethnographicum Olisipone, in quo tamen *b* nondum vidit Leite.

" A N
D F T
C H
ΛΙ

Descripisi ex ectypis a Veiga missis, *b* etiam vidi a. 1881; edidi o *Archeologo Português* I 1896 p. 180.

299 Prope Taviram repperit da Veiga, in museum Olisiponense intulit Leite. Lapis altus m. 0.22, latus 0.17, litteris altis m. 0.025, non bonis.

† ADVL EV
CLERICVS
ANNR V
IN PC D III
ED IAN

DCCLXVII

d. XI m. Ian.

æra 767

p. C. 729

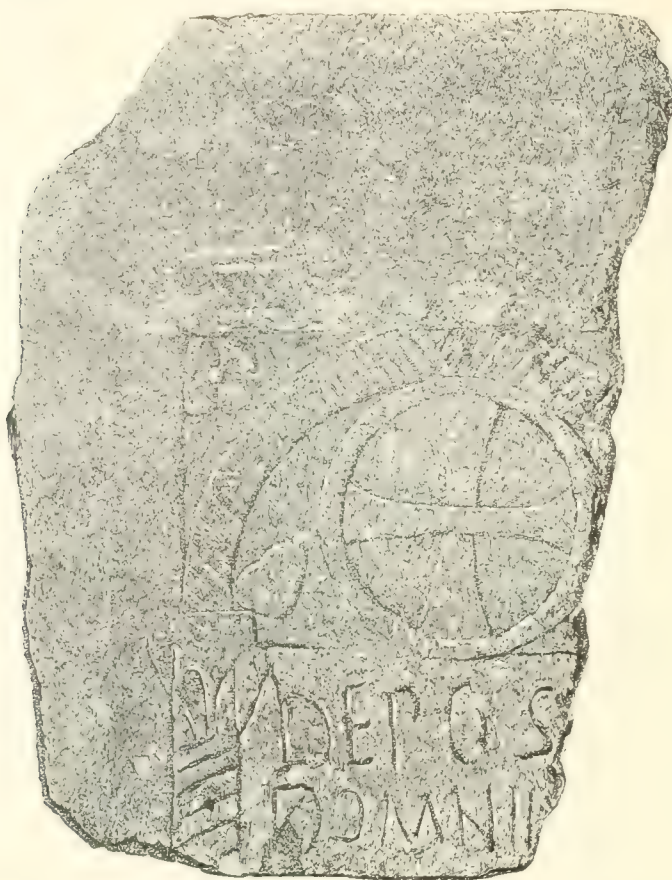
Descripisi ex ectypo satis evanido, quod misit Leite.

† *Adultus clericus c'ivit, an nos X, c'equit p'it*
in p(a)c(e) d(i)e III ed(us) Ian(uarias) [era] DCCLXVII

Adultus pro *Adultius* — ut *terteo* n. 304 — nomen ab *adultus* adiectivo formatum ut *Modestius Tacitius* al. et Graeca multa veluti *Adelfius Agroecius Eutropius* cet.

Litteratura, compendia scripturae, *edus* pro *idus* saeculi octavi barbariem monstrant.

300 Pace, rep. d. IX m. Maii a. 1896 prope dormitorium conventus alicuius, fragmentum tabulae lapideae altum m. 0.45, latum 0.35; litterae admodum similes sunt titulo Eborensi n. 11, saeculi VI. A parte aversa extat titulus Arabicus litteris Cuficis scalptus.

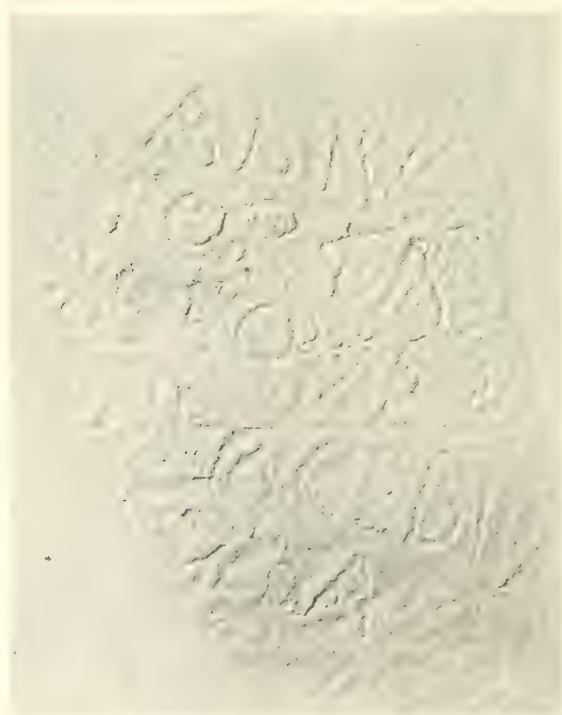
J. Leite de Vasconcellos *o Archeologo Português* II 1896 p. 175 ex imagine photographa, quam misit Iosephus Umbelino Palma.

Depositio domni Iu[liani]? . . .

V. 2 DOMNI Leite; in imagine video in fine II; unde supplevi.

Leite cogitavit de Dominii nomine, cuius quamquam exempla non desunt, tamen hoc loco minus probabile videtur.

301 Myrtili, tabella fracta alta m. 0.20, lata 0.12, litteris non bonis altis m. 0.03.

ADIV
TORFA
REQUE
NPACEDI
ID M d. 15 m. Martii vel Maii

Descripsi ex ectypo quod misit J. Leite de Vasconcellos, qui ed. *o Archeologo Português* III 1897 p. 291.

*Adiu tor ja(mu)(as) | [de]i requi[erit]
i]n pace di(c) id(us) Ma(ias)*

V. 2 compendium, quo *famulus* vocabulum indicatur, novum est.

3 in. [de]i supplendum, quod videtur in lapide fuisse.

4 extr. di videtur positum pro die ...
id(us) Ma(ias vel *Martius)* sive pro [id(i-
lus) Ma(iis).

302 Myrtili, rep. no. *rocin da Carmo*, Olisiponem missa a Statio da Veiga ibi aut perit aut latet: unde non habeo indicare mensuras.

AFRANIVS PRÆ
DECESSIT IN PA
CE QDN NIMS XPI
DIVIS FEBR ER
DCCXLIII
MR

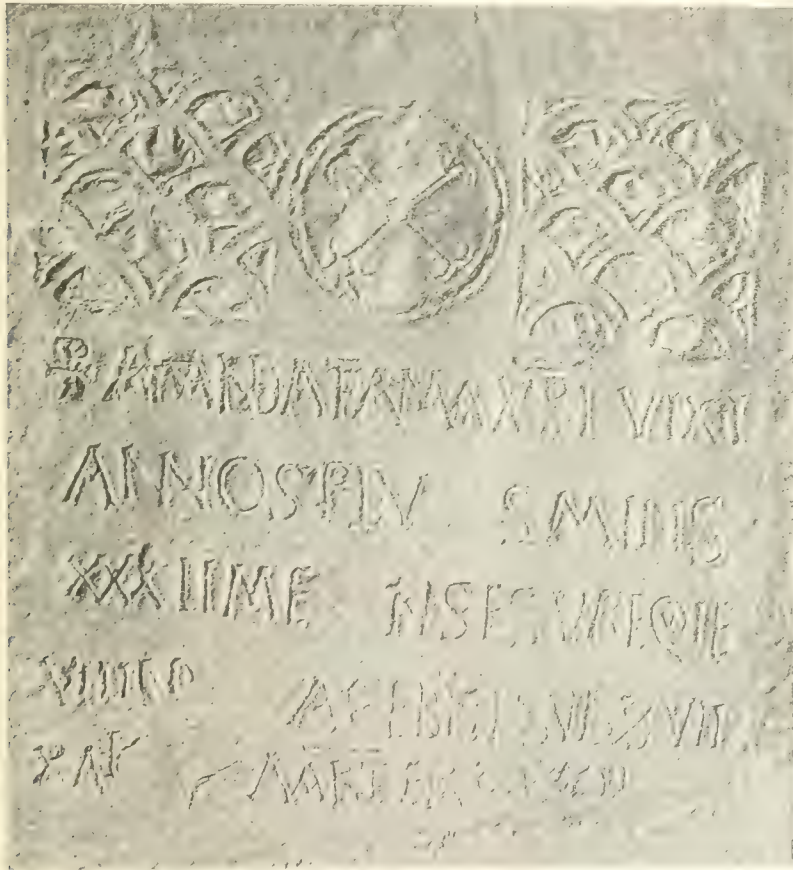
d. IX m. Febr.
aera 744
p. C. 706

Veiga *Merula* p. 116 ex imagine quam ipse Myrtili fecerat.

† Afranius (p[ro]p[ter] b[e]n[e]ficia) decessit in pace
domini nostri Jesu Christi
die V id(u)s Febr(uarias) era DCCXLIII;
m.... b....?

V. 6 elementum ultimum, quod mutilum est, Veigae B potius fuisse quam R visum est: *m...erics, b...uar?*

303 Myrtili, tabula marmorea alta m. 0.44, lata 0.42, litteris elegantibus, altis 0.025; servatur in museo ethnographico Olisiponensi.

Descripsi ex ectypo quod misit Jos. Leite de Vasconcellos, qui ed. *o Archeologo Português* III 1897 p. 290.

¶ Amamba famulla
Chr(isti) vivit annos
plus min(u)s XXXII
menses V requievit in
pace domini nostri
VII kal(endas) Mart(ias)
er(a) DLXXXII

d. XXIII
m. Febr.
aera 582
p. C. 544

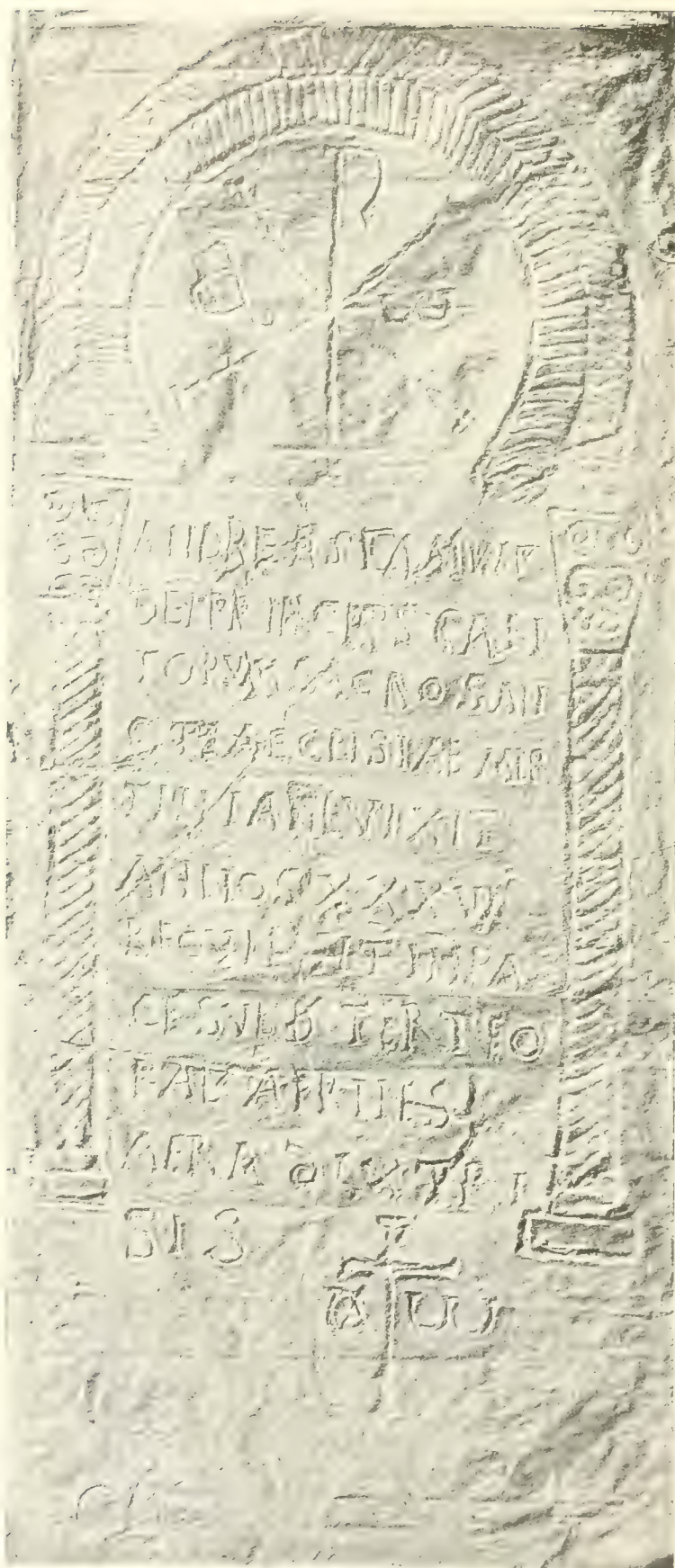
V. 2-5 Spatium vacuum relictum est in mediis versibus propter condicionem lapidis.

2 FAMA pro *famula*; lineolam superponere quadratarius errore videtur neglexisse. FAMVA formam omissa L Leite comparavit cum Portugallensibus noviciis *lândoa* glandula, *mágoa* macula, *táboa* tabula et similibus.

5 k in kal vocabulo fortasse errore formam habet litterae x.

Aerae numeros lego DLXXXII, nam inter duas x maiores una minor videtur postea interposita esse. Leite antea legit DCXXII, sed L certa est, a c diversa; postea idem legit DXXXII.

304 Myrtili, rep. in platea (o rocio), tabula e lapide scissili alta m. 1.07, lata 0.44, litteris altis m. 0.025; iam extat in museo Olisiponensi.

Descripsi ex ectypo misso a Jos. Leite de Vasconcellos, qui ed. o *Archeologo Português* III 1897 p. 292.

Andreas famulu(s) dei princeps cantorum sacrosancte aeclisiae Mertilliane vixit annos XXXVII requieuit in pace sub d(ie) terteo kal(endas) Aprilis aera DLX trisis

V. 2 Princeps cantorum ecclesiae nescio an primum hic memoretur.

V. 3 R in sacrosancte formam habet cursivam a litterae similem.

Sermonis vulgaris testimonia sacrosancte aeclisiae Mertilliane, sub die terteo, aera DLX trisis.

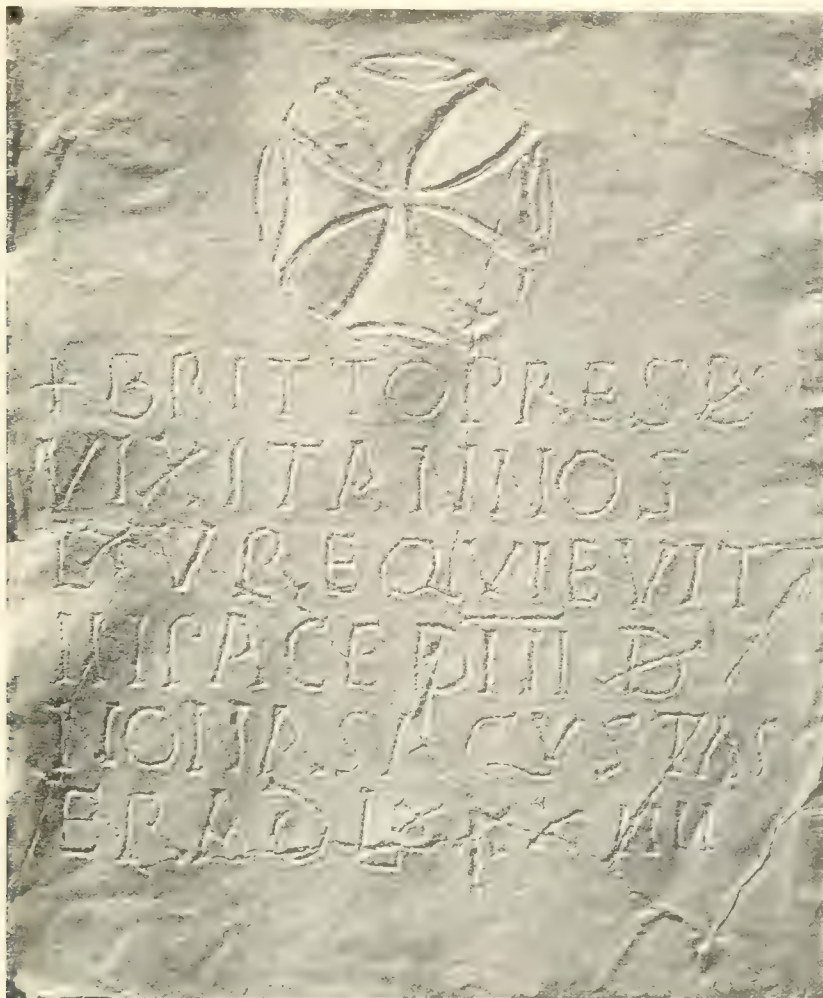
V. 10 trisis pro tres vel tris formam Leite comparavit cum pluralibus linguae vernaculae Portugallensis *javalises* pro *javalis*, *péses* pro *pés*. Cf. *era siscens quattus* n. 22 a b, *era DL seaxis* n. 35, *era DX as* n. 310.

V. 13 Initium versus *ci* in ectypo clare apparet; quid significet ignoro.

Observe formam chrismatis supra et infra diversam.

d. XXX m. Mart.
aera 563
p. C. 525

305 Myrtili, tabella lapidea alta pedes (Anglicos) 2, lata digitos 20; extat Ponte Aelio. i. e. *Newcastle-upon-Tyne* in urbe Britanniae septentrionalis, in museo societatis antiquariorum Aelianae, cui intulit Warden Britannus incola Myrtilensis.

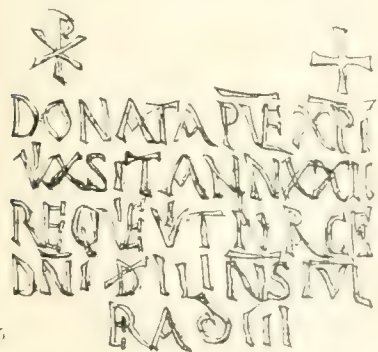

d. V m. Aug.
aera 584
p. C. 546

J. C. Bruce *Proceedings of the Society of Antiquaries of Newcastle-upon-Tyne* III 1888 p. 264 ex ectypo; inde ego *o Archeologo Português* I 1896 p. 180.

† Britto presb(yptr) vivit annos LXV, requievit in pace d(omi)ni d(ie) nonas Augustas era DLXXXIII
V. 5 observa Agustas formam rusticam.

306 Myrtili, reperta in sepulcro prope a valleta da estrada, tabula marmorea alta m. 0.45, lata 0.41, crassa 0.03. In museum Algarbiense quod fuit Olisipone intulit VEIGA, sed dicitur ibi periisse (*perdido ou furtado* VEIGA).

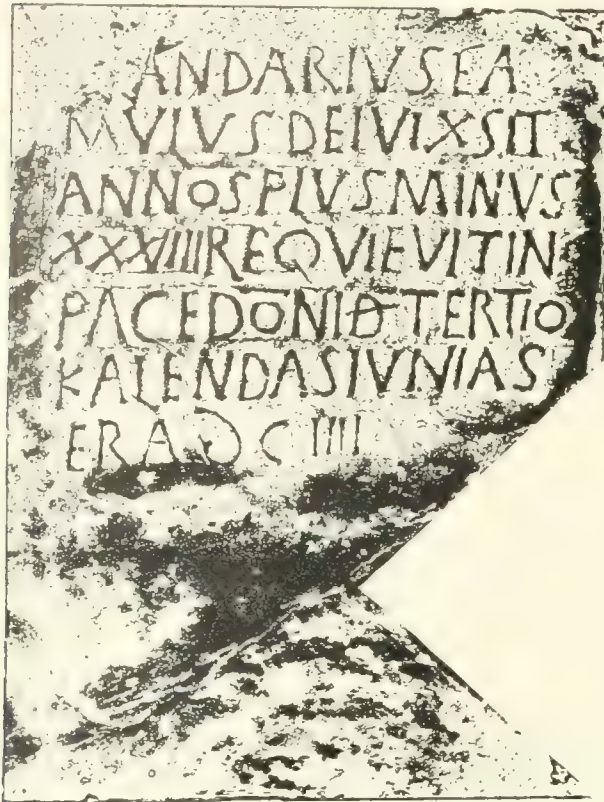
d. V m. Iul.
aera 503
p. C. 465

Veiga *Mertola* p. 98 n. 1—A a se delineatam.

Donata puella, Chr(ist)i vixit ann(os) XXII, requievit in pace d(omi)ni d(ie) III n(ona)s Iul(ias) era DIII

V. 5 Fuitne DCH?

307 Myrtili, rep. per Emmanuelem de Oliveira no *Rocio do Carmo* sepulcrum tegens; est Olisipone in museo ethnographico. Tabula marmorea alta m. 0.52, lata 0.42, litteris altis m. 0.03, rudibus; additae sunt lineae.

Veiga *Mertola* p. 111 n. 8.

Glandarius famulus dei vixit annos plus minus XXXVIII, requievit in pace do(mi)ni d(ie) tertio kalendas Iunias era DCIII

d. XXX
m. Maii
aera 604
p. C. 566

V. 1. In lapide esse affirmat quod in imagine Veigae non satis clare perspicitur *Glandarius*, *Glandarius*, et nomen in regione glandium fertilissima non offendere putat Leite; recte.

308 Myrtili, rep. circiter a. 1891; servatur ibi apud

HILARINVS
FAMILDEI
VIXITAN
VNO MV
AVREQI
EVITINPA
CEHON
IUNIASERA
DCIII

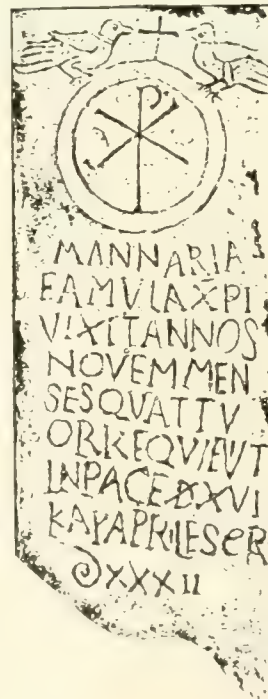
Antonium da Silva Fernandes; sed fore ut inferatur in museum Olisiponense sperat Leite. Mensuras ignoro.

d. VII
m. Iun.
aera 604
p. C. 566

J. Leite de Vasconcellos o *Archeologo Português* I 1895 p. 8 ex ectypo, quod miserat Fortunatus de Fonseca ex Alandroal.

Hilarinus fam(u)l(us) dei vixit an(no) uno m(ensibus) V d(iebus) V, requievit in pace d(ie) non(as) Iunias era DCIII

309 Myrtili, rep. in effossione fundamentorum prope curtem concilii (o *curral do concelho*) inter plateam o *Rocio do Carmo* et aediculam S. Antonii; emptam

VEIGA intulit museo Algarbiensi nunc ethnographico Olisipone. Tabula marmorea alta m. 0.42, lata 0.22, litteris satis elegantibus, altis m. 0.025.

Veiga *Mertola* p. 107 n. 5.
V. 8 KAF, PRO KAF.

Mannaria famula Chr(ist)i vixit annos novem menses quattuor, requievit in pace d(ie) XVI kal(endas) Aprilis era DXXXII

d. XVII
m. Mart.
aera 532
p. C. 494

310 Myrtili, reperta prope *a vallata* paene ex adverso aediculae S. Antonii, quando sternebatur via Myrtili Pacem: tabula marmorea alta m. 0.27, lata 0.294; litteris bonis, altis m. 0.03.

d. XIII
m. Nov.
aera 510
p. C. 472

Veiga Mertola p. 102 n. 3.

*Oravia [I] a n(u)l(a) d(i) vixit ann(os)
t(r)es, requievit in pace d(ie) idus
Novemb(res) era DX as*

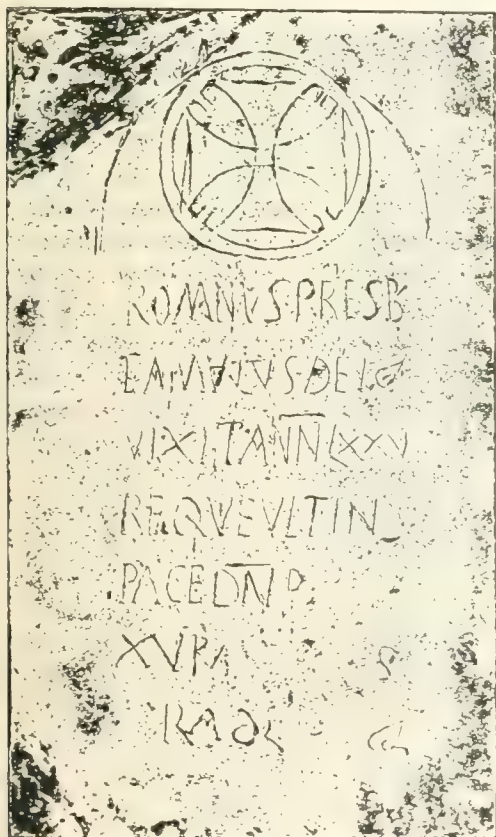
V. 2 FM̄ clare legitur, non FM̄, errore puto quadratarii; nam F nunquam ita formatur.

3 TES pro TRES in lapide est.

6 Era est DX, non DXL nec DXI; de XV litterae forma vide proleg. inscr. Hisp. christ. p. XIII.

as in fine quid significet ignoro; a s(alute?) Aut (decim)as? cf. trisis et quattas n. 304. 22 a b, scsis n. 35. 339.

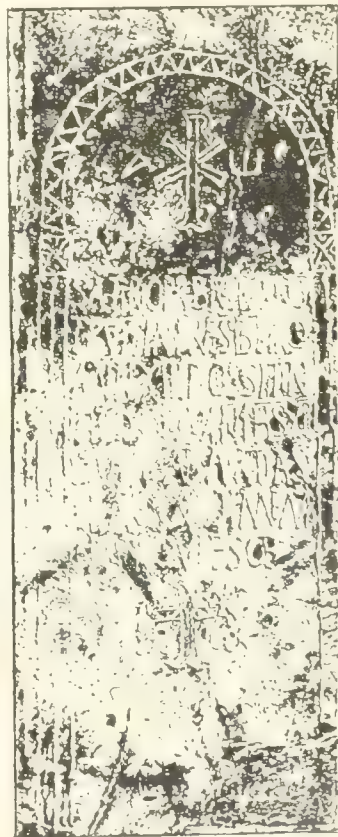
311 Myrtili, rep. per Emmanuelem de Oliveira prope domum *no Rocío do Carmo*, iuxta aediculam christianam, quam ibi fuisse putat VEIGA, qui intulit in museum Olisiponense, ubi extat. Tabula marmorea alta m. 0.90, lata 0.445, litteris bonis, tenuibus, altis m. 0.035.

d. XV m.?
aera 560?
p. C. 522?

Veiga Mertola p. 110 n. 7.

Romanus presb(yster) famulus dei vixit ann(os) LXXV, requievit in pace d(omi)n(i) d(ie) XV ka(lendas)....., era DL....

312 Myrtili, rep. prope curtem Emmanuelis de Oliveira, tegens sepulcrum; Olisipone in museo ethnographico, tabula marmorea alta m. 1.14, lata 0.47, litteris altis m. 0.045, elegantibus.

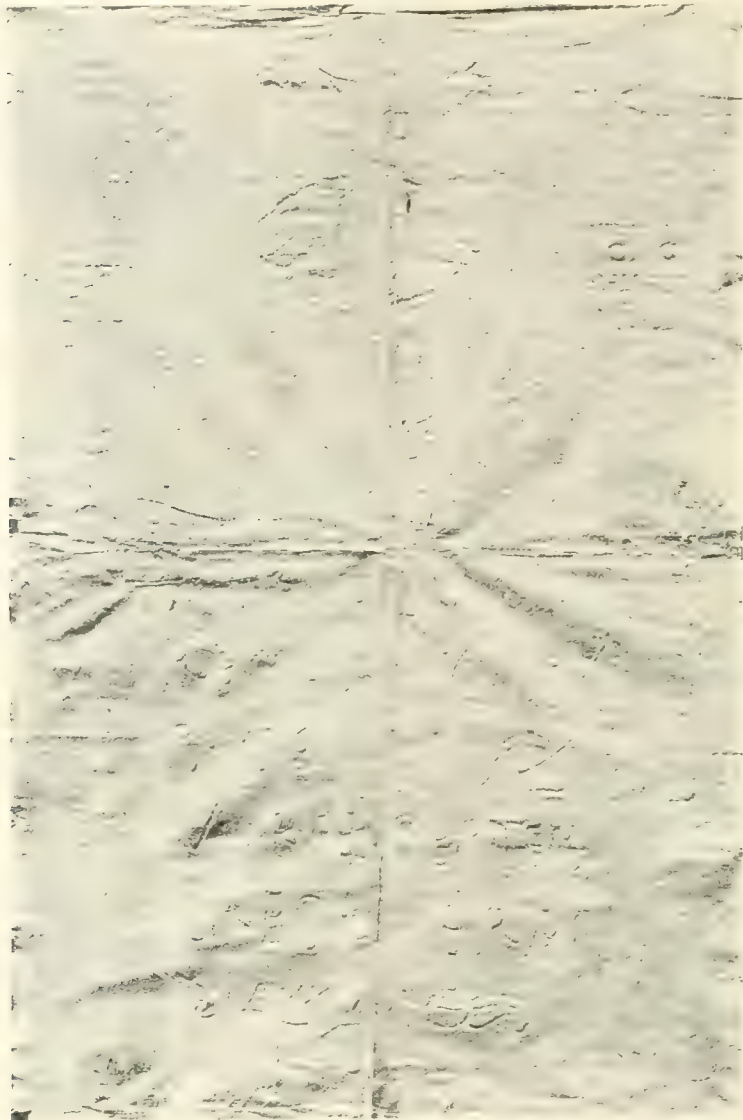
d. II m. Mart.
aera 527
p. C. 489

Veiga Mertola
p. 104 n. 4.

† Satirio pr(es)b(yte)r ministravit in presbiterio ann(os) XIII, recessit in pace domini n(ostr)i Ies(u) Chr(ist)i d(ie) VI n(onas) Martias, era DXXXVII; memor nostri requiescet

Nova sunt ministrare in presbyterio, recessit et requiescet iuxta adhibita, compendium nonarum, clausula memor nostri requiescet, non requiesce, nam ε et τ videntur ligatae esse.

313 Myrtili rep. a. 1886, Cantabrigiam in Britanniam secum tulit Ioh. Gadow Dr. med. Germanus, incolatum Myrtilensis, ubi servetur nescio; tabula marmorea alta pedes (Anglicos) 2 dig. 4, lata pedem unum dig. 6; litteris altis m. 0.04.

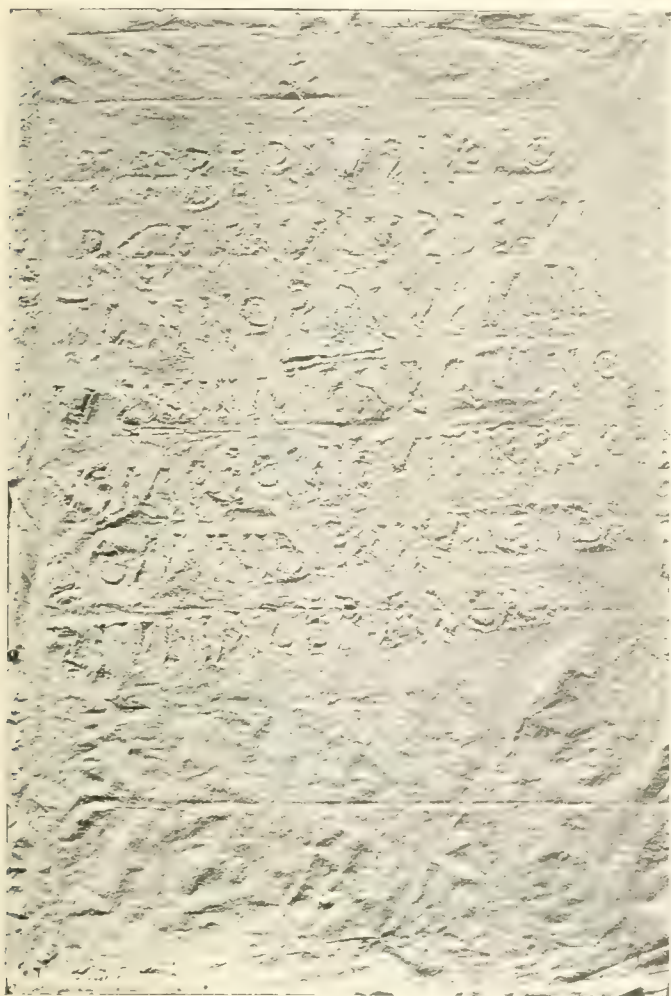
d. XXV m. Aug.
aera 575
p. C. 537

J. C. Bruce misit ectypum, unde edidit vv. non divisis J. H. Middleton *Cambridge University Reporter* d. XV m. Mart. a. 1887 (p. 539); ego edidi o *Archeologo Português* I 1896 p. 181.

† *Simplicius pre(sb)(yter) famulus dei vixit an(nos) LVIII,
requievit in pace d(omi)ni VIII kal(endas) Septem(bres)
era DLXXV*

V. 2 PRBS videtur errore scriptum pro PRSB.

314 Myrtili rep., iam Olisipone in museo ethnographico, tabula alta m. 0.63, lata 0.445, litteris altis m. 0.03.

d. XX m. Maii
aera 604
p. C. 566

Descripseri ex ectypo, quod misit Ios. Leite de Vasconcellos, qui ed. a se descriptam o *Archeologo Portuensis* III 1897 p. 291.

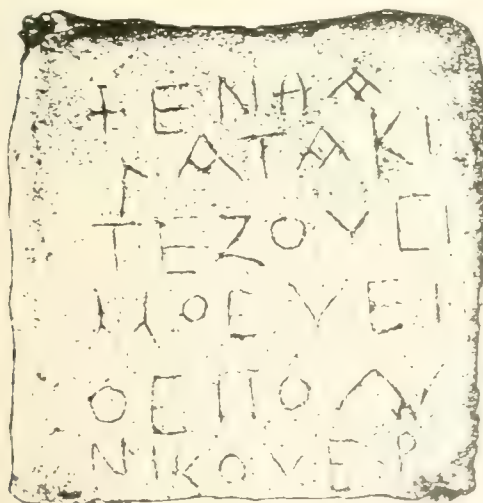
Tyberius [Victor] *janulus dei*
vi(x)it annos plus minus XIII
mens(es) qu[od] no[n]em, requirit
in pace domini die XIII ka-
lendas Iunias era DCIII

V. 1 VICTOR in lapide est, teste Iosepho Leite, et in ectypo, non VICTOR; ita v. 6 pro N scriptum est u. Tamen videtur *lictor* legendum esse; nam nec *Ector* legi potest pro *Hector*, ut Leite proposuerat, cum E ubique ita, non u scribatur, nec *ictor* multoque etiam minus *Victor*. Lictor fortasse fuisse potest puer annorum vix XV; utrum fuerit magistratus alicuius, ecclesiae an municipii non indicatur.

† *mens(es) qu[e] no[n]em* Leite, recte.

Tyberius pro *Tiberius* ut *fyrmas* pro *firmas*, *Salla* pro *Salla* similia, quae aliunde novimus, fortasse ex pronuntiatione eius aevi explicanda sunt. Ceterum cf. falsae n. 2*.

315 Myrtili, rep. ex adverso aediculae S. Antonii prope a valleta a latere quod opponitur viae Myrtili Pacem; Martinus Peres dedit museo Olisiponensi, ubi servatur. Est tabula marmorea alta m. 0.29 et lata 0.29, litteris tenuibus sed perspicuis, altis m. 0.033. Videtur saeculi VI vel VII esse.

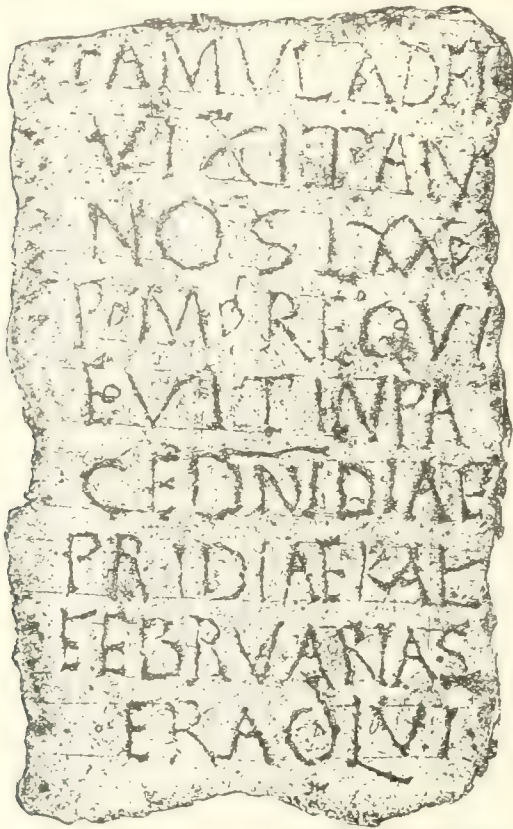
aera

Veiga *Mertola* p. 118 n. 14.

† *ἐπιταφία τῆς ἐκείνης τῆς*
ἡμετέρας πόλεως

cf. CIL II n. 5171.

316 Myrtili, rep. cum sterneretur via Myrtili Pacem, Dominicus Martinus Peres emit deditque museo Olisiponensi per Veigam; ibi servatur. Tabula marmorea alta m. 0.39, lata 0.24, litteris rudibus, altis m. 0.25.

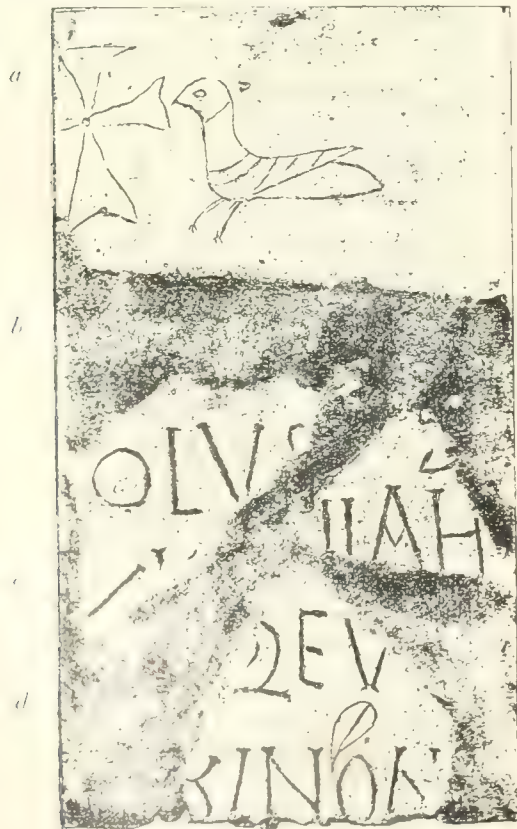

Veiga *Mertola* p. 108 n. 6.

..... *iamula dei, vixit annos LXX*
p(lus) m(inus), requieuit in pace
d(omi)ni diae pridiae kal(endas)
Februarias era DLVI

d. XXXI m. Ian.
 aera 556
 p. C. 518

317 Myrtili, fragmenta tabularum marmorearum sive trium sive quattuor (*d* sane dicitur esse alius marmoris); reperta sunt fragmenta haec omnia eodem loco *no Rocio do Carmo*. Mensurae eorum hae sunt *a* 0.09 × 0.09, *b* 0.16 × 0.10, *c* 0.08 × 0.09, *d* 0.05 × 0.045; litterae sunt bonae, altae m. 0.026. Coniunxit Veiga.

Veiga *Mertola* p. 115 n. 10—13.

b [V]olus[ianus?] an [iam]olus [dei?]

c ... *lia h(onesta femina?)*; nam lineola snpra \bar{n} litteram videtur indicare compendium scripturae. Cf. n. 321.

d ... *re]q(u)ier[it in pace ...] di(e) aut VI?*
non(as)

318 Myrtili, rep. no *Rocio do Carmo*, tabula marmorea constans ex

fragmentis sex, alta plus minus m. 0.56, lata 0.265; litteris bonis, altis m. 0.035.

Veiga *Mertola* p. 100 n. 2.

L..... [vixit]
 requievit in pace die
 XVII kal(endas)
 era DL...

Post D aerae numerum priorem L videtur in lapide esse infra imminuta.

d.
 aera 55 ...
 p. C. 512?

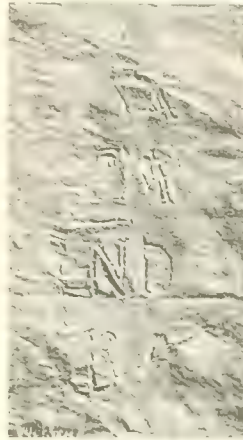
319 Myrtili, fragmentum, quod in fine tabellae collocatum fuisse putandum est, longum m. 0.20, latum 0.235, litteris altis m. 0.024.

ORAPRIME

J. Leite de Vasconcellos o *Archeologo Português* III 1897 p. 292.

Clausula nota.

320 Myrtili, fragmentum altum m. 0.20, latum 0.12, litteris altis m. 0.03.

Descripsi ex ectypomisso a Iosepho Leite de Vasconcellos, qui ed. o *Archeologo Português* III 1897 p. 291.

Agnoscentur formulae solitae ...ma....
 [requievit in] pa[er] dni d[ie] illa
 ka]lul[as] [illas, e]ra
 [illa].

321 Myrtili, rep. per Emmanuelem de Oliveiro no *Rocio do Carmo*, tegens sepulcrum; Olisipone in museo, fragmenta quattuor tabulae marmoreae tenuissimae, altae m. 0.60, latae 0.42, litteris elegantibus, altis m. 0.024.

Veiga *Mertola* p. 113 n. 9.

Legendum fortasse:

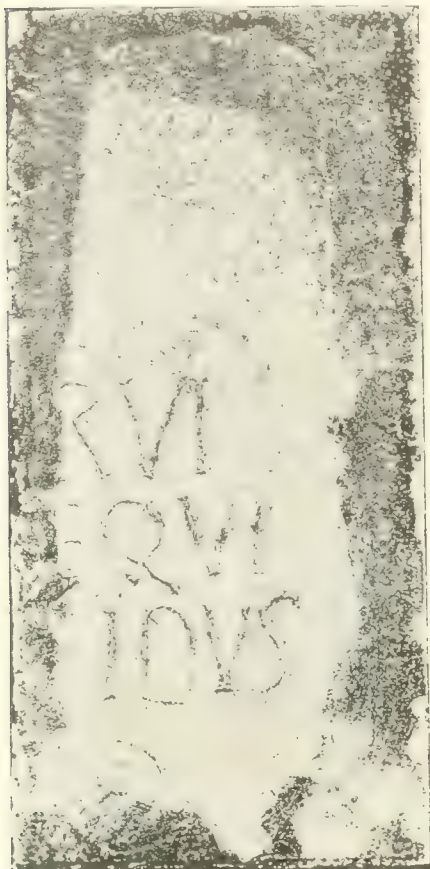
E.... (nomen defunctae) [h]on[est]a
 ... [i]m[itu?] aut [i]m[en]a?
 [requievi]t

Supplementum proposuit Veiga: neque vero ita satis intellegitur spatium inter duo vocabula.

Honestam feminam conieci fuisse in n. 317.

322 Myrtili, rep. in via quae descendit a platea *Rocio do Carmo* ad aediculam S. Antonii, nunc Olisipone in museo; tabula marmorea alta m. 0.38, lata 0.135, litteris altis m. 0.045.

d.
aera 500?
p. C. 462

Veiga *Mertola* p. 96 n. 1.

..... se]rvi [... r]equi[evit in pace ... die ...]
V idus ... era D

Si aera plene servata est, titulus inter antiquissimos Hispaniae christianae numerandus. Sed aerae numerus in versu sequenti fortasse continuabatur.

324 *Montemor-o-novo* prope Eboram in tabula sepulcrali, quae titulum Chalchisiae continet, inscriptio utrimque apposita, litteris saeculi quinti sextive.

in H·MI·E DHI < et i ESABILLE
jam VLI XPI
si SEHAFDYS f EEKRVHT

Gabriel Pereira misit delineatam accurate; edidi C. II S. 5189.

[in] nomini d(omi)ni [jam]uli Chr(ist)i
[Si]senandus [et I]esabille [f]ecerunt
Iesabille nominis forma fortasse hic primum legitur.

323 *Bencatel* prope *Villaviçosa*, super sepulcrum iacens rep. a. 1866 in campo praedii *Galharda* dicto *os Villares*, ubi oppidi vetusti vestigia cernuntur, circa eum locum unde prodiit C. II 150; possidebat Dr. Franciscus Augustus Nunes Pousa, tum iudex in vico *Olhão Algarbiae*, extabat autem apud Emmanuelem Mariam Mutroco in *Villaviçosa*. Cippus est altus m. 0.84, latus 0.45, litteris satis bonis, altis m. 0.04, saeculi puto IV vel V.

Descripsi ex ectypo quod misit Joachim J. da Rocha Espanca, qui memoravit *Revista archeologica* I 1887 p. 101 editam in libro *Portugal antigo e moderno*, incohato a Pinho Leal, continuato a Petro Augusto Ferreira.

† Domitia p(uell)a vivit annum m(cens)
IIII d(ies) XIII

II. CONVENTVS SCALLABITANVS.

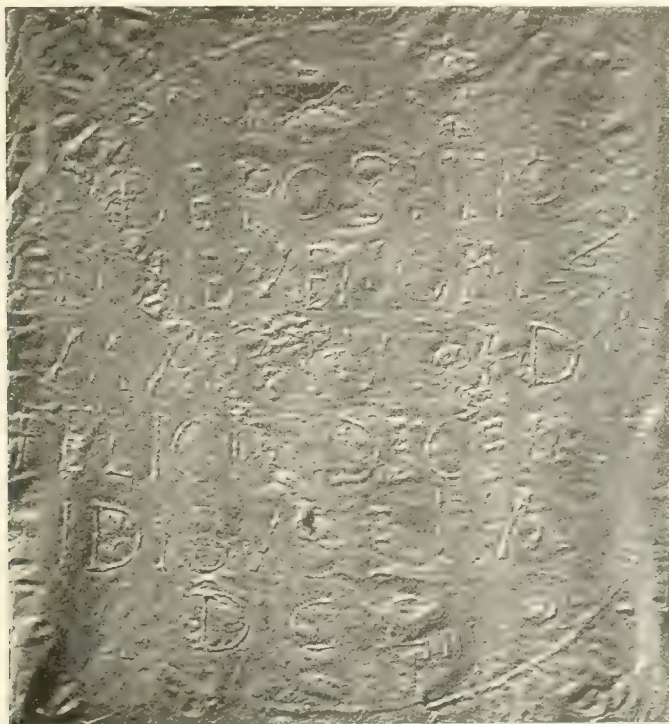
n. 15—16

17 Extabat a. 1886 apud Commendatorem Graciano in vicinia degentem, a quo ectypum accepit Ioh. Gadow Dr. med. Germanus, qui tum Myrtili vivebat; inde novit J. H. Middleton professor Cantabrigiensis, qui una cum n. 313 adscripsit in ephemeride *Cambridge University Reporter* d. XV m. Mart. a. 1887 (p. 539) vv. non divisis, v. 1 FLAMINIA legens, male sine dubio. Ectypum quod Gadow protulit ubi servetur ignoro; nam frustra mea causa indagaverunt amici Cantabrigienses.

18 v. infra n. 325.

19—21.

325 (= 18) *Chellas*, in monasterio S. Felicis, tabula marmorea; intra coronam, quae alta est m. 0.56, lata 0.47, titulus extat sculptus litteris bonis, altis m. 0.04.

 DEPOSITIO
 BONEMEMORII
 MARTVRI D
 FELICIS DECEM
 IDIBVS ERA
 DCCIII

d. XIII m. Dec.
 aera 703
 p. C. 665

Descripsi ex ectypo misso a Iosepho Leite de Vasconcellos. Figueiredo *Revista archeologica* IV 1890 p. 2 ex scriptoribus quibusdam antiquioribus.

Depositio bonememori Marturi d(ie) felicis decem idibus era DCCIII

Marturius, qui appellatur *bonememorius* — aut primo casu *Marturis bonememoris* — e Graeca consuetudine feliciter die idibus Decembris videtur depositus esse, quod rustice significatur die felicis decem idibus vocabulis. Cf. *Marturia* nomen mulieris n. 365. Nam quod Leite legere voluit *Bonememori martyr(is) i(n) d(eo) felicis Decem(bribus) idibus* contra usum est; sane *martyr in deo felix* quantum scio alibi repertum non est.

326 *Chellas*, in monasterio, in pariete curtis extabat adhuc a. 1864. Mensurae lapidis non indicantur.

Ludov. Marinho de Azevedo *fundação antiguidades e grandezas de Lisboa* IV [1652] p. 17; Ant. Caiet. de Sousa *agiologio Lusitano* IV [1744] p. 395; Vilhena Barbosa *Arquivo pittoresco* VII 1864 p. 372; inde Figueiredo *Revista archeologica* IV 1890 p. 3.

Omiseram quia putabam exemplum esse deterius tituli n. 325 (= 18); diversos esse recte observavit Figueiredo. Ectypum adhuc desidero.

V. 3 *Otti[di]?*

E P O

SITIO BONEME

MORIAECTFRIIIII

327 (= 1 Additam. Brit.) Conimbrigae (*Condeixa a velha*) rep. a. 1872 in fundamentis aediculae sanctissimi sacramenti, tabula marmorea alta m. 0.34, lata 0.21; iam servatur in museo Instituti.

S E R E N I A
N V S F A M V
L V S D I V I X I T
A N N S I I I I E T
R E Q V I N P A
C E V I I I K L D E
C E M B R E S E
R A D L X X V I I I I

Descripſi a. 1881 et ectypum accepi a Figueiredo, qui ed. in ephemeride *o Instituto* vol. XVII 1873 p. 82; A. F. Barata *Miscellanea historico-romantica* (Eborae 1873) p. 137; A. F. Simões *Boletino architectonico* I 1875 no. 8 p. 120; Figueiredo *Condeixa a velha* p. 11.

*Serenianus famulus d(e)i vixit anus IV.
et requ(ievit) in pace VIII k(a)l(endas)
Decembres era DLXXVIII*

d. XXIV m. Nov.
aera 579
p. C. 541

328 *Celorico da Beira*, leugis tribus ad septentriones et occidentem a *Guarda* urbe, inserta muro capellae maioris in ecclesia S. Mariae dos Açores, a parte evangelii; lapis granites altus m. 0.50, latus 0.86, litteris altis m. 0.05.

† R E Q U I E V I T · F A M U L A ·
X P I · I N P A C E · S U I N T H I =
L I U B A · S U B M E N C E · m. Nov.
N O V E N B R E S · E R A · aera 703
C C C I I I · p. C. 665

Bellino descriptam mihi misit et Fitae, qui ed. *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 269.

Ectypum obtinere nondum potui ex oppido avio, a paucis visitato.

Vv. divisio num vera sit dubito. Item de *mence pro mense* scripto dubito, nam contra consuetudinem etiam infimae aetatis pugnat. Contra *Novembres* non offendit.

329 *Arouca*, próximo a *Villa*, in lapide rep. in parietinis monasterii antiquissimi Arcensis (*o mosteiro Archense, da Ordem de S. Bento*; cf. n. 21). Periisse affirmat Bellino.

S E R V A N D A X P I F A M V L A ·
V I X A N N O S X L I I d. XXIII m. Iun.
Q U I E V I T I N P A C E D E I aera 624
I X K A L · I V L I A S p. C. 586
E R A D · C · X X I I I I · A †

Ex schedis academiae Olisiponensis Bellino mihi descriptis; Moreirae schedae IV f. 766 et 880.

Servanda Chr(ist)i famula vix(it) annos XLII, quievit in pace dei IX kal(endas) Iulias era DCXXIIIa

V. 1 S E R V A N D E X P F A M V L A E ·

V. 4 xxiiii et † Moreira, solita negligentia.

xxiiii, (*vigesima quarta*), ut supra n. 304. 310.

Ceterum num lectio versuumque divisio accurate traditae sint dubito.

III. CONVENTVS EMERITENSIS.

Series titularum Emeritensium insignis splendidum supplementum accepit (n. 333—347); si iustae effossiones instituerentur, sine dubio novi multi accederent. Observa titularum Graecorum frequentiam.

n. 22

23 Fita *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 85, 45.

23a I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae Vol. II 1 (1887) p. 256 memorat; Bücheler carmina epigr. Lat. n. 900. V. 1 SOLBERAT, 6 PRECEPIT CODEX. V. 16 NOBATE, quod in codice est, pro *novante* positum esse vidit Büch.

24—28

29 Fita l. s. s. p. 85, 46.

30

31 Delineatam edidit R. Amador de los Rios *monumentos arquitectónicos de España* fasc. 49 (Mérida) et 55 p. 33; Fita *bol. de la Acad.* l. s. s. p. 86, 47.

32

33 Barrantes *aparato* II p. 475 ss. repetivit ex libello Garciae de Salcedo; Fita l. s. s. p. 86, 48.

34 Fita *bol. de la Acad.* XVI 1890 p. 447, qui supplementa proposuit v. 1 *sit nomen* [domini e. q. s.], 4 *Se[muel]*, 8 *cum pace*, v[ixit annos plus minus], 11 *Sa[muel]*, 12 [pro]missam, et indicavit locos vulgatae similes Exod. XXXV 31, I Reg. I 6 XXV 29, Esther XIII 7, Psalm. III 6 LXXI 17.

34a Greg. Mayans epist. ad P. Burmannum Anthol. vet. epigr. Lat. II p. X, Bücheler carmina epigraph. Lat. II. 1380. V. 4 scrib. *maesto*.

35

36 Fita *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 86, 49. Supplementa proposuit talia:

[. . . . penitens, famulus Dei, qui in hoc] seculo mu[ndam transegit vitam, dignum Deo] suum
commen[davit spiritum. Vixit annos Re]ceptus in [pace sub die IIII] non(as) Ianuari[as,
era DC . . . In celo regna]nti sancti o[ccurrere angeli; Amen]

Receptus in pace Nr. 46. 47. Ad v. alterum cf. titulus Amatoris episc. Oretani *bol. de la Acad.* XVII 1891 p. 379, infra edendus.

37

38 Fita l. s. s. p. 88, 51.

39

40 Extabat in fragmento columnae *como de dos pies ó tres cuartas de largo y de ancho ó diametro una cuarta*, reperto in coenobio S. Dominici (*hospital de Iesus Nazareno*) a. 1720 FORNÉR. Inde Fita l. s. s. p. 47, 40.

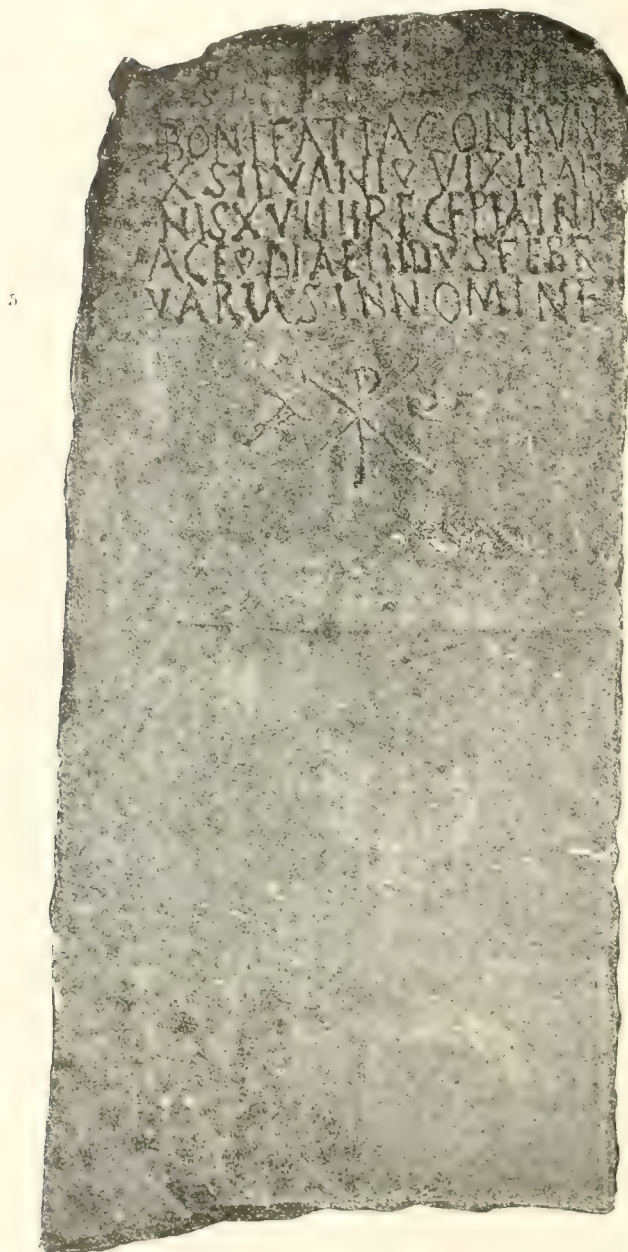
41 v. infra n. 346.

42

43 Fita *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 142, 123.

44 E Ponz *viaje* VII p. 30 habet etiam Orellius 4890. Extat ibi *en la magnífica ermita de N^a S^a del Prado*. Fita *bol. de la Acad.* II 1882/1883 p. 301. V. 1 nomen Litorii legitur etiam in titulo urbano saec. II sive III CIL VI 25841. V. 5 QVĒVIT in lapide esse testatur Fita.

330 Emeritae, rep. en un corralon o cochera de D. Juan Grajera prope viam quae ab urbe ad viam ferream ducit; servat Matrili Eduardus Saavedra v. c. acceptam a Ioachimo Lopez de Letona. Lapis altus est m. 1, latus 0.50, litteris altis m. 0.04 saec. VI.

d. XI m. Febr.
aera non indicatur

BONIFATIA CONIUN
X SILVANI & VIXIT AN
NIS XVIII RECEPTA IN P
ACE & DIAE II IDVS FEBR
VARIAS IN NOMINE

A

Descripsi ex imagine photographa, quam edidit Fita *lol. de la Acad.* IX 1886 p. 396 cf. V 1884 p. 329.

Bonifatia coniunx Silvani vixit annis XVIII recepta in pace diae II idus Februarias in nomine (Chr(isti) a ω

V. 4 ita *diae II idus* in lapide est, puto pro *die III idus*; sed cf. n. 337. Videtur igitur in Hispania contra usum pro *prilie* positum esse *die altero idus*.

331 Emeritae, rep. c. a. 1874 in effossionibus nescio quibus, ubi servetur ignoro. Frustra amici indagaverunt.

B R A C A R I U S
 F E L E X V I X I T A N
 N O S L I I R E C E S S
 I T N O N A S A P R I L
 5 E S E R A C C C C X
 V I I I I

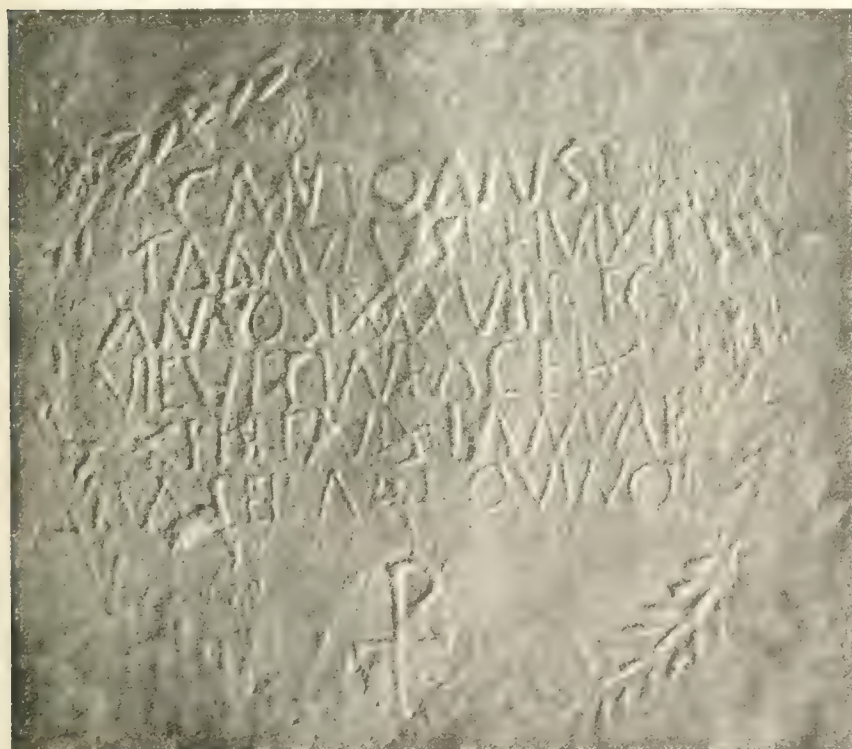
d. V m. April.
 aera 419 ?
 p. C. 381

Revista histórica latina vol. II 1874/1875 p. 355 (cf. *Revista histórica* vol. III 1876 p. 68).

Bracarius felex vivit annos LII (?), recessit nonas Apriles era CCCCVIII (?)

V. 3 LLLRECES traditur; correxi in LII dubitans num posset etiam III fuisse, et addidi in fine s. 5 de aerae numeris dubito; si veri sunt, titulus christianorum omnium in Hispania repertorum antiquissimus est. Quod de defuncto dictum est *felex* (pro *feliciter*) *vixit* — *e* pro *i* frequenter ponitur in titulis christianis —, neque adduntur *famulus dei* vel similia, non abhorret ab hac antiquitate. *Felix* est supra n. 295.

332 Emeritae, extabat in ecclesia S. Eulaliae, in aditu qui est inter sacristiam et altare maius; iam est in museo Emeritensi, tabula marmorea alta m. 0.39, lata 0.45, litteris bonis, altis m. 0.03.

CANTONVS
 FAMVLVS LLI VIXIT
 ANNOS LXXXVII REQ
 VIEVIT IN PACE D
 XI KALEND IANVAR
 IAS ERA DL QVINQE
 P
 A | 10

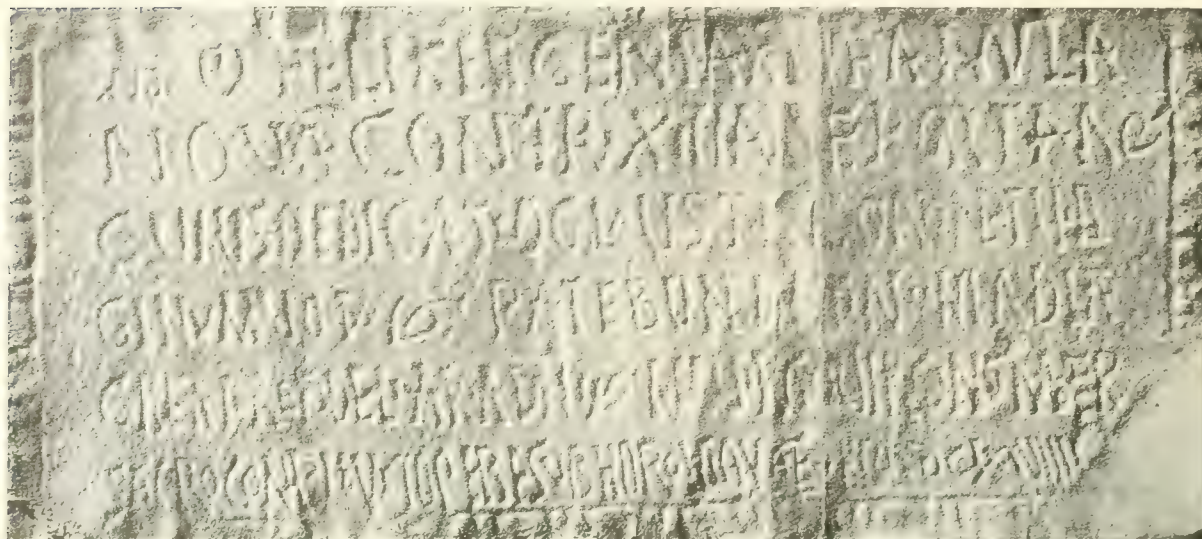
d. XXII m. Dec.
 aera 555
 p. C. 517

Descripsi ex ectypo a Fita misso, qui ed. *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 78,41; *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 57; *Plano ampliaciones* p. 39.

*Cantonus famulus dei vivit annos LXXXVII, requievit
 in pace d(ie) XI kalend(as) Ianuarias era DL quinq(u)e
 (Christus) a w*

V. 5 Ad κ litteram adhaeret A parvula. V. 6 expectamus *quinta*; sed ita *sexis* (sex vel sexies) pro *sexta* scribitur in titulo n. 35.

333 Emeritae, rep. ante paucos annos in domo quadam ex adverso introitus ecclesiae S. Eulaliae; extat apud Ioach. Rodriguez Márquez, *calle de Cardero* 1; tabula marmorea alta m. 0.29, lata 0.68, crassa 0.04. Litterae sunt elegantes, altae m. 0.04.

aera
679
p. C.
641

$\frac{P}{\Lambda \omega}$ FELIX EVGENIA XRI FAMULA
 NOVA CONTRIXIT IANUE PORTAM
 CUIVS DEDICATIO CLAVSTRI CONTINET VIR
 GINVM VOTA PATEBUNT LIMINVM ADIX
 CREATURE FIDELI ARIA DNI HEC VIRGO VIRGINVM MER
 SACRO CONPLEVIT OPERE SVB HORONTIO VATE ERA DCLXXVIII

Descripsi ex ectypo a Fita misso, qui ed. *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 83, 43 cum docto commentario.

Chr(istus) αω. Felix Eugenia Chr(ist)i famula nova(m) construxit ianue portam, cuius dedicatio claustrī continet virginum vota, patebunt liminum adita creature fideli; atria d(omī)ni hec virgo virginu(m) mater sacro complevit opere sub Horontio vate era DCLXXVIII

V. 6 aeriæ numeri utrum DCLXXXVIII an DCLXXVIII significant dubitari potest; quaeritur de ι et κ priore lineis coniunctis num κ tertium indicent an duo tantum. Illud Fita, hoc mihi visum est probabilius esse.

Horontius episcopus Emeritensis inde fere ab anno p. C. 638 fuisse creditur; subscripsit conciliorum Toletanorum a. 646 et 653 decretis. Vates appellatur, ut Paulus diaconus Gregorium Magnum appellavit sanctissimum egregiumque vatem, Fita monente. Cf. etiam n. 142 v. 5.

334 Emeritae, rep. in effossione quadam instituta in vico *calle de Forner* extra muros a basilica S. Eulaliae versus septentriones et occasum; servabat Iosephus Pí y Caner, nunc est in museo. Litteris optimis, altis m. 0.04, saeculi puto VI.

† HANC DOMVM IV
 RIS TVI PLACATA POSSIDE
 MARTIR EVLALIA
 VT COGNOSCENS INIMICIS
 CONFVSVS ABSCEDAT
 VT DOMVS HEC CVM HAB
 TATORIBVS TE PROPITIATE
 FLORESCANT
 AMEN

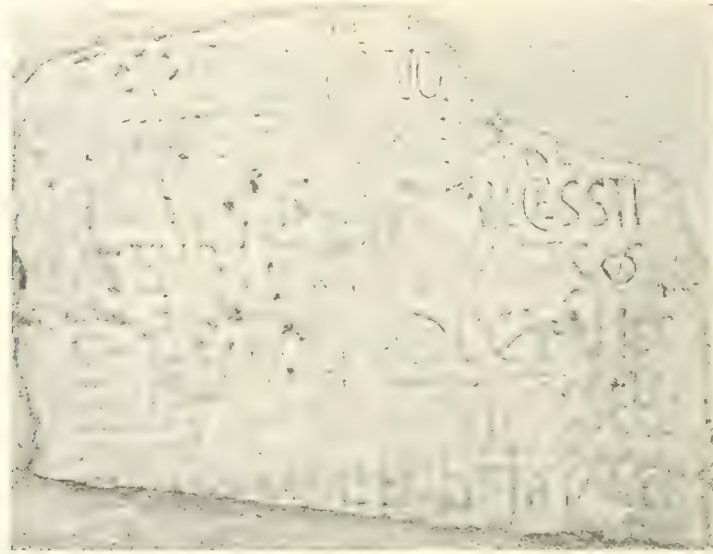
Descripti ex ectypo misso a Fita, qui ed. *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 79,42 cum commentario.

*hanc domum iuris tui placata posside, martir Eulalia; ut cognoscens inimicus confusus abscedat,
 ut domus hec cum habitatoribus te propitiante florescant. Amen.*

Inimicus num intellegendus sit de hoste qualicumque an de diabolo, quod probabilius videtur, docebunt rerum christianarum periti, quorum quos consului de diabolo non dubitaverunt. *Ut domus hec . . . florescant* eo defenditur, quod cum domo habitatores intelleguntur; nisi *haec* pro *hae* positum est.

Fita putat indicari hospitium conditum a Masono episcopo Emeritensi c. a. 572 (*Esp. sagr.* XIII p. 359).

335 Emeritae rep., sed quando et ubi ignoratur. Servatur in museo Hispalensi, tabula marmorea supra fracta, alta m. 0.40, lata 0.52, litteris quam maxime evanidis, altis a. m. 0.045 ad 0.035.

d. I. Martis?
aera 716
p. C. 678

Descripsi ex ectypis et imaginibus photographis, postquam primum m. Oct. a. 1896 accepi descriptam imperfecte ab Eduardo S. Dodgson. Ectypa uaria miserunt Emmanuel Campos director musei Hispalensis et Marchio de Monsalud, imagines photographas tres varia luce exceptas Campos, denique m. Decembri a. 1897 Paulus Arndt archaeologus Monacensis, artis photographicae peritus, mea causa imaginem excepit reliquis modulo et accuratatione longe superiorem, quam propono. Ea primum me docuit, qualis omnino titulus fuerit, sed aenigma nondum plene solvit. Amici, quibuscum communicavi, frustra in legendo desudaverunt; tamen spero fore ut in luce solis clariore, quam quae praestat obscuritas hiberna, plura legamus.

Quae legere adhuc mihi visus sum haec sunt:

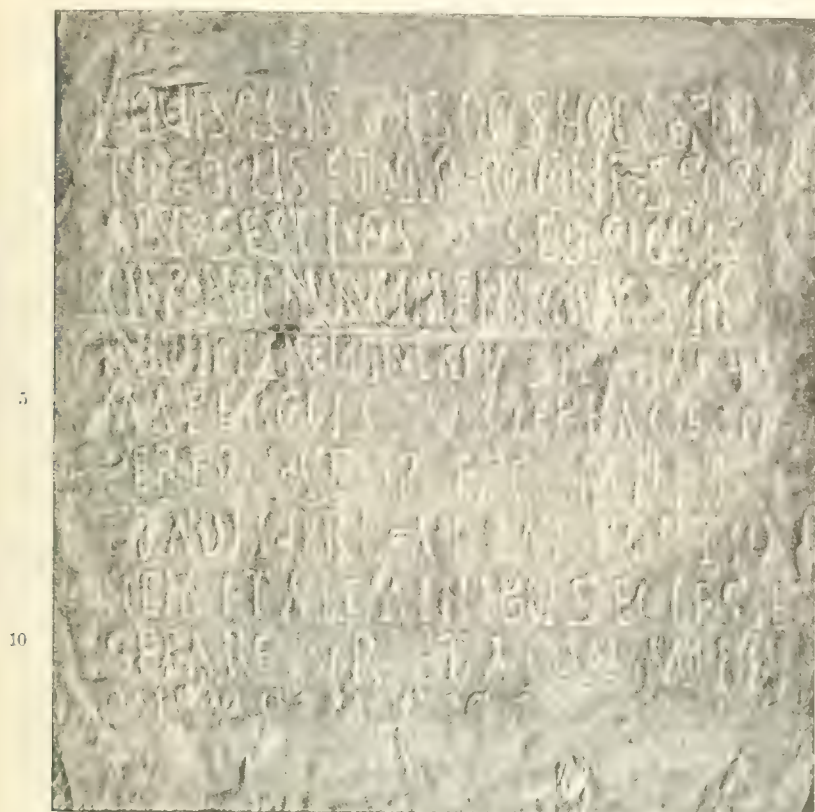
. I A R S E
 † C A T V S V I R T V C A
 S I S S E T V S M S V M H I S M E R L
 H I C R E L I G I O S E S M V L R E C E S S I T
 A V E M O L A S T R O I N C L A I D E M A R T I S
 E R A A V G V S T I C C C X V I
 C E M F I S I D S I A T V S O R S S E E L V I T
 F A M H A C T V M V I D E C L E S I A E I N P A C E

Puto vv. 1—4 contineri finem epitaphii poetici, in quo nomen viri defunctae [vo]catus, ut v. 7, et vocabula quaedam, ut [vix]siss(e) quietus . . ., his mere[tis] . . ., hic (sic? nec?) religiose simul clausulam distingo.

Quae sequuntur ita fere concepta fuerunt recessit | autem Oleastro incola I die Martis | era Augusti DCCXVI | Clemens vocatus vir su(us) sepelivit eam hac (sic) tumulo ecclesiae in pace.

Aeram Augusti dici novum est et memorabile; etiam ecclesiae in pace, si recte vocabula illa coniunguntur, videtur novum esse.

336 Emeritae, in domo calle de Alfonso IX nr. 18, quae est Francisci Rios, ex adverso basilicae S. Eulaliae, lapis altus m. 0.56, latus 0.58, cuius pars fere tertia infra videtur deesse. Litterae visae sunt saec. VII esse, altae m. 0.06, optimaе.

† QUINQUIS CONSPICIS HOC SEPUL-
TURE OPUS EOLALII CLERICI CONFESSORI
ABT. S. EST LOCUS SED SIQUIS
VERO HOC MONUMENTUM MEUM
5 INQUIETARE VOLVERIT SIT ANATHE-
MA PERCUSSVS EBRA GEZIE
PERFRUATUR ET CUM IUDA
TRADITORE ABEAT PORTIO-
NEM ET A LEMINIBUS ECLESIE
10 SEPARATUR ET A COMMUNI-
ONEM S(an)c(t)a(m) sec

Descripti ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, unde ed. Fita *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 497 cum docto commentario.

† quisquis conspicis hoc sepulture opus, Eolalii clerici confessori | abtus est locus. sed siquis | vero hoc monumentum meum | inquietare voluerit, sit anathe|ma, percussus lebra gezie | perfruatur et cum Iuda | traditore abeat portio|nem et a leminibus ecclesie | separetur et a communi|onem s(an)c(t)a(m) sec

Lectio omnino certa est.

V. 2 *Eolalius* pro *Eulalio* singulare est; ut *au* Latinum pro Graeco *ao* scribi solebat, veluti in *λαοτομία lautumia* *Λαοδία* *Laudicea* et similibus, ita homo hic fortasse sibi visus est optime Graece scribere *Ἐολάλιος* pro *Eulalio*. Ceterum nomen a Sancta ibi prope culta derivatum est.

Confessorem inter clericos minores cantorem vel psalmistam fuisse Fita e canone IX concilii Toletani I probat; tamen putat confessoris vocabulum hic idem fere valere atque *paenitens* secundum Isidori etymol. VI 19,75: *confessio est . . . dum quisque confitetur sua peccata petendo indulgentiam*. Cf. n. 341 [*confit*]ens *d(omi)no*, si recte ita suppletur. Theologis quos consului clericus confessor visus est cantorem indicare.

V. 6 extr. *GEZI* = *gezi* et Fita; sed in lapide et in ectypo clare legitur quod dedi, ut etiam testatus est Marchio de Monsalud. *Lebra*, pro *lepra*, *gezie*, qui videtur genetivus esse, ex IV Reg. 4. 5. 8 desumptum, ut adnotat Fita; *gezi* et *giezi* Vulgata habet, Lutherus *gehasi*. De execrationibus similibus, quae leguntur in titulis christianis Galliarum, egit Edmundus Le Blant *inscriptions chrétiennes de la Gaule* I p. 291ss. Comparandi titulus apud Muratorium 1899,7 (Corp. X 1276*, sed genuinus iam editori visus) *habeat partem cum gezi*, quem protulit Le Blant *inscr. chrét. de la Gaule* I p. 291, et supra n. 262 *lepra prosapia(m) sorbeat sua(m)*.

V. 10. 11 *sec[us] eter[nis]* [*suppliciiis condemnetur cum diabolo et angelis suis*] supplevit Fita, comparans concilii Toletani III a. 589 canonem X: *siquis cet. . . , a sancta communione et a liminibus ecclesiae habeatur extraneus*, et similia.

Inscriptiones Hispaniae Christianae. Supplementum.

Ceterum observa litterarum formas A et a, U et V iuxta usurpatas. Sermonis et scripturae rusticitas, quae eius aetatis est, perspicitur in *Eolalius, confessori* — pro genetivo. nisi dativus consulto iuxta genetivum ponitur —, *abtus, lebra, abeat, leminibus, ecclesie, a communionem sanctam*. Etiam *sed siquis vero* abundanter dicta huc pertinent. Reliqua satis emendate dicta et scripta sunt, videlicet e consuetudine aetatis melioris.

337 Emeritae rep. una cum n. 338. servabat ibi Iohannes Grajera; tabula marmorea alta m. 0.56, lata 0.48; litteris altis m. 0.04. Extat *Badajóz* in museo municipali.

*titulus sero lauri
cinctus*

FLORENTIA
FAMVLA DI VIX
ANN XXV M V D. XVI
REQVIT IN PACE
DII IDVS MARTII
◊ ERA DLII

d. XIV m. Mart.
aera 552
p. C. 514

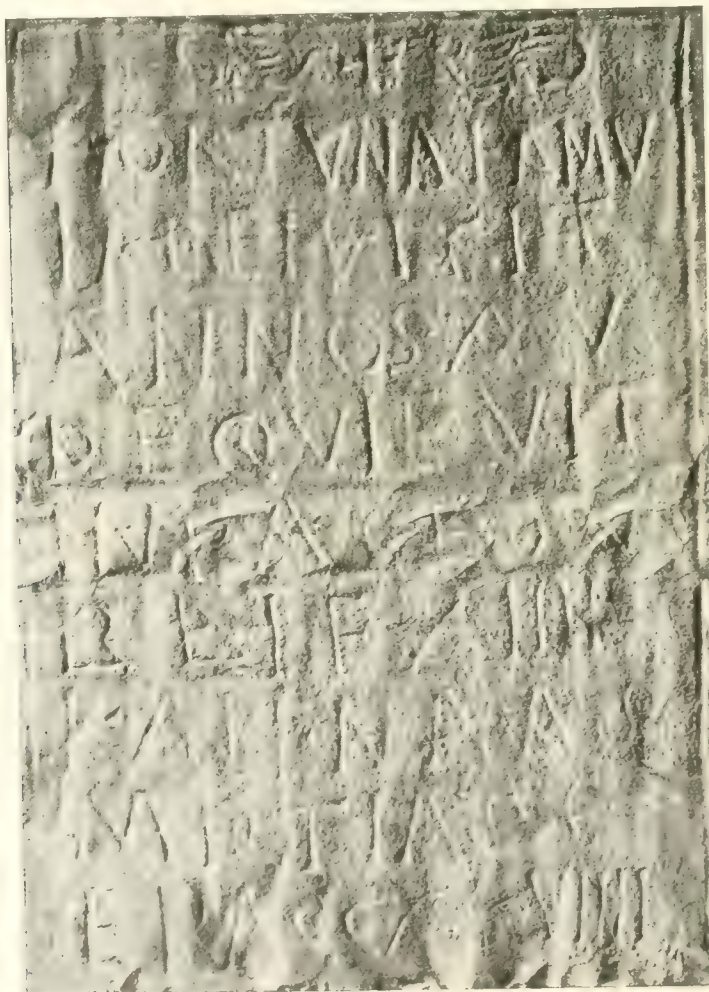
Fita *bol. de la Acad.* IX 1886 p. 399 cf. V 1884 p. 329, cui misit Thomas Romero de Castilla.

Ectypum nondum obtinui, sed promisit Marchio de Monsalud. Initio videtur deesse solitum chrisma.

Florentia famula d(e)i vix(it) ann(os) XXV m(enses) V d(ies) XVI, requ(iev)it in pace d(ie) II idus Martii (?) era DLII

De die II idus v. n. 332. *Martii* pro *Martias* observandum, genetivus etiam alibi non raro usurpatur.

338 Emeritae, rep. una cum n. 337, servatur in urbe *Badajóz* in museo provinciali; tabula marmorea ab utroque latere scripta, alta m. 0.62, lata 0.45, litteris altis m. 0.04.

avicula ✠ *avicula*

FORTVNA FAMV
LA DEI VIXIT
ANNOS XXV
REQVIEVIT
5 IN PACE SV
Δ ΔIE XIII
KALENDAS
MARTIAS C
ERA DCXXXVIII

in parte postica

† FVRTVNA †
FAMVLA DEI VIXIT
ANNOS XXV ε
R IN
5 PACE DIE XIII KA
LENΔAS MARTIAS
ERA DCXXXVIII

d. XIX m. Febr.
aera 639
p. C. 601

a Descripsi ex ectypis, quae misit Marchio de Monsalud.

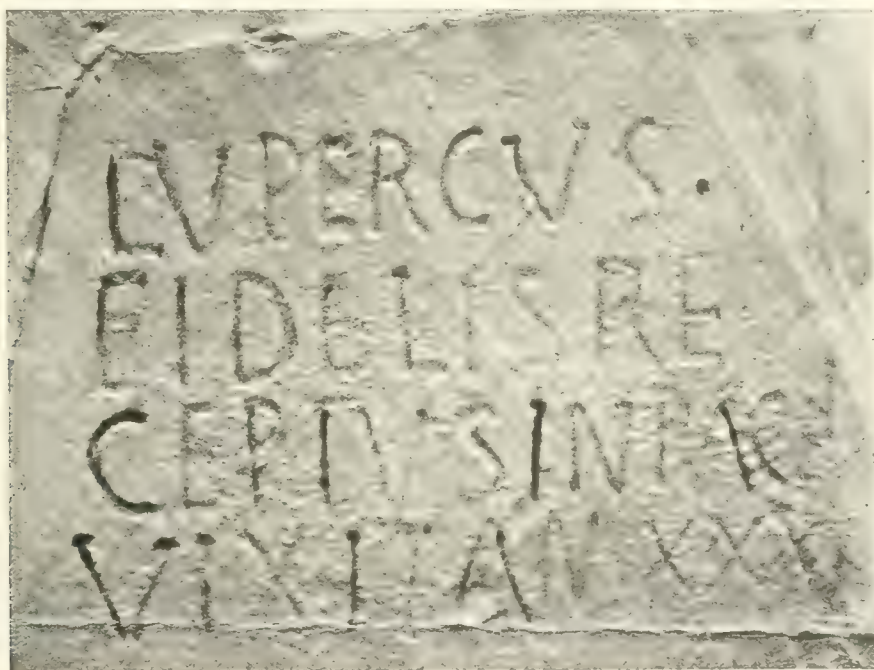
Fita *bol. de la Acad.* IX 1886 p. 399 cf. V 1884 p. 329 cui misit Thomas Romero de Castilla.

*Fortuna famula dei vixit annos XXV, requievit in pace sud die XIII kalendas
Martias c... (?) era DCXXXVIII*

Posticae exemplum videtur prius inscriptum et deinde propter vitia commissa in nomine et in aerae repetitione v. 3 denuo insculptum esse.

V. 5 *sud die* pro *sub die* notandum; sed videtur quadratarius voluisse B, sculpsisse Δ. 8. Quid c significet in fine addita, quae deest in posticae titulo, ignoro; vix erit *c(urrente)*.

339 Emeritae, rep. in agro dicto *los siete lechos*, prope *los Caminillos*, per Urbanum Fernández Montenegro, qui dono dedit Museo. Tabula alta m. 0.45, lata 0.36, litteris altis m. 0.04, saec., ut puto, IV exeuntis; nam videntur satis antiquae esse.

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud; Fita *bol. de la Acad.* XXIX 1896 p. 259.

Lupercus fidelis receptus in pace, vixit an(nis) XXX

Supra v. 1 chrysmatis vestigia supersunt. De *receptus in pace* formula in Baetica — sed vide n. 36 — frequenti cf. supra n. 46 et praefatio p. X.

340 Emeritae, rep. in curte domus quae dicitur *Casa de Perero*, calle de *Moreno de Vargas*, tabula marmorea alta m. 1.04, lata 0.59, crassa 0.06, litteris inaequalibus, altis a m. 0.05 ad 0.03.

d. XXVIII
m. Iun.
aera 570
p. C. 532

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 400.

*Marcella famula dei vixit annos plus minus XXXV, requievit in pace d(ie) IIII kal(endas)
Iulias era DLXX as (i. e. quingentesimas septuagenas?)*

V. 2 FAMVLA pro FAMVLA.

V. 7 DLXXV editor, contra ectypum. Ad *as* in fine cf. n. 316.

Initio crucis vel chrisomatis signum cum lapidis parte superiore videtur interiisse.

341 (= I. H. C. 12) Emeritae, tabula marmorea rep. *en la Rambla de Santa Eulalia*, ex adverso ecclesiae eius Sanctae, alta m. 0.39, lata 0.33, crassa 0.03. Litteris altis m. 0.04, inscriptis intra coronam lauream.

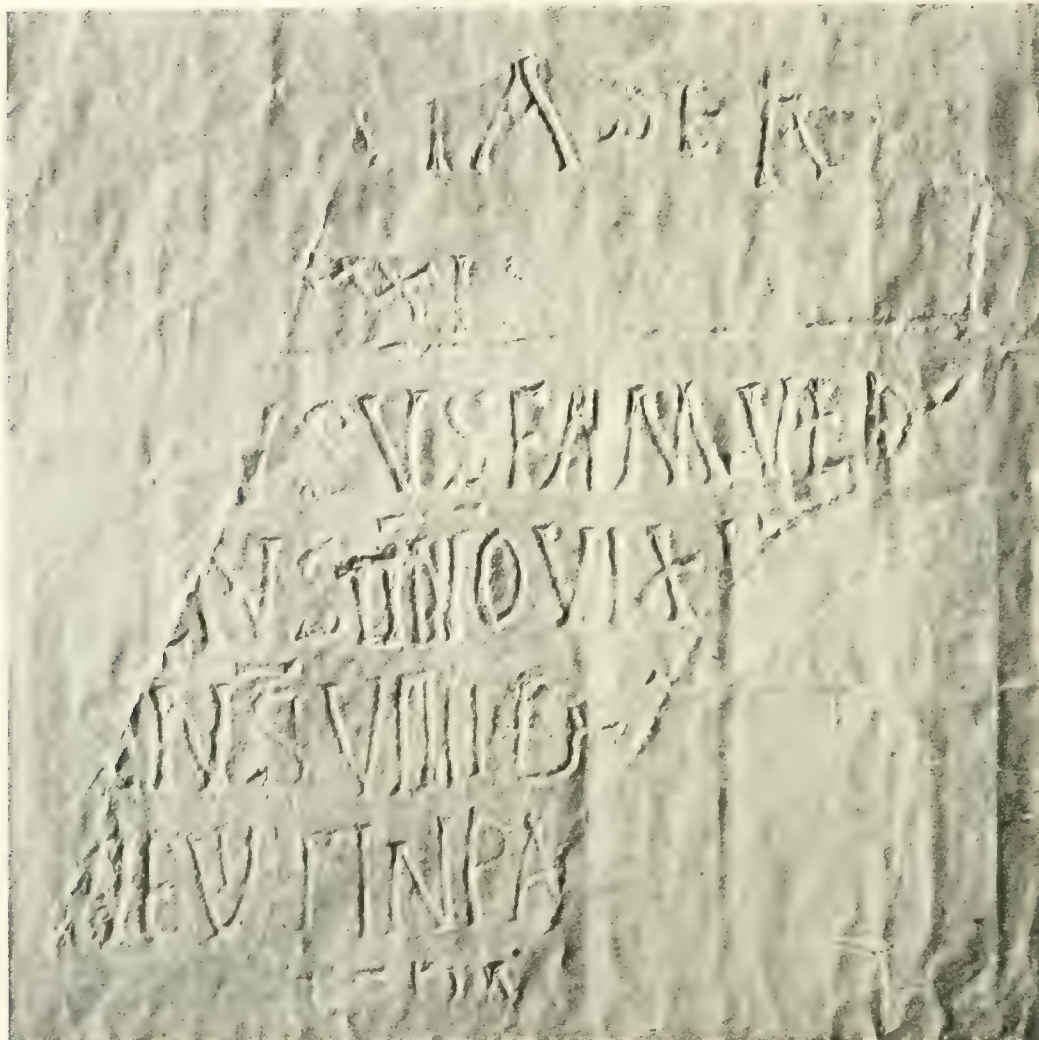
d. III m. Febr.
 aera 556
 p. C. 518

Descripsi ex ectypo, quod misit Marchio de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 400.

*Maria famula dei ·[v]ixit annos [X]XVIII nonas requievit in pace d(ie) III Februarias
 era DLVI*

V. 1→3 olim viderat Velazquez; fragmentum iam completur. V. 2 F similis evasit E litterae, ut in n. 340.

342 Emeritae, rep. extra oppidum pone *El Conventual*, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.44', latum 0.28, crassum 0.07, litteris altis m. 0.05; saeculi fortasse septimi.

d... Jan.?
aera 632
p. C. 594?

aera ... ?

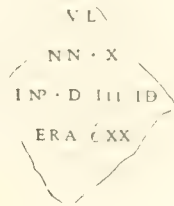
Descripti ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 401.
Videntur esse tituli hominum duorum in lapide uno coniuncti.

a. die *Ianua*]rias (sive *Februarias*) [era DC] XXXII

b. *usus famul(us) d(e)i* | ... *ens d(omi)no vixit* | *annis . . . m]ens(ibus) VIII*
d(iebus) X | *req]uievit in pa[ce die illa mensis illius] era*

b. Nomen defuncti certo supplere nequeo, nam pauca novi in .. *usus* desinentia. Quod sequitur initio versus alterius ... *ens d(omi)no* — nam *ENS* videtur in lapide esse, non *LIVS* — ab editore [*confit*]ens fuisse creditur, quod comparat cum confessore tituli n. 336. Sed vide ne [*fid*]ens fuerit.

343 Emeritae, fragmentum tabulae marmoreae. repertum in domo quadam sita in ambulatione suburbii extrema, altum m. 0.28, latum 0.25, crassum 0.03, litteris altis m. 0.04, cum corona laurea diametri m. 0.40, bonis.

d. . . .
aera 52 . . .
p. C. 482?

Marchio de Monsalud *bol. de la Acad.* XXXII 1898 p. 433.

Fita supplevit: . . . *fam[ul]a dei | vixit a]nn(is) X | requievit] in p(ace) d(ie) III id(us)*
. . . . *era CXX*

344 Emeritae, rep. *en la calle Vespasiano*, circa aquaeductum *de los Milagros* sive *de Albarregas*, ubi intrat in oppidum; fragmentum tabulae marmoreae, quod apparuit denuo, altum est m. 0.37, latum 0.12, crassum 0.035. Litterae altae sunt m. 0.04. Infra est corona laurea, quae titulum cingebat.

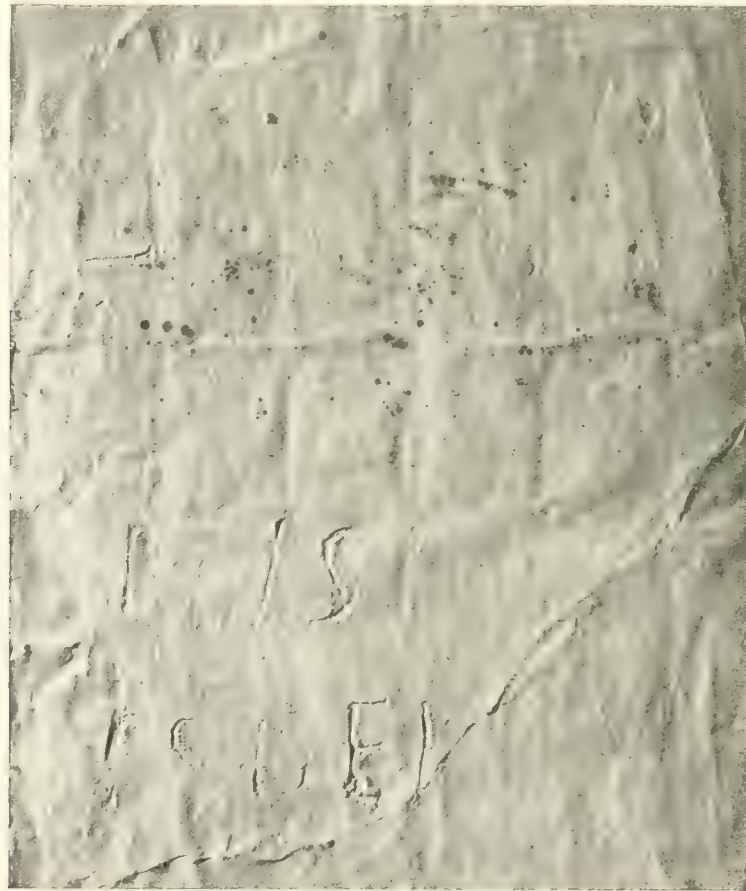
d. 22? 25? 26? m.?
aera 500?
p. C. 462?

Descripsi partem vv. 2—4 ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 401.

..... vix]it a[n]nis re]quiev[it | in pace d(ie) VII kal(endas) | era D

Editor putabat partem esse tituli supra n. 26, cuius versus 2 ad 5 aliquam cum hoc fragmento similitudinem habent; sed accuratius inspicienti et comparanti tamen diversi esse apparent, potissimum v. 4 et 5.

345 Emeritae, fragmentum tabulae marmoreae rep. en la calle de Alfonso IX ex adverso ecclesiae Sanctae Eulaliae, altum m. 0.44, latum 0.42, crassum 0.05, litteris fugientibus, altis m. 0.06. Servat in *Almendialejo* editor.

Descripsi ex ectypo Marchionis de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 402.

Editor putabat partem esse tituli n. 331, sed litterae vv. 2 et 3 minime cum illo conveniunt. V. 3 in. *is* editor; mihi visum est *v* fuisse.

346 (= 41) Emeritae, iam in museo. fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.38. latum 0.19. litteris altis m. 0.03, saeculi puto VI.

titulus serto lauri
cinctus

τ ε ν
θ α κ σ τ
γ η ς α ν β
δ ι α κ ο ν
β ι ς ι ν δ ε
ι θ ς ι ι ι ι

Descripsi ex ectypo quod Fita misit, qui ed. *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 87,50.

ἐνθα κατα[κ]τη Σανβ . . . διάκον[ος] βίς ἰνδ[ε] [κτίωνος] . . .
ι ι . . .

Emendantur exempla mala Bayeri, quod tamen praestat utpote profectum ab homine perito et Graece docto, et Cornidis, quae sequi debebam.

V. 2 κ utrum cum α conexas sit an sequatur α minor non satis perspicio in ectypo.

V. 3 ΓΗCAB Bayer, ΤΗ < ΝΒ Cornide, ΤΗ ΞΑΝΒ . . . Fita, cum nexus typis reddere non posset.

Quae in ectypo vidi aut CΑΝΒ aut CΑΙΒ significare possunt.

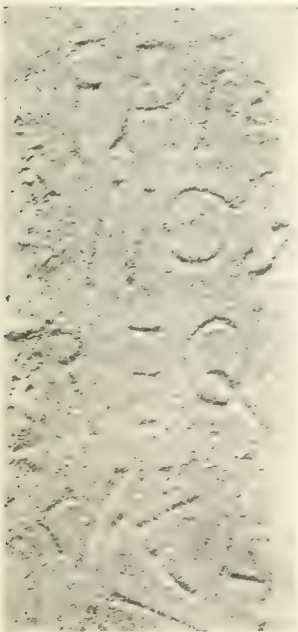
V. 4 in. τ Bayer, δ Cornide, Δ Pita, δ perspicua est.

V. 5 ι ι ι ι CΙΝΔΕ Bayer, ΣΙCΙΝΔΕ Cornide, ΒΙCΙΝΔΕ Fita. Β initio videtur certa esse.

V. 6 ΜΗΤ' Ι Ι Ι Ι Bayer, Ι Δ Γ Cornide, ΖΗΞ·ΕΤ·Μ . . . Fita, quae in ectypo non video.

Nomen *Sanbatus* pro *Sabatus* sive *Sabbatus* fuisse proposuit Fita, fortasse recte; sed potest etiam cogitari de *Sambas* sive *Sambos*.

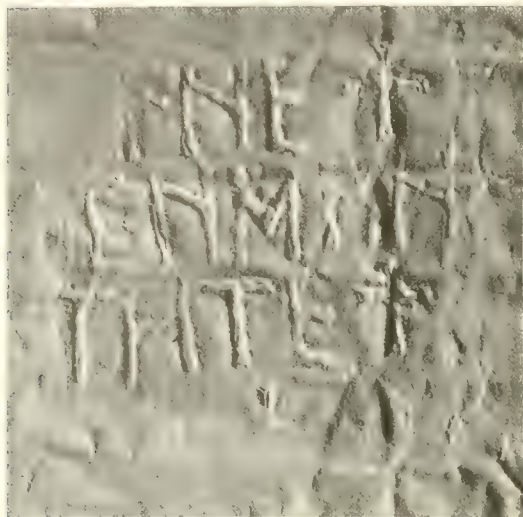
347 Emeritae, fragmentum tabulae marmoreae rep. una cum n. 334; servat Plano. Altum est m. 0.25, latum 0.12, litteris altis m. 0.05 ad 0.04, saeculi puto VI.

Descripsi ex ectypo a Fita misso, qui ed. *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 85,44.
..... s fam[ulus dei, vixit a]nnos . . . , req[ui]evit in pace die . . .] kal(endas)
D[ecembres? er]a D . . .

V. 1 in. s non satis certa est. V. 4 Δ etiam ad kal(endas) vocabulum potest pertinuisse.

348 Emeritae, rep. en la calle de San Albin, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.16, latum 0.17, crassum 0.03, litteris altis m. 0.04. Servat in *Almendralejo* editor.

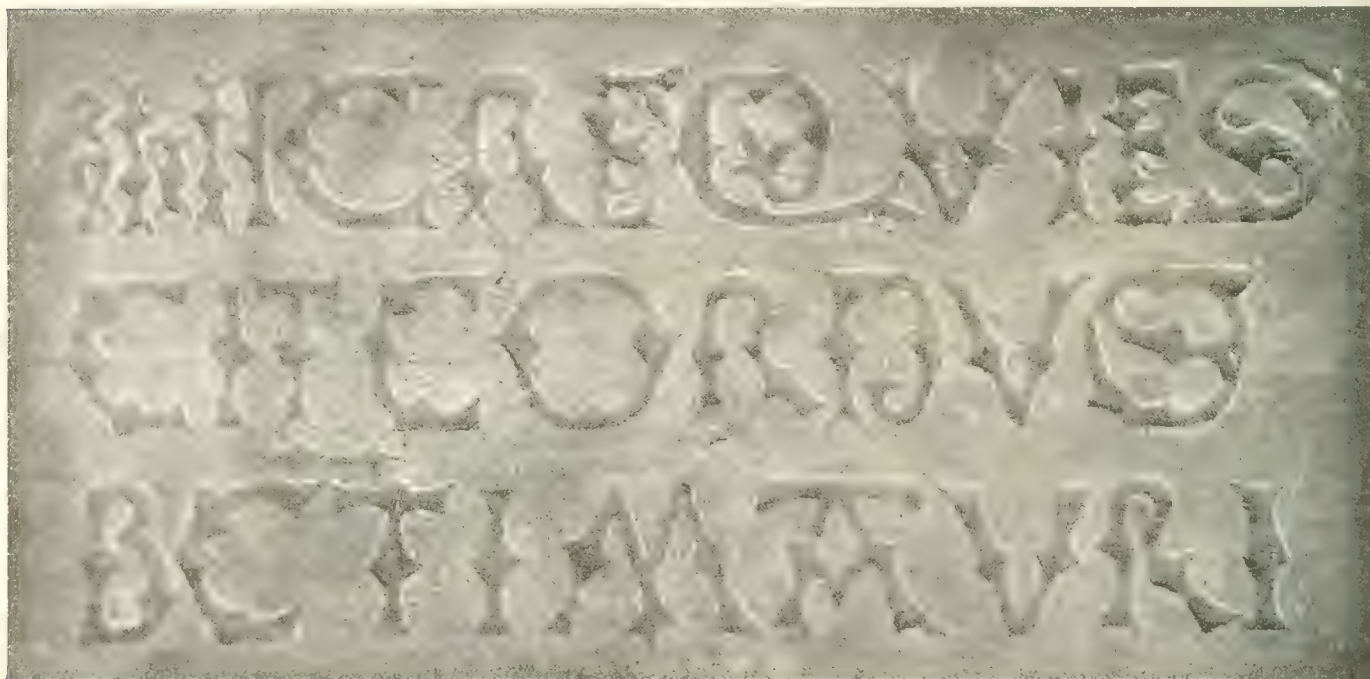
Descripseri ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 403.

[Φλαουιά]†νε† | ἐν μην[ι] | τρίτε † [ἔτει]

V. 1 [Εἰρή]νη supplevit editor.

V. 3 Τρίτε, i. e. τρίτη, videtur positum pro τρίτω, ut indicaretur puellam defunctam esse mense vitae tertio; anni indicatio fortasse sequebatur, ut litterae unius vestigium indicat. Aliam explicationem non invenio.

349 (= n. 15*) *Almendral*, extat in ecclesia S. Petri in pavimento ante altare maius, tabula marmorea magna alta m. 0.40, lata 0.70, litteris altis 0.08. Forma litterarum indicat titulum saeculi esse fere XV, sed probabiliter statuitur textum repetitum esse ex titulo multo antiquiore, fortasse saec. VI. Etiam palumba initio posita fortasse sequitur exemplum antiquius.

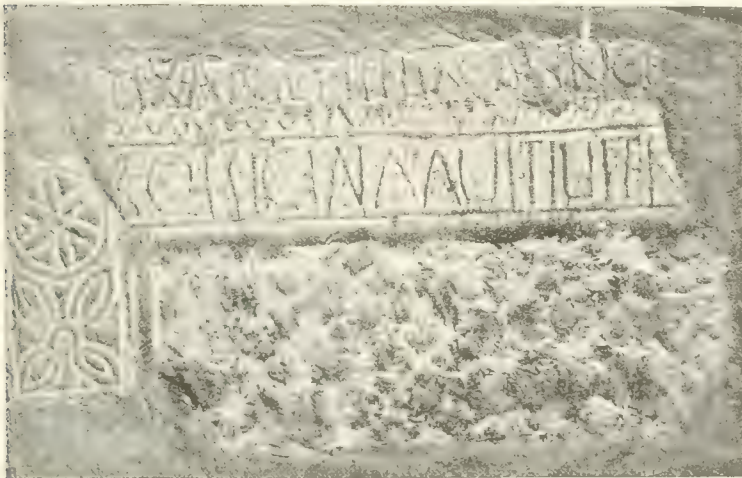

Descripseri ex ectypo a Marchione de Monsalud misso Fitae m. Aprili a. 1897. Ediderunt praeter eos, quos indicavi ad n. 15*, Solano de Figueroa Altamirano *historia eclesiastica de la ciudad y obispado de Badajoz* (a. 1664, ms. servata in bibliotheca academiae historicae Matritensis) Cap. V § 8 et Fita *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 506 ss. cum docto commentario.

Cum non *beati* scriptum sit in lapide, sed *bcti, benedicti*, et desit *abbatis* vocabulum, quae ambo Yepes habet, cogitandum esse non de sancto Mauro claro sancti Benedicti discipulo Italo, sed de Hispano quodam eiusdem nominis benedicto exposuit Fita; fortasse recte. Sane non absimilis est titulus, in quo reliquiae sancti, defuncti anno p. C. 589, dicuntur repertae esse d. 12 m. Mart. a. 845: '*hic requiescit corpus beati Mauri*' monachi et

levitae qui tempore Theodeberti regis in Galliam venit et octavo decimo kalendas Februarii migravit a seculo (Acta SS. Bolland. I, Venetiis a. 1774, p. 1056); scilicet quae addita sunt verba videntur e chronicis addita esse, ut observavit Fita. Idem comparavit quod in titulo Gallico saec. V legitur *Eufrasius benedictus in pace* apud Edmundum Le Blant *inscript. chrét. de la Gaule* n. 398; *hic iacet corpus* est in titulo Hispano anni p. C. 624 (supra n. 138), *in hunc tumulum requiescit corpus* in alio anni p. C. 662 (supra n. 99), *hic reconditum est corpus* in anni incerti alio (supra n. 74); cf. n. 86 anni 649. Tamen scrupulus restat, num fortasse Hispani sanctorum Benedicti et Mauri asseclae eius illud sibi persuaserint corpus Mauri in Hispaniam translatum esse. Qua de re iudicabunt historiae sanctorum me peritiores.

350 *La Torre de Miguel Sæmero (sive Torre del Almendral), partido judicial de Olivenza, provincia de Badajoz, lapis insertus muro vetusto ecclesiae parochialis de la Purificación de N^aS^a, longus m. 0.55, latus 0.25, altus 0.12; litteris altis v. 1 m. 0.035, v. 2 m. 0.05, quae possunt saec. IV esse.*

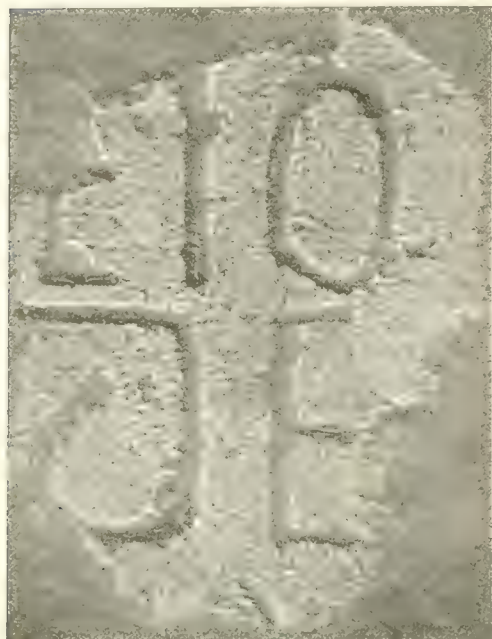

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 485.
Comparandum esse vidit Fita titulum Oretanum n. 386.

[*fe*]lix, amem, felix Castrice [*e*]x officina Aviti utere

Felix coniungendum cum *utere*; nam *utere felix* est formula sollemnis. *Amem* interpositum similiter atque *amabo* sermonis familiaris; nisi *amen est*. Initio possunt deesse litterae plures, a lateribus singulae vel binae tantum locum habent.

351 *La Torre de Miguel Sexmero*, fragmentum marmoreum altum m. 0.20, latum 0.15, litteris altis m. 0.06, aetatis inferioris, i. e. saec. fere VIII vel IX.

Descripſi ex ectypo miſſo a Marchione de Monſalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 487.

.....to... (vel...eio...) de [poſitus?]

Ad quale nomen litterae v. I pertinuerint non invenio.

352 *Almendralejo, en la Vega de Harnina*, chiliom. 2 ad ſeptentriones et occidentem ab oppido, inter fragmenta multa vetuſta, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.12, latum 0.07, formans angulum dextrum tituli inferiorem. Litterae altae ſunt m. 0.03.

Descripſi ex ectypo miſſo a Marchione de Monſalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 495.

Fita ſupplevit:

[migravit ab hoc s]ecl[o] [... era ...] v.

De aliis quoque ſupplementis cogitare licet.

353 In deserto dicto *Orbiga*, in crypta prope S. Mariam de las *Albueras* vici *Puebla nueva*, rep. a. 1871; extabat Talaverae de la *Reina* apud dominam Mercedes Delgado, inde ab a. 1881 est Matrīti in museo archaeologico. Sarcophagus marmoreus anaglyphis ornatus, mensurae non indicantur; tituli scripti sunt in summo margine.

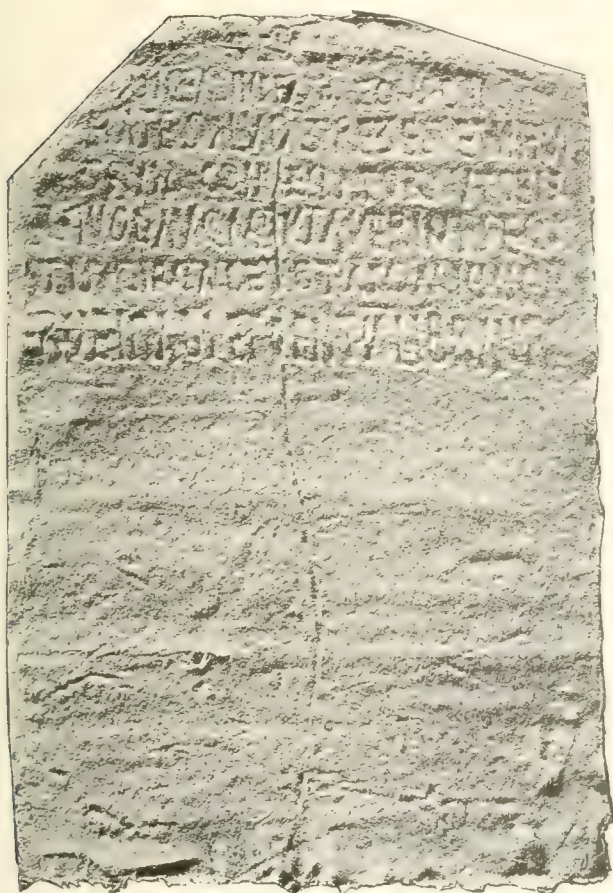
◊ SIMON CHANANEVS ◊ IACOBVS ALFEI ◊ THOMAS ◊ FILIPPVS ◊ iacobus paulus

petrus ◊ ANDREAS IOHANNES BARTHOLOMEVS ◊ MATTHEVS ◊ IEBBAEVS

Christus sedens, utrimque apostoli seni stantes

Ioh. Ficker misit accuratissime a se descriptum; Ludov. Jimenez de la Llave *noticia del sarcófago cristiano-romano cet. de S^a M^a de las Albueras cet. ms. a. 1871* (inde Fita *bol. de la Acad.* II 1882/1883 p. 251); A. F. Guerra *Museo español de antigüedades* VI 1875 p. 591 cf. p. 599 et *bol. de la Acad.* II 1882/1883 p. 287 ss.; Fita ib. IV 1883 p. 289 ss. (et *Novísimo año cristiano* cet. vol. I, Matrīti 1881, p. XXIII), ubi addita sunt fragmenta quaedam marginis antea nondum edita. Guerra ita legerat et supplevit: *Simon Chananeus, Iacobus Alji, Thomas, Philippus, [Paulus, Petrus, Ioannes, Iacobus Zebedei, Bartho]lomeus, [Andreas, Matt]heus [Thaddeus]*. Correxīt lectionem et supplementa Fickerus.

354 *Belvis de la Jara*, qui est vicus situs inter Caesarobrigam et Augustobrigam Lusitaniae orientalis oppida, ubi prodierunt tituli aetatis vetustioris (C. II 5349—5351), tabula lapidea rep. in loco dicto *la Barranca blanca del castillo* prope praedium *las Herencias* ad ripam Tagi sinistram. Alta est m. 0.49, lata 0.31, crassa 0.028; servat inde ab a. 1894 Academia historica Matritensis dono Froilani Fernandez de León. Partem fere tertiam a dextro latere deesse probabile est, ut tabula olim lata fuerit circiter m. 0.46. Litterae partis superioris altae sunt m. 0.02 ad 0.03, partis inferioris 0.015.

N VIEV EBIAK
 ONEADINTE 5 CONSEQAIVR
 LIATE SAIVC 3RESEELINIV
 IE 3KVM CONSERAIVR VTVBIC
 HL 9VOD AVCM INTAVERINT SECV
 VTIS CIRCA DE]IOTASOMNIINVI
 YRVETRA DIETCENTV LIBR AVRI

APERTINENT

DISTRINGERE REGVM PATERNAS DAMO
 CENTA PATER ECO TAL
 . . . CERRORIBV . . . VTR
 EDITVS . . . B TEMPORE VEL RATIONE
 A . . . N

ID MARCIAS AERA DCX FELICITER

Æ . . . V . . C

CONS

Dubito inter alia imprimis de *Marcias* lectione; aeram fortasse recte Fita exhibuit. Idem Fita partem antiquiorem ita supplere studuit:

a *it]em Eu[s]chia quic]o [dum vivit
 aequalem inter filios port]ionem ad integrũ consequatur
 iure possessionis omni temporum] aetate salvo, greges et in iur[e
 usu fructuario servosque ad in]tegrum consequatur aut ubiq[ue)
 res ipsi provenerint v[el quod au]gmentaverint secu
 ndum legem heredit]atis circa devotas; omni invi
 dioso oculorum orbes] eru[i] tradi et centũ libr[as] aur[um]*

Supplementa quam incerta sint apparet; meliora nondum inventa sunt.

Descripsi ex ectypis et imagine photographa a Fita missis anno 1894; idem ad archetypum ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 428s.

Apparet lapidem olim continuisse textum saeculi fortasse VI vel VII, qui paene totum tegebat; supersunt vv. circiter undecim vestigia. Ei saeculo VIII superscriptus est recentior versuum septem. Lectio tam est difficilis, ut quibus ectypa legenda tradidi viri doctissimi Nicolaus Müller theologus Aemilius Seckel et Carolus Zeumer iure consulti collegae mei omnes pauca tantum expedire potuissent; nemini vero contigit, ut textum recentiorem plene legeret et suppleret; vetustiore ne attingere quidem ausi sumus. Tamen adieci, cum e lapide excepta sit, lectionem partis inferioris a Fita propositam, quamquam valde incertam esse ipse non ignorabat.

PARS SECVNDA

B A E T I C A

I. CONVENTVS HISPALENSIS.

n. 45—47

48

49 E Morale repetivit Gregor. Mayans epistula ad P. Burmannum in Anthol. veterum epigrammatum Latinorum vol. II p. XV; ex Inscr. Hisp. christ. Buecheler carmina epigr. n. 789.

Versiculum qui est *respicis angustam praecisa rupe sepulcrum* initium esse carminis, quod in sepulcrum Paulae composuit Hieronymus in epistula ad Eustochium (108,34), adnotavit I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1888) p. 226. Idem antea iam observaverat Edmundus Le Blant *Journ. des Savants* a. 1873 p. 326, qui addit redire eundem versum etiam in aliis inscriptionibus christianis. Extat C. X 1195 = Buecheler carmina epigr. n. 788. *Hospitium Paulae* Hieronymus; idem olim supplevi Hieronymi versum non cognoscens.

50 v. infra n. 357

51 E schedis quibusdam manu scriptis, sed deterioribus illis quam quas ego secutus sum, profert Martinez *el libro de Jeréz* p. 46; ut adnotat Fita *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 349.

52. 53

54 Exhibent etiam Nicol. Diaz y Perez *Estremadura (España, sus monumentos* cet., Barcinone 1887) p. 656 et Martinez *el libro de Jeréz* p. 488. Cf. Fita l. s. s. p. 351.

55 Buecheler carmina epigraph. n. 854. V. 2 *floreas portis cara cum coniuge sacris* proposuit Buech. pro *floreas sportis — sacris*, quod traditur; nescio an recte. Idem titulum eiusdem fere putat aevi esse atque n. 143.

56

57 Fita *bol. de la Acad.* XXV 1894 p. 143, 122 et XXX 1897 p. 418. Lucretiae martyris una cum Eulaliae basilica extabat Emeritae secundum Paulum diaconum de vita patrum Emeritensium c. 7, ut idem adnotat; unde non corrigendum v. 5 LVCRETIAE NOMEN IN ENCRATIAE, ut quidam voluerunt. V. 2 fortasse pro SACRI ESTEPHA legendum est SCORVM MARTVRVM, quod a sensu exigitur. Sed corruptela mirabilis est.

58. 59

60 Repetivit Achilles Stadius in vocabulario ecclesiastico manu scripto cod. Vallicell. B 105,52; nescio unde.

61 *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 60.

62. 63

64 Iam est Londinii in museo Britannico.

65 Repetivit Gregor. Mayans l. s. s. (ad n. 49); *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 65; Buecheler carm. epigraph. n. 1392, qui v. 1 supplevit *communi [sede regna] beata tenes*.

66 et 68. Titulos hosce editos esse etiam in libro 'Civitates orbis terrarum' lib. III tab. 7 adnotavit Emmanuel Gomez Moreno.

67

68 v. n. 66

69—74

75 Hispali servabat Gago, ubi descripsi a. 1881; iam est ibidem in museo municipali.

V. 6 ΤΙΟ ΕΨ in lapide est, non RO ΕΨ; ut dederat Delgado.

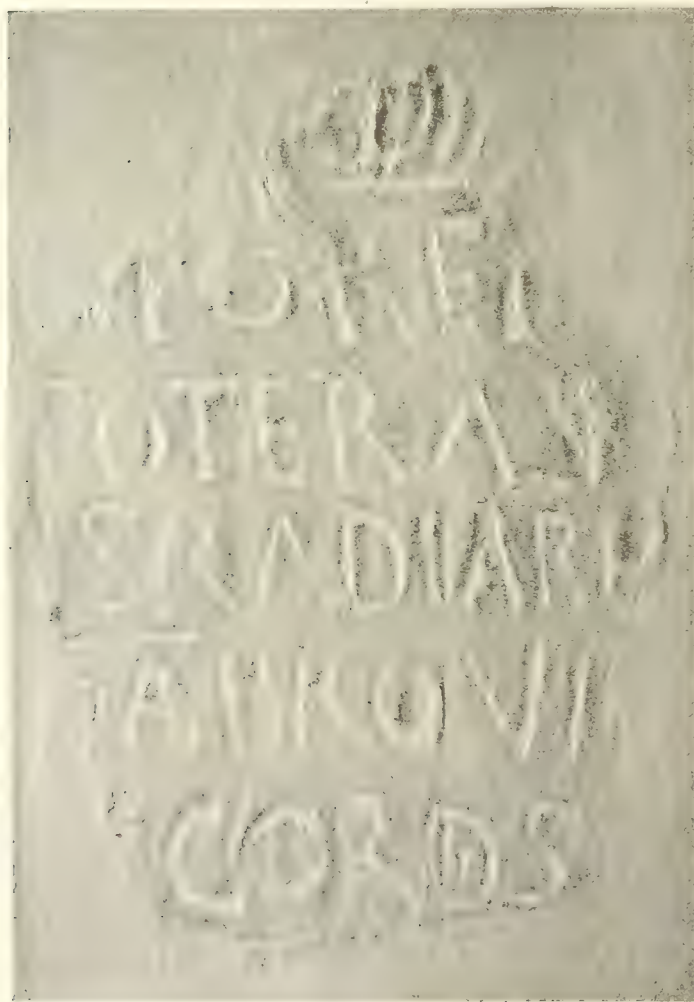
76 Additam. Britannica p. 2*. Edita *Monumentos arquitectónicos* fasc. 52 tab. fig. 7. De Leovigildo et Hermenegildo regibus commentatus est dissertationibus variis Franciscus Görres *über die Anfänge des Königs der Westgothen Leovigild in Forschungen zur deutschen Geschichte* Vol. XII 1872 p. 591ss. cf. vol. XIII 1873 p. 633ss., *über den Aufstand und das Martyrium Hermenegilds in Zeitschrift für historische Theologie* 1873 p. 1ss., *Hermenegilds Stellung zum Katholicismus* ib. p. 533ss.

Verba in fine posita *ducti Aione* Guerra putabat significare '*duce Aione*'; Aio enim nomen vetustum Ibericum in titulis saeculorum I et II non paucis extat. Sed vix hoc pertinet ad saeculum VII; et *ducti*, non *duce*, in lapide clare legitur. Itaque significatio vocabulorum obscura manet.

77—84

- 85 V. 2 IB est *id est*; cf. n. 267. Correxerit errorem meum inter alios Edmundus Le Blant *Journ. des Sav.* 1873 p. 320, qui praeterea observavit multisque testimoniis probavit reliquias sanctorum hic et alibi memoratas non intellegendas esse particulas corporum vel vestitus, qualia posteriore demum aetate distribuebantur, illa vero aetate dissipari nefas habebatur, sed olium ex ampullis desumptum, quae ante sepulcra sanctorum suspensae erant. Ita etiam explicari quod reliquiae Sanctae Eulaliae non Emeritae tantum, sed variis praeterea locis extabant; cf. n. 57. 80. 89. 175.
- 86 Buecheler carmina epigraph. n. 722.
V. 13 (7 carminis) *hic* scriptum est pro *hinc*.
- 87 De titulo hoc atque de reliquis Asidonensibus christianis verba fecit Marianus Pardo de Figueroa Asidonensis amicus, scriptor epistularum clarus et indefessus, quem propterea dicunt *el cartero honorario* Hispani, in epistula ad Iosephum Butron y Parra data, quae inserta est ephemeridi *el Diario de Cadiz* a. 1868; neque vero potuit explicare vocabula *leperore vomii sed sacr.* Emmanueli Gomez Moreno Granatensi visum est legi posse *sepe rore vomit(i) sed(et) sac(e)r(dos)*, ut *saepe rore vomiti* sit pro *lacrimis peccati*, *sedet* autem significet *sedet paenitens*; vix probabiliter.
- 88 Reperta est a. 1800 in colli *del Caracol* prope *Alcalá de los Gazules*; accurate delineatam vidi apud Aurelium Guerra.
- 89

- 355 *Salvatierra de los Barros*, quae medio quodam loco sita est in regione vestigiis vitae antiquae abundante; fragmentum altum m. 0.24, latum 0.14, diversum omnino a sequente (n. 356); litteris paulo maioribus quam illud, altis m. 0.03 ad 0.04.

FLOREI
POTERAS
ISRADIARF
SA PROVI
CORDS

Descripsi ex ectypo quod Marchio de Monsalud misit Fitae, is mihi; idem Fita ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 354.

V. 1 LIC vel LIS Fita, quod non video in ectypo.

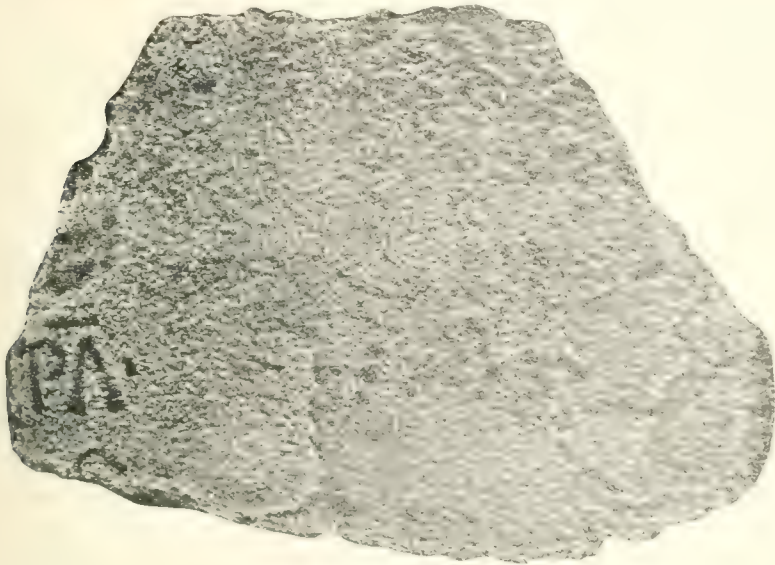
Fortasse est ω chrismatis $\Delta \times \omega$.

V. 2 in fine v Fita, ego video hastam rectam I.

Poema esse vidit Fita, qui supplevit ita:

[*Mundo fe*]lie[em peragens in cor]pore v[itam, Sidereum] poteras [ocul]is radiare [decorem. Cel]sa(m) pro vi[ta co]ncordi s[condis in aedem, Rex ubi Christus adest, quo te mea vota secuntur.]

356 *Salvatierra de los Barros*; fragmentum altum m. 0.15, latum 0.21; litterae altae m. 0.02.

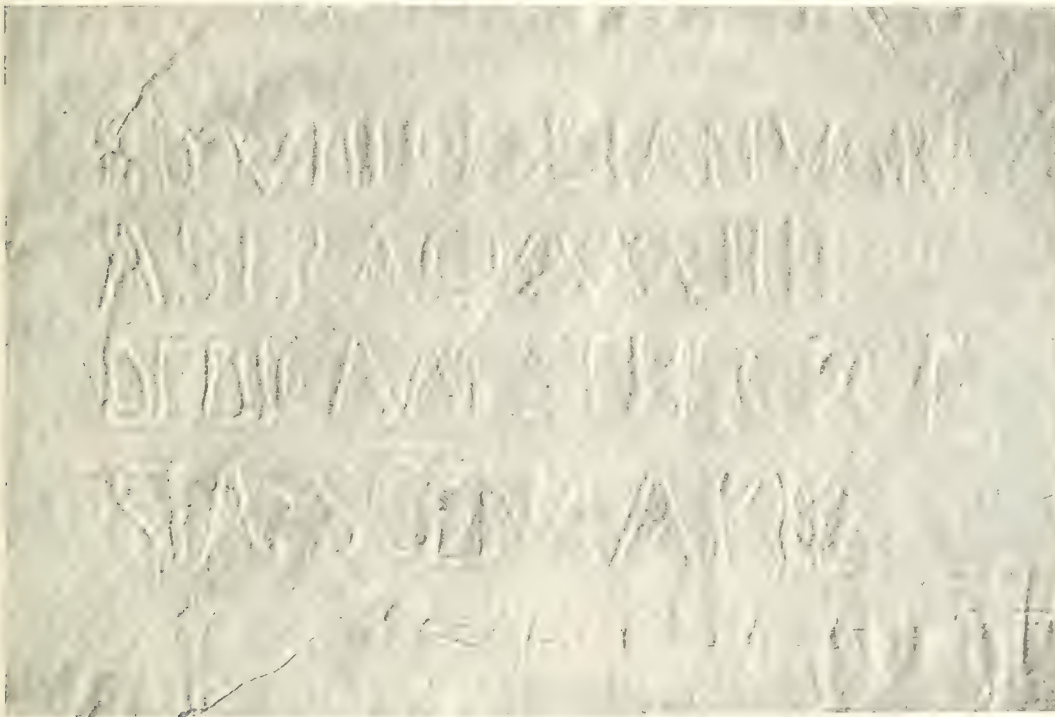

Descripsi ex ectypo quod misit Fitae Marchio de Monsalud; *Fita bol. de la Acad. XXX 1897 p. 354* qui supplet:

... [anulus d]ei
 ... [recessit i]n pa[ce]
 ... d[omi]ni
 ... [ra]

Sed *pa* pro *pax* vix tuetur, quod affert. *Ispā* pro *Ispalensi* in titulo n. 76. Reliquiae nimis exiguae quam quae apte explicari et suppleri possint. Tamen adscripti, si forte reliqua adinveniantur.

357 (= 50). Extat in *Jerez de los Caballeros* in ecclesia S. Mariae, quae denuo aedificata est saec. XVI, in fuste columnae marmoreae superstitis ex ecclesia vetere, alto m. 0.17, lato 0.30; litteris non admodum bonis, altis m. 0.03 ad 0.05, similibus eius, quas habet n. 60.

d. XXIV m. Dec.
 aera 594
 p. C. 556

D. VIII · K̄I IANVARI
 AN · ERA · M · CCCC · XXXIII ·
 DEDICATA EST HEC ECCL
 ESIA · SCE · MARIE ·

Descripsi ex ectypo optimo quod mihi utendum misit Aurelianus Guerra, qui inde edidit in ephemeride *la Ilustración católica* a. 1881; Nicol. Diaz y Perez *Extremadura (España cet. Barcinone 1887)* p. 656; Martínez *el libro de Jerez* (Hispalí 1892) p. 44; Fita *bol. de la Acad. XXX 1897 p. 346ss.* ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, quod ab illo item accepi. Hoc supra repraesentatum.

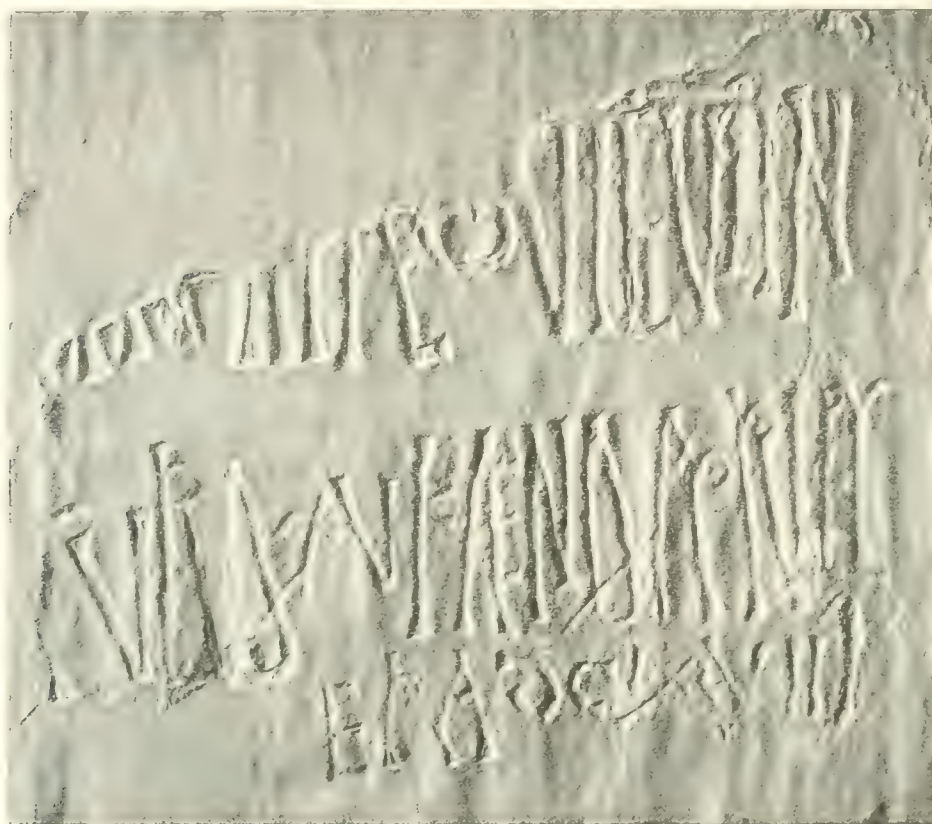
V. 2 aerae numerus clare apparebat in ectypo Guerrae; x prior cum l coniuncta numerum efficit, quem supra posui, commendatum praeterea eo quod illo anno, non aerae 584, dies natalis Christi, quo dedicata est basilica, incidit in diem dominicam. Exemplum antea a me editum secundum auctores antiquiores, pessime eos descripsisse denuo demonstrat.

357a Prope aediculam dirutam de *San Vicente*, chiliom. 2 a *Burquillos*, in via versus *Jerez de los Caballeros*, lapis altus et crassus circiter m. 0,50, latus 0.60.

*intra coronam lauream
litterae evanidae*

Matthias Raimundus Martinez *bol. de la Acad.* XXXIII 1898 p. 189 qui putat inscriptionem fuisse aetatis visigoticae.

358 *La Puebla de Sancho Pérez*, circiter chiliom. 1 a *Zafra* urbe versus meridiem, in territorio Contributae Iuliae Ugultuniaci (v. C. II p. 131), ut creditur, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.25, latum 0.30, crassum 0.03, litteris admodum tenuibus altis m. 0.06.

d. XVIII m. Martii
aera 668
p. C. 630

AN III R° VIEVI IN
SVB D XV KÆENDARIËS
ERA CCXVIII

Marchio de Monsalud *bol. de la Acad.* XXXII 1889 p. 434.

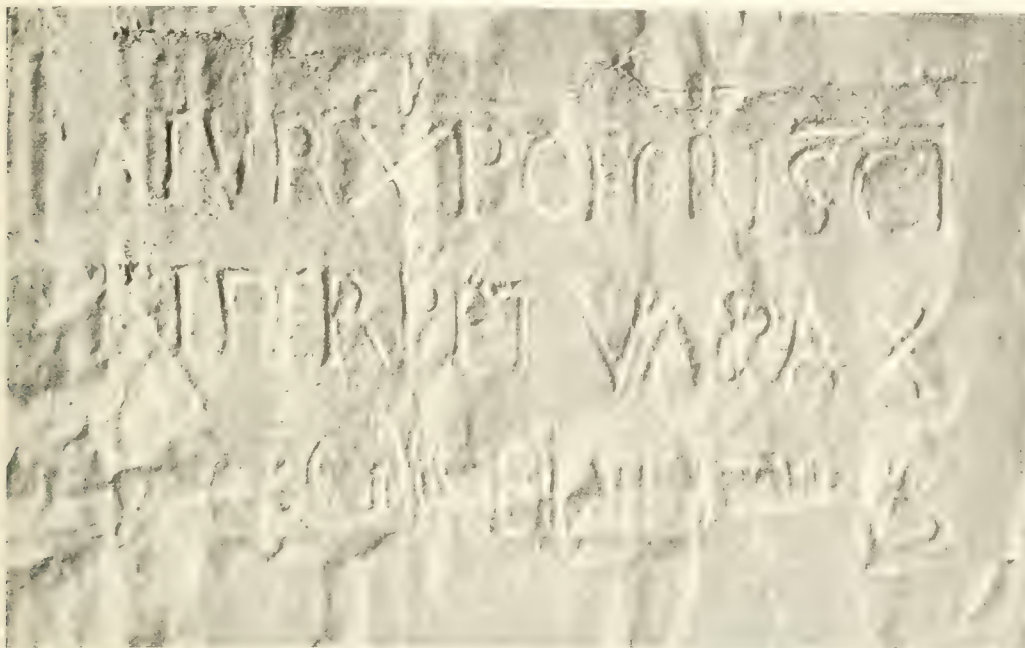
*... an' norum, III, requirit in [pace] sub die, XV kalendas Aprilis
era DCLXVIII*

V. 1 Pedes litterarum quae supersunt recte supplevit editor. Nexus earum singulares sunt.

V. 2 Observa formam *v* et *s* litterarum.

V. 3 In aerae numero *i* et *x* — sive *x* — conexas sunt more solito.

359 *Alanje*, rep. in deserto dicto *las Arguijuelas*, inter ripam Anae dextram et territorium oppidi *Torremejia*, tabula ex marmore fracta, longa supra m. 0.37, alta m. 0.26, crassa 0.04. Litterae altae sunt m. 0.04.

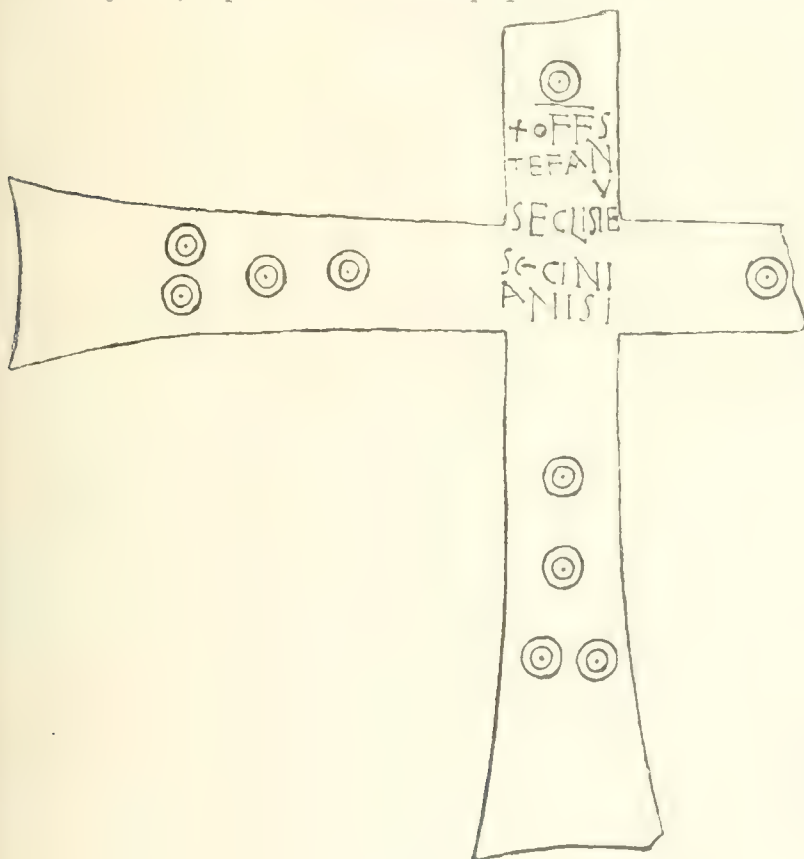

ATVR XROFORI SCI
IT PERPETVA PAX
FGREDIENTIBVS

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXIII 1898 p. 157 et supplevit ita non sine probabilitate:

[hic aditus d]atur Christofori s(an)c(t)i [ad limina sacra s]it perpetua pax [ingredientibus et] egredientibus

360 *Burguillos*, rep. m. Nov. a. 1897 prope collem dictum de *Guruviejo* sive castellum de *Burgos el viejo* (?),

chiliom. 1 de *Granadoro* et m. 0.50 versus septentriones a via ad *Jerez de los Caballeros*, in campo de *las Bragadas*, chiliom. 5 amplius versus septentriones et 1 a *Guruviejo*, in fundo de *Matapollito*, iuxta desertum dictum de *Juan Benitez*, crux aenea parva, eiusdem magnitudinis (m. 0.22) atque quae sequitur imago. Servabat Siro Garcia de la Mata, fundi dominus. Fita misit delineatam accurate a Matthia Raimundo Martinez; eius delineationem supra exhibui. Martinez ed. *bol. de la Acad.* XXXII 1898 p. 191 et 353 ss.

† *Off(ert) Stejanus ecclesie s(anct)e c(rucis) in Ianisi*

Lectio certa, interpretatio vocabulorum quae post *ecclesie* sequuntur incerta; nisi Ianisium loci alicuius nomen est. Ibidem in pavimento tessellato litterae dicuntur extitisse $\epsilon\sqrt{c}$, *e(cclesia) s(anctae) c(rucis)?*

361 Sine loco Anthol. Hispali probabiliter tribuit Rossius.

a Versus inscripti parietibus tribunalis, i. e. bematis basilicae, referendi ad cathedram episcopi:

Sp(iritu)s hic homines celesti dogmate complet
Adque per hos hominum sp(iritu)s ipse docet

ad diaconicum, ubi ministri vasa sacra parabant:

Sub terrore dei metuentes ite ministri,
Qui vasis fertis munera s(an)c(t)a sacris

ad chorum, i. e. scholam cantorum:

5 Sola ministeriis via competit ista supernis, sic
Dum populos sacris segregat ipsa choris

ad bibliothecam et sacros libros ibi servatos:

Qui meditari vis laudes et cantica Chr(ist)i,
Hic promptos animos subde bonis studiis.
Hic timor, hic doctrina datur, hic corda docentur,
10 Hic viget inde bonum, hic ruit inde malum.

ad baptisma, confirmationem, eucharistiam, cum baptisterium cum tribunali cohaereret:

Carne, cruore pio limfaque et crismate sacro
Hic d(eu)s est homines vivificare potens.

De sede sive sepulcro sanctorum:

b Glorificat nostra pax quos contemserat hostis,
Et onor est potior his quam concussio leti.
Nos dedimus sedem* istis cum laude perenni,
Vos traite famulos in regni sorte futuri.

c Tetrastichum subiectum imagini Iohannis Evangelistae:

Transgrediens celos verbum patris i(s)te Iohannes
Repperit et reserat qui Chr(ist)i pectore sumsit,
Virginis officio dignus qui virgo perennis
Accepit servare d(e)i in tempore matrem.

Ex Anthologia Hispana saec. VIII ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae II 1 (1887) p. 295. Tria haec epigrammata in codice cum uno ductu exarata et a superioribus longo intervallo disiuncta essent, sequeretur vero epitaphium Leandri cet. (n. 362) certo urbi Hispalensi tribuendum, illa quoque olim in basilica Hispalensi inscripta fuisse statuit Rossius summa cum probabilitate. Atque *b* sane convenire tali loco patet; *a* et *c* ita comparata sunt, ut pro exemplis ubiubi adhibendis videantur habenda esse, non certae alicui ecclesiae destinata. Ceterum *a* potissimum stili esse, qui antiquitatem sapiat longeque melior sit quam elogiorum saeculi VI reliquorum, quae servavit Anthologia Hispana vetus, idem adnotat. Distributionem versuum singulorum in epigrammate *a* indicavit Rossius; idem praeivit titulos versuum supra adscriptos, qui non sunt in codice.

a V.1 $\overline{\text{sp}}\text{s}$ Anthologia. docmate Anthologia.

2 *hos* addita aspiratione prava more Hispano pro *os*.

4 $\overline{\text{sc}}\text{a}$ Anthologia.

Ad. v. 5s. cf. Rossi inscript. christ. urbis Rom. II p. 21,14; Buecheler carm. Epigr. Lat. n. 918: *scandite cantantes d(omi)no d(omi)numque legentes: ex alto populis verba superna sonent.*

V. 7 $\bar{x}\bar{p}\bar{i}$, ut c V. 2 *Anthol.*

11 limfa recte scribitur e consuetudine saeculi IV.

12 $\bar{o}s$ *Anthol.*, ut $\bar{d}\bar{i}$ c V. 4.

b V.1 *onor* ommissa aspiratione more Hispano, ut *traite* v. 4.

3 istis *Anthol.*, sanctis (scis) emendavit *Rossius*.

c V.1 patris ste *Anthologia*, ut in titulo Hispalensi n. 65 V. 13 est *lapis ste*; scilicet *i* exciderat post *is*, quod praecedit. Correxerit *Rossius*.

2 reserat qui *Anthologia*, quae correxit *Rossius*.

4 Versus corruptus; *accepit* requiritur, *accepit domini servare in tempore matrem* proposuit *Rossius*.

Scripturae *adque, promtos, contemserat, celos, sumsit* eius aetatis videntur esse.

Hydatius testatur Vandalos, postquam irruerunt in Hispaniam a. 409, depraedasse eam annis 425 ad 428 et *capta Hispali manus in ecclesiam civitatis ipsius extendisse* (chron. p. 17 et 21 Momms., ed. Bruxell. a. 1845 p. 72); ad illa tempora epigramma *b* videtur respicere.

362 Sine loco *Anthol.*, sed Hispali recte tribuerunt Isidori operum editores et tribuenda esse haec epigrammata res ipsae in iis memoratae demonstrant, ut cum antiquioribus vidit *Rossius*.

Epitafion beati Leandri Ysidori et Florentine; superne imagines sanctorum trium in pariete pictae extabant.

Crux hec alma gerit sanctorum corpora fratrum
 Leandri Isidorique priorum ex ordine vatium,
 Tertia Florentina soror, deo vota perennis,
 *Eo posito consors hic digna quiescit;

5 Isidorus in medium disiungit membra duorum.
 Hi quales fuerint libris inquirito, lector,
 Et cognosces eos bene cuncta fuisse locutos,
 Spe certos, fide plenos et super omnia castos.
 Dogmate sanctorum cerne crevisse fideles

10 Ac red⟨di⟩ domino, quos impia iura tenebant.
 Utque viros credas sublimes vivere semper
 Aspiciens sursum pictos contende videre.

Obiit felicis memorie Leander episcopus
 die II idus Martias era DCXL aera 640
p. C. 602

15 Obiit sancte memorie Isidorus episcopus
 die II Nonas Apriles era DCLXXXIII[I] aera 683
p. C. 645

Obiit pie memorie Florentina deo vota
 V kalend. Septembres era DCLXXI aera 671
p. C. 633

Ex codd. Isidori Arevalo in Isidori operum vol. I (Romae 1797) p. 35, ex *Anthologia Hispana* saec. VIII I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae II 1 (1887) p. 296 adiectis Holstenii emendationibus, e codd. Isidori post C. Caietanum et alios ibid. p. 255.

Titulum ita epitaphium beatorum cet. exhibet *Arevalo*.

V. 2 priorum *Anthol.*, quod tolerari potest; piorum *Holsten.*, aptius. Vates dicuntur episcopi, ut supra n. 333.

3 Tercia *Anthol.*, quae scriptura non videtur saeculo VII tribui posse; cf. v. 13.

4 Versum uno pede claudum vario modo emendare studuerunt viri docti:

et posita consors sic ⟨eorum⟩ digne [digna *Arev.*] quiescit, *Arevalus* et *Caietanus*,

et posita amborum consors hic digna quiescit *Holstenius*,

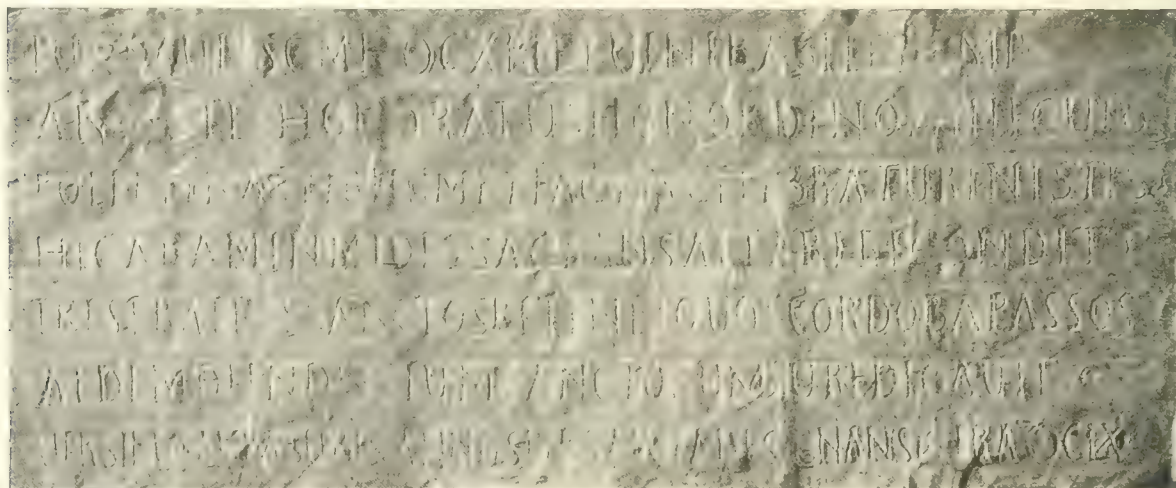
deposita et consors hic tumbae digna quiescit *Rossius*,

eo⟨rum⟩ posita consors hic digna quiescit *Ludov. Traube* in censura voluminis Rossiani.

Vera lectio nondum videtur reperta esse.

- V. 5 disjungit *Anthol.* In medio [sic iam *Arev.*] Isidorus disiungit *emendavit Rossius*; atque favet *Isidōrus* flexioni quod Hispani recentiores pronuntiant *Isidro*.
- 6 fuerant *et* inquire *Anthol.*; emendarunt editores.
- 7 Et cognosce illos *Holstenius*.
- 8 *Ispe pro Spe Anthol.* secundum scribendi rationem inde ab antiquitate frequentem, qua *s* impurae *i* vocalis praemittitur. *Arevalus Caietanus Holstenius* hunc versum omiserunt.
- 9 dogmatibus (ut n. 333 v. 1) *Anthol. Arev.*, dogmate sanctorum cernens *Holstenius*; sed tradita fortasse tolerari possunt, praeter *dogmatibus* pluralem. Fuit fortasse in lapide DOGMÆ, quod haberi potuit pro compendio pluralis *dogmat(ibus)*.
- 10 ac reddomino *Anthol.*, ac re domino *Arev.*, ac re domine *Caietan.*, aeterno domino *Holsten.*
- 14 De *die II idus* vide quae adnotavi ad n. 330. *Marcias Anthol.*, ut supra v. 3 *Tercia*; neutrum referri potest ad pronuntiationem Hispanam cum *Rossio*, cum nulla eius sibilationis exempla extant in titulis christianis Hispanis.
- Era DCXLI *Arev. Caietan. Holsten.* Sed *aera DCXL obiit Leander episcopus* testatur kalendarium editum a *Muratorio Script. rer. Italic. II Pars II p. 1024*, ut adnotat *Rossius*, qui etiam de reliquis annorum notis docte disputat.
- 14—17 omisit *Holsten.*
- 16 *aera DCLXXIII Anthol.*, *DCLXXIV Arev. et Caietan.* ex emendatione.
- 18 kalend. Iulias *aera DCLXXI Caietan.* male.

363 Prope Hispalim rep. ante annum 1868 in deserto de *Bujalmoro, termino de la villa de Dos Hermanas*, in oliveto quod est in laeva Baetis ripa, ubi parietinae basilicae saeculo VII conditae extant. Tabula magna marmorea alta m. 0.56, longa 1.45, extat inserta parieti scalarum bibliothecae Columbinae, quae Hispali est. Litterae sunt elegantes, altae m. 0.04.

FVNDAVIT SCM HOC XRI ET UENERABILE TEMP[*lum*]
 ANTISTES HONORATVS HONOR DE NOMINE CUIUS ◊
 POLLET IN AETERNVM ET FACTIS CELEBRATVR IN ISTIS ◊
 HIC ARAM IN MEDIO SACRANS ALTARE RECONDIT ◊
 5 TRES FRATRES SANCTOS RETINET QVOS CORDOBA PASSOS ◊
 AEDEM DEINDE TRIVM SANCTORVM IVRE DICAVIT ◊
 VERSIBVS AERA SVBEST ANNOS PER SAECLA RESIGNANS ◊ ERA DCLX

aera 660
p. C. 622

Descripsi a 1881 et exhibeo ex ectypo misso ab Emmanuele de Campos y Munilla Hispalensi; Fita *boletin de la Acad. X* 1887 p. 342.

Fundavit s(an)c(tu)m hoc Chr(ist)i et venerabile temp[us]

Antistes Honoratus, honor de nomine cuius

Pollet in aeternum et factis celebratur in istis.

Hic aram in medio sacrans altare recondit

5 *Tres fratres sanctos, retinet quos Cordoba passos,*

Aedem deinde trium sanctorum iure dicavit.

Versibus aera subest annos per saecula resignans. Era DCLX

V. 3 ET FACTIS ego legeram, ut habet ectypum; ET ACTIS Fita.

5 Solvi explicito hoc testimonio quaestionem tractatam ab Henrico Florez (*España sagrada* X p. 328), num tres illi martyres Cordubenses fratres fuerint necne, Fita adnotat, qui praeterea comparari iubet Martyrologium Recemundi editum a Simonetio in ephemeride *la Ciudad de Dios* vol. V (Matriti 1871) p. 206.

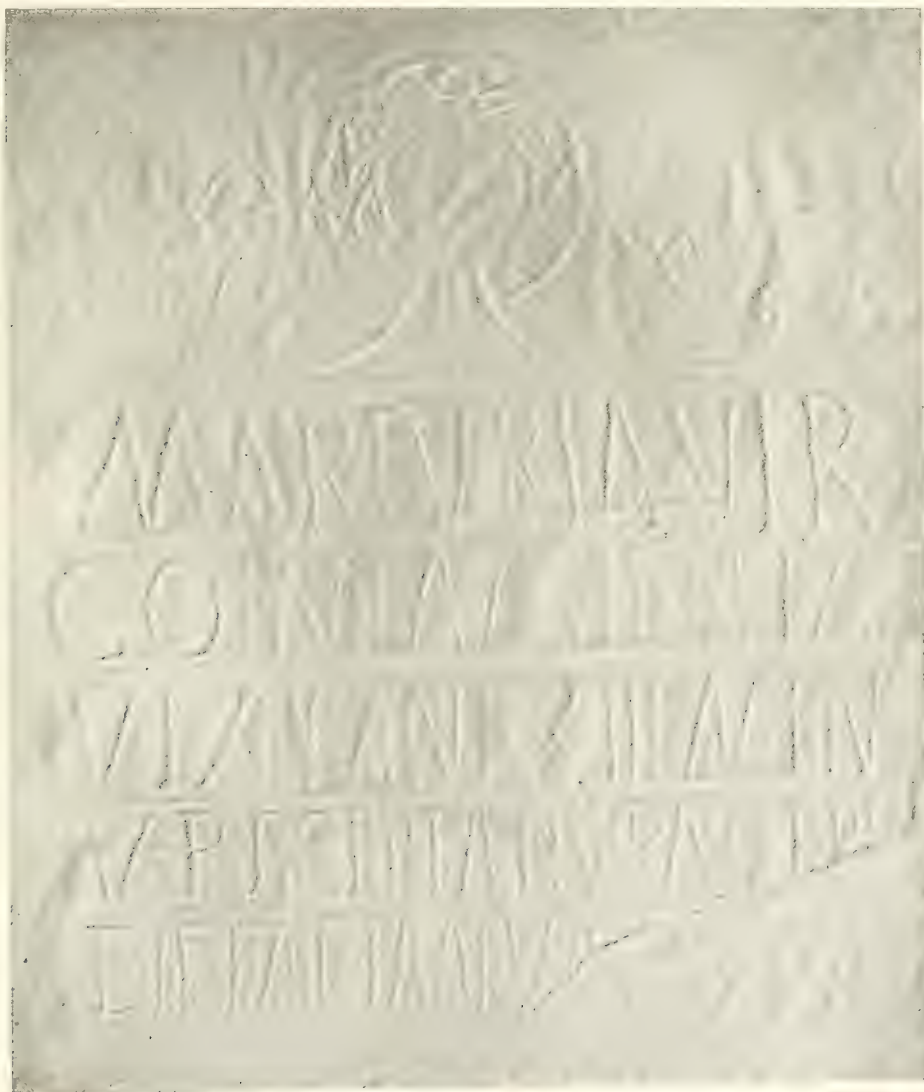
7 extr. lapidem male instauratum numeros ita exhibere DCLXI adnotat idem; sed cum Honoratus sedem Hispalensem occupasset a d. XII m. Maii aerae 674 (p. C. 636) ad d. XII m. Novembris aerae 679 (p. C. 641), fieri potest ut in lapide fuerit ante restaurationem DCLXXI, aera 675 (p. C. 637), ut Fita observavit.

364 In agro Hispalensi rep. esse fama est; servabat olim Hispali Demetrius de los Rios, iam est Matriti in museo archaeologico ex dono Eduardi Sanchez Hispalensis (*Inventario* No. 80); tabula marmorea alta m. 0.48, lata 0.36, litteris saeculi quinti sextive bonis, altis m. 0.05.

palumba

sertum

palumba

d. XXXI. m. Dec.
aera . . .

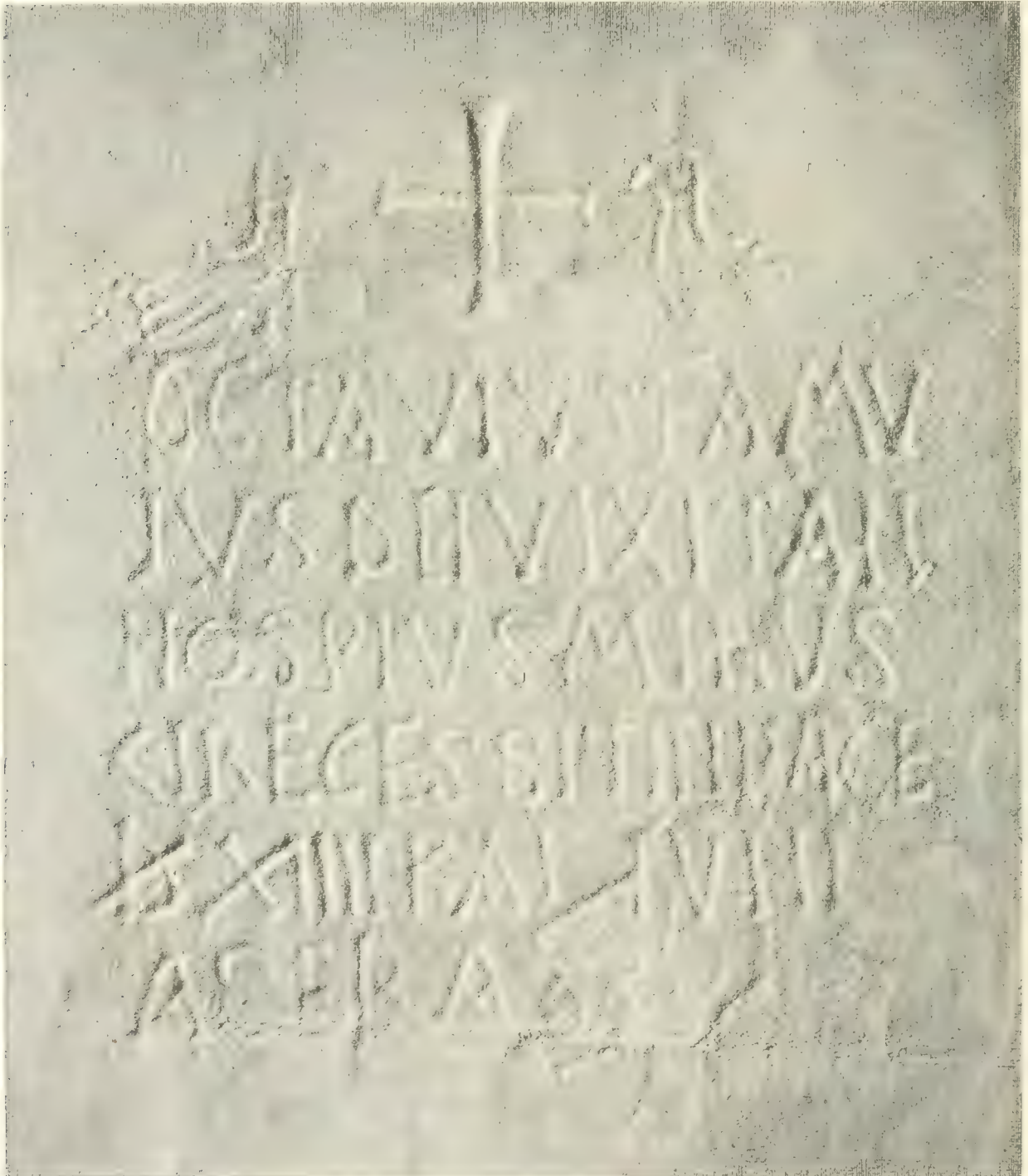
Descripsi et ectypum sumpsi a. 1886; melius misit Mérida, unde supra exhibui.

*Marturia virgo intaminata vixit an(nos) LXIII, men(ses) V,
recepta in pace pr[i]die kal(endas) Ianua[ri]as] era . . .*

V. 2 *virgo intaminata* non indicat monacham.

V. 3 Quamquam L littera I similis evasit, ut saepe in hoc scripturae genere, tamen certo numerus LXIII indicatur; non cogitandum de ANI·XIII *ann(or)um* XIII, quod virginis intaminatae memoria exigere videbatur.

365 Hispali, in museo; dicitur reperta esse leugis quattuor ab urbe occidentem versus. Museo dono dedit Antonius del Canto y Corrales. Tabula marmorea alta m. 0.48, lata 0.32, litteris altis m. 0.025, satis bonis.

d. XX.
m. Maii
aera 570
p. C. 532

Descripsi et ectypum sumpsit a 1881: videtur mansisse ignota, quamquam edita est in *Monuments architectoniques de España* fasc. 60.

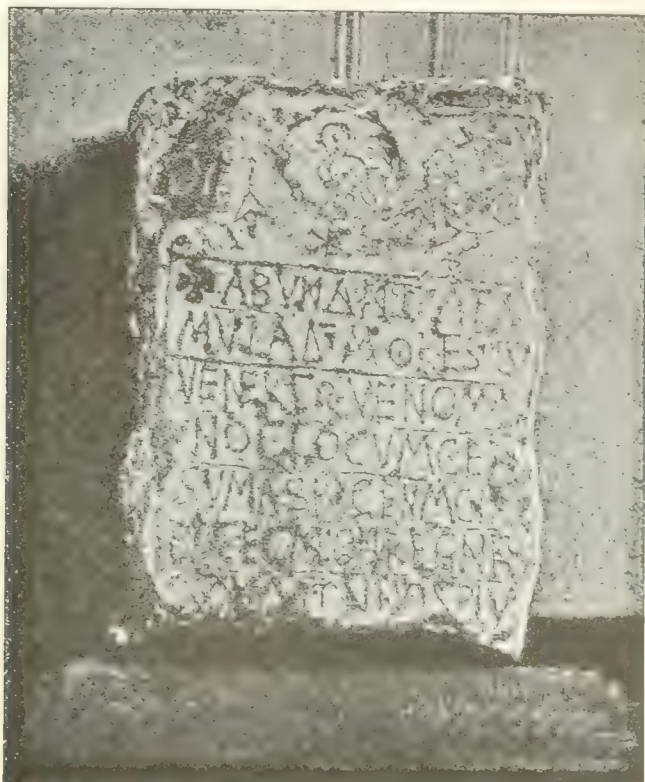
palumba † palumba *Octavius famulus dei vixit annos plus minus LI, recessit in partem d(i) XIV kalendas Ianuas era DLXX*

V. 2. 3 L similis est i litterae, v. 5 in. < i poterit etiam pro ci positum esse, nisi longaeuitas obstaret.

V. 7 aerae numerus in ectypo minus clare perspicitur, in lapide est DLXX, i. e. DLXX.

366 *Jeréz de la Frontera*, rep. ante aliquot annos intra muros oppidi in domo marchionum *de Campo Real*; servat ibi Gabriel Sanchez Garcia (*coll. Larja* n. 40). Cippus altus m. 0.46, latus 0.32, crassus 0.15. Litterae altae m. 0.04 videntur esse saeculi VII sive VIII. Supra cernuntur haec:

<i>astrum</i>	<i>palumba</i>	<i>astrum</i>
	<i>intra sertum</i>	
<i>palumba</i>	<i>utraque florem ore tenens</i>	<i>palumba</i>

Fita *bol. de la Acad.* X 1887 p. 340 cum imagine photographa, quae supra repetita est.

Difficillima lectu, neque sine ectypo ausim interpretari, quod obtinere nondum potui.

Fita comparato titulo n. 117 legit ita: *Abundantia famula dei more situm | venerat que nomin[e] | in oc locum ce[l]sum; aspice, nam cin[is] est ec magna regnante d(omi)no. Vixit annos plu[s minus . . .]*

Sententia videtur haec fere esse: *Abundantia f. d. nomine, qu(a)e mor[t]e situ(m) venerat in oc (hunc) locum ce[l]sum, aspice: nam (iam?) cinis est magna (sic) regnante d(omi)no. Vixit annos plu[s minus]*

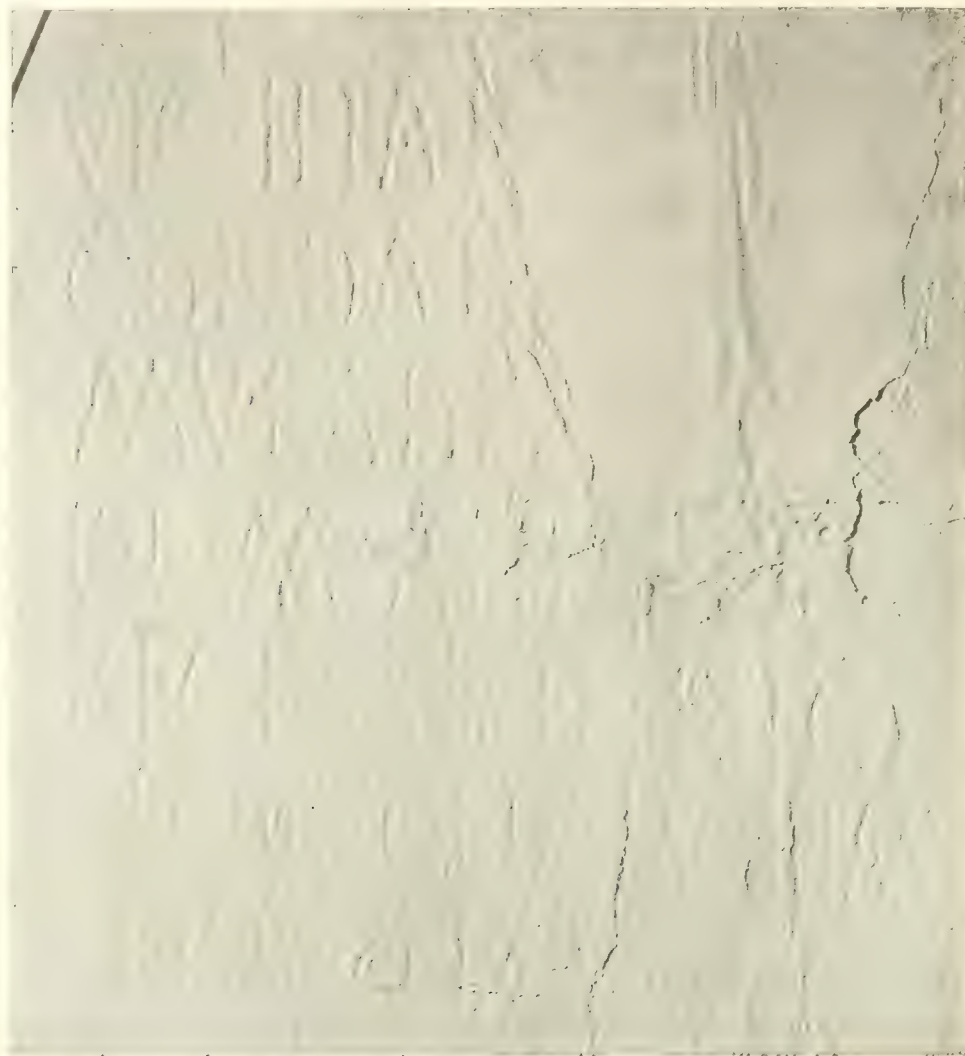
Versuum dactylicorum reliquiae agnoscuntur.

V. 2 MORE Fita; fortasse MORE *morte*.

V. 5 Fita legit *cin[e]*, quod *κοινή* sive *δεῖπνον*, i. e. cenam domini significare, putat secundum Lucam XIV 16 et Apocalypsin XIX 9; minus probabiliter.

V. 6 pro *regnante domino* expectamus *domino regnante aeterno* vel similia.

367 *Jeréz de la Frontera*, rep. a. 1890, tabula alta m. 0.71, lata 0.43, extat in museo Gaditano; litterae altae sunt m. 0.05.

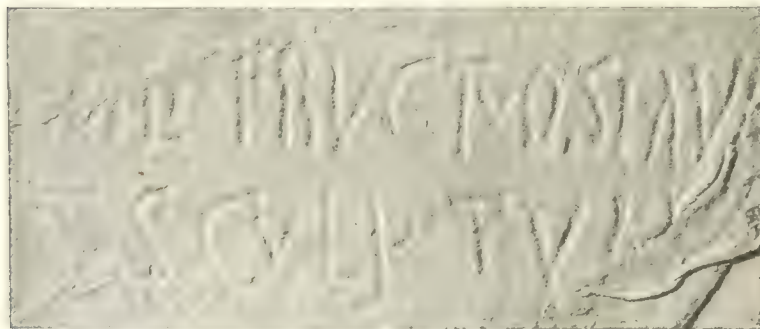
d. III m. Iun.
aera 565
p. C. 527

Descripsi ex ectypo et imagine photographa, missis hoc a Vera, illa a Fita, qui ed. *bol. de la Acad. XVIII* 1891 p. 461; De Laigue *bulletin des Antiquaires de France* 1891 p. 167 acceptam a Vera.

Videtur legendum *Vigilia f[emina] cordat[a fa]mula dei [vixit] pl(us) m(inus) annis XXI, recessit in pace d(ie) III nonas Iunias era DLXV.*

Fita proposuit dubitanter *Vigilia f[elicitis re]cordat[ionis] sive f[emina re]cordat[issima].* Sane *femina cordata* alibi nondum videtur comparuisse, neque tamen habet in quo offendamur.

368 *Algodonales, termino de Záhara*, circa 80 chiliom. a Gadibus versus meridiem et occidentem, rep. *en la dehesa del Chorreadero*; fragmentum altum m. 0.06, latum 0.21, litteris altis m. 0.03, saec. puto VII.

Fita *bol. de la Acad. XXV* 1894 p. 142,21; De Laigue *bulletin des Antiquaires de France* 1894 p. 152.

V. 1 .. ILI et AV... De Laigue; DILI vel OILI videtur in lapide esse, ante D vel O alius litterae vestigium cernitur.

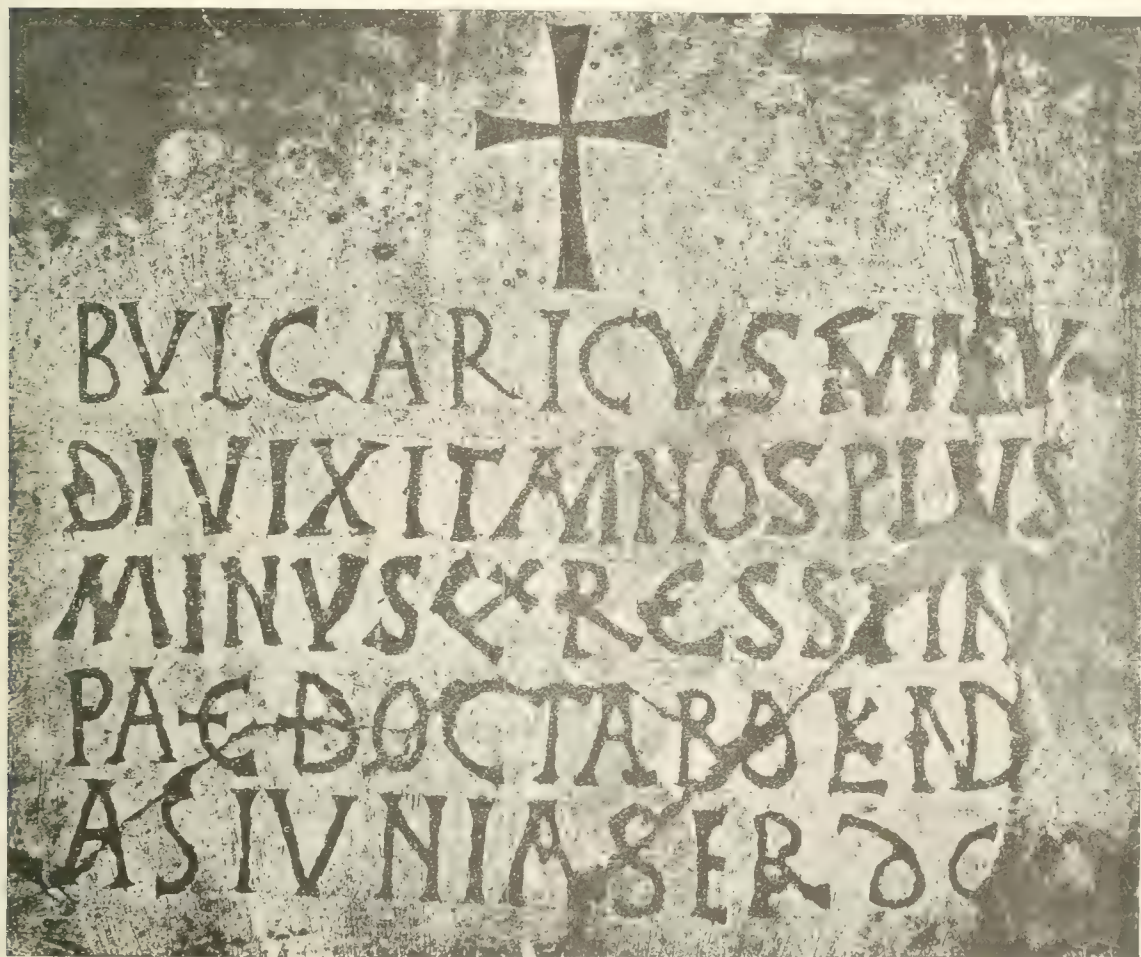
In fine AVI, non AN est.

V. 2 TSCVIPTVI De Laigue.

[Zo]ili, Fructuosi, Avi[ti?] ... [hic es]t sculptum [epitaphium? .].

Tres defuncti videntur fuisse; nam probabile non est hac aetate hominem unum duabus nominibus significari et patriam addi, veluti [Can]dili Fructuosi Avi[lensis]. Pro Avi[ti] etiam suppleri potest Aud[enti]. Fortasse sancti quidam indicantur.

369 *Arcos de la Frontera*, rep. a. 1890 in oliveto dominorum Nuñez de Prado, quod appellatur *Santiscar*, tabula ex gypso, alta m. 0.55, lata 0.62, crassa 0.03; litteris altis m. 0.05.

d. XXV m.
Maii
aera 600?
p. C. 562?

Descripsi ex ectypo optimo a Fita misso, qui ed. *bol. de la Acad. XXIII* 1893 p. 275 (cf. *XXIV* 1894 p. 27) acceptum ab Augustino Muñoz y Gomez; De Laigue *bull. des Antiquaires de France* 1891 p. 168.

Bulgaricus famulus dei vixit annos plus minus LX, recessit in pace d(ie) octavo kalendas Iunias era DC...

V. 3 et 4 c et e ligatae clare perspicuntur; e et r priore versu item ligatae sunt; octavo pro octavo eius aetatis est.

V. 5 Aerae numeri ultimi exciderunt in fractura lapidis.

Bulgaricus nomen utrum derivatum sit a Bulgaribus Thraciae, quod placuit Fitae, an a bulga vocabulo Latino non definio.

II. CONVENTVS ASTIGITANVS.

n. 90—95

- 96 V. 8 QVATTVORDNI quod traditur videtur significare *quattuordeni(s)*; ut observavit Emmanuel Gomez Moreno. Quamquam exigitur *quattuordenos*.
- 97 Annis 1881 et 1886 erat Hispali apud Franciscum Matthaëum Gago, ubi vidimus ego et Ioh. Ficker. Iam erit ibi in museo municipali.
Recess(sit) n̄(de) d(omin)i Quico
Emmanuel Gomez Moreno legit; vix recte.
98. 99
- 100 Fita *bol. de la Acad.* XXI 1892 p. 18 et XXVIII 1896 p. 413—416, ubi post Henricum Florez de aerae numero fuse disputat.
In latere 2 v. 5 extr. MONACV̄ est *monacum*; *h* enim litterae non videntur adesse vestigia.
Aerae numerum ita ut dedi accurate repraesentatum esse, sicut in lapide est, consentiunt omnes et probat ectypum denuo a me inspectum. Quaeritur utrum (X^o sigla composita sit ex L cum X una, ut ego legi, an duabus, ut Bayerus, an tribus, ut Florez et Fita voluerunt, unde legimus et interpretati sumus LX ego, LXX Bayerus, LXXX Florez. Fita X^o litteram, de qua dixi in praefatione, hic iam ut postea in aetatis mediae documentis Hispanicis, quae scripta sunt litteris visigoticis quas dicunt, putat esse XL, i. e. quadraginta; unde L et XL quinquaginta et quadraginta efficiant numerum LXXXX. Aeram enim 698, annum p. C. 660, unice convenire Bacaudae episcopo Igabrensi, non annos 630, 640, 650 a reliquis propositos. Quaestionem de temporibus episcoporum Igabrensiū, qui ante et post Bacaudam fuerunt, et de die 31. m. Maii, quibus ille cadat annis in diem dominicam, hic persequi nolo. Illud unum concedo siglam supra indicatam posse compositam esse ex L et duabus X; ut Bayerus voluit. Ceterum ectypum gypseum tituli est in museo Granatensi, ex sylloge Gongorae.
- 101 Vv. 2 et 3 ita interpretatur Fita *bol. de la Acad.* XXI 1892 p. 18: *die de(cimo) e(a)l(enda)s Set(embres) i(ndictionis) V (quintae)* — ubi *c* traditur pro *v* — *er(a) DCC*, i. e. die XXIII m. Augusti anni p. C. 662. Indictionis indicatio incerta est.
102. 103 Ectypa gypsea a Gongora sumpta sunt in museo Granatensi et in archaeologico Matritensi. In n. 102 v. 5 VI RECESS legi observavit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis.
- 104—107
- 108 Ita restituendam et legendam proposuit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis:
V. 2 *sitis [a]rdore obitu ustus?*
3
4 [cont]emp[itu]? *principi(s) duv duos an(n)os pociunda vi red(e)xit issiaust[um]*
5 LVCLV? (*Lucius*); *idem, autoritatis mandatus, fortis, . . . istud iudigium co[nce]-*
6 *dit urbem — huic civitatis [nom]en Augusta Gemella Tuccitana —, idem [pe]quariorum [a]quar[um]?*
7 *multarum est abundant(i)a, [ut obstat]u adversa res, ita populi Ge[m]-*
8 *el[li] pos]tulant ausilium salvatoris et no(stro) do(mini) cuius iurati iust[am]*
9 *[poenam de]pos[c]unt adversar io cum malitia egressio in populi(s)*
10 [Ce]s(a)r(a)coste. *Victoria et custodia sunt sancte Colombe. Rec[eptus]? Reg[um]?*
11 [af]q(ue) *populi cum gaudio salus est sancto martiri Scipriano, amen*
V. 11 ext. in imagine a me edita errore SSIPRIANO datum est pro SCIPRIANO.
Gomez Moreno putat litigium inter Tuccitanos et duce[m] aliquem iniustum describi.

370 Astigi, rep. a 1886 in sepulcro vetusto detecto ad septentriones ab ecclesia S. Crucis per Adolphum de Castillo architectum; servabatur ibi in ecclesia S. Crucis. Sarcophagus marmoreus longus m. 2.17, altus 0.74, latus 0.60, ornatus anaglyphis optimis; iam extat in museo Hispalensi. Litterae sunt perspicuae, altae m. 0.05, quae, ut anaglypha, possunt esse saec. IV vel V.

Abraham

Isaac

pastor bonus

Daniel

sacrificium Abraham

Daniel in lacu leonum

Ioh. Ficker mihi descripsit accurate a. 1881 et edidit *Mitteilungen des römischen Instituts* 1889 p. 77s. et *die altchristlichen Bildwerke im Museum des Laterans* (Leipz. 1890) p. 148; Sales y Ferrer *Revista de España* a. 1886 p. 436; Fita *bol. de la Acad.* X 1887 p. 267 ss. cum imagine photographa (cf. *bol.* VIII 1887 p. 425), quae hic repetita est.

Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ, ποιὴν ἢ οὐ ποιὴν, Δανιήλ.

Anaglypha saeculo VII vel VIII convenire opinatur Fickerus, cum iam propter inscriptione Graecas mihi visa sint antiquiora esse.

III. CONVENTVS GADITANVS.

n. 110 Ex ectypo misso ab Antonio Rendón repetivit Fita *bol. de la Acad.* XXIX 1896 p. 455 cf. XXVIII 1896 p. 416—419.

111 Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 416—419.

112—114

289 Repetivit Fita *bol. de la Acad.* XXI 1892 p. 17.

‘Quod ante quintae indictionis numerum extat elementum videtur signum interpunctionis esse’ ego. Designari indictionem IV, non V, Fita putat, scilicet annum a. d. I m. Sept. a. 615 ad d. XXXI m. Aug. a. 616.

371 *Martos*, rep. a. 1896 en *el Molino del Rey*, cuius dominus Franciscus Muñoz Valenzuela Ictus servat; lapis longus m. 0.78, altus 0.39, cum ornamentis elegantibus; litterae altae sunt m. 0.03 videnturque saeculi esse aut IV aut V. Supra et infra integra est, ut docent ornamenta in lapide sculpta.

Descripsi ex ectypo, quod misit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis, qui edidit in libello privatim impresso *Antigüedades cristianas de Martos* s. l. et a. [Granatae 1897, pp. 15,8.] p. 6, in quo etiam sarcophagum christianum anaglyphis ornatum edidit cum imagine, qui una repertus est, p. 7 ss.

Panditur introitus, sacrata limina Cr[isto];

Currite certatim gentes populique ve[nite]

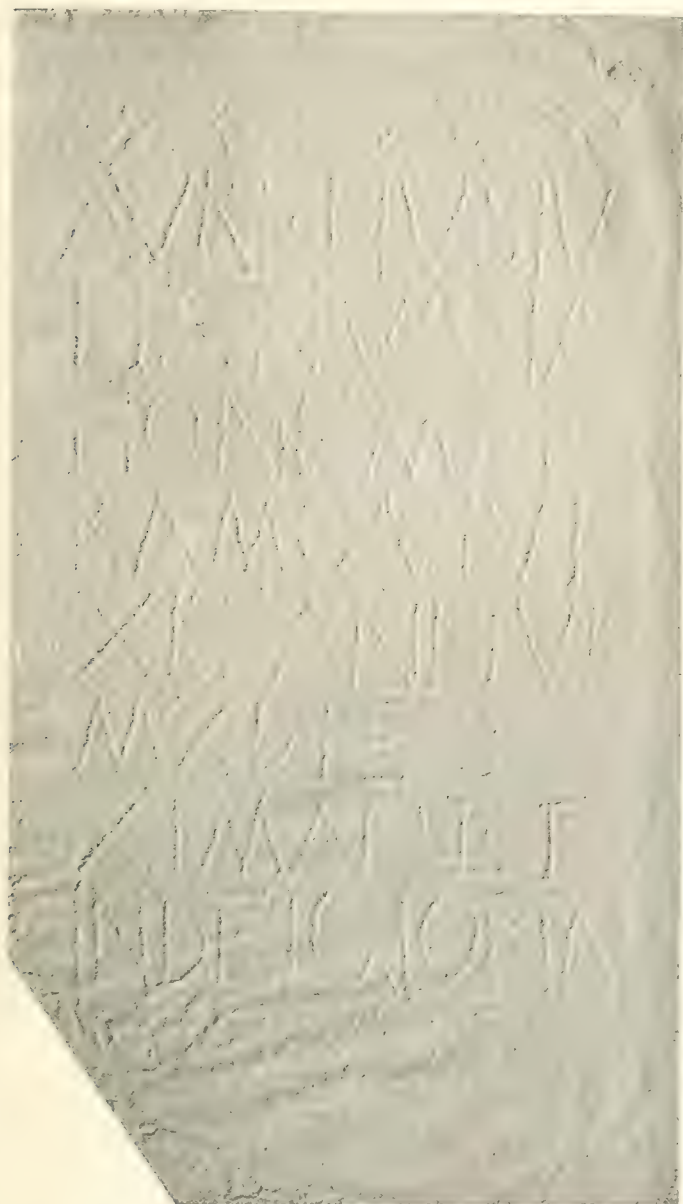
Et donante deo sitientes sumite vi[tam]

V. 2 post *sacrata* spatium nullum nullumque Q litterae vestigium. *Sacrataque* metrum videtur exigere; sed scripsit fortasse aevi illius poeta *sacrata*; asyndeton sane poetam decet. In fine CR clare legitur, H litterae nec vola nec vestigium.

V. 2 IRRITE qui primi descriperunt; sed CU litterarum vestigia clara exhibet ectypum. In fine supplevi *ve[nite]*, cum E litterae reliquiae certae sint. Unde cogitari nequit de *virique*.

V. 3 *Sitientes sumere vitam* quamquam insolenter dictum est, vix cogitaverim de *vino* communionis. Videtur inscriptus fuisse titulus supra portam aediculae vel baptisterii.

372 Malacae rep. m. Maio a. 1888 in via nova dicta *de Larios*, quae ab *Alarcón* ducit ad plateam *de la Constitución*, tabella lapidea alta m. 0.33, lata supra 0.30, infra 0.13, crassa 0.07, litteris bonis saeculi puto IV exeuntis ineuntisque quinti. Inscriptio supra et infra ramo hederæ cingitur.

AVRELIUS IV
LIANVS NA
TIONEM AF
RAM QVIVI
XVI ANNI
M · X · DIES ·
NI MANET
IN DEI GLORIA

palmæ

Descripsi ex ectypo misso ab Emmanuele Berlanga, qui edidit in *Revista archeologica* Olisiponensi II 1888 p. 129 ss. et *el Archivo* V 1891 p. 213 ss. Idem explicuit docte et accurate, de antiquitate fidei christianae inter Malacitanos disserens. Ab eodem habuit R. Mowat *bulletin des Antiquaires de France* 1888 p. 296 et 1889 p. 239.

Aurelius Iulianus nationem Afram qui vixit ann(os) VI m(enses) X dies XI, manet in dei gloria

V. 2. 3 observa *nationem Afram* accusativum pro ablativo positum.

V. 5 legi etiam potest *annu(m) I (unum)*; sed *ann(os) VI* cum Berlanga praeferendum.

V. 7. 8 *manet in dei gloria* formula in Hispania nova est.

Inscriptiones Hispaniae Christianae. Supplementum.

IV. CONVENTVS CORDVBENSIS.

- n. 115 Additam. Brit. p. 2*. Repetita est in libro Emmanuelis Gomez Moreno patris *Guia de Granada* (Granatae 1892) p. 120 a filio cognomine.
 V. 5 ERA ∂ CXV mutandum esse in ∂ CX^vV, quia excidisset lineola X litterae appicta, quae L significaret, ut evaderet aera 645, p. C. 607 (pro aera 615 p. C. 577) adnotavit Fita *bol. de la Acad.* XXI 1892 p. 11. Neque vero persuasit X^v poni pro XL; vide quae supra adnotavi ad n. 100.
 V. 10 supplendum esse *trinitatis indivise* monuerunt Ioh. Wordsworth in *the Academy* a. 1872 p. 156 ss. et Edm. Le Blant in *Journal des Savants* a. 1873 p. 332.
- 116 Gomez Moreno *Guia de Granada* p. 191, descripta a filio accuratissime.
 Ex ectypo misso a Iosepho Santaella Ilurconensi, qui possidet, edidit Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 345 legitque nomen v. 2 IOCIDIVS, non TOCIDIVS, a iocis derivans. Eiusdem vocabuli ectypum novum habui ab Emmanuele Gomez Moreno y Martinez, homine oculatissimo, qui affirmat NOCIDIVS in lapide esse, qui iam est in museo Granatensi. In ectypo video NOCIDIVS; ut N tenuis paene adhaereat o sequenti. Sed *Nocidius* nomen aequae ignotum est quam *Tocidius*.
 V. 8 [*Steph*]ani supplendum esse Gomez Moreno et Fita perspexerunt; hic adnotat Stephanum episcopum Iliberritanum fuisse annis p. C. 589 et 594; unde titulum adscribendum anno p. C. 589.
- 117 Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 347 versum 2 ita legit: *ibiq(ue) summum amneste* — i. e. ἀμνήστη — *reputans vertitque oblitus mundum saeculumve, obvidandose del mundo*. Sed patet talia tam abhorrere a latinitate quamvis barbara quam ab exemplo traditō. Quod cum possit minus fidele esse, ab emendatione et interpretatione abstineo.
- 118 Pro $\overline{\text{EMS}}$ emendandum esse $\overline{\text{fms}}$ *famulus* perspexerunt, ut statim ipse perspexeram, Edmundus Le Blant *Journal des Savants* a. 1873 p. 322 et Emmanuel Gomez Moreno.
- 119—121
- 122 Cárdenas ed. in ephemeride *la Alhambra* vol. V pars II a. 1842 p. 150 ss.
- 123 Additamenta Britannica p. 2*, inde Buecheler carmina epigraph. n. 721.
 V. 1 *cava saxa* vocabula carminis inconditi, quae in aliis quoque carminibus sepulcralibus redeunt, veluti n. 130. 239, poteram referre ad exemplum Ovidianum amorum III 6,45 *nec te praetereo, qui per cava saxa volutans Tiburis Argei pomifera arva rigas*. Cava saxa hic iam singularem feminini esse observat Buech., cum *continet* traditum sit. V. 2 *glo[rioso] ort[u] natalium* proposuit idem. V. 6 *clintes* et v. 8 *lugit* formas idem retinendas iudicat.
- 124 Buecheler carmina epigraph. n. 723.
 V. 5 *in(ustris) [et ortu]* clausulam addit Buech. *eclesiasq(ue) petit securus martur(is)* — pro MABIVS vel MABIVI quod traditur — *umbra* emendavit idem. Tamen restat quod dixi in mulieris sepulcrum translatum esse epigramma in iuvenem compositum.
- 125 Additamenta Britannica p. 2*.
 Vv. 4 et 5 ita explicuit Wordsworthius, ut *teque ingestantes possident caelum* verba posita esse coniceret pro *et te gestantes*, adhibito composito illis temporibus non infrequenti. V. 7 idem *Sina*, quod intellegi nequit, corruptum putat ex *Sion, paradisum Sion* ex confusione quadam scriptoris ortum ratus.
- 126 Additamenta Britannica p. 2*.
 Martyres quinque Cordubenses Acisclum Zoilum Faustum Ianuarium Martialem coniunctos indicari etiam apud Prudentium *περὶ στεφάνων* 4,19 s. *Corduba Acischum dabit et Zoëllum | tresque coronas* adnotat Wordsworthius. Idem eiusdem tituli v. 9 ss. legendum proposuit *Leocritiae et Perfecti*, qui martyres fuissent Cordubenses celebrati diebus XV Martii et XVIII Aprilis. Sed longe differunt haec nomina a litteris, quas ipse vidi in lapide.
- 127
- 128 Iam extat Malacae in museo Marchionis de Casa Loring. Buecheler carmina epigraph. n. 725. Acrostichon esse ex [*e*]pisco[*pus*] vocabuli litteris primis perspexerunt Berlanga Gomez Moreno Buecheler, qui initia similiter supplerunt. V. 2. in. [*ex*]celsum vel potius [*e*]scelsum (Buech.) v. 3 *dignis* v. 4 *tumulabi[t honoribus]* Buech. v. 5 *herus* i. e. *heros* v. 7 *do[minimum benedicas]* Buech. v. 8 in. [*pos*]cens v. 9 in. [*viv*]at v. 10 in. [*sepultus*] era . . . sive [*sub die* . . .] era Buech.
- 129 Buecheler carmina epigraphica n. 798.

130 Buecheler carmina epigraph. n. 1622 Emmanuel Gomez Moreno recte observavit *Moralem* haec tantum vidisse in lapide *membra fulgent hic urna | anus religiosae | rice . . . devicta | inso . . . ma casta | arce aula | sum te cava*, lacunas ipsum supplevisse. Unde Moreno de talibus quoque posse cogitari supplementis exposuit *rite morte devicta | insonti anima casta | arcens lugere in aula | sum tecta saeva cava*. Quae ex parte praestant; *carne* vero *Moralis* et *in sobria*, i. e. *carne* in sobrietatem devicta (Buech.), magis placent quam *morte*. Etiam *arce celesti* et *aula* pro *et celesti aula* praefero. Cum *saeva cava* Buech. comparavit initium carminis n. 123. Ceterum v. 2 *anus religiosa* exigui parilitate exitus in versibus omnibus adnotavit idem; Buech. *religiose* [*sancta*] proposuit.

131

132 Buecheler carmina epigraph. n. 223, qui titulo post saeculum VI facto tamen locum dedit propter inscriptionum talium raritatem.

V. 7 Buech. suppleendum proponit aut *supera*, ut consonet versus hic cum *5 funera*, aut *superes* pro *superis*, scilicet ut consonet cum v. 6 *senties* quod praecedit. Sed *senties* non videtur finis versiculi fuisse.

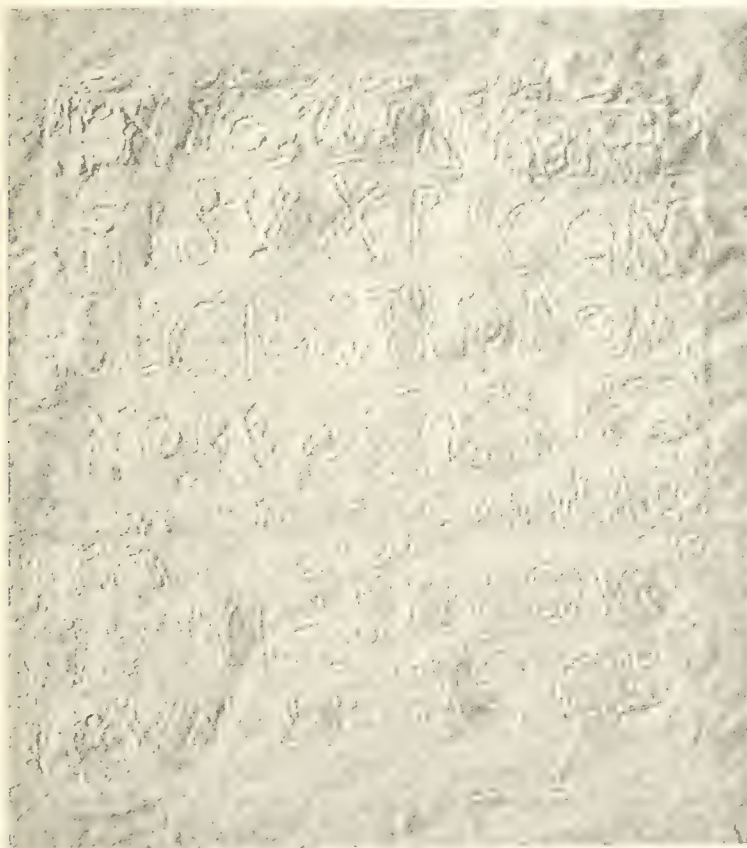
133. 134

373 Fragmentum longum m. 0.63, altum 0.23, ubi extet ignoratur; ectypum gypseum ex sylloge Gongorae extat in museo Granatensi, unde hic proposui; litteris grandibus, altis m. 0.85.

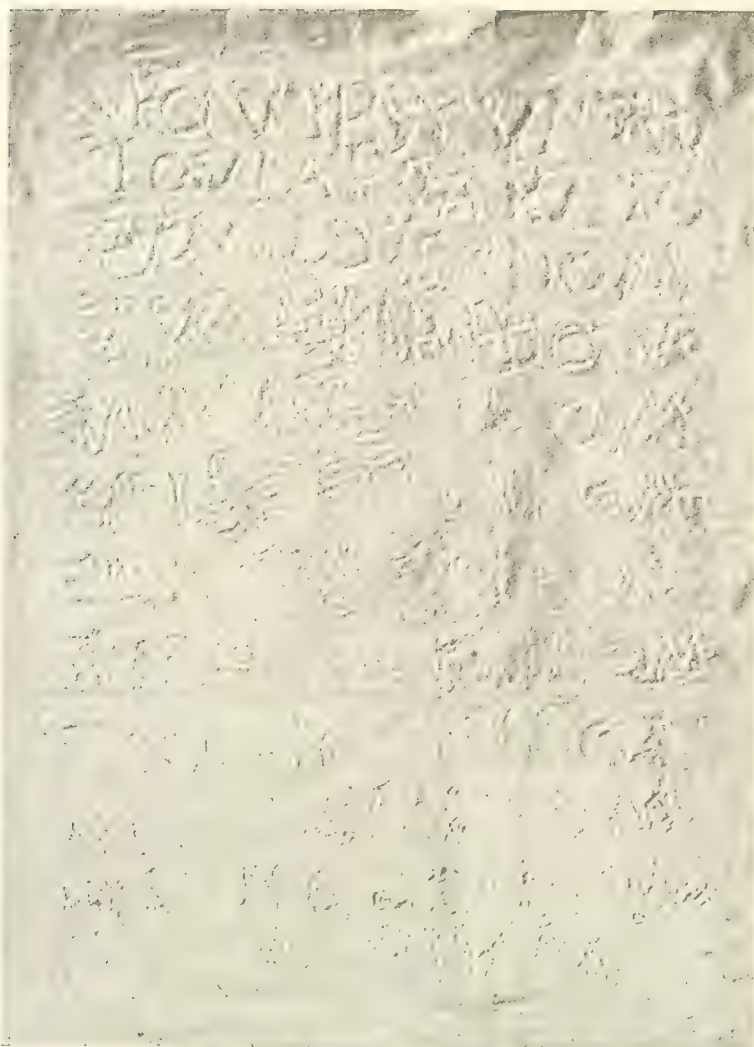
Emmanuel Gomez Moreno filius mihi delineavit accuratissime; imaginem eius exhibeo, neque vero quid significet intellego.

374 *Los Villares de la Hortichuela*, qui est situs oppidi desertus chiliom. quinque ab urbe *Loja* et salinis eius in valle Singilis fluvii, in parietinis basilicae vetustae detectae ab Emmanuele Cueto y Rivero iam defuncto; basis marmorea Romana alta m. 0.70, lata 0.44, crassa 0.32, in cuius fronte inscriptio fuit iam penitus erasa. Inscriptio christiana extat in latere laevo et in fronte; latus dextrum muro adhaeret, unde legi nequit; postica nunquam inscripta fuit. Litterae sunt saeculi puto VI bonae, parvae, altae a m. 0.03 ad 0.02.

d. XIX
m. Maii

IN NOMINE DNI
HISV XRI CON
SACRILEGIIUM
NOMINE DNI
RVM BASILICA

I

REQUIESCUNT RE
 QUIVIAE SANCTO
 RVM IDEST DOM
 NE MARIAE DOM
 NI IVLIANI DOM
 NI ISTEFANI DOM
 NI ACISCLI DOM
 NI LAVRENTI DOM
 NI MARTINI DOM
 NE EVLALIE DOM
 NI VINCENTI DOM
 NORVM TRIVM

Descripsi ex ectypis, quae mihi misit a. 1886 Berlanga. Aurelianus Fernandez Guerra *Arqueologia cristiana, inscripci3n y basilica del siglo V, recién descubiertas en el termino de Loja etc.* ex *Ephemeride la Ciencia cristiana* (Madridi 1878) p. 399—414.

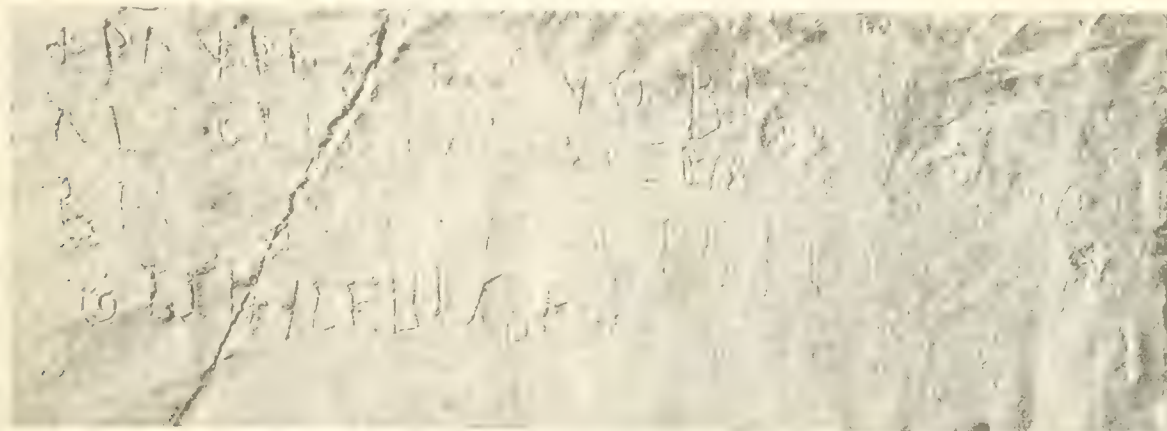
*In nomine d(omi)ni I(h)esu Chr(isti) consecratio domnorum Petri et Pauli
 die XIII kal(endas) Iunias, in quorum basilica requiescunt reliquiae sanctorum,
 id est domne Mariae, domni Iuliani, domni Itefani, domni Aciscli, domni Lau-
 renti, domni Martini, domne Eulalie, domni Vincenti, domnorum trium*

a V. 2 HISV est in lapide, puto errore pro IHSV.

Reliqua perspicua sunt.

Domini tres sunt Faustus Ianuarius Martialis martyres Cordubenses, quorum Prudentius meminit, ut observavit Guerra, qui de reliquis sanctis hic memoratis commentatus est docte. Laurentius et Acisclus, Vincentius et Eulalia originis Hispanae sunt, Martinus Turonensis, Stephanus protomartyr ubique clarus. Quaeritur de Iuliano, cuius nominis fuerunt sancti triginta plus minus; Guerra Viennensem ex Gallia indicari putabat. Idem titulum saeculo V tribuere studet propterea quod reliquiae Mariae matris Christi anno p. C. 453 a Pulcheria Arcadii filia inventa si paullo post ex parte translatae essent in Hispaniam, basilica illa condi non potuisset nisi annis 457. 463. 468. 474. 485. 491. 496, in quibus dies dominica incideret in XIX m. Maii; annum autem morti Pulcheriae, quae obiit a. 454, proximum probabiliter haberi pro anno foundationis. Quae ratiocinatio quam debili nitatur fundamento apparet; nam neque necessario basilicam illam conditam esse oportet ad reliquias recipiendas, quae multo ante in Hispaniam potuerunt transferri, neque intellegitur, cur non condi potuerit alio die praeter dominicam, v. c. die sanctorum Petri et Pauli. Accedit quod scripturae et vocabulorum formae clare indicant saeculum sextum septimumve. Huic igitur saeculo aut septimo titulum tribuimus. Quae fusius exposui, cum de descriptione Guerrae verba facerem in ephemeride *Jenaer Litteraturzeitung* a. 1879 p. 468. Cf. *Inscr. Hisp. Christ.* n. 85. 88. 89. 111. 175. et quae de reliquiarum significatione Edmundus Le Blant adnotavit ad n. 85 (supra p. 42).

- 375 *La Zubia, villa como a una hora al sur de Granada, rep. ante multos annos in coemeterio prope oppidum, tabula argillacea vel tegula longa m. 0.48, alta 0.29, crassa 0.052; servabat ibi Blasius L. de Piñar. Litterae graphio negligenter exaratae altae sunt m. 0.02, saeculi circiter VIII vel VIII.*

Descripsi ex ectypo, quod Berlanga misit; idem descripsit mihi que misit a. 1888 acceptam a Blasio Piñar et edidit in Rochi Chabas ephemeride *el Archico* III 1888/89 p. 267; a. 1889 accurate depinxit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis.

Lege: *pauperes vobiscum abebitis, me autem semper vobiscum non avebitis; tu qui legis intellige.*

Quae a dextra parte addita sunt paullo inferius litterae quid significant ignoro; nisi sunt aetatis recentioris. Verba leguntur in evangelio Matthaei XXVI 11 *nam semper pauperes habebitis vobiscum, me autem non semper habebitis*; et ad finem *qui legis intellige*, ibi XXIV 15 *qui legit intelligat*.

- 376 *Obulcone (Porcuna), rep. m. Augusto a. 1880, cum destrueretur arcus S. Mariae de los Remedios, iuxta aedificium magistratus (las casas consistoriales), basis marmorea alta m. 0.41, lata 0.23, litteris altis m. 0.05, saeculi fere VI.*

Descripsi ex ectypo servato apud Guerram, qui ed. *bol. de la Acad.* XI 1887 p. 170 acceptam a Victoriano Rivera Romero Cordubensi. Ectypum nancisci non potui.

Initio dicitur integra esse; sed potuit initium scriptum esse in alio lapide: *haec sunt reliquiae sanctorum cet.*, quorum nomina sequebantur, *recondit[ae] in fundum Valles suburbio Obolconenge cella S(an)c(t)e Mariae.*

V. 2 F similis evasit E litterae, unde docti Hispani legerunt *eundum*; correxit errorem Ioh. Bapt. de Rossi in epistula ad Guerram *bol. de la Acad.* XIII 1888 p. 323. Fundo igitur nomen erat *Valles* aut *Vallis*. V. 5 G clare legitur, videtur autem errore scripta esse pro S, *Obolconense*. Fundus ad suburbium Obulconis potest pertinuisse.

RECONDIT
IN FUNDUM
VALLES SV
BURBIOBOL
CONENGE
CELLA SCE
MARIAE

- 377 *Cordubae, in museo dono Marchionis de Guadalcazar, tabula marmorea cum anaglypho, reperta en la Hacienda del Castillo, leugam unam ab urbe, in dextra ripa Baetis fluvii, ex adverso oppidi Melina Zihara.*

*Eques
cum arcu et
hasta*

*Eques
hastatus*

*Muli tres, quos
agitat auriga*

*currus, quattuor carpenta
cum mulis quattuor*

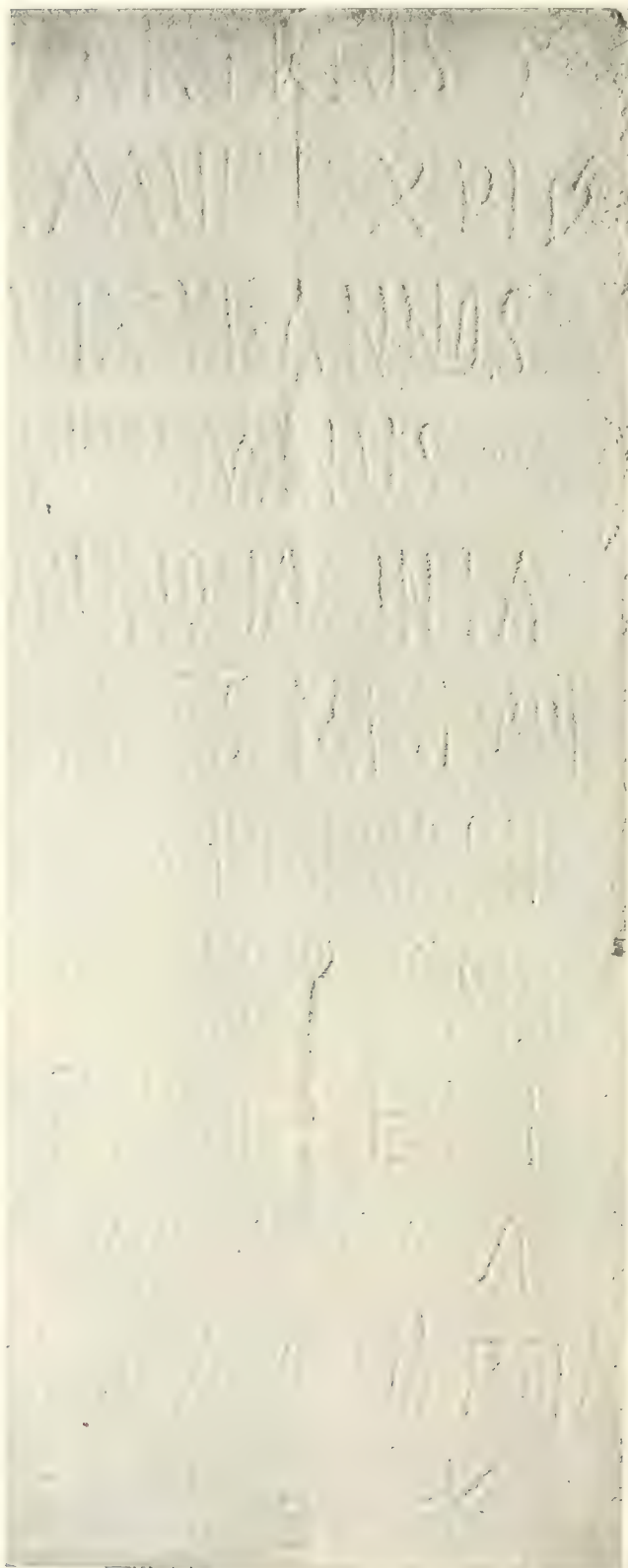
*cervus percussus hasta
equitis supra figurati*

*carpentum quattuor
rotis, in quo sunt
personae quattuor,
auriga cum flagello,
mulier infanti mam-
mam praebens*

Vidi a. 1881 atque anaglyphum saeculi fere VII dignum iudicavi, quod publici iuris fieret. Titulus, qui videtur olim infra scriptus fuisse, periit.

378 Cordubae, rep. m. Maio a. 1887 in loco dicto *Linares*, circiter leugam unam versus septentriones ab urbe, tabula lapidea alta m. 0.63, lata 0.26, litteris elegantibus, altis m. 0.04. Iam est in museo Cordubensi.

d. XIII m. Sept.
aera 720 p. C. 682

Descripſi ex ectypo accepto ab Aureliano Guerra, qui ed. *bol. de la Acad.* XI 1887 p. 168.

Guerra ectypum acceperat a Victoriano Rivera Romero Cordubensi. Hoc iuxta repraesentatum est.

† *Anerius famulus Chr(ist)i vixit annos plus minus quinquaginta tres, migravit ab hoc evo die tertio idus Settembres era DCC (septingentesim)a XX (vigessim)a currente*

V. 1 *Anerius* nomen mihi novum est. 5 Observa numeros perscriptos. 7 *evo* et 8 *Settembres* scripturae huius aetatis sunt. 11 *currente*, I et R coniunctis, videtur error lapicidae esse pro *currente*; nisi significare voluit qui sculpsit *currente*, Hispanum *corriendo*.

In loco quodam montium circa Cordubam sitorum inscriptiones aliquot extare saeculi VII affirmabat Raphael Romero y Barros Fitae *bol. de la Acad.* XII 1888 p. 446.

379 Carbulae (*Almodóvar del Río*), servat Antonius Córdoba Espejo, litteris rudibus; *b* extat in parte postica tituli sepulcralis romani saec. I sive II. Videntur ambo saec. fere VI vel VII esse.

" S A N C T V S
F A M V L V S D E I
V I X I T A N N O S
X X R E C E S S I T
I N P A C E S V B D I E
V I I I D V S F E B R V
.....

d. VII m. Febr.
aera . . .

b N V S
C E S S I T I N P A C E
S V B D I E X V I K L
S E P T E M B R I S

d. XVII m. Aug.
aera

Henricus Romero de Torres *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 317. Ectypa nancisci nondum potui.

a Sanctus famulus dei vixit annos XX, 'recessit in pace sub die VII idus Febru[arias] era]

b .. nus [re]cessit in pace sub die XVII k[alendas] Septembr[is]

PARS TERTIA
TARRACONENSIS
ASTVRIA ET CALLAECIA

I. CONVENTVS BRACARAVGVSTANVS

n. 135 (Additam. Brit. p. 2*). Titulum hunc ad Veremundum Suevorum regem aliquem eius aetatis aliunde non notum referendum esse contendit Franciscus Goerres (*ein Suevenkönig Veremund in Forschungen zur älteren deutschen Geschichte* vol. XIV 1874 p. 405ss).

135a

379 Bracaræ, 'versus beati Martini Dumiensis episcopi in basilica', fortasse in aula supra portam maiorem **Rossius.**

a Post evangelicum bissemi dogma senatus,
Quod regnum Xpi toto iam personat orbe,
Postque sacrum Pauli stilum, quo curia mundi
Victa suos tandem stupuit siluisse sofistas,
5 Arcetous, Martine, tibi in extrema recessus
Panditur inque via fidei patet invia tellus.
Virtutum signis meritorum et laude tuorum
Excitat affectum Xpi Germania frigans,
Flagrat et accenso divini spiritus igne;
10 Solvis ab infenso obstrictas Aquilone pruinas.
Inmanes variasque pio sub foedere Xpi
Adsciscis gentes: Alemannus Saxo Toringus
Pannonius Rugus Sclavus Nara Sarmata Datus
Ostrogotus Francus Burgundio Dacus Alanus
15 Te duce nosse deum gaudent; tua signa Suevus
Admirans didicit, fidei quo tramite pergat,
Devotusque tuis meritis haec atria claro
Culmine substollens Xpi venerabile templum
Constituit, quo clara vigens, Martine, tuorum
20 Gratia signorum votis te adesse fatetur.
Electum propriumque tenet te Gallia gaudens
Pastorem, teneat Gallecia tota patronum.

b Item eiusdem in refectorio', inscriptum triclinio coenobii Dumiensis **Rossius.**

Non hic auratis ornantur prandia fulcris,
Assyrius murex nec tibi simma dabit,
Nec per multiplices abaco splendente gavessas
Ponentur nitidae codicis arte dapes.
5 Nec scyphus hic dabitur, rutilo cui forte metallo
Crustatam stringat tortilis ansa latus.

Vina mihi non sunt Gazetica Chia Falerna
 Quaeque Sarapteno palmita missa bibas.
 Sed quidquid tenuis non complet copia mensae,
 Suppleat hoc, petimus, gratia plena tibi.

c 'Epitaphium eiusdem', scilicet a Martino Dumiense compositum, ut inscriberetur sepulcro, quod ipse sibi vivens paravit in basilica ab eo dicata honori Martini Turonensis **Rossius**.

Pannoniis genitus transcendens aequora vasta
 Galleciae in gremium divinis nutibus actus
 Confessor, Martine, tua hac dicatus in aula
 Antistes cultum institui ritumque sacrorum,
 5 Teque, patrone, sequens famulus Martinus eodem
 Nomine non merito hic in Xpi pace quiesco.

Sirmondus in Eugenii Toletani opusculis (Parisiis a. 1619) p. 57 et op. II (Parisiis a. 1698) p. 907 (inde Florez *España sagrada* XV 1787 p. 383 ss.; Migne vol. LIX); Alcimi Aviti op. ed. Peiper (Monumenta German. histor., auctores antiquissimi vol. VI 2, Berol. 1883) p. 194 e codd.; e codice Parisino Lat. 8093 scripto in Hispania saeculo VIII litteris visigoticis et e codice Anthologiae Parisino Lat. 2832 saec. item VIII scripto ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 269 cf. p. 292.

a V. 2. 7. 15. 20 referendi ad signa Martini Dumiensis thaumaturgi celeberrima, ut docuit **Rossius**.

3 *stilum Pauli sacrum* Peiper.

6 Cf. n. 366 *panditur introitus* cet.

10 *solvis* **Rossius** e codd., *solvit* reliqui. *obstrictus* cod. Eugenii Toletani, *strictus* vulg.

12 Observa *Toringus* pro Thuringus scriptum.

13 *Nara* et *Datus* num ad Naram Africae urbem et Datum Thraciae aurifodinis clarum referendi ignoro.

14 Quod Alani et v. 15 Suevi ultimo loco nominantur non est mirum in hac regione, qua regnum illi populi habuerunt.

20 *precatur* Sirmondus.

22 *Gallaecia* habet cod. Paris 2832; sed forma novicia videtur praeferenda ut c v. 2. *Gallicia* **Rossius**.

b V. 2 *sigma* Sirmondus.

3 *gavessas* uterque codex habet, *gabessas* cod. Eugenii Toletani; *cavernas* scripsit Sirmondus. Ad gabatas, patellarum genus, Ennodii epigr. II 22 refert **Rossius**, qui censet scribendum esse *gavellas* pro gavatellas; expectaveris potius *gatellas*. Sed fortasse ex gabatissa evasis gavessa; nisi aliud subest. Ducangium s. v. *cabessa* et *cabestrus* comparari iubet Peiper.

6 *stringat* Sirmondus.

7 *Vina Gazetica* et 8 *Saraptena* (pro Sareptena) Syriaca nota sunt, v. Apoll. Sidon. carm. 17, 15. 16 cet. et Marquardt *Privatleben der Römer*² (1886) p. 456.

c V. 2 Galleciae cod. Paris. 2832, cf. a v. 22.

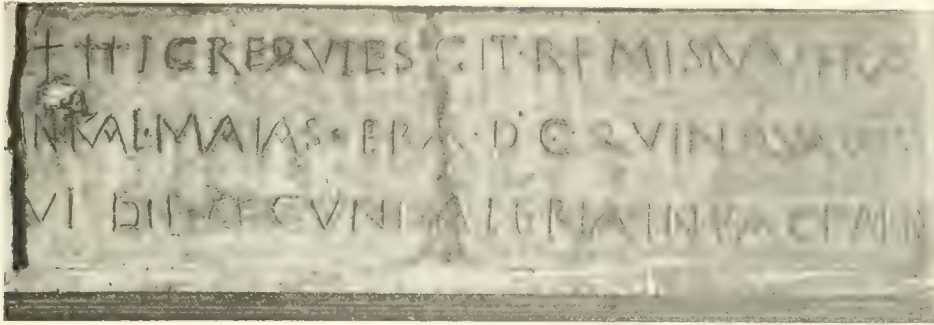
3 *dicatur* Sirmondus, non recte.

6 *Christi hic in pace* restituit Anonymus quidam *Rev. crit.* 1884 I p. 105.

Ceterum de vita Martini Dumiensis episcopi Bracarenensis ab a. p. C. 556 ad 580 exposuerunt **Rossius** l. s. s. p. 265 et C. P. Caspari Norvecus in libro *Martin von Bracara's Schrift 'de correctione rusticorum'* (Christiania 1883) p. I—CVI. Venantii Fortunati epistula et carmen ad eum in eius operibus poeticis ed. Leo (Monumenta German. histor., auctores antiquissimi tom. IV p. prior, Berol. 1881) V 1. 2 p. 101 ss. De Martino Dumiensi cf. Gregorii Turonensis historia Francorum V 38.

A sylloge inscriptionum Hispaniae christianarum Martini Dumiensis haec opuscula non debebant abesse.

380 Bracarum, in ecclesia S. Vincentis de *Injias*, in pariete interiore sacristiae, lapis granites altus m. 0.41, longus 1.40, litteris altis m. 0.04, non bonis.

d. I m. Maii
aera 656
p. C. 618

Albanus Bellino *inscripções e lettreiros da cidade de Braga* (Bracarum 1895) p. 85 non recte; *Fita bol. de la Acad. XXVIII* 1896 p. 269 e photographia accepta a Bellino.

† hic requiescit Remismuera in kal(endas) Maras era DC quinquagi(e)s VI die secunda feria in pace, amen

Remismuera nomen videtur esse originis Germanicae. Secunda feria pro die Lunae posita e consuetudine vetusta, quae adhuc obtinet in Portugallia.

II. CONVENTVS LVCENSIS.

n. 136 Legendum esse RECESSET ALEPIVS, i. e. *Alypius*, perspexit Le Blant *Journ. des Sav.* 1873 p. 323. Scilicet ex *Aloepius* evasit *Alepius*.

137—139

381 In parietinis ecclesiae iam dirutae S. Mariae de *Bretoña* prope *Mondoñedo*, basis alta m. 0.55, lata 0.50; litterae visae sunt descriptoribus saec. VII vel. VIII esse.

E I I L <
E I Q I B E I Z : M A I S
E A Z I S P E R F E L I
5 I N O N O R E M
S [E M A R I E]
A E E E A Q S P E

Villaamil:

ERA
QVOT KLS MAIS
PELAGIVS PTR FECIT
IN HONOREM
SCE MARIE
AQE . . . A . . . S

Ex schedis Antonii Rioboó († a. 1753) in bibliotheca Academiae Matritensis historicae Est. 18,54 et Iosephi Cornide ibidem Est. 18,40 edidit Iosephus Villaamil y Castro *pobladores cet. de la provincia de Lugo* in *Boletín de la Sociedad geográfica de Madrid* V 1878 p. 129, qui frustra temptavit ectypum sumere.

Initia vv. 1 et 2 et ultimum totum non intellego; exemplum melius obtinere frustra temptavi.

III. CONVENTVS ASTVRVM.

Cyriaci Michaelis Vigil opera indefessa effectum est, ut monumenta Asturiae inscripta antiquitatis exeuntis et ineuntis aetatis mediae iam perquisita omnia, delineata accurate et diligenter collecta legantur in opere eius magno *Asturias monumental epigráfica y diplomática* cet. voll. II cum tabulis 198 — mira et difficili ratione numeratis — Oveti 1887 (pp. XV et 639) fol. Dixi de eo *Deutsche Litteraturzeitung* a. 1888 p. 734. Inscriptiones quae intra huius operis terminos cadunt inde repetivi; nam quamquam delineationes eius non aequant ectyporum vel imaginum photographicarum veritatem, tamen accuratae sunt et unicae, quas e locis tam multis tamque deviis potuimus nancisci.

n. 140

141 Sarcophagus christianus Asturicensis iam servatur Matrivi in museo archaeologico. Guerra *Museo español de antigüedades* VI 1875 p. 587. Cf. praefatio huius Supplementi.

142 (Additam. Brit. p. 2*). Inde Buecheler Carm. epigr. Lat. n. 720. Initium carminis barbari ita distinguendum proposuit Wordsworthius probabiliter:

*Haec tenet [u]rna tu[u]m venerand(um) corpus Vincenti abbatis,
Set tua(m) sacra(m) tenet anima(m) caeleste, sacerdos,
Regnum, mutasti in melius cum gaudia vite.
Martiris exempla signat, cuod membra sacrata
5 Demonstrante d(e)o vatis hic repperit index.*

V. 1 *orna* quod traditum est fortasse retinendum pro *urna*; cf. Edm. Le Blant *Journ. des Sav.* a. 1873 p. 325. *ab(ba)ti*x lapis.

V. 4 *exempla* fortasse positum pro *exemplar* putat Wordsw. Ut sententia evadat haec: vates martyris exempla signat (i. e. designat, celebrat), quia hic demonstrante deo membra sacrata repperit. 'Resuscitavit Vincentius abbas S. Vincentium martyrem an cuiusvis martyris adsecutus est vim divi-
nam?' Buecheler.

V. 6 *cuater decies cuinos* Wordsworthius.

V. 7 *misterium* est *mysteriorum*. Deinde sic distinguit Wordsworthius:

*V. 9 Sic simul officium finis vitamque removit,
Sp(iritu)s adveniens d(omi)ni quo tempore s(an)c(tu)s
In regionem piam v[e]xit animamque locabit,*

i. e. quo tempore spiritus sanctus domini animam (martyris) in regionem (observa accusativi terminationem correptam post *m* elisam) piam vexit locavitque ibi.

V. 11 *vixit* pro *vexit* et *locabit* pro *locavit* scripta.

143 V. 1 $\overline{\text{DNI}}$, v. 5 $\overline{\text{DECIM}}$ dicitur in lapide esse.

Gregorius Mayans in epistula ad P. Burmannum Anthol. veterum epigrammatum Latinorum vol. III p. IV. Edidit nuper praeter alios satis accurate Richardus Becerro de Bengoa *el libro de Palencia* (Palencia 1874 4.) p. 195. Buecheler carmina epigraph. Lat. p. 322, qui v. 6 pro *decies* numero cogitavit de *dege(n)s* vocabulo, ut aera sit 699 *sexcentum decies nonagesima nona*. Quod sane fieri potuit.

144 E Morale repetivit Burmannus anthol. IV 107 (inde Meyer anthol. n. 1240). Buecheler Carm. epigr. Lat. n. 1397, qui carmen et nomen saec. V digna putat. Imago optima est in *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 71. Delineatam accurate dedit Vigil *Asturias* p. 8 tab. A II; F. de Selgas *bol. de la Acad.* XVI 1890 p. 304.

145 Vigil *Asturias* p. 474 tab. Ua I 4.

146 Vigil *Asturias* p. 410 tab. Fa I 3.

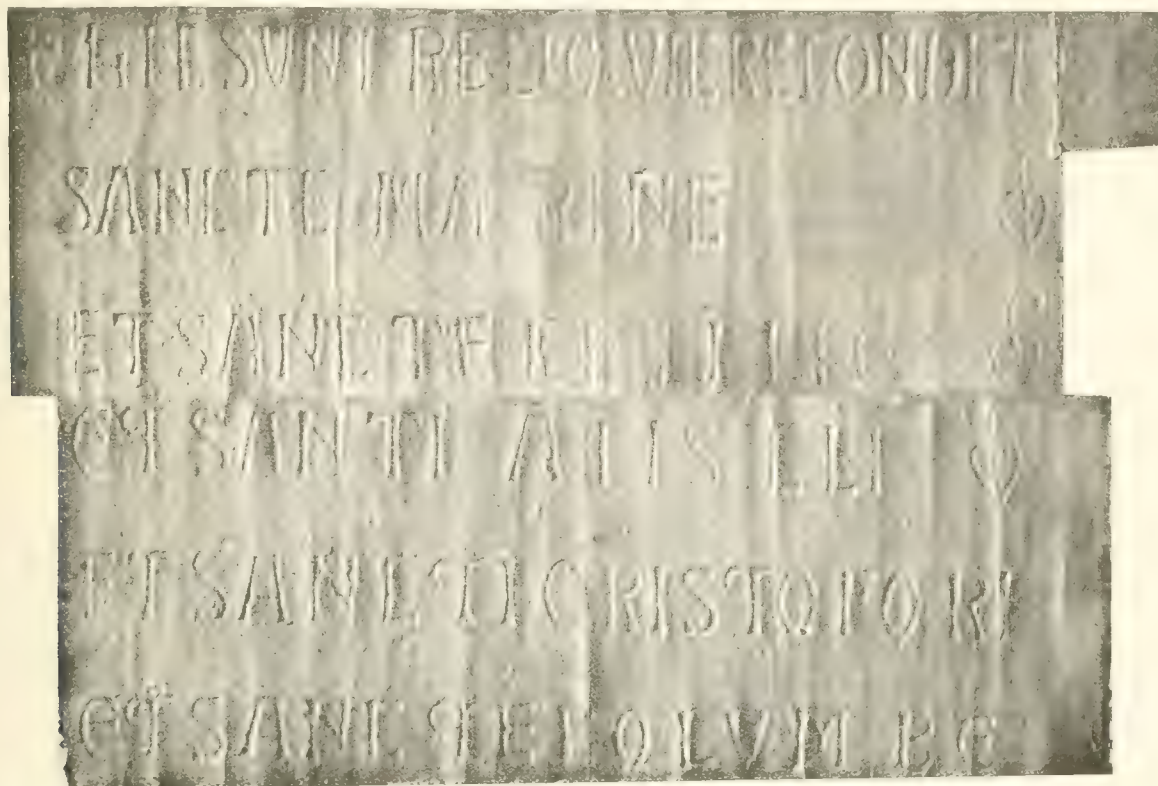
In parte intermedia inter tituli partes duas inscripta sunt haec †ANTISTIFANI secundum Vigilem, ANTI STEFANI secundum Quadradam; antistitam Christi martyrio electam editor monumentorum architectonicorum interpretatus est. Quid subsit, incertum; nisi fuit *San(c)ti Stefani*.

147 Vigil *Asturias* p. 442 tab. La II 3. Aeram fuisse [τ] DM 1003 et in sequente [τ] X^o 1010 probabiliter coniecit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis.

148 Vigil *Asturias* p. 441 tab. La I.

149 v. infra n. 384.

382 *San Miguel de Escalada, ayuntamiento de Gradajès, in provincia Legionensi prope Lanciam, ara vetusta rep. a. 1874; ibi extat. Tabula marmorea alta m. 0.52, lata 1.3, litteris altis m. 0.045, curiose incisus, quae videntur saec. IX vel X esse. Margine includitur, cuius ornamenta similia sunt tituli n. 286 (Fita).*

Descripti ex ectypo quod Fitae misit Eligius Diaz Jimenez. *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 55; R. Alvarez de la Braña *Revista de archivos, bibliotecas y museos* IV (Matriti 1874) p. 378; *Fita bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 470 et XXXII 1898 p. 217 s.

*hic sunt reliquie recondite | sancte Marine | et sancte Cecilie | et santi Aciscli |
et sancti Cristofori | et sancte Columbe*

Formae litterarum H, C, M, E et e, T et T, item *santi* v. † scriptum pro *sancti*, fortasse indicant exemplum vetustius, saeculi fortasse VI vel VII, restitutum esse saeculo X; cf. n. 460. Fita putat aram dedicatam esse aut a. 630 (cf. supra n. 142) aut a. 914, cum Gennadius templum restauraret (n. 460).

V. 2 S. Marina non est Romana, sed Callaeca; cf. n. 140. 3 S. Caecilia, cuius reliquiarum pars Oveti servabatur; cf. n. 255. 4 S. Acisclus Cordubensis; cf. n. 85. 5 S. Christophorus martyr, in Lycia defunctus; cf. n. 255 et supra n. 359. 6 S. Columba patrona urbis Tuccitanae; cf. n. 108.

383 *San Miguel de Escalada, ara magna (mensurae non indicantur), scriptura eadem atque in n. 382.*

† HOC IN ALTARE SVNT RELIQUIE
SANCTI EMILIANI PRBRI
SANCTI BARTOLOMEI APSTOLI
SANCTI STEFANI LEVITE
5 SANCTI MARTINI EPISCOPI

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 55; e photographia imaginis delineatae, quam a Philippo Gonzales Calzada accepit, *Fita bol. de la Acad.* XXXIII 1898 p. 221.

*hoc in altare sunt reliquie | sancti Emiliani pr(es)b(yte)ri, |
sancti Bartolomei ap(o)stoli, | sancti Stefani levite, | sancti
Martini episcopi*

V. 2 S. Aemilianus de la Cogulla saec. VI. 3 S. Bartholomaeus, cf. n. 255. 4 S. Stephanus, cf. n. 57. 162.
5 S. Martinus Turonensis, cf. n. 85. 140.

384 (= n. 149 Additam. Brit. p. 2*). *Cangas de Onis*, in aedícula S. Crucis ad ripam dextram *Bueña* rivi, inserta muro a latere evangelii, tabula marmorea alta m. 0.68, lata 0.89, litteris elegantibus, sed inaequalibus (A et A, C et C. H et h, E et semel E iuxta adhibentur. M et N ubique).

RESURGIT EX PRECEPTIS DIVINIS HEC MACINA SACRA
OPERE EXIGVO COMTVM FIDELIBVS VOTIS
PERSPICVE CLAREAT OC TEMPLVM OBTVTIBVS SACRIS
DEMONSTRANS FIGVRAL'ITER SIGNACVLVM ALME CRVCIS
5 SIT XR^o PLACENS EC AVLA SVB CRVCIS TROPHEO SACRATA
QVAM FAMVLVS FAFFILA SIC CONDIDIT FIDE PROMTA
CVM FROIL'VBA CONIVGE AC SVORVM PROLVVM PIGNERA NATA
QVIBVS XRE TVIS MVNERIBVS PRO hOC SIT GRATIA PLENA
AC POST VIVS VITE DECVR SVM PREVENIAT MISERICORDIA LARGA
10 hIC VATE ASTERIO SACRATA SVNT ALTARIA CRISTO
DIEI REVOLVTI TEMPORIS ANNIS CCC
SECVLI ETATE PORRECTA PER hORDINEM SEXTA
CVRRENTE ERA SEPTINGENTESIMA^oVIN
TAQVE

aera 775
p. C. 737

*Resurgit ex preceptis divinis hec macina sacra; | opere exiguo contum fidelibus votis |
perspicue clareat oc templum, obtutibus sacris | demonstrans figuraliter signaculum alme crucis. | Sit
Christo placens ec aula sub crucis tropheo sacrata, | quam famulus Fajfila sic condidit fide promta |
cum Froiliuba coniuge ac suorum prolium pignera nata. | Quibus, Christe, tuis muneribus pro hoc sit
gratia plena | ac post vius vite decursum preveniat misericordia larga. | Hic vate Asterio sacrata sunt
altaria Cristo diei revoluti temporis annis CCC seculi etate porrecta per hordinem sexta, | currente era
septingentesima septagesima quin|taque*

Quadrado *Asturias* p. 31; Caveda *Restauracion de la monarquia visigoda* in *Memorias de la acad. de la hist.*
IX 1879 p. 16; Guerra *el libro de Santoña* (Matriti 1872) p. 41 et 108 ex ectypo quod vidi; *Vigil Asturias*
p. 304 tab. J V 18. Ectypum nondum accepi.

V. 3 PERSPICVE *Vigil*, errore puto. 6 FAFFILA Guerra. 10 ASTEMO Guerra, ASTEMIO alii; quod dedi *Vigil* indicat.
Vates Asterius, qui annis CCCLXII antea, si recte interpretor numeros vv. 11. 12, celatos potius artificiosus
quas adamabant homines illi verborum ambagibus quam indicatos, i. e. si ab aerae anno computaveris, aera
415, anno p. C. 377, altaria ibi dicitur consecrasse quis fuerit ignoratur. Guerra quem ad modum ad annum
p. C. 262 pervenerit computando non liquet; videtur autem intellexisse annum trecentimum sextae aetatis
saeculorum, quam a Christo nato incipientem statuerunt Hispani eius temporis. Quod si recte posuit, ducimur
ad aerae Hispanae annum 475, p. C. 437; fortasse vere. Quae Wordsworthius proposuerat ad versum hunc
emendandum corruerunt, postquam lectio emendata innotuit. V. 13 in. nihil videtur deesse, unde non opus est,
ut olim feci, supplere [ex]currente.

Carmen esse fortasse voluit qui composuit, sed ars in versibus plerisque eum defecit.

385 Sine loco **Anthologia.** Quo loco positum fuerit epigramma incertum est, puto alicubi in Asturia.

I ntima qui penetras cunctorum arviter vera X
 L imifex testacei estas qui corporis compto R
 D ivino et flabro animas creas* . . . ina hum I
 E t denno tenues iudas adremeare fabilla S
 5 M itis esto ei. Hic qui tumultatus quiesci T
 V ltricus ut numquam sentiat seba *gehenn* E
 D umque supremus litui crepor concusserit orbe M
 I n dextera redibibus queat tunc sorte adess E
 A d tu istum, lector, precelso munere fretu M
 10 B rabium ambisse omni indagine scit O
 B landus facundus pius modestus exstitit recto R
 A ctibus patrabit quae dictis inbuit ist E
 T utor fuit viduis, spes et munimen pupilli S
 I nlecebras pepulit et vitam monasticam duxi T
 15 S ic monacis prelatus federe stetit patern O

Ex anthologia Hispana saec. VIII edidit I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae II 1 (1887) p. 295.

V. 2 *estas* positum pro *catas*.

3 Destino *Anthol.*, emendavit *Rossius*. creaszina *Anthol.*, fuitne [*lum*]ina?

5 Post *ei* interpunctio τ in codice est, non littera.

6 V initialis videtur lineam superpositam habuisse, ut significaret *un*.

Post *numquam* fortasse addendum *iam*, ut versui aliquo modo satisfiat. *sebactenn Anthol.*, seba gehenne pro saeva gehennae scripsit *Rossius*.

8 sorte *Anthol.*, fuitne parte?

9 et 10 transpositi sunt in codice, sed signis in margine additis verus ordo indicatur.

Carmen acrostichon et telestichon saeculi fortasse octavi, ut n. 386, haec verba exhibet:

ILDEMVDI ABBATIS XRISTE MEMOR ESTO

In quibus x latina vocis *verax* pro χ Graeca posita est. Ildemundus abbas videtur ignotus esse. Observa praeterea pronuntiationis rusticae testimonia *arviter jabillas seba redibibus patrabit, dextera estas* (extas), *prelatus precelsus federe* (pro foedere), *monacis*. Contra vetustae consuetudini scribendi respondent *adremeare inbuit inlecebras*; item quod v. 11 *blandus facundus* s finalem pronuntians amittunt. *Brabium* (βραβεῖον) v. 10 praemium vitae beatae esse crediderim. Ceterum versus hexametri vitiiis scatent atque sensus interdum obscurus est.

386 Sine loco **Anthologia.** Videtur alicubi in Asturia fuisse, fortasse Oveti.

T e moderante regor, deus: sit miei vita beat A
 V t merear habitare locis tuus incola s(an)c(t)i S
 S pem capio fore quod egi veniabile, ob ho C
 E xa[u]di libens et sit fatenti venia larg A
 5 R eor. malum merui, sed tu bonus arviter aule R
 H eu ne cerna[m te] tretrum quem vultu et voce minac I
 E den in regione locatus sim floribus ad ho C
 D eboret ne animam mersam fornacibus, ast V
 O currat set tua miei gratia longa perenni S

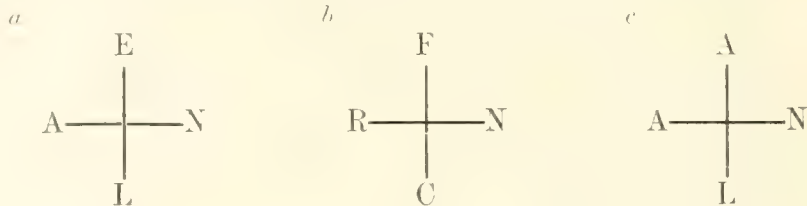
Ex anthologia Hispana saec. VIII ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae I 1 (1887) p. 295. Inde Buecheler carmina epigraphica I p. 347, 727.

Carmen acrostichum et telestichum, lege *Tuserhedo Ascaricus*; unde constat hanc precationem ab Ascarico compositam esse Tuserhedi sepulcro, ut reor, inscribendam. "Epistola Ascarici episcopi Asturum ad Tusaredum et huius responsio leguntur in Patrol. Lat. (Migne) tomo XCIX p. 1231; de neutro quidquam est memoriae proditum. Ascarici episcopi, qui Adoptianorum haeresi in Hispania favebat, meminit Hadrianus I a. 785, cod. Carolini ep. 99 e. q. s." **Rossius**. Centonem esse ex Prudentii hamartigen. v. 933—958 ss. observavit C. Weyman musei Rhenani vol. L 1895 p. 154.

Supplementa sunt editoris, qui praeterea v. 6 *vultuque* scribit pro *quem vultum* Cod. V. 8. "Videtur deesse diabolus, Belial, post *debolet* vel post *animam*" **Rossius**. 9 *tua sed mihi* **Rossius**.

Mici, abitare, exadi, arviter, tretrum [pro *taetrum*], *debolet* orthographiae et pronuntiationis Hispanae, qualis erat ea aetate, indicia sunt.

387 In aedicula S. Mariae *de las Viñas* prope *Quintanilla*, non longe a Lara oppido.

E commentario manuscripto *Memorial de Lara* post n. 16 (inde Cean p. 181) edidi CIL II 2885 adnotans signa haec videri christiana esse propter crucem. Unde hic repetivi, siquis fortasse melius interpretari scierit.

a [D]am[er]l? b Fr[an]c(us)? c Al[t]am[ant]l(du)s?

388 *Comillas*, in lapide parvo rotundo, in quo representati sunt homines duo brachiis expansis.

P E L M I O	
E R Ī D C C C C	aera 900?
I C C	p. C. 862?

E. S. Dodgson descripsit a. 1895 haesitans; ectypum nondum obtinui.

Pelmio era DCCCC

IV. CONVENTVS CLVNIENSIS

n. 150

V. CONVENTVS CAESARAVGVSTANVS

n. 151

152 Scripsit de hoc sarcophago Aurelianus Guerra *Museo español de antigüedades* VI 1875 p. 587 ss. et in ephemeride *Ciudad de Dios* II 1870 p. 188—193, unde repetivit Garrucci *storia dell' arte cristiana* 381,4. Memoravit idem Guerra *Monumentos arquitectónicos de España* in dissertatione de sarcophagis christianis in *Hellin* et *Layos* repertis; v. praefationem huius supplementi. Edidit Ioh. Ficker *die altchristlichen Bildwerke im Museum des Laterans* (Lipsiae 1893) p. 149.

153 Nomen defuncti fuisse *Ben(e)natus* coniecit Emmanuel Gomez Moreno; *Benenatus* aliquis episcopus Elnensis in concilio Toletano III sedebat.

Accessit titulis christianis in regione illa perquam raris unus ab Ioh. Baptista de Rossi ex anthologia Hispana saec. VIII in lucem prolatus (n. 389).

389 Sine loco **Anthologia**. Sed textus docet collocatum fuisse "in coenobio Asano in Hispania". Videtur indicari ecclesia S. Mariae *de Asa* (provincia de Alava) in situ oppidi vetusti, de quo dixi CIL II S p. 934.

XPo Quisquis ab occasu properas huc, quisquis ab ortu,
 Munus in hoc tumulto quod venereris abes.
 Respice dilatam celesti dote talentum,
 Cuius semper habet pectoris arca d(eu)m.
 5 Religionis apex, vite decus, arma salutis
 Escimius meritis Victorianus adest,
 Dignum opus exercens qui fructificante labore
 Cunctis, non sol[i] vixit in [o]rbe sibi.
 Plurima per patria[m] monachorum examina fundens
 10 Floribus eternis mellificabit apis.
 Lingua potens, pietas presens, oratio iugis
 Sic fuit, ut iam [tum] totus ad astra foret,
 Plura salutiferis tribuens miracula rebus
 Sepe dedit signis vita beata fidem.
 15 Bis senis rexit patrio moderamine lustris
 Rite deo placitas pastor opimus obes,
 Calle sequens recto sacra per vestigia Xpi
 Nunc fruitur vultu que cupiebat amor.

Ex Anthologia Hispana saec. VIII ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 294. Epigramma est inter carmina Venantii Fortunati (ed. Leo p. 87); tamen adscripti, quia in lapide incisum extitisse putandum est atque ut comparari posset cum sequente.

V. 4 dm *Anthol.*

6 escimius 10 mellificabit, 16 obes, pronuntiatione Hispana.

8 solum—urbe *Anthol.*, soli—orbe *Venantius*.

10 Clausula versiculos notos, qui Vergilio adscribuntur, exprimit: *sic vos non vobis mellificatis apes*.

12 tum om. *Anthol.*

13 oracula *Venantius*.

17 Christum *Venantius*.

18 vultum *Venantius* non recte (*Rossius*).

390 Sine loco **Anthologia**; sed apparet collocatum fuisse in eodem coenobio Asano ut n. 389. Titulus sepulcri eiusdem Victoriani abbatis, unde coniunxi cum praecedente.

Hic requiescit in tumulto cui decies quina[s et duas per]
 metas regendi monachos incubuere; exemplo
 Xri que fecit docuit; augmine multo
 monachorum Iberiam Galliasve replebit
 5 cellas senioresque probos s(an)c(t)itate re prefecit,
 quibus ipse pref[er]uit primus homo Victorianus abb(as),

qui cursum vite beatum octuginta ferme
in pace peregit annos Pauli Antonique meri-
tis quoequandus in ethera, sepultus Asa-
10 ni ano Atanagildi septimo regis, sabbato
Ianuarias pridie idus

d. XIV. m. Ian.
p. C. 560

EX Anthologia Hispana saec. VIII ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 294.
Titulus hic, subiectus fortasse olim carmini, quod praecedit, in codicibus Venantii Fortunati aliisque antho-
logiis omittebatur.

V. 1 *Supplevit Rossius.* 2 *Pro* incubuere *idem* incubuit cura scribere iubet collato carminis quod praecedit v. 15.
5 replevit; senioresque . . . cellis praefecit *idem*. 7 praefecit *Anthol.* 9 quoequandus *pro* coaequandus
notandum.

Victorianus obiit anno supra scripto.

VI. CONVENTVS CARTHAGINIENSIS

n. 154 Extat in museo archaeologico Matritensi. Ioh. de Deo de la Rada y Delgado *Museo español de antigüedades* VII 1876 p. 592.

155 *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 55. De temporibus tituli egit Fita *bol. de la Acad.* XXI 1892 p. 12, qui inde una cum titulo Granatensi n. 115 et conciliorum subscriptionibus evicit Recaredi regnum incepisse inter dies XIII m. Apr. et VIII m. Maii a. 586.

156 In *miki* latere formam barbaram *mici* pro *mihī* perspexit Emmanuel Gomez Moreno.

157 Edidit Emmanuel de Assas *Museo español de antigüedades* VIII 1876 p. 286.

Reperta est a. 1786 a Toletō ad meridiem leugas tres in situ dicto *Baneje*, in via a *Rielves* ad barcam de *Portusa* inter parietinas aedificii alicuius magni.

158 Iam extat Matriti in museo archaeologico; Aurelianus Guerra *Monumentos arquitectónicos de España* fascic. 45. Buecheler carm. epigr. Lat. n. 724. V. 4 [*cognosce v*]icinum, 5 [*locum sacr*]um 6 [*ecclesia in il*]la annis, 14 anno(rum)? Buech., qui versum hunc fuisse adnotat *hic vitae cursu finito in pace quiesco*.

159—163 Ioh. de Deo de la Rada y Delgado *Museo español de antigüedades* IV 1875 p. 113 ss.; *Monumentos arquitectónicos de España* fascic. 21 et 45.

164

165 v. infra n. 398

166—170

171 v. infra n. 400

172 v. infra n. 401

173 v. infra n. 402

174 Ectypum gypseum ex sylloge Gongorae est in museo Granatensi.

175 (Additam. Brit. p. 3*). Lectionem meam correxit Edmundus Le Blant *Journ. des Sav.* 1873 p. 318. Ectypum gypseum ex sylloge Gongorae extat in museo Granatensi, ubi mea causa contulit Emmanuel Gomez Moreno. Tractavit Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 403—412.

a V. 2 DOMNEME | [C]RVCSI positum esse pro *domne[se]me*, i. e. dominissimae, ut imperator Heraclius in epistula patricii Caesarii ad regem Sisebutum domnissimus appellaretur, coniecit Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 407. Sed dubito num crux dici potuerit sive domina sive dominissima.

4. 5 ANN[O | V]NDECIMO legit Gomez Moreno.

9 *regum et quinto decimo* corrigendum in transcriptione.

b V. 5 SCI IVLIANI, 7 ss. [SCI R]O[G]ATI . . . SCOR F[AVSTI | IANV]ARI ET MARTIAL[IS SCOR | SEPT]M DORMIENTES IN E[F]E[SVM | SCOR] GERVASI ET PROTAS[I DE LIGNO S]CE CRVCIS, 12 s. SCE IV]STE | ET RV] FINE SCOR FERREO[LI ET] *cet.* emendaverunt Edmundus Leblant, Iohannes Wordsworth, Emmanuel Gomez Moreno.

c V. 4. 5 SC [I CRISTOF]ORI proposuit Emmanuel Gomez Moreno.

Ceterum Sanctus Babilas v. 2 est martyr Antiochenus notus, ut observaverunt Wordsworth et Gomez Moreno, qui praeterea adnotat diem XIII m. Maii a. 652 incidere in dominicam.

Cum cogitari non possit de anno Chindasvinthi quarto decimo — obiit enim a. 653 duodecimo regni anno —, legendum esse *ann[o u]ndecimo et quarto regno* e. q. s. proposuit Fita l. s. s., ita ut undecimus annus Chindasvinthi, quartus Recessvinthi cum eo regnantis intellexeretur, qui anni ambo cadunt in annum p. C. 652. Quod quamvis sane insolenter dictum sit, confirmari ei visum est titulo infra n. 397, quem ego aliter legendum puto. Itaque de interpretatione temporum nondum videtur constare.

- 176 Vocabula cruci adscripta videntur significare *ora*. Bücheler carmina epigraph. Lat. n. 299, qui ad hexametrum ultimum comparavit Vergilianum *polus dum sidera pascet* (Aen. I 608) et Claudianum *dum rotat astra polus* (II in Ruf. 527).

Theophylacti de Comenciolo testimonium legitur in nova editione de Boor p. 332 s.

177—180

181 v. infra n. 407

182. 183

Anthologia in codicibus Isidori propagata origine Hispana est; nam convenit huic origini soli quod carmen velo inscriptum n. 392 Romam directum dicitur, non Romae dicatum, ut antea credebatur; debebat enim necessario dici Petro apostolo dicatum esse, non Romae. Haec Rossius primus observavit et propterea traditam lectionem mutavit. Idem de loco in urbe Roma, cui adornando velum illud destinatum fuisse videretur, exposuit peritissime. Quo loco in Hispania titulus descriptus sit ab auctore Anthologiae cum non indicetur, probabiliter id Toleti in sede regum Visigotorum factum esse statuemus.

391 (= 73*) Toleti in portarum aditu.

Versiculos, quos regem Wambam supra introitum portae urbis collocasse tradidit Isidorus Pacensis l. s. s., e quo reliqui scriptores pendent omnes, fortasse iniuria inter inscriptiones suspectas posui. Nam videntur genuini esse et eius aetatis stilum sapere:

EREXIT TAVTORE LEO REN INCIPTIS VIBEM
WAMB. SVAE CETEREM. GENTIS IRONCEM

et de martyribus Toletanis:

VOS SANCTI OMNES QVAM HIC TEGENLA VIBET
HANC VIBEM ET CETERA SCLIO ESTAT TAVRE

Florez *España sagrada* IV 1763 p. 166 s.

Quando tituli hi interiorint traditum non est; puto circa invasionem Maurorum.

392 Sine loco Anthol. Isidor. Toletum videtur tribuenda. "In velo quod a Chintilan[o] rege Roma[m] di[re]ctum est" Anthol. Isidor.

Discipulis cunctis domini praelatus amore,
Dignus apostolico primus honore coli,
Sancte tuis, Petre, meritis haec munera supplex
Chintila rex offert. Pande salutis opem p: C. c. a. 638

Ex Anthologia Isidoriana post alios ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 254. Eum sequor reliquis auctoribus omissis.

In praescriptione *Romae dicatum* traditur; emendavit Rossius, qui *Romae*, cum aliqua ratione defendi posset, mutare noluit. Scriptum erat fortasse *Roma* pro *Romam*, permutatione accusativi et ablativi consueta.

393 Toleti, in ecclesia S. Thyrsi quae fuit.

Templum hoc, domine, Cixila condidit.
Dignam hic habeat sortem in aethera,
Cum summis civibus cantica praecinat,
Gaudens perpetuis saeculis omnibus.

E breviario mozarabico, quod vocant, d. 25 mens. Ianuarii Florez *España sagrada* V 1763 p. 326 s.
De Cixila episcopo, quem annis p. C. 774 ad 783 sedisse putat, exposuit Florez, ecclesiam S. Thyrsi, quae periit,
Toleti, non Oveti fuisse iudicans. Cf. *España sagrada* VIII 1769 p. 318.

394 Toleti; locus ubi inventus sit lapis ignoratur; servatur in museo provinciali. Lapis fractus est in partes tres,
altus circiter m. 0.80, latus 0.60, litteris altis m. 0.04.

†
 ASPIDIA.FAMVLA
 DEI VIXIT ANNOS
 PLV MINVS XXX
 5 REqVIEVIT In
 PAce DIE
 PRIDie kalendas?
 MARTias
 ERA.DViiii? d. XXVIII m. Febr.
 10 INDECTIONe . . . ? aera 509?
 p. C. 471?

Catálogo . . . de las pinturas cet. existentes en el Museo de la provincia de Toledo (Toleti 1865 8.) n. 3;
 Fita *bol. de la Acad.* X 1887 p. 344 ex delineatione Petri Berenguer y Ballester. Ectypum obtinere non potui.
 V. 1 Chrisma simile est titulorum Inscript. *Hisp. christ.* n. 44 et 176, ut observavit Fita. Idem supplevit et
 explicuit. V. 10 *indictio* indicatur etiam in titulo Graeco Carteiano n. 289.
 V. 4 PLV quod traditur non videtur supplendum in lapide, quamquam potest etiam casu excidisse s̄ finalis.

*Aspidia famula dei vixit annos plu(s) minus XXX, re[q]uievit i[n] pa[ce] die prid[ie]
 [kalendas?] Mart[ias] era Dv[iiii?], indect[ione] . . .*

395 Toleti, nescio ubi reperta; servatur in museo provinciali, fracta in partes quattuor; lapis altus m. 0.32,
 latus 0.45; litteris altis m. 0.04.

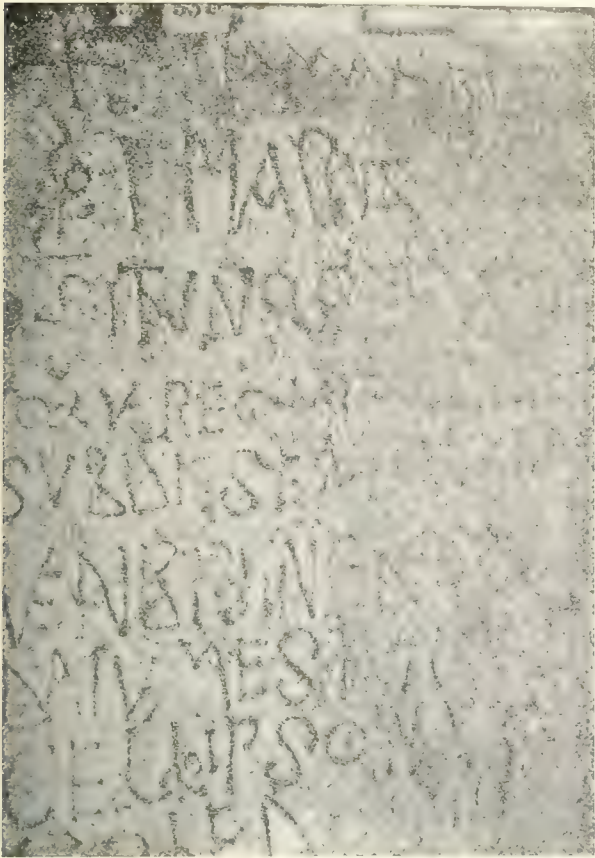
† SAGENIS FAMVLV
 SÆI VIXIT ANNOS L
 RECESSIT INPACE II d. XII m. April.
 IDVS APRILES ERA DC aera DC?
 † p. C. 562

Catálogo cet. (v. n. 394) nr. 1; Fita *bol. de la Acad.* X 1887 p. 345 ex delineatione Petri Berenguer y Ballester.
 Ectypum obtinere non potui.

Sagenis famulus dei vixit annos L, recessit in pace II idus Apriles era DC . .

V. 5 † finalis videtur certa esse; nisi subest numerus cum aerae in versu praecedente coniungendus.

396 Toleti, in museo, lapis calcarius gracilis, altus m. 0.52, latus 0.37, crassus m. 0.05; litteris a parte dextra evanidis, altis m. 0.05 ad 0.03.

IMMAFRITA
 IMATIA VIC
 S INNOBUS MINUS
 XXXV REQUIVIT IN PACE
 SUB DIE SEXTO ID NO
 VEMBRI IN ERA DCXVII
 DATUM EST PRO L
 CELLO IP SO IN AVRO
 SOLEAOS III

d. VIII m. Nov.
 aera 617
 p. C. 579

Fita *bol. de la Acad. XVI* 1890 p. 318 s. cf. *bol. X* 1887 p. 344 s. cum imagine photographa. Eius lectionem sequor in partibus, quas imago photographa non exhibet.

† *Imajrita* † *Imajrita* vicsit annos plus minus XXXV requievit in pace sub die sexto id(us) Novembri in era DCXVII. Datum est pro locello ipso in auro soledos III

V. 1 estne fortasse additus aetate posteriore? 4. 5 *Novembri(s)* omissa s finali. 6 *datum est . . . soledos* pro *dati sunt solidi* ex eius aetatis barbarie explicandum. *Locellus* est locus sepulcri.

397 (= 72*) Matriti, in claustro ecclesiae S. Mariae de la Almudena. Videtur periisse, nam annis 1868 et 1869, cum ecclesia reaedificaretur, frustra quaesiverunt Academici Matritenses.

in nomine domINI BOKATVS INDIGNVS PRSbtr obiit d(ic)
 anno decIMO ET TERTIO REGNO DOMNORVIM chindasvindi
 et recessvindi REGVM ERA DCXXXviii

aera 689
 p. C. 651

Ex antiquioribus Dávila, qui secutus est textum et interpretationem, quae desiderantur, Petri Afan (Perafan) de Ribera, ducis de Alcalá, viceregis Catalauniae et Neapolis († 1636) et ego; Ioh. de Vera Tassis *historia del origen, invencion y milagros de N^a S^a de la Almudena* (Matriti 1692) p. 217 e schedis Francisci de Fuentes Vizcarreto, testis oculati, quae et ipsae latent; inde Fita *bol. de la Acad. XXVIII* 1896 p. 420—426 cum docto commentario.

Damnavi ego propter supplementa inepta Dávilae sive eius quem sequitur auctoris; vindicavit recte et supplevit Fita, cuius tamen supplementa in quibusdam rebus mutanda duxi.

V. 1 Initium recte supplevit Fita. *Bokatus* quod traditur ex eius aevi consuetudine scriptum est pro *Vocatus*, in qua scriptione *k* vetustum pro *c* ante *a* non offendit; ut recte observavit Fita, qui propterea noluit mutare in *Rogatus*, quamquam 3 forma saeculo VIII obvia G litterae pro K haberi potuisset. Sed vide infra de aetate tituli observata.

V. 1 extr. et 2 in. [*obiit an*]no tertio dec]imo, qui cum in aeram 738 incidere Egicae annus tertius decimus, Wittizae tertius, similiter atque in titulo Accitano n. 175 (de quo dixi supra p. 75), Fita supplevit
 2 extr. (ubi *rvd* Dávila male, reliqui *vm* legerunt) *Egicani* atque
 3 in. et *Wittizan*]i, ubi *mi* traditum est; aeram autem traditam additis in fine hastis tribus *iii* 738, annum p. C. 700 restituit. Annos duorum regum diversos ita continuo numerari idem tuctur interpretatione ea

tituli n. 175. quae supra indicavi. Mihi leniore aliquanto melior aera DCCXXXV visa est mutanda esse in DC/XXXV — c enim in illo scripturae genere, praesertim ante x, facile male legi potuit pro L, DC/XXXV . . . — et addendae in fine hastae quattuor *iiii*, ut evaderet aera 689, annus p. C. 651, qui fuit decimus tertius Chindasvinthi. Si anni regum duorum re vera ita copulari potuerunt, ut Fita fieri putabat in titulo n. 175, hic quoque ei cedo et v. 2 in. [*anno tertio decimo et tertio* scribo; tertius enim Reccevinthi annus fuit tertius decimus Chindasvinthi patris. Nescio an magis quadret tituli brevitatis in sextum saeculum quam in septimum. Sed de hac temporum quaestione universa iudicabunt me peritiores. Ceterum quod v. 3 in. MI quod traditur mutavi in NI, non in NI cum Fita, facilius illud a descriptore minus perito pro MI haberi potuit, quam NI.

Monumentum hoc si modo ex urbis ipsius solo prodiit, demonstrat Matritum iam saeculo septimo, i. e. multo ante Musulmanorum invasionem, habitatum fuisse ab incolis christianae fidei addictis.

398 (= 165) *Cabeza del Griego*. Exemplum olim plenum haec habuit inde a versu 17:

QVEM SIBI NON SOBITVS
PRIVABIT TRANS
ITVS ISTE
20 SEV QVORVM QVAERITVR
NVNC ABIISSE MALVM

REC SVB DIE XVI KAL IUL

ERA DLXXXVIII

IN PACE

d. XVI m. Jun.

aera 588

p. C. 550

E libellis Vincentis et Iohannis Francisci Falero atque Iacobi Capistrano de Moya (quos reliqui editores male spreverimus) ed. Aurelianus Guerra *Boletin de la Academia* I 1877—79 p. 138.

Legendum igitur:

Quem sibi non sobitus privabit transitus iste seu quorum qu[er]itur nunc abiisse malum. Rec(essit) sub die XVI kal(endas) Iul(ias) era DLXXXVIII in pace

Sobitus pro subitus et quaeritur pro queritur (passive usurpatum) scripturae conveniunt saeculo sexto medio, cui iam constat titulum tribuendum esse.

Ex inser. Hisp. christ. Buecheler *carm. epigr. Lat.* II p. 659 n. 1393. V. 7 *qui meri[tis sanc]tam*, 12 *quem sibi non solu[m]* B., scilicet finem nondum novit; unde 20 scripsit [*mundus e]um quaeritur [totus id e]sse malum*. Denuo apparet quam anceps sit supplendi artificium.

399 (= CIL II 3222 Suppl. 6340) ‘*Esta lápida . . . se trasladó desde las ruinas de Oredo y está colocada en la fachada principal de una casa en la calle del Santo en esta villa de Granátula*’ Siles. Ibi extat, in domo Eduardi Céspedes, *calle del Santo No. 8*, prope portam inserta parieti intransibus a dextra Fita. Tabula lapidea rudis; facies inscriptionis alta est m. 0.33, lata 0.42, margine incluso, cuius ornamenta similia dicit Fita tituli christiani Gallici a. 495 apud Le Blant *inscriptions chrétiennes de la Gaule* n. 12 tab. III 9. Litterae altae sunt m. 0.04.

EX · OFFICINA · HOMONI

VTERE · FELIX · VASCONI

IN P[RO] · PR[IN]CIPALIS · TIBERIANO

FALIVS · EST · HOKKENS

D · N · VALENTINIANO · AVG

TER · ET · ENTROTTIO · V · C

CONS · SCRIB · ELEFANTO

ANNO · D · M · C · LXXXVIII

p. C. 387

Fita *bol. de la Acad.* XVIII 1891 p. 375 ss. q. v.; Fr. Marianus Ventura de Siles *Novena de N^aS^a de Azuqueca* (Ciudad Real 1846) p. 20.

V. 2 VTERE · EFFECTVS · FELIX errore admirabili antiquiores praeter Moralem, orto illo ex pravo supplemento *utere felix* formulae (*utere ef felix*).

V. 8 qui nunc primum comparet [*magis*]t[er]is Vi[taliano] et Neb[ridio] supplevit Fita; sed certa supplementa non suppetunt. Versu extremo fortasse consulatus indicatio latet. Fita initium existimat constare versibus duobus iambicis *ex officina Homoni | utere felix Vasconi*; sed obstat hiatus ante *Homoni* et prosodia *utere*. Homonius ‘Ομόνοιος? *Vasconi* est vocativus, ut *Castrice* supra n. 350.

400 (= 171) Extat Granatulae in pariete exteriori ecclesiae parochialis, ad portam meridionalem, tabula marmorea alta m. 0.30. lata 0.66.

CE
SACERDOS OCCVR
RIT AMATOR ETATIS SVE XLIII
ANNO DIE V ID FEBRV ERA ƆCLII
FELICTER II SISEBVTI REGIS
EPISCOPATV ANNº I ET ME X
T IN PACE AMEN

d. IX m. Febr.
aera 652
p. C. 614

Descripsi ex ectypo quod miserat Fita, qui ed. *bol. de la Acad.* XVIII 1891 p. 378; ediderat ante Fr. Mariano Ventura de Siles *Novena de N^aS^a de Azuqueca* (Ciudad Real 1846) p. 46.

Fita supplevit, observans deesse plus quam dimidiam partem:

. . . . ce[lesti regi] sacerdos occurrit Amator, etatis sue XLIII anno, die V id(us) Febru(arias) era DCLII, [an(no)] feliciter II Sisebuti regis. [Vixit in] episcopatu anno I et me(nsibus) X, [recessi]t in pace, amen.

Amator episcopus Oretanus erat a die IX m. Aprilis anni 612; discitur inde Sisebuti regnum incepisse post diem IX m. Febr. anni 612.

401 (= 172) *Baylén*. Ectypum gypseum ex sylloge Góngorae est in museo archaeologico Matritensi, item in Granatensi; ectypum chartaceum ex gypseo factum misit Melida. Lapis longus est m. 1.56, altus 0.36; litterae variant, pleraeque altae sunt 0.06.

† INNME DNI: LOCVBER ASCI INDIGNNVS ABBA FEcT
ET DVOS COROS; IC CONSTRVXIT; ET SACRA
TE SVNT SCORVM DĪ EGLESIE PRIDIE IDVS MA
G ERA DCC XXVIII QVARTO REGNO GL DNI NSIEGICANI

aera 729
p. C. 691

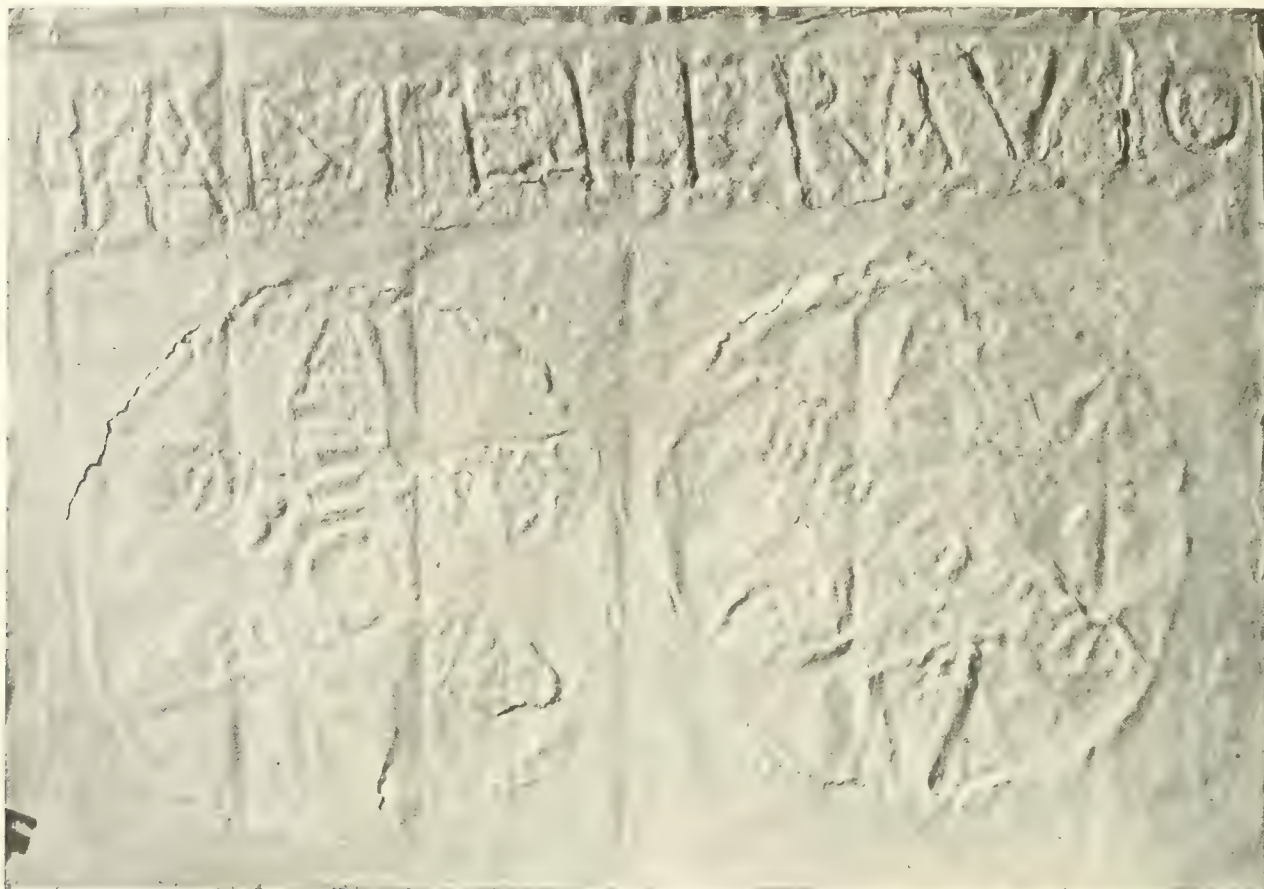
Fita *bol. de la Acad.* XXVIII 1896 p. 419—420, qui temporum rationes illustravit.

Ectypum, quod habeo, repraesentari non potuit; initium v. 4 paene non sinit distinguere, in reliquis probat quidem quam proposui lectionem, sed tamen docet ne Palomaris quidem imaginem delineatam eleganter archetypum repraesentare fideliter, ita ut singulorum vocabulorum collocatio et litterarum formae (veluti **IE** pro **E**) observatae sint accurate. Unde nova lapidis imago perquam desideratur; textum insignem repetivi litteris communibus perspicuitatis causa, cum in singulis non recte exhiberi soleat.

V. 1 INDIGNNVS ita duabus N scriptum est in lapide. Indignos saepius se dicere abbates eius aetatis Fita adnotat.

V. 4 extr. et 5 in. MA/G, quod traditur, potest significare *pridie idus Mag(ias)*, pro *Maias*; si modo ita scriptum in lapide est. Aerae numeros a me restitutos probavit Fita.

402 (= 173) Tugiae. Lapis longus m. 0.52, altus 0.42, litterae altae 0.05, saeculi fere sexti. Ectypum gypseum ex sylloge Góngorae est in Museo archaeologico Matritensi, item in Granatensi.

Descripseri ex ectypo gypseo itemque e chartaceo, quod misit Mérida, qui putabat inscriptionem fortasse continuatam esse in altero latere lapidis.

Lectio omnino certa est. Quid subsit nescio; *ad te, Lerario . . . proposuit Gomez Moreno, vix recte. Cogitavi de Ad[celeravi] obitum tuum ut celerius recipiari in caelum*] vel similia, quae possunt subesse; nam c fortasse hanc formam habuit τ , titulus in lapidibus pluribus fortasse continuatus erat.

403 Carthagine rep. ante a. 1876 in via quattuor Sanctorum; nescio ubi servetur. Tabula marmorea alta m. 0,70, lata 0,40; litterae altae sunt m. 0.07, saec. ut videntur VII.

† HIC IACET
SATVRINA QVI
VIXIT ANNOS
SEX ET REDIVIT
IN PACE SIQVIS
TEMPTAVERIT ISTO
MONVMENTO A
BEAT · PARTE COM
IVAA ISCARIOTA

Descripseri ex ectypo, quod servabat Aurelianus Guerra, qui ed. *Actas de la Acad. de la Historia* [ed. Caietanus Rossell] a. 1876 p. 26; Barrantes *aparato bibliográfico para . . . Estremadura* II p. 476 ex ephemeride quadam Carthaginiensi *la Epoca*; Eduardus Saavedra in ephemeride Matritensi *El Cronista* d. 3 m. Mart. a. 1876 cum docto commentario.

† *hic iacet Saturina qui vixit annos sex et rediuit in pace; siquis temptaverit isto monumento abeat parte com Iuda Iscariota*

V. 2 *qui pro quae ex eius aetatis barbarie, ut temptaverit isto monumento pro istud monumentum, abeat pro habeat, parte com pro partem cum.*

V. 4 *REDIVIT est in lapide; tamen vix puto cum editoribus cogitandum esse de redibit pro rediit in pace(m), sed errorem esse pro requirit requievit.*

Formulas similes vide in titulo Emeritensi supra n. 336.

404 Carthagine, fragmentum ex marmore rubro, rep. prope ecclesiam cathedralem vetustam, longum m. 0.5, altum 0.2, litteris scariphatis saeculi fortasse VII.

Fita misit m. Februario a. 1897 delineatam ab Emmanuele Fernandez Villamarzo et ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 422. Supplevit sic fere:

[† *In nomine domini consecrata est*]

... ..

civ[it]ati[s e(pisco)]po s[ub die ...

Nam cladis iniurias [experta est machina sacra]

ΕΦΙΒΙΑΝ
CIV·ΠΑΤΡΙΘΟΣ
ΝΑΜΚΙΑΔΙΣΙΝΙΒΡΙΑΣ

Sed v. 2 videtur legi *depos(itio)*. Ectypum expectandum sive photographia, cum litterae admodum tenues sint. A v. 4 carmen incipere patet, quo bellum vel tumultus aliquis eius aetatis indicatur. Licinianus episcopus Carthaginensis mortuus est Constantino-poli d. 27 m. Nov. a. 602; ut adnotat Fita, qui ad verba *nam cladis iniurias* comparat Verg. Aen. II 361.

405 Prope Carthaginem, in campo de *Susaña*, inter *Mazarrón* et mare.

CORPVS EPENETI EPISCOPI

Laurentius Hervas *preeminencias y dignidad que en la militar orden de Santiago tienen su prior eclesiastico y su casa matriz, llamada convento de Santiago de Uclés* (Carthagine a. 1801 4.) p. 112; inde ed. Aurelianus Guerra Deitania p. 24.

Epenetus est Ἐπαίνετος sive Ἐπένετος.

Nolui omittere, cum possit vetusta esse inscriptio; sed magis crediderim saeculi XVI.

406 (= Additam. Brit. 2) *Cehegin*, mensa altaris marmorea rep. a. 1626 prope oppidum quarta leugae parte versus occidentem in parietinis aedificii vetusti in ripa sinistra *Quipar* fluminis ad radices montis *Cabezo de la Muela*, ubi fuisse Begastri oppidi situm probabile est; titulus in quattuor mensae lateribus inscriptus. Videtur periisse.

† N O Δ O A C R V S M I N V S
B I G A S T R E N S E C C L E S I E E P S
S A C R A V I T A N C B A S E L I C A M
S C I V I N C E N T I I · A N N O · I I I · P O N T I F I C A V S

§ †

Aurelianus Fernandez Guerra *Antigüedades del cerro de los Santos en termino de Montealegre (Discursos leídos ante la Real Academia de la Historia en la recepción pública del Sr. D. Juan de Dios de la Rada y Delgado el día 27 de Junio de 1875; Matriti 1875 fol.)* p. 145 et Deitania p. 24 (cf. p. 9) ex schedis Martini de Ambel y Bernard *historia de Chegin* cap. XII exscriptam ab illo anno 1657.

Episcopus Begastrensis hic Acrusminus (fuitne nomen ei Ἀκροσόμενος Acroumenus?) aliunde non magis notus est quam Vitalis tituli n. 407.

Inscriptiones Hispaniae Christianae. S. 6. 11.

407 (= 181 Additam. Brit. p. 3*) *Cehegin*, fortasse eo delata e situ oppidi Begastri (v. CIL II suppl. p. 956).

† In Nom. DNI·VITALIS

EPS CONSERCAVIT O O O
HANC BASELICAM

Ex Martini de Ambel y Bernard *historia de Chegin* ms. cap. XII cum n. 406 repetivit Guerra *discurso de Rada* p. 145 et Deitania p. 25.

Initio videtur legendum cum Guerra *in nomine domini*, nomen vero episcopi incertum manet. Guerra priore loco (*discurso*) versum ita exhibet ut supra dedi, observans Vitalem illum episcopum aliunde non notum anno fortasse p. C. 554 sedem obtinuisse Eliocrocae; eo enim *Cehegin* oppidum pertinuisse. Altero vero loco (Deitania) ex eodem fonte aliam versus primi lectionem profert † *nmōniagnivita* et de nomine mihi non noto *Agnites* vel *Agnistes* cogitavit, nescio quo iure. Latere poterit *Nevitta* nomen. Sed lectio omnino incerta est.

INSVLAE BAliARES

(post n. 183)

408 In praedio *Binicudrell de devant* insulae Balearis minoris, prope monumentum ex lapide quadrato e genere eorum, quae dicuntur *talayots*, i. e. speculae, extabat mensa lapidea eius generis, quae *taulas* (tabulae) appellatur, in cuius pede haec scripta sunt

+ Q AifA

Descripti ex ectypo quod m. Julio a. 1888 miserant Pater Cardona et Theodorus de Ugarte.

Videtur esse *Qaifa* nomen fortasse viri alicuius, ut *Qaico* in titulo tabellae Ursonensis n. 97. Christianae aetatis esse inscriptionem crucis signum indicat; sed cuinam aetati adscribenda sit ignoro. Saeculi V vel VI sunt tituli pavimenti tessellati in insula Baleari maiore reperti supra n. 183.

VI. CONVENTVS TARRACONENSIS.

n. 184. 185

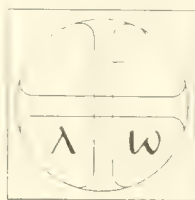
186 Titulum trilinguem Dertosanum ediderunt post me Fita *Museo español de antigüedades* VI 1875 p. 55 et *boletin de la Academia* II 1882—83 p. 199 ss. (cum tabula xylographa ex photographa facta) et Graetz *Monatsschrift für die Gesch. des Judenthums* a. 1880 p. 143. Textum Hebraicum dedit etiam J. Euting in tabula scripturae Hebraicae ad illustrandum Chwolsonis Corpus inscript. Hebraicarum digesta ac delineata (Argentorati 1882).

Extat in eadem domo viae *de Santa Ana*, ubi eam primus vidit Iulius Carvalho, Iudaeus Franco-gallus ex Portugallia oriundus, architectus de Dertosa urbe optime meritus, intra in curte.

V. 9 CVIESCIT Fita.

V. 11 matris nomen ita fere C Y Y / CMARIES ab eo exhibetur non magis perspicue quam antea. Etiam reliqua Latina et Graeca non multum emendantur. Propter litterarum formas Hebraicas reliquasque adscribitur a Fita saeculo fere sexto medio.

A tergo lapidis chrisma insculptum est aetate posteriore hoc:

187—192

409 Valentiae, "epitaphium Iustiniani, qui fuit episcopus Valentiae ante medium saeculum sextum (anno 546) et interfuit concilio Valentino, cf. Aguirre concilia Hispan. ed. Catalani III p. 171" Rossius.

Pius praeclarus doctor alacer facundus
Iustinianus caelebs pontifex sacer[dos],
Noba templa construens vestustaque rest[aurans],
Ornabit festa dictis predicans in populis,
5 Virgines instituens monacosque gu[bernans].
Scripsit plura posteris profutura [cunctis].
Ilic miro maris insola[m] munimine saepsi[t],
In [q]ua maris circumflue[n]tibus undis

Silice disrupto predulcem repperit limfam.
10 Hic Vincentium gloriosum martirem Xpi,
Sat pio quem coluit moderamine vivens,
Hunc devotus moriens reliquid eredem.
Undecim presentis quinquennia vite
Quattuor lustris visque quaternis mensibus
15 Connumerandus sanctis ministrabit antistes.

Ex Anthologia Hispana codicis Parisini Lat. n. 8093 saec. VIII descriptam a Leopoldo Delisle v. c. primus edidit I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 293.

Supplementa vv. 2. 3. 5. 7 Rossii sunt, 6 meum.

Ex eius aetatis pronuntiatione prodierunt v. 3 *noba*, 4 *ornabit*, 14 *vis*, 15 *ministrabit*; 4 *predicans*, 9 *predulcem* 13 *presentis* (sed 2 *caelebs* 7 *saepsit*); 5 *monacos*; 7 *insola*; 10 *martirem*; 12 *reliquid*.

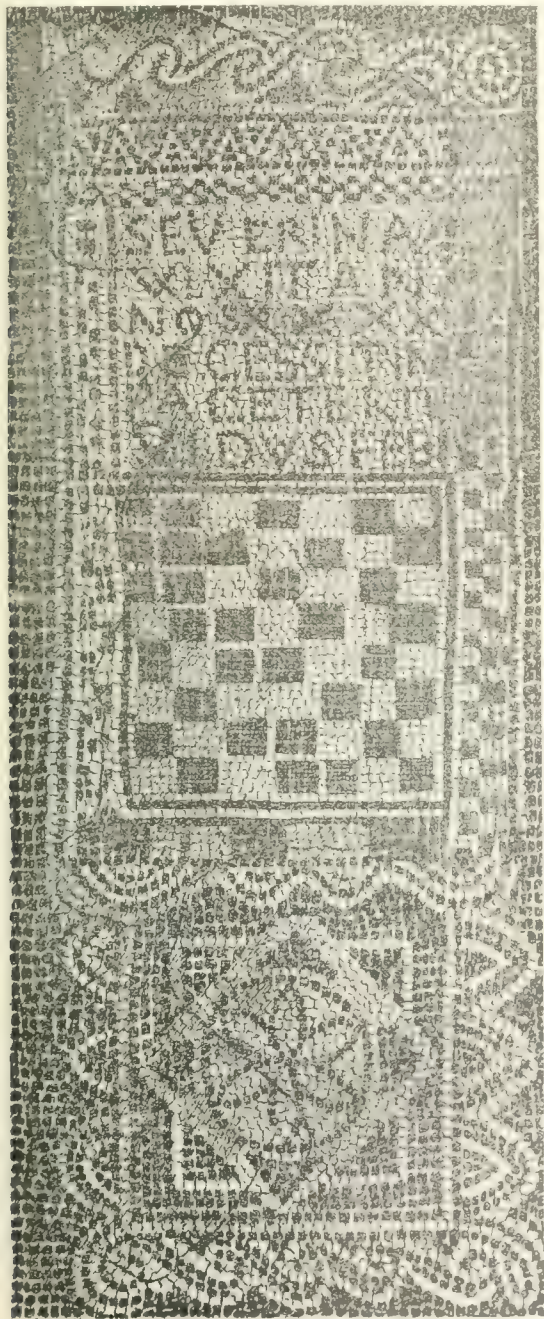
V. 5 *qua* . . . Anthologia; fuit *guvernans*.

7 Qualis insula indicetur ignoro. 8 *qua* Anthologia.

10 "Vincentius Martyr passus prope Saguntum (Prudentius peristeph. IV 99) sepultus est Valentiae extra muros (Ruinart Acta SS. ed. Amstelaed. p. 373)" Rossius.

Versus sequentes accentum vocabulorum in sermone pedestri usurpatum agnoscunt: *pius praeclārus dōctor* | *ālacer faciūndus* || *Iustiniānus caelebs* | *pōntifex sacērdos* cet., sed non ubique feliciter compositi sunt.

410 Dianii, pavimentum tessellatum rep. d. 16 m. Dec. a. 1878 ad pedes sepulcri, quod ossa integra Severinae servabat. Tabula inscriptionis alta est m. 2.12, lata 0.85; litterae altae m. 0.05. Fitaie et Guerrae visae sunt saec. IV esse, quacum aetate etiam convenire putant ornamenta pavimenti. Quae quamquam bona sunt litteraeque elegantes, tamen propter formulas magis cogitaverim de saeculo V.

SEVERINA
VIXIT AN
NOSXXXX
DECESSITIN
PACETERTI
V IDVS FEB

d. XI m. Febr.

Rochus Chabas *Memorias de la Sociedad arqueologica Valenciana* a. 1879 (Valentiae 1880 4.) cum imagine lithographa p. 27 ss. et in ephemeride sua *el Archivo* vol. I 1886 p. 2. 9. 17. 243. 249 (inde memoratur *bol. de la Acad.* VIII 1886 p. 427 *Berliner phil. Wochenschrift* VI 1886 p. 733—766) et multis aliis locis, deinde in scriptione *los primitivos Cristianos españoles* ibidem vol. IV 1890 p. 145—171. 193—202. 241—247. Hunc secuti ediderunt A. Guerra et F. Fita *recuerdos de un viaje á Santiago* (Matriti 1880) p. 72 et Fita *bol. de la Acad.* IV 1884 p. 23 (cf. *el Archivo* vol. I 1886 p. 348) et XVII 1890 p. 272 (cf. *el Archivo* VI 1892 p. 9 VII 1893 p. 13).

Severina vixit annos XXXX decessit in pace tertiu(m) idus Feb(ruarias)

V. 5. 6 *tertiu* pro (die) *tertio* non offendit; desideramus aeram.

412 Dianii, fragmentum tabulae ex lapide harenario, rep. prope locum in quo postea apparuit pavimentum Severinae (n. 411), altum m. 0.23, latum 0.21; servat Franciscus Merle Valentiae (*calle de S. Vincente*, 188). Litterae altae sunt m. 0.04, bonae, saeculi puto V vel VI, cum D habeat formam triangularem, e hanc ꝑ.

Descripsi ex imagine photographa a Rocho Chabas mihi missa, quam hic repetivi. *Fita bol. de la Acad. IV 1884 p. 24* (inde Chabas *el Archivo II 1887 p. 348*).

V. 1 ante r apex inferior c litterae clare perspicitur. 2 ante o superest τ litterae linea superior dimidiata. 3 in. aut τ aut c litterae pars superior superest, non s. 4 ante v videtur c vel τ potius fuisse quam a.

Fitae supplementa: [*in nomine domini hic sun]t reliqu[iae sanc]to(rum) depo[sitae s(an)c(t)i Vita[li]s . . . Fa]ust[i] . . ., quamquam per se probabilia cum litterarum apicibus non conveniunt. Fuit fortasse: in n(omine) dni hi]c reliqu[iae sanctorum in loco sanc]to depo[sitae sun]t civita[tis Dianensis, quae ve]tust[ate dilapsae erant. Sed sunt haec admodum incerta.*

413 Sine loco **Anthologia.** Epitaphium Iohannis episcopi Tarraconensis testatur carmen ipsum Tarracone fuisse, ut vidit **Rossius.**

Te Ioannem Tarraco coluit mirificum vatem
 Tuosq. in hoc loco in pace condidit artus.
 In te libra morum, in te modestia tenuit regnum,
 Nitens eloquio mitissimus pollebas in corde,
 5 Gerens curam pauperum, pietate preditus ampla.
 Sc̄s namq. vita, fide magnificent[us] ipse
 [Ap]paruisti cunctis pergens ad premia Xpi.
 Tuum nempe nomen tuamq. dulcissimam mentem
 Laudabunt posterī, numquam abolenda per evum
 10 Merita preconii adtollunt facta per sc̄lis
 Denis equam libram [tenens r]emeantibus lustris.
 Rector doctorq. prefuisti monacis et populis
 Octiens denos vita peragens feliciter annos.

Ex Anthologia Hispana saec. VIII codicis Parisini Lat. n. 8093 ed. I. B. de Rossi inscript. christ. urbis Romae vol. II 1 (1887) p. 294. Inde repetivit Buecheler carmina epigraphica I (1895) n. 699.

V. 5 predictus *Anthol.*, *correxit Rossius.*

6 magnificent^{us} *Anthol.*, magnificentius *Rossius.*

7 paruisti *Anthol.*, fortasse recte; *supplevit Rossius.* — peragens *Anthol.*; *correxit Rossius.*

10 adtollunt *Anthol.*, attollent *Rossius.* per s(ae)cla *idem*; *retinui vitium*, parentes (*pro persclis*) *maluit Buecheler.*

11 equo libram memineantib. lustris *Anthol.*, *emendavit Rossius monens sedisse eum annis XXV aequo libramine minuantibus proposuit Buecheler.*

13 vitae *correxit Rossius*, sed vita recipi posse agnoscens.

‘Ioannes episcopus Tarraconensis praefuit conciliis Tarraconensi a. 516, Gerundensi a. 517 (Aguirre concilia Hispan. III p. 125. 130)’ *Rossius.*

Redeunt pronuntiationis vulgaris testimonia in titulis eius aetatis sollemnia *Ioannem v. 1 monacis 12 preditus 5 premia 7 evum 9 preconii 10 equam 11 prefuisti 12; contra scribitur more vetusto adtollent 10.*

413 Sine loco *Anthologia*. Epitaphium Sergii metropolitani Tarraconensis sine dubio Tarracone stetit.

Sollers magnanimus pius ingenio cato
 Hic quiescit in tumulo Sergis pontifex sc̄s,
 Qui sacri labentia restaurans culmina templi
 Haud procul ab urbe construxit cenobium sc̄is.
 5 Pauperes patrem hunc, tutorem habuere pupilli,
 Viduas solamen, captibus precium.
 Esurien[tibu]s repperit alimentum.
 Profuus in lacrimis depulit contagia carnis.
 Cunctis carissimus, exuberanti gracia polle(n)s,
 10 Parcus in abundantia, locuplex egentibus vixit
 Septies denos presentis evi peragens annos,
 Tria sacer pontifex pariterq(ue) septena
 Religiosae vite explevit tempore lustra.

Ex *Anthologia Hispana* saec. VIII codicis Parisini Lat. n. 8093 ed I. B. de Rossi *inscript. christ. urbis Romae* vol. II 1 (1887) p. 294.

V. 2 Sergis *rustice* pro Sergius *retinui*, nam *formae eius modi graecissantes inde a saec. III non raras sunt*.

4 in. "cul" *Anthologia*; emendavit *Rossius*.

5 [Hunc] pauperes patrem, hunc tutorem *Rossius*, non *necessario*. habere *Anthol.*, *correxerit Rossius*.

7 esuriens *Anthol.*, *supplevit Rossius*.

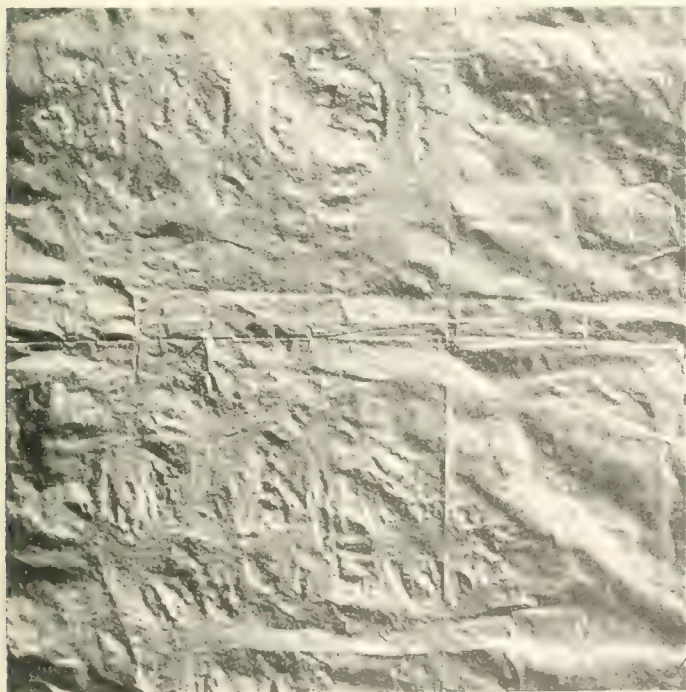
9 gracia *zetacismi Hispani exemplum potest esse, nisi error est scribae*.

10 *Ad locuplex cf. miles non raro alibi scriptum*.

13 tempora *Anthol.* "Nempe e septies denum (LXX) annorum religiosae vitae tempore tria lustra (XV annos) sacer (in sacro ordine), septena (XXXV) pontifex explevit" *Rossius*.

'Sergius episcopus Tarraconensis praefuit concilio Barcinonensi a. 540 (Aguirre *concilia Hispan.* ed. Catalani III p. 165)'" *Rossius*.

414 Emporiis, tabella ex alabastro alta et lata m. 0.30, litteris non profundis, altis m. 0.03.

I N C I P I T

“

M A X I

“

Descripsi ex ectypo quod misit Raimundus Font archipresbyter Gerundensis a. 1896, qui ed. *Revista de la Asociación artístico-arqueológica barcelonesa* I 1896 p. 209 cum imagine phototypica.

Ectypum evanidum imaginem admodum obscuram reddidit.

Videtur dicere:

in Crhis(ti) n(omine?) Maxi[me] ave, vale

Quamquam formula vetusta *ave vale* ex dialogo orta vix convenit eius aetatis titulo sepulchrali.

INSTRUMENTI DOMESTICI
INSCRIPTIONES.

I. AERI INSCRIPTA

(v. CIL II S. p. 1002.)

415 Matriti, in museo archaeologico, chrisma aereum.

Museo español de antigüedades VI 1875 p. 58.

Cf. Florentius Janér *de las alhajas visigodas del museo arqueológico nacional y de otros adornos antiguos*, ibid. p. 137 ss.

416 (= C II 6249 6) Ucubi (*Espejo*) rep., servatur Matriti in museo archaeologico: insigne aereum, draconem et fructum pini exhibens.

Ioh. de Deo de la Rada y Delgado *museo español de antigüedades* VII 1876 p. 591.

417 (= C II 6249 7) Matriti, in museo archaeologico; unde provenerit ignoratur; insigne (?) aereum, equum repraesentans.

Ioh. de Deo de la Rada y Delgado *museo español de antigüedades* VII 1876 p. 591.

Viva(t) Chr(istus)

τ finalis omissa ex pronuntiatione rustica.

418 (C II 6249 s) *Sierra Elvira* (Iliberri) in coemeterio rep. fibula aerea; servabat Matriti Guerra.

VIAIC

Emmanuel Gomez Moreno filius misit a se descriptam, qui ed. in patris libello *Elvira* p. 22 tab. XVI fig. 220; Nicol. Peñalver y Lopez *la Alhambra* vol. V part. II a. 1842 p. 145ss. tab. 4.

Cf. n. 417 (C II 6249 7).

Videtur aut idem significare atque praecedens aut *viv(at) I(e)s(us)*.

Inscriptiones Hispaniae Christianae. Supplementum.

419 *Fuente de Alamo*, ad septentriones a *Puente Genil*, rep. a. 1877, vinculum (*bisagra*) aereum, altum m. 0.095, latum 0.055, ornamentis variis distinctum, inscriptum ita,

XPS · HIC

A. Guerra *nuevos descubrimientos epigráficos* cet. (ex *Ephemeride la Ciencia cristiana*) Matriti 1879 p. 5s.

Chr(istu)s hic α ω

420 Bulla, sive ornamentum bullae simile, ex aere, rep. a. 1865 s. 1866 in *Almazarrón* prope Carthaginem novam. Altum est m. 0.12 cum ansa, diametri 0.10; litteris saec. V vel VI ex opere perforato.

SCE PAULINEVIVAS ETEORAS

in interiore

E SEMPER SEDAS

Descripsi ex imagine hac photographa missa ab Andrea Baquero professore Murciensi, qui possidet.

Litterae circuli exterioris ultimae, quae ab ET incipiunt, admodum obscurae sunt; tamen puto eas significare ET FLOREAS. Nam INDEO vel similia non quadrare affirmat Baquero, qui in archetypo legere sibi visus est ETEOVES. Cogitavi aliquando de ET FOVES, pro *foveas*.

II. ANVLI

(v. CIL II S. p. 1025)

n. 208 Verba haec ex evangelio Iohannis *os non comminuetis ex eo* a scriptoribus saec. XVI variis commemorari utpote formulam aptam ad corporis dolores pellendos tolerandosve adnotat Le Blant *Journ. des Sav.* a. 1873 p. 323.

421 (= C II 6260²³) Legionē, in museo S. Marci, anulus aureus.

$$\begin{array}{c} M \\ E \pm C \\ \text{A} \end{array}$$

Descripti a. 1881.

Meciani?

422 Emeritae, anulus aereus; servat *Almendralejo* in aedibus suis Marchio de Monsalud.

$$\begin{array}{c} \times N V \times \\ \backslash E S \wedge / \\ Nuesa \end{array}$$

Descripti ex ectypo, quod misit qui possedit Marchio de Monsalud.

Non intellego, nisi nomen est peregrinum. An

v(s) sanu(s)?

423 Emeritae, anulus argenteus, extat apud Antonium Martinez, *Almendralejo*.

$$\begin{array}{c} \text{Q} \\ \text{V} \\ \text{P} \end{array}$$

Descripti ex ectypo, quod misit Marchio de Monsalud.

Pumoni?

424 Tarracone, anulus aureus aetatis Visigoticae. Servatur ibi in museo; litterae altae sunt m. 0.004.

REVERENTIO TVO MACARI VIVAS

Descripti ex ectypo, quod misit Angelus del Arco musei director; A. Engel *Rapport d'une mission scientifique en Espagne* (Parisiis 1893) p. 25.

Ectypum repraesentari non potuit.

425 Emeritae, anulus aereus, apud Antonium Martinez in *Almendralejo*.

$$\begin{array}{cc} \text{O} & \text{O} \\ \text{Z} & \text{Z} \\ \text{O} & \text{O} \end{array}$$

Descripti ex ectypo, quod misit Marchio de Monsalud. S littera sexies repetita cum o quattuor num quid omnino et quid significet ignoro.

426 Iptuci (*Cabeza de Hortales*), anulus aereus (diameter exterior m. 0.025, interior 0.020), in margine exterior est

$$\frac{1}{4}$$

in campo anuli

$$\text{V} \cdot \text{K}$$

Descripti ex ectypo a Fita misso, qui ed. *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 284 et legere voluit aut *Kupari vivas* aut *Ael(ii) Kra(teri)*.

Nihil video praeter litteras v et k cum a coniunctas, quae possent significare *Va(leri)* *Ka(pitonis)*, si anulus vetustior esset; ea vero aetate, cui probabiliter adscripsit Fita, scilicet saeculo IV vel V, potius talia significabunt: *v(ivas)* *Ka(pito)*. Sed interpretatio omnino incerta est.

427 (= C II 6260²⁴) Hispali, olim apud Franciscum Matthaenum Gago, anulus aureus; supra in capite gemma est, infra in circuito incisum hoc signum, aetatis puto christianae:

$$\frac{\text{V}}{\text{L}} \text{I}$$

Descripti a. 1881.

Utilis?

428 (= C II 6260²⁵) *Atarje*, in museo Granatensi, anulus aereus.

$$\text{A} \cdot \text{G} \cdot \text{C}$$

Descripti. Gomez Moreno *Sierra Elvira* p. 23 n. 267. *Agio?* Vix legenda.

429 (= C II 6260 25) *Atarji*, in museo Granatensi, anulus aereus.

+ WI †

Descripti. Gomez Moreno *Sierra Elvira* p. 23 tab. XVII 255.

W7

430 (= C II 6260 27) *Atarji*, in museo Granatensi: anulus aereus.

† † X X †

Descripti. Gomez Moreno *Sierra Elvira* p. 23 tab. XVIII 256.

Non intellego.

III. TEGVLAE

(v. CIL II S. p. 1007)

Tegulas, quas christianas dixi propterea quod multae chrismate insignitae sunt, servant musea Hispalense Cordubense Matritense; quae in Matritensi sunt, cum incertae originis sint, in fine collocavi. Descripsi eas m. Maio a. 1889 adiutus a Raimundo Mérida. His accesserunt nuper quaedam ab amicis submissae.

193 (= C II 4967 32) Exemplum unum vidi a. 1881 Hispali apud Franciscum Matthaeum Gago, alterum apud Franciscum Caballero Infante, quod dicitur provenisse Acinipone, tertium a. 1886 Matriti in museo archaeologico, quod edidit Rada *Museo español de antigüedades* VII 1876 p. 593.

194. 195

196 (= C II 4967 35) Exemplum unum vidi apud Franciscum Caballero Infante Hispali, alterum est Matriti in museo archaeologico. Rada l. s. s. (ad n. 193) p. 593.

197 v. infra n. 432.

198 (= C II 4967 3) *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 68. Exemplum prorsus aequabile vidi Cordubae in museo a. 1881. Quod in museo Cevallos fuit, iam translatum est Malacam in museum Marchionis de Casa Loring. Berlanga legit CIL—AVCI cogitabatque de homine Cilus dicto ex Aucia oppido oriundo. Sed hoc ab harum tegularum usu abhorret. Facilius crediderim legendum esse CILAVCI et nomen fuisse Ibericum Cilaucus. Comparari potest *Siloca* rivus prope Bilbilim, fortasse Silauca aut Cilauca Iberice, ut observavi in censura Martialis carminum a Friedlaendero editorum *Wochenschrift für klass. Philologie* IV 1887 p. 813.

199—203b

431 (= C II 6253 1) In situ Carisae (*Cortijo de Carija* prope *Bornos*) repertae sunt tegulae duae quadratae, altae et latae m. 0.39, crassae 0.035. Titulus litteris prominentibus scriptus est, ut solet, in marginibus, in facie maiore est chrisma intra circulum. Servabatur altera Hispali apud Franciscum Matthaeum Gago, altera ubi extet ignoro.

a Nabrissae repertam esse Gago dixit Fickero, errore pro Carisa.

b e fragmentis duobus grandioribus constabat.

a Descripsimus ego 1881, Ioh. Ficker a. 1888.

b Gago apud Antonium Delgado *nuevo metodo* I 1871 p. 56, cui dederat Ioh. de Deo Barra, incola Bornensis.

Lege *Aelia Elina cum filis gaudet subu[le] sal[va]*

Elina fortasse pro Helena scriptum est; *subu[le]* est subole.

432 (= 197. CIL II 4967⁹⁶ et Ephem. epigr. VIII [p. 136] n. 259).

Los Arroyos de Puente Genil, tegulae duae; *a* servata olim apud Augustinum Perez de Siles, *b* apud Emmanuelem eius filium.

Berlanga misit m. Aprili a. 1895; *a* periit aut latet.

Salvo imperio sive *e[mp]erio*] formula pro nota *salvis dd. nn.* hic primum, nisi fallor, in Hispania occurrit, usurpata fortasse dum imperatorum nomina ignorantur.

433 (= C II 6253¹¹) Acinipone (*Ronda la vieja*) rep., servabatur Hispali apud Franciscum Caballero Infante; in quattuor lateribus scriptum est

a IWAIPTMETHVAE
b VMWCVSSWE
c FLADEV
d VMWC

Descripsi a. 1886.

Lege *Flax(i) Demetriani*. Reliqua non intellexi.

434 (= C II 6253²) Hispali, apud Franciscum Caballero Infante, alicubi in Baetica reperta.

DIONA CVM FILIIS ω

Franciscus Caballero Infante misit m. Martio a. 1889 a se descriptam.

Diona cum filiis [α†]ω

435 *Arcos, de la Frontera*, in praedio dicto *de Sédula*, octo ab oppido chiliometris, tegula quae num extet et ubi ignoro.

EVSEBIORVM

Cean Bermudez p. 258 (quod me fugerat); inde Fita *bol. de la Acad.* XXIX 1896 p. 444.

436 (= C II 6253a) Olim Hispali apud Franciscum Caballero Infante, unde ex Baetica certe provenisse putandae sunt, nunc Matriti in museo archaeologico, litteris prominentibus. Vidi exempla undeviginti, quorum unum tantum (1) trium laterum titulos *a b c* exhibet plus minus integros, quattuor duorum *a b*, unum duorum aliorum *b c*, quinque unius *a*, quattuor alterius *b*, quinque tertii *c*; quattuor latera in nullo exemplo inscripta vidi. Singulorum laterum titulos non adscripsi nisi paucos, qui ad lectionem stabiliendam faciunt. Scripti sunt tituli vel impressi ita, ut legantur a dextra ad sinistram.

<i>a</i>	<i>b</i>	<i>c</i>
1 OIMVTPO	AVIVOLT	ΣVΓΛOYΛΣIM
2	ΣAVIVOLT	ΛOYΛΣ†W
3	ΣAVIVOLT	VAΣIM
4	VI	OVAΣIM
5		OYΛΣ†
6 OIMVTЯ	AVIVOLT	
7		
8 TPOF		ΣVΓΛOY

Descripserunt partim a. 1881, omnes a. 1889.

Litterae singulae perspicuae maximam partem sunt; tamen praeter (*a*) *Fortunio* reliqua nomina non intellego. In *b* utrum OLT an OIT an OIL an OTI legendum esset distinguere non potui; *vivas* certum est. In *c* incertus haesi utrum W an TW scriptum fuerit, quamquam dedita opera exempla inspexi. Cogitavi de [i]n † (*Christo*) *Suaviolus* (?) vel *Suavolius*. Sed veram lectionem nondum inveni.

437 Cortijo de Barbuán, termino de Morón, tegulae quattuor, longae m. 0.39, latae 0.23, crassae 0.04.

delphinus concha delphinus

Michael Mancheño misit delineatam ex *Arcos de la Frontera* m. Oct. a. 1897.

Lege salvo ep[iscop]o Marciano

Inscriptio fortasse integra est.

Marcianum aliquem episcopum fuisse Astigitanum annis 629 et 638 observavit Fita. Unde loca haec conventus fuisse Astigitani apparet.

438 Arcos de la Frontera, in praedio dicto de Jaudón, chiliometris quinque ab oppido; tegula.

Fita *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 190.

Nica Risinni

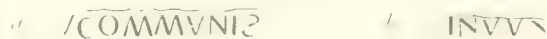
Risinium s. Risinnium oppidum est Dalmatiae, hodie *Risano*. Inde videtur nomen Risinnii derivatum esse.

439 (= C II 6253b) Cordubae, in museo, in duobus lateribus tegulae, litteris prominentibus.

Descripserunt a. 1881.

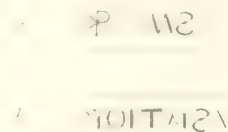
440 C II 6253c Cordubae, in duobus lateribus *a et b*.

Descripserunt a. 1881.

a. Communis. *b non intellego.*

441 (= C II 6253d) Cordubae, in museo; litteris paene evanidis.

Descripserunt a. 1881 ut potui; cf. n. 450 (= C II 6253e).

444 (= C II 6253 4). Matriti in museo archaeologico; fortasse ex sylloge Francisci Caballero Infante.

{}VAC///

Descripisi a. 1889.

Cf. C II 4967 37; sed tamen visa est diversa esse.

445 (= C II 6253 5) Matriti in Museo archaeologico, fortasse ex sylloge Francisci Caballero Infante.

Λ^EΙ§

Descripisi a. 1889.

446 (= C II 6253 6) Matriti, in museo archaeologico, ex sylloge Miró.

OVΛIJ///

Descripisi a. 1889.

447 (= C II 6253 7) Matriti, in museo archaeologico.

ORIVHIO

Descripisi a. 1881.

448 (= C II 6253 8) Matriti, in museo archaeologico.

SOIJI

Descripisi annis 1881 et 1889. *Zoili?*

449 (= C II 6253 9) Matriti, in museo archaeologico.

a TER b ARV

Descripisi a. 1881 et 1889.

450 (C II = 6253 10) Matriti, in museo archaeologico, tegula ornata anaglyphis (n. 2390); non videtur provenisse ex sylloge Francisci Caballero Infante.

∇AO∇CA?

ω✠A OITNE?

rosa

Descripisi a. 1886.

In mentem mihi venit: *Sal[vati]o[nem]? | sentio Chr[isti]?*
Sed minimo spondeo talia re vera scripta fuisse in tegula.

451 Ursone, rep. in *El Rubio* vico a. 1894, lateres circiter triginta, longi m. 0.41, lati 0.34, cum ornamentis, inscripti

✠

Berlanga misit m. Ian. a. 1895.

452 Myrtili, tessera rotunda e terra cocta, diam. m. 0.029, crassa 0.009; servatur Olisipone in museo ethnographico.

✠

Descripisi ex imagine photographa a Veiga missa, qui ed. *Mertola* p. 89.

LVCERNAE.

453 a Gadibus b *Villafranca de los Barros*, lucernae.

Δ✠ω

a *Fita bol. de la Acad. XXV* 1894 p. 161,150.

b *ibid.* p. 57.

APPENDIX
TITVLORVM RECENTIORVM

n. 210—215

216 Ad hunc titulum referenda sunt quae in Auctario p. 119 adnotata sunt ad n. 291; respiciunt enim versus 4 et 5 tituli eius, qui utrum ad Aloram pertineat an ad alium locum ignoro.

217. 218

219 (Additamenta Britannica p. 4*) Post Moralem ediderunt Nic. Antonio *bibliotheca* (ed. a. 1788) p. 468 et Florez *España sagrada* IX 17 p. 526.

V. 2 *INAULA* compositum esse ut *inatrium*, *incurtis*, *indamnum*, quae a simplicibus significatione non differant, Iohannes Wordsworth adnotavit, quamquam exempla eius vocabuli quae proferret alia non habebat. Putat igitur fortasse poetam haec fere dicere: *cuius sacra membra in hac urna manent, inaula*, i. e. aula haec, *fota famine illius (h)esperio personat*. Dubito num recte.

220

221 Florez *España sagrada* XI p. 318; cf. G. Marini in Angeli Mai veter. scriptor. nova collect. V p. 207.

222 Iam est Malacae in museo Marchionis de Casa Loring. Metrum idem esse atque n. 132 observavit Emmanuel Gomez Moreno.

V. 6 *IERA* forma singularis fortasse pro *ÆRA* posita.

223 Ut n. 222

224. 225

226 R. Dozy *Recherches sur l'histoire et la littérature de l'Espagne pendant le Moyen-Age* ed. III (Lugduni Bat. a. 1881) I p. 176 s., qui Moralem sequitur et exemplum a me propositum pessimum esse pronuntiavit; iniuria, nam Alfari, quod secutus sum, quamquam non omni ex parte fidum, tamen longe praestat Moralis, qui interpolavit.

227

228 Emmanuel Gomez Moreno legit in fine *m[a]net Vitalis*; sed reliqua sine explicatione relinquuntur.

229—239

240 Verba *ecce domus domini et portae caeli* Iacobi sunt (I Mos. 28,17); ut adnotavit Edmundus Le Blant *Journal des Savants* 1873 p. 324 comparans titulum editum *Inscript. chrét. de la Gaule* n. 177.

241—244

245 V. 8 Acram correxit Florez exemplum sibi missum secutus *España sagrada* XVI² (1787) p. 133 sic *sub era novies centena decies quina terna et quaterna*; i. e. $900+50+3+4 = 957$, p. C. 919. Fita *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 168.

246

247 Vigil *Asturias* p. 16 ss. tab. VII—^AIX; *Monumentos arquitectónicos de España* (n. 247—259) fasc. 22.

248 Fortunato de Selgas *la primitiva basilica de S^a.M^a del Rey Casto de Oviedo y su real panteón* in *bol. de la Acad.* XVI 1890 p. 306.

249

250 Selgas l. s. s. (ad n. 248) p. 310.

251 Selgas l. s. s. (ad n. 248) p. 304.

252 Iosephus Villaamil y Castro *Museo español de antigüedades* VI 1875 p. 587; Ios. Amador de los Rios *Monumentos arquitectonicos de España* fasc. 22 in dissertatione de ecclesia Regis Casti; Fita *bol. de la Acad.* XXIII 1898 p. 222.

253

254 Selgas l. s. s. (ad n. 248) p. 308. Numeri adscripti emendandi in 'aera 964 p. C. 926'.

255 Vigil *Asturias* p. 14 tab. ^AIV—^AVI.

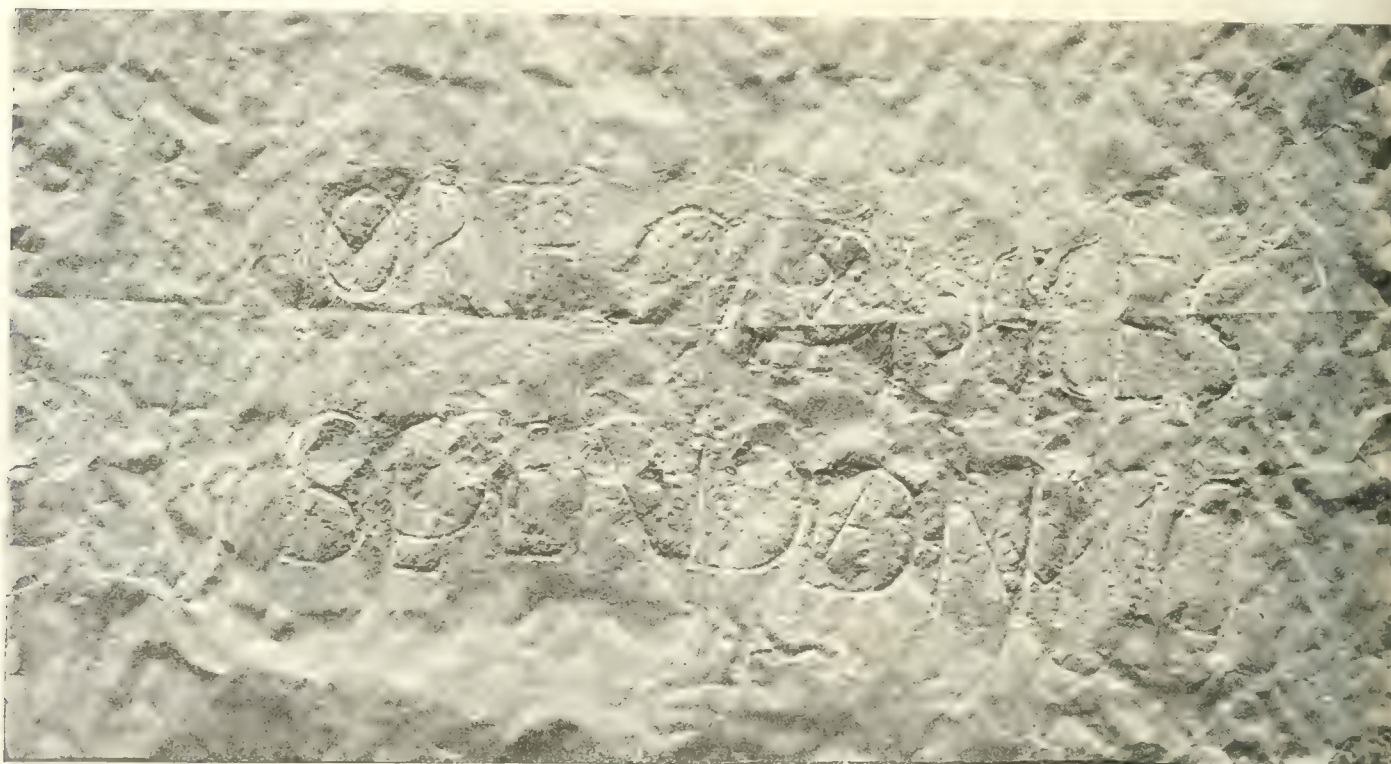
256. 257

258 V. 1 redit in titulo n. 239

259. 260

- 261 Vigil *Asturias* p. 595 tab. U b V 10 *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 45.
 262 infra n. 453
 264 V 2 *ALDAD* scriptum esse pro *aldat* recte observavit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis.
 265
 266 Vigil *Asturias* p. 603 tab. U b XI 23
 267—271
 272 Vigil *Asturias* p. 601 tab. U b IX 18
 273—275
 276 Vigil *Asturias* p. 43 tab. AXL. V. 1 HOC AB HIC NOSEA, S. MIGAELI, IO ELDONCIA IN VESTRAS ORATIONES.
 277—280
 281 Ectypum Granatae in museo esse mihi scripsit Emmanuel Gomez Moreno Martinez, qui v. 2 DASTLAE EPICI
 et v. 4 ANIETXX legit.
 285 Aera DCCCCXXXVIII mutanda in DCCCCXXXVIII et annus domini DCCCXC in DCCCCX —scribebatur
 in lapide fortasse $\frac{x}{c}$ —; nam Karolus regnavit ab a. 898 ad 922.
 286 E codice Escorialensi LI 15 fol. chart. s. XVII descripsit Paulus Ewald *Neues Archiv für ältere deutsche
 Geschichte* VI 1880 p. 584, qui v. 5 legit ANI XIII RĒG KARVLO cet.
 287—289
 290 v. infra n. 457
 291 v. infra n. 456
 292 v. infra n. 454

452 *La Puebla del Prior*, lapis altus m. 0.40, longus 0.75, litteris altis m. 0.09, quae videntur saec. XII vel XIII esse.

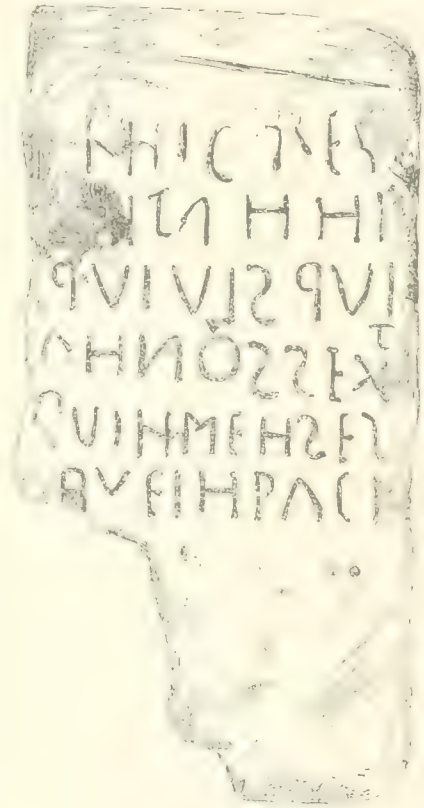
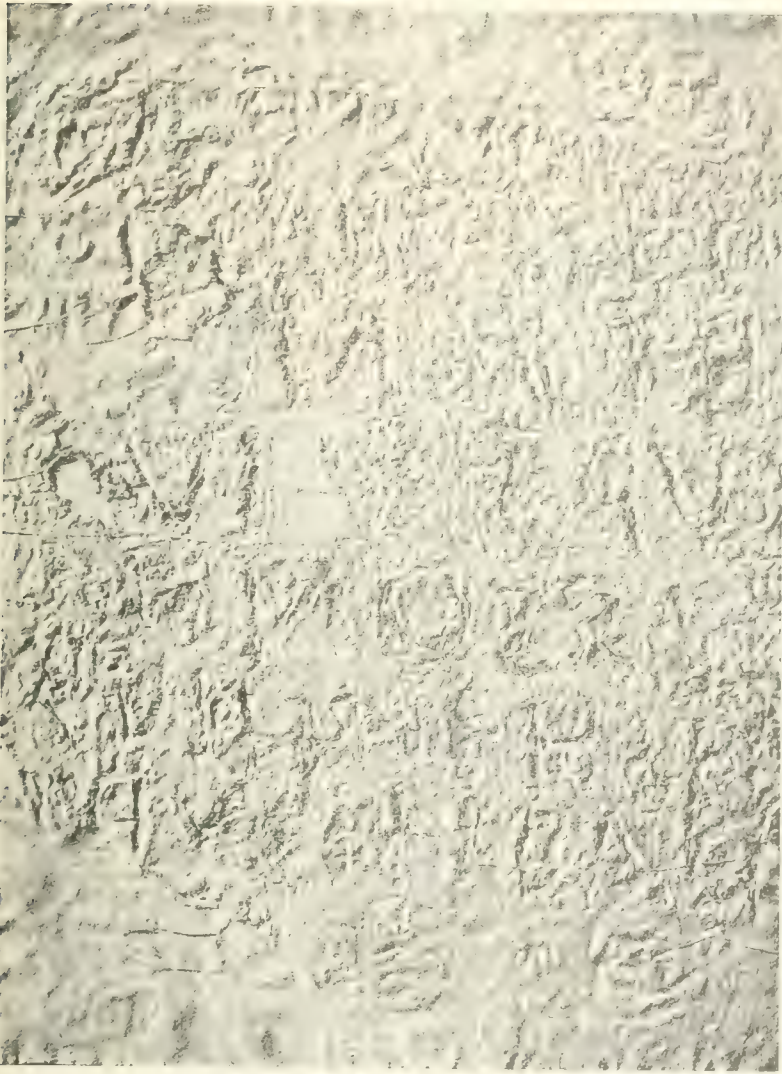
Descripsi ex ectypo, quod misit Marchio de Monsalud quodque supra repraesentatum est.

Initium epitaphii, quod exemplum antiquius videtur imitari. Supplementa incerta sunt; cogitavi de
morte opus hocce s[ilet auctoris triste relictum,
splendida nunc [tibi lux sanctorum laude paratur

vel similibus — *tibi lux panditur ecce simul, panditur attonito, aeternaque vita paratur, aeterna in aede paratur,*
iam lux panditur ecce tibi —, quae multifariam variari possunt.

Recipi propter carmen fortasse vetustum.

453 Iliberri, rep. a. 1871 *en el Albaicin, calle del Agua*; iam est in museo Granatensi. Basis alta m. 0.60, lata 0.35, crassa 0.18. Calce, qua tecta erat, sublata apparuit titulus, sed litteris ex parte consulto erasis tempore novicio, altis m. 0.04, saeculi ut videntur VIII.

Descripsi ex ectypo imperfecto *a* et delineatione *b* accuratissima Emmanuelis Gomez Moreno, cui contigit legere initium post multa conamina ex parte mecum instituta a. 1886; vv. 5 et 6 legi ego in ectypo. Lectionem meam lapide denuo inspecto plene confirmavit amicus:

† *hic requ[ui]evit Anni qui visquit annos sex quinque menses in pace*

V. 2 in. excidit; qualis requiescendi forma barbara vel rustica adhibita sit non liquet. — *Anni* potest genitivus esse positus rustice, quasi diceretur 'monumentum Anni'.

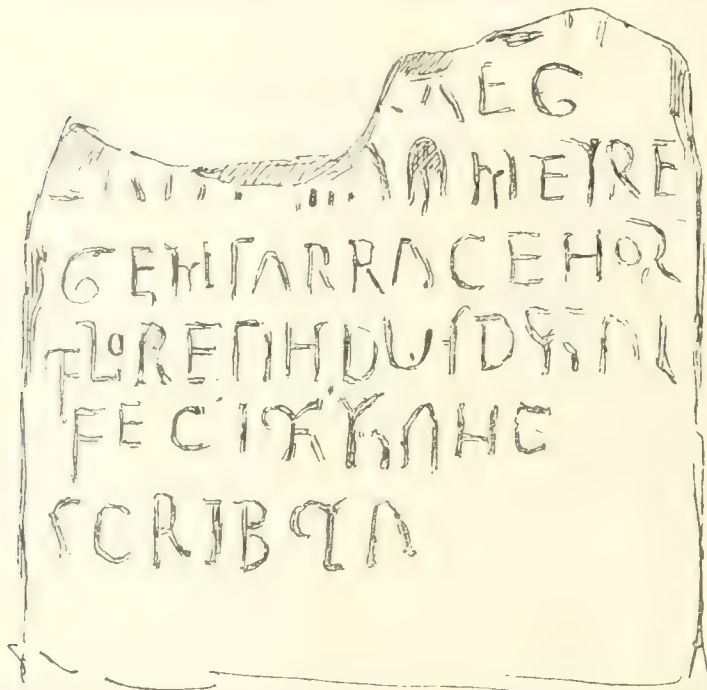
3 *visquit* pro *vicit* forma rara; τ infra versum in fine adlita est. α inverse posita est ubique.

4 η et ω pro *n* formae iuxta adhibitae, ut ϣ et Ϟ pro *g*.

5 *quinque* vocabulum initium huius versus et sequentis occupat.

6 *in pace* formula loco non suo posita; nam sequi debebat *requievit* verbum. Sed non raro in fine titulorum collocatur *in pace*.

454 (= 292) In *Troceles* vico in montibus *Alpujarra* sito vidit Gongora; num adhuc ibi extet ignoro. Ectypum gypseum ex sylloge Gongorae est in museo Granatensi. Tabula lapidea alta m. 0.27, lata 0.43, litteris altis m. 0.03.

p. C. 852—886

Ectypum pictum accepi a Berlanga; contulit mea causa Emmanuel Gomez Moreno, qui lectionem praeiit; Aurelianus Guerra *Revista de bellas artes* a. 1867 p. 131. Legendum

. regnante Mammet re|gem Sarracenoru(m)
Floresindus d(ia)c(o)nus | fecit hanc | scribta(m)

V. 2. 3 Gomez Moreno primus legit. V. 4 extr. quem ad modum legendus incertum, an dignus? V. 6 scribta potest significare scripturam; nam non est cribta pro crypta.

Mammet sive Mahomet regem Cordubae regnasse annis supra scriptis observavit Gomez Moreno, nam Guerra nomen non agnoverat. *Regem* accusativus pro ablativo positus est, ut saepe.

455 = (Addit. Brit. 4) In territorio Lucenensi (*Lucena*) iuxta fines territorii *de Puente Jenil*, in praedio dicto *del Choto*, quod ad illud territorium pertinet, in situ dicto *Molino de Castel Anzul*, rep. est a. 1874 tabula marmorea alta m. 0.59, lata 0.32, crassa 0.10; litterae altae sunt m. 0.04. Servabat Cordubae Romero.

† HOC NEPOS LOCO TENETVR MAXIMI VIRI
ATANA QVEM PRISCA VOCABANT SAECVLA ILDVM
SINDE PATRE GENITVS MIRO IN BEATIA RVRE
IOHANNES EXIMIVS EX FONTE VOCATVS
SAPIENS BENIGNVS QVIN ETIAM ORE MODESTVS
FLORENS ECLESIA DECENTER MENTE QVIETA
CATHOLICVS STRENVVS PRECLARVS MENTE QVI FVIT
ALVMNVS ORTODOXVS LEGITIME ABTVS
ETHEREIS IVNGATVR SORTE BEATA LOCATVS
CVM XPISTO REGNET PIVM QVEM COLVIT DM
EXPLEBIT CVRSVM OCTABO IDVS AGVSTAS
SEXDENM ET SEPTEM ETATIS VITE PERAGENS
NVNGENTESIMA SEX DECIES VEL TRIA SVB ERA

d. VI m. Aug.
aera 963
p. C. 925

*Hoc nepos loco tenetur maximi viri
Atana quem prisca vocabant saecula [g]ildum,
Sinde patre genitus miro in Beatia rure,
Iohannes Eximius ex fonte vocatus,
5 Sapiens, benignus, quin etiam ore modestus,
Florens ec[c]lesia decenter, mente quieta,
Catholicus strenuus, preclarus mente qui fuit
Alumnus ort[h]odoxus legitime abtus.
Ethereis iungatur sorte beata locatus,
10 Cum Christo regnet, pium quem coluit d(ominu)m.
Explebit cursum octavo idus Augustas,
Sexdenum et septem etatis vite peragens,
Nungentesima sex decies vel tria sub era*

Aurelianus Guerra *Antigüedades del Cerro de los Santos* (Matriti 1875) p. 152 ex ectypo misso ab Antonio Aguilar y Cano, itemque *bol. de la Acad.* XI 1887 p. 175 ex ectypo misso a Victoriano Rivera Romero Cordubensi. Ego ectypum illud nancisci non potui.

Iohannes hic Eximius Sindemiri filius nomine patrio Atanagildus dictus et Beatia, i. e. Vivatia (v. CIL II p. 449), oriundus aliunde satis notus est; vixisse fertur ab a. p. C. 859 ad annum supra scriptum.

V. 1 HOC NEPOS HOC Guerra priore loco; errore puto.

2 fuitne GILDVM? cf. n. 460.

8 fuitne ORHODOXVS? cf. 9 ETHEREIS. Fortasse in fine legendum ALTVS pro ABTVS. An fuit *abbas*?

10 DĀ solve *dominum*; Guerra *deum* proposuit.

456 (= 291) Iliberri; ad fragmentum iam notum, quod servatur in museo Granatensi, accessit circiter anno 1885 aliud, quod vidi Granatae a. 1886 apud Ioh. Torres Asensio canonicum. Ambo iuncta tabulam marmoream efficiunt quadratam, longam et altam m. circiter 0.50. Litterae eleganter incisae altae sunt m. 0.04.

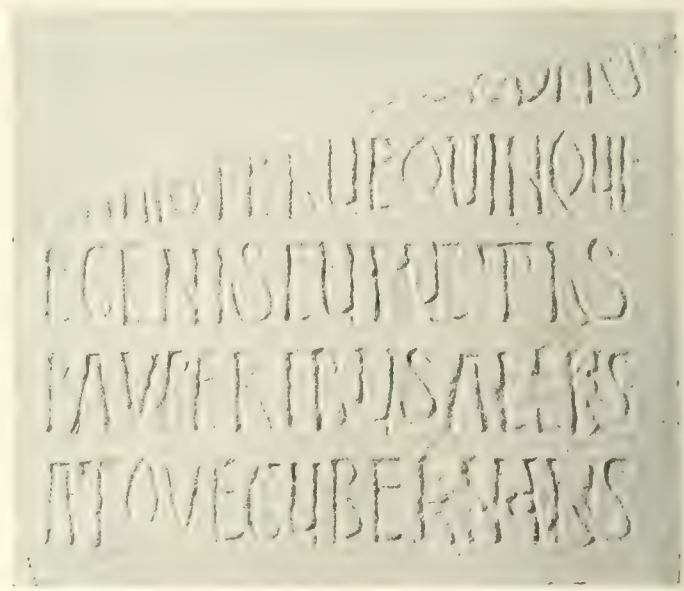
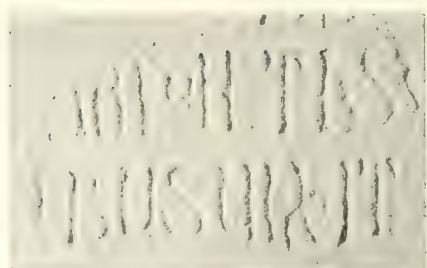
Descripsi et ectypa sumpsi, quorum alterum partis maioris cum in charta minus bona faciendum esset, formas litterarum minus claras exhibet quam alteram minoris; sed sunt omnino aequabiles. Fragmentum hoc minus quantum scio ineditum mansit, sed textum transcripsit Emmanuel Gomez Moreno *guia de Granada* (Granatae a. 1892) p. 194.

[C ubat nunc camp]is — Ciprianus in celestibus almis.
 I s nobilis mundoque purus — et natus Elianis,
 P acificus dulcis —, genitus parentibus altis.
 R ore celi tinctus —, Xp(ist)i laticibus amnis.
 5 I ovis enimque die — hic sivit corpora arvis,
 A ter quinque Iani — diebus quoque mense dic[tis]
 N am quadrageni in milleni—tempor[is era]
 I s mundi vixit ter denis — bis quater annis

d. XV m. Ian.
 aera 1040
 p. C. 1002

- V. 1 a C necessario incipit, cum carmen acrostichon sit *Cipriani*. Quae posui supplementa incerta sunt.
 2 Inter *nobilis* et *mundo* spatium non est. *Ellanis* Gomez Moreno; sed *Elianis* certum est. *Eliana* Cipriani patria fundi vicine fortasse nomen aliunde notum non est. Castra Aelia ad Hiberum sita temporibus belli Sertoriani (Liv. fragm. l. XCI) certo diversa sunt; praedia Aeliana ubique extare potuerunt. *Aelianum* est inter nomina vinorum, quae ex amphoris in monte testaceo Romae repertis innotuerunt; cf. *boletín de la Academia* XXXVII 1899 p. 489.
 5 sivit quamquam in commissura partium tabulae duarum in medio fractum est, tamen certum videtur.
 6. 7 Aerae indicatio, ut solet in eius modi titulis Hispanis, consulto subobscurè profertur velut aenigma solvendum a legentibus. Inter *quoque* et *mense* nihil deesse spatium liturae demonstrat; post *die* paucarum litterarum spatium est. Supplevit Gomez Moreno. Supplementa versus 7 incerta sunt; cogitavi de *quadrageni in milleni tempor[is aeo requievit]*, pro in aera temporis annorum mille et quadraginta.
 8 Versus plenus est indicatque Ciprianum annos vixisse undequadraginta.
 457 (= 290) *Las Mesas de Villaverde* prope Malacam, fragmenta tabulae marmoreae duo eiusdem, ut videntur; extant in museo Granatensi, a altum m. 0.12, latum 0.08, b altum m. 0.20, latum 0.21; litterae similes tituli n. 456, altae sunt m. 0.02, saeculi X vel XI.

b

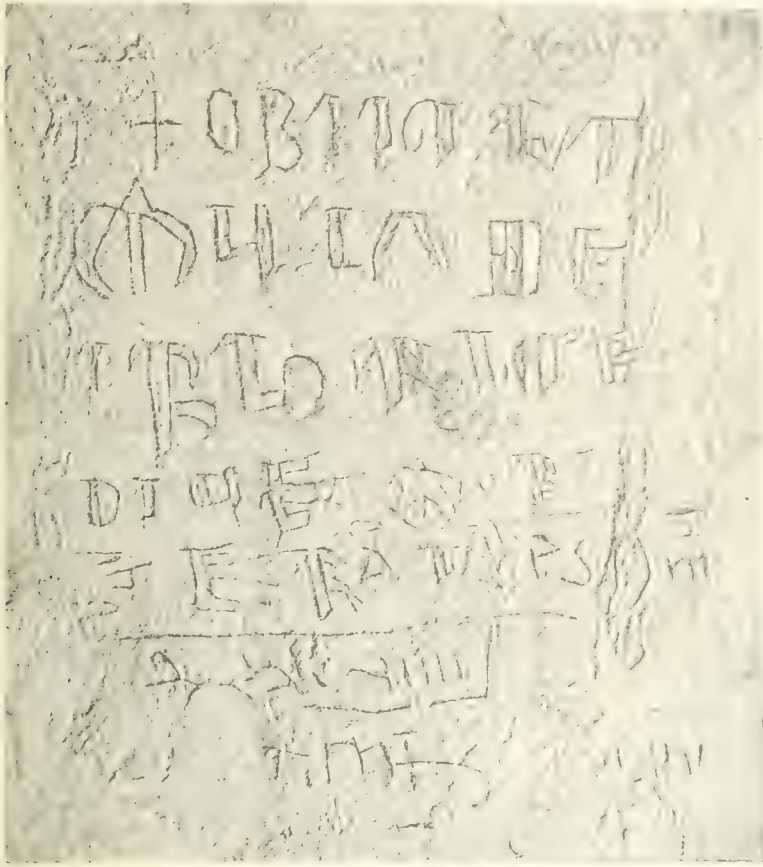

Descripſi a. 1889 et ectypa ſumpſi; Simonet *la Ilustración española y americana* d. 5 m. Dec. a. 1870 (No. 28); Emmanuel Gomez Moreno filius edidit in libro patris (v. n. 418) p. 194 recteque legit ita:

a	b
. <i>edens</i>
.	<i>annis terre quinque</i>
. <i>ius?</i>	<i>egenis cunctis</i>
. <i>in cunctis</i>	<i>pauperibus alens</i>
5 <i>ibus vixit</i>	<i>atque gubernans</i>

a V. 3 . . . *ius* Gomez Moreno. Ceterum utrum ex fragmentis praecesserit non definio.

458 Rep. en Fuentes bajas del arroyo de Andaluzna, chiliom. duobus a Pauli; iam est in museo Granatensi, tabula lapidea alta m. 0.35, lata 0.30, litteris malis, altis m. 0.03.

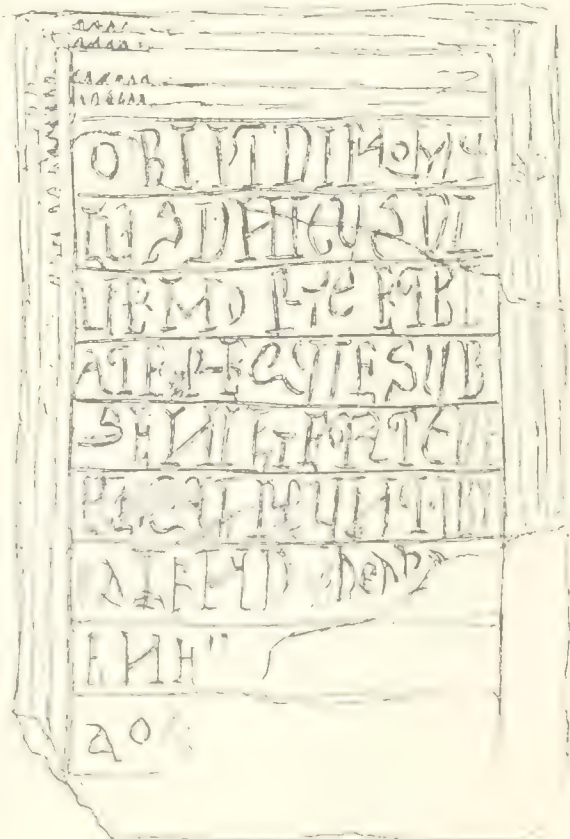
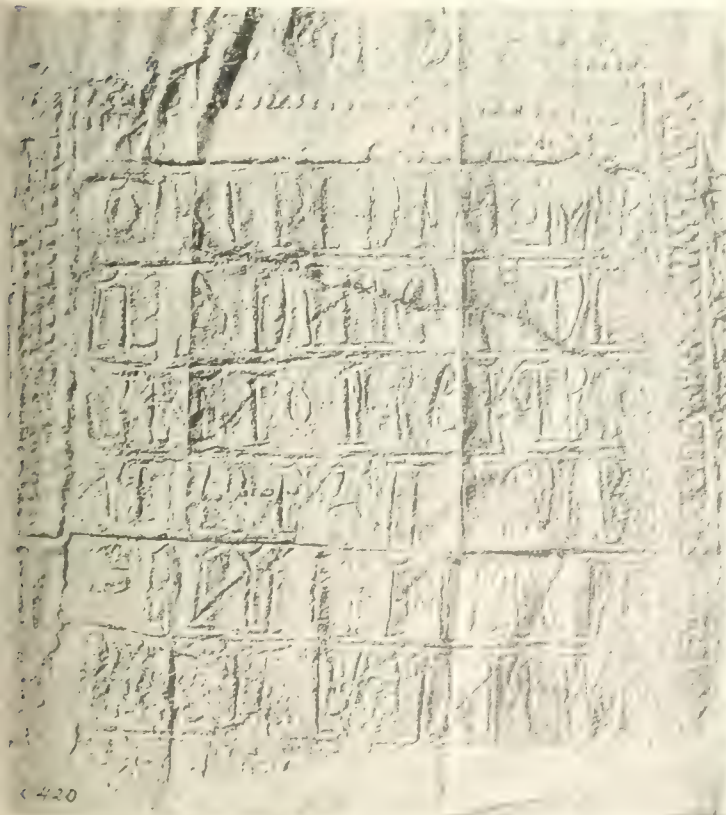
Descripsi ex ectypo, quod misit Emmanuel Gomez Moreno filius, qui ed. in libro patris (supra p. 58 ad n. 115) p. 195. Lineae omnes ectypi atramento vel graphio pictae sunt, unde imago non prorsus fida evasit.

† *... m ... VIII ... LIII*
era tres m ... VIII ... LIII

Diei aeraeque notas non satis intellego. Gomez legerat *dive m(em)orie, era ... LXXXVIII ... Martij*

aera 1089?
p. C. 1051

459 Quo loco fuerit ignoratur; ectypum gypseum altum m. 0.48, latum 0.30, est in museo Granatensi ex sylloge Gongorae, item Matriti in museo archaeologico et academiae historicae. Litterae altae sunt m. 0.35.

aera?

Descripsi ex ectypo, quod misit Emmanuel Gomez Moreno; idem delineavit mihi accuratissime ad exempla tria et plenius quam in ectypo; iuxta ectypi imaginem delineationem eius supra exhibui.

Obiit d(e)i fa(o)mulus D(omi)nicus dice m(em)orie et beate requie(vit) subsenie(n)te etate depos(itus) ter qu(i)ntibus [k]alend(is) Febru[ariis?]

V. 1 o parva post a inserta casu orta videtur. V. 4 *subseniente* pro *subsenente* vel *subsenescente* non offendit. Vv. 6 et ultimus dimidiatus obscuri manent; *en* (?) [*era . . .*] suspicatus est Gomez Moreno.

460 Sine loco; "Eiusdem (Samsonis abbatis [n. 219]) epitaphium super tumulum Atanagildi abbatis" *Cod. Cordubae* videtur collocanda esse.

Occulit abbatis magni hęc urna fabilas
quem Atana prisca vocitabant secula gildum
hunc lector rogito domino comenda rogando
ablatus est subito

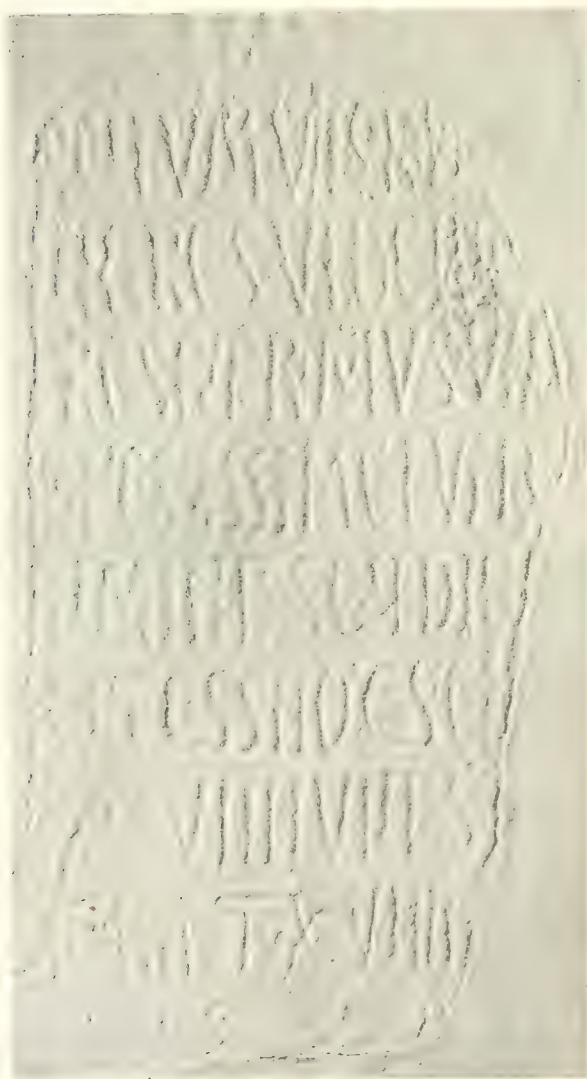
scripta in marmore era DCCCCLXIX

aera 969

p. C. 931

E codice Azagrae f. 139 ed. Paulus Ewald *Neues Archiv für ältere deutsche Geschichtsforschung* VI 1880 p. 534. Diversum esse Atanagildum abbatem ab Iohanne Eximio Sindemiri filio quondam Atana[g]ildo tituli n. 455 praeter alia docent tempora diversa.

461

Cordubae, in museo provinciali, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.40, latum 0.22, litteris altis m. 0.04, saeculi VIII vel IX.

Descripsi ex ectypo quod sumpsi a. 1881.

[In] hoc tanulo r[quies]it Erescile (?) in[di]gnus[?] presbiter, cuius vita [h]onestissime fuit in (?) liminibus cotidie. Recessit quiesc[ue] die XVIII Iulies (?) era TXVIII

V. 5 limina videntur intellegenda ecclesiae. *Cotidie* satis clare legitur.

d. XVIII m. Iul.

aera 1019

p. C. 981

462 Cordubae, in domo aliqua in *la calle de los Trojes*.

IN NOMINE IESU NI
 ORDINIS S. PATRI
 CILICIAE XII S
 DE
 PRINCIPIS D. N. M.

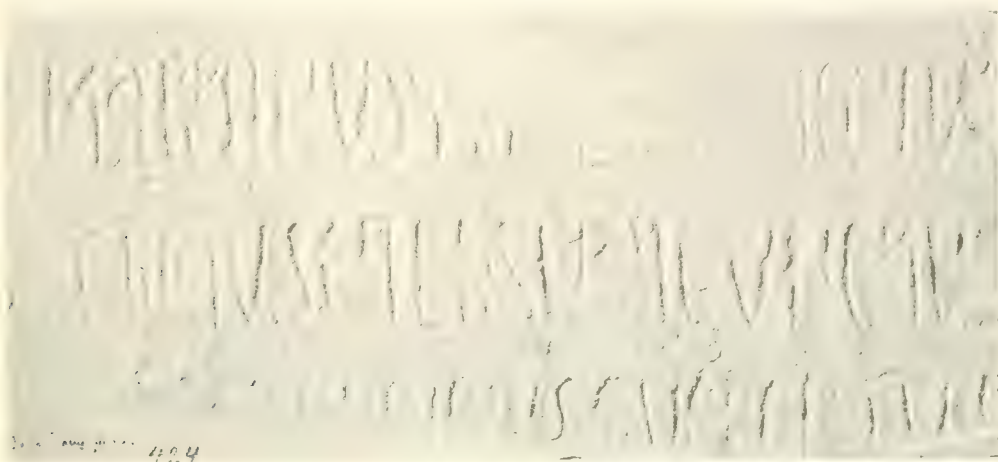
 T. O. S. . . .

 S-IVLITIS

Aurelianus Guerra delit a se depictam ex ectypo malo: melius exemplum non ait. unde scilicet potui quantum saepe ab amicis flagitavi.

In nomine Domini Iesu Christi Reliqua non intellego.

463 Cordubae, in museo provinciali; nescio unde eo delata. Fragmentum tabellae marmoreae, altum m. 0.13, longum 0.30, litteris altis m. 0.03, saeculi ut videntur noni.

Descripsi ex ectypo, quod sumpsi a. 1881.

Carmen est, cuius versus in sonum aequalem desinunt:

*Martimus hunc lapidē tactus,
 Xr(isti)colus et crismate unctus,
 usque rectus,
*

464 (= Additam. Brit. 5) Prope Cordubam repertus est a. 1870 *en el haza de los Aguijones* prope stationem viae ferreae; servabatur Cordubae apud Ludovicum Ramirez y de las Casas Deza, postea Hispali apud Franciscum Matthaeum Gago. Tabula marmorea alta m. 0.285, lata 0.19; litteris altis m. 0.03.

HIC REQVIESCVNT
 MEMBRA SALVATI
 CRISMATIS VNCTA
 RITE SEPVLTA
 ERA MILLENA XX
 LXXV EVOS I VIXIT

aera 1020
 p. C. 982

Descriptam accurate accepi a Ioh. Ficker; Fita *Museo Español de antigüedades* IV 1875 p. 637. τ hanc habet formam α.

V. 5 ecos, i. e. aeva positum pro annis vitae observavit Fita.

Hic requiescunt membra Salvati, crismatis uncta, rite sepulta; era millena XX (vigesima), LXXV ecos q(u)i vixit

465 *Santiago de Compostella*, crux lignea lamminis aureis tecta, alta m. 0.45, servata in ecclesia cathedrali; in marginibus eius titulus inscriptus est, cuius litterae aliquot vetustate corrosae perierunt. Ordo inscriptionis certus collocatione non indicatur, visus autem est hic esse, collato titulo simili crucis Ovetensis n. 252, quocum hic paene ad litteram convenit.

† OB HONOREM SCI IACOBI APTLI	OFFERVNT FAMVLI DEI	
ADEFONSVS PRINCEPS CVM CONIVGE	SCEMENA REGINA	
HOC SIGNO TVETVR PIVS	HOC SIGNO VINCITVR INIMICVS	
HOC OPVS PERFECTVM EST	IN ERA DCCCCA DVODECIMA	aera 912 p. C. 874

Morales *viage* p. 125; Maurus Castella Ferrer *historia del Apostol Santiago* (1610) f. 441 ss.; Iosephus Villaamil y Castro *el tesoro sagrado de la Catedral de Santiago in Museo Español de antigüedades* V 1875 p. 305 ss. et p. 323 cum tabula, in qua imago crucis est admodum parva nec satis accurate facta. Cf. n. 252.

466 *Zamora*, in ecclesia parochiali S. Petri, in capitibus columnarum navis sculpta sunt anaglypha, quae res veteris testamenti repraesentant; supra in scripta sunt in tribus columnarum lateribus verba haec:

a in fronte media
 VBEM ABRAHAM CBITVLIT · ISAC FILIVM SVVM · OLOCAYSTVM DOMINI

in lateribus
 † SCS PAVLVS APOSTOLVVS SCS PETRVS APOSTOLVVS

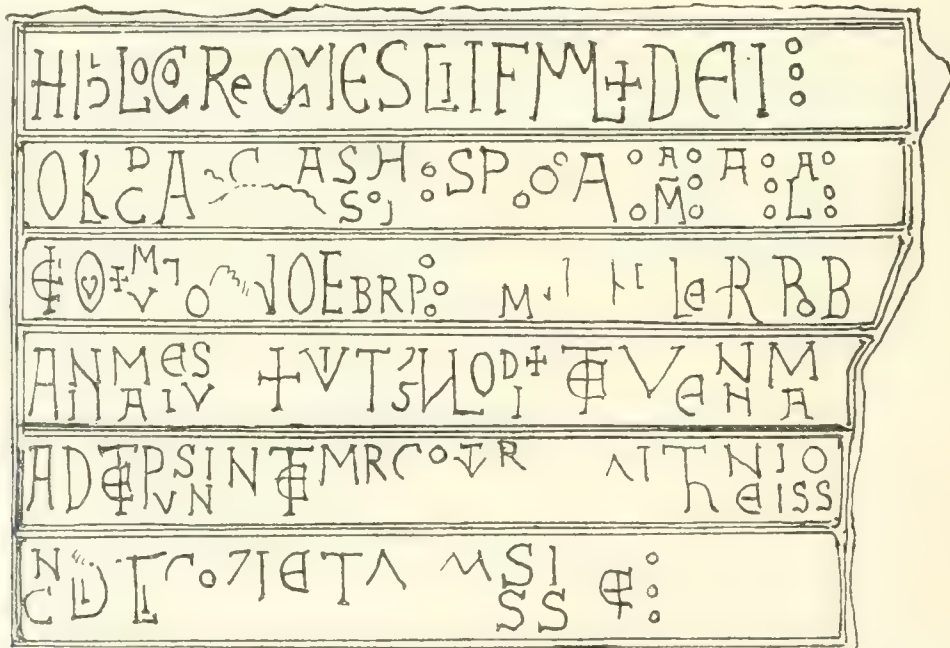
b in fronte media
 † VBI DANIEL MISSVS EST IN LACVM LEONVM

in lateribus
 † SCS TOMAS APOSTOLVVS † SCS FILIPPVS APOSTOLVVS

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 43 imagines exhibentur, textus videtur deesse. Opus ecclesiae adscribitur saec. IX vel X; eiusdem aetatis sunt inscriptiones.

a ubem pro ubi in lapide est.

467 In monasterio Sancti Romani de *Hornija* (v. supra n. 140), lapis altus circiter m. 0.30, latus 0.50; litterarum mensurae non indicantur. Videntur esse saec. X vel XI.

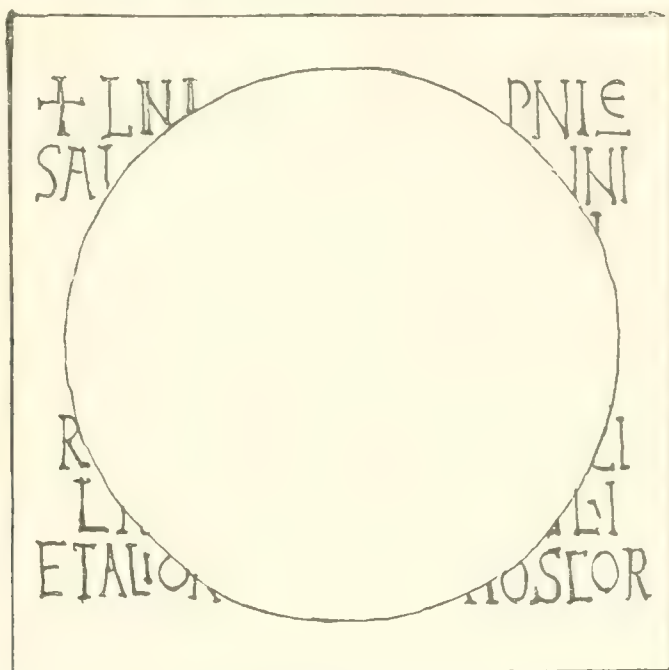
Monumentos arquitectónicos de España fasc. 30 et 52, ubi exhibetur imago, quam supra repetivi, textus vero videtur adhuc deesse.

Quae intellego pauca haec sunt:

hic (?) loco requiescit f(a)mul(us sive a) dei | Or[a]ca? Cas[ta?] spo[ns]a? ama[t]a?
 equit(is)? No(v)e(m)br(es) p | anima eius cet.

Reliqua non intellego.

468 In monasterio S. Romani *de Hornija*, lapis postea excavatus alium in usum. altus et latus m. 0.885; litterarum saeculi ut videntur X vel XI mensuras ignoro.

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 30 et 52, ubi imago haec exhibetur, textus autem deest.

Initio videntur fuisse talia: *in hoc loco sunt reliquiae cet., in fine et aliorum . . . sanctorum.* Sed litterarum reliquiae, si modo recte lectae sunt, neque hunc neque alium sensum commodum praebent.

469 *San Miguel de Escalada, provincia de León*, tabula marmorea reperta in via Romana Asturica Camalam inter *Porma* et *Esla* fluvios, prope collem dictum *el cerro de Lancia*; extat extra ecclesiam supra portam aliquam. Mensurae non indicantur.

hic locus antiquitus Michaelis archangeli honore dicatus,
 brevi opere instructus, post ruinis abolutus, diu mansit
 dirutus donec Adefonsus abba cum sociis adveniens a
 Corduvensi patria edis ruinam erexit sub valente
 5 sereno Adefonso principe. monachorum numero crescente
 demum hoc templum decorum miro opere e fundamine ex-
 undique amplificatum erigitur. Non iussus imperiali
 vel oppressione vulgi sed abbatis Adefonsi et fratrum
 instante vigilantia duodenis mensibus peracta sunt
 10 hec opera, Garsea scepra regni peragens Mumadonna
 cum regina, era DCCCCLI, sacratumque hoc templum
 ab episcopum Iennadium XII kal. decembrium

d. XX m. Aug.
 aera 951
 p. Chr. 913

Risco *España sagrada* XXXV (1786) p. 310 (inde Quadrado *Asturias y León, España, sus monumentos* cet. Barcinone 1885) p. 350; Fita *bol. de la Acad.* XXXI 1897 p. 467 cum docto commentario). Nec textum maiusculis litteris scriptum nec ectypum adhuc obtinui.

Non recepi in volumen antierius quia novicia esse credebatur; quod secus est. Versuum divisio non videtur servata esse.

Prior tituli pars satis accurate concepta et scripta est. V. 4 *Corduvensi* et *edis* ut v. 10 *hec*, v. 6 *fundamine* non offendunt. V. 7 *iussus* pro *iussu*, v. 10 *Garsea—peragens*, v. 12 *ab episcopum Iennadium*, pro *Gennadio*, v. 12 *kal(endas) Decembrium* magis barbara sunt.

Cf. n. 245.

470 *San Miguel de Escalada*: mensurae non indicantur.

in honorem sancti Michaelis archangeli
era LXXVIII super millesima regnante
principe serenissimo domino nostro
Ferdinandus rex et Santia regina
sub virtus Christi Cyprianus dei gratia
episcopus in sancta Maria sub misericordia
et gratia domini Sabaricus abba
cum omnibus fratribus et sociis suis
cum timorem domini in ecclesia sectantes

era 1078
p. Chr. 1040

Risco *España sagrada* XXXV (1786) p. 311.

Textus litteris maiusculis scriptus et ectypum aequè desiderantur ut n. 469. Cui adieci propter locum quo extabat quamvis aetatis recentioris.

Versuum divisio observata non est; num singula recte descripta sint valde dubito.

Rex Ferdinandus I (exspectamus Fredenandus, ut in n. 473. 474), regina Sancia, Cyprianus episcopus Legionensis, Sabaricus abbas aliunde dicuntur noti esse.

471 *San Miguel de Escalada*, altare vetustum aediculae centralis opertum opere ex ligno novicio; mensurae non indicantur. Litterae similes sunt tituli n. 252.

† HIC SVNT RELIQUIAE
RECONDITE ID S(UN)T D(OMI)NI
CRVORE DNI · Ð LIGNO
DOMINI Ð SEP/LCRO DNI
SCE MARIE · SCOR · Ð ER
I ET PVLII · SC ANIRE APSTL
SC OME APSTL · SC IADR
IANI SC I · LVLIANI SCOR
COSME E DAMIANI
† SC IACOBI APSTL
FRATR SC IOANNIS

hic sunt reliquiae | recondite, id s(un)t d(e) | cruore d(omi)ni, de ligno | domini, de sepulcro d(omi)ni, | s(an)c(t)e Marie, s(an)c(t)or(um) Petri et Pauli, s(an)c(t)i Andreæ, ap(osto)li, | s(an)c(t)i Tome ap(osto)li, s(an)c(t)i Adriani, s(an)c(t)i Iuliani, s(an)c(t)or(um) Cosme et Damiani, | s(an)c(t)i Iacobi ap(osto)li fratris s(an)c(t)i Ioannis

Monumentos arquitectonicos de España fascic. 55; *Fita bol. de la Acad.* XXXIII 1898 p. 221 ex exemplo misso a domina Dolores Gortázar Serantes Legionensi.

Cf. n. 152. Sanctorum nomina omnia nota sunt. Ara dedicata est a. 1066, ut docet inscriptio quae sequitur.

472 *San Miguel de Escalada* in margine superiore arae n. 471 a quattuor lateribus extat inscriptio, litteris admodum gracilibus, paene scariphatis, sculpta. Mensurae non indicantur.

a	† SVB XPI	
b	NME PTVS ET EPS DE SCE MARIE FECI	d. XV m. Iunii
c	RESTAVRATIONE IN SC I MIEALI DIE V F XVII	p. C. 1028
	KLDS VLI ERA MLA LXXVI REX	era 1066
d	ADEFONSO SVERO ALVARIE ABAS	

Monumentos arquitectonicos de España fascic. 55 sine textu; *Fita bol. de la Acad.* XXXIII 1898 p. 223 secundum exemplum Raimundi Alvarez de la Braña.

sub *Christi* nom^{ine} in *Petrus Filius* etc. *episcopus de sancto Marci post restauracionem in sancto Michaelis die Veneris XVII kalendas Ianuaris era m^o d^o c^o lxxvi* (Adfonsus, *Sacerdotes Alvaris ad hunc*)

b PTVS imago monumentorum. PETRVS FILI, qui pro et putat in lapide esse aut de *puta dei* aut pro ETIVS scriptum fuisse EPCPS. Fuitne *p(raepos)itus*?

d pro ALVARIE, quod ante Braña legerat ALVARIS, idem putat legendum ALVARIZ.

c RESTAVRACIONE Fita; sed *τ* videtur apparere in imagine monumentorum, atque *c* pro *τ* tum vix scribebatur in eius modi vocabulis. cxxvi Fita; sequor imaginem monumentorum.

473 *San Miguel de Escalada,*

a) in cruce ex ebore facta, quae crucifixum exhibet, operis admirabilis, insculptum est litteris prominentibus

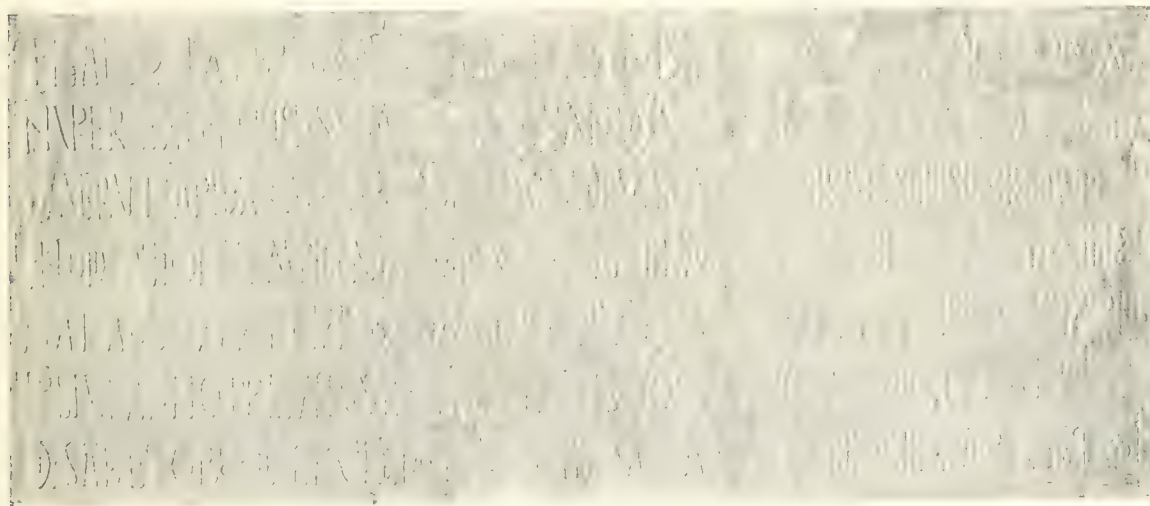
<i>supra:</i>	IHS NAZA	<i>infra:</i>	FREDINANDVS REX
	RENVS REX		SANCIA REGINA
	IVDEORV		

b) in calice ex lapide achate artificiose caelato

† IN NOMINE DNI VRRACA FREDINADI †

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 15 cum imaginibus elegantissimis; textus vero videtur deesse. Cf. n. 470. 474.

474 Legione, olim in ecclesia S. Iohannis Baptistae, *en un pilar de dos arquitos que sirven de luzes, que entran del claustro á la capilla* (Sandoval); iam in museo S. Marci, tabula marmorea longa m. 0.82, alta m. 0.35, litteris altis m. 0.035, elegantissime incisis supra lineas.

Descripsi ex ectypo, quod sumpsi a. 1881. Prudentius de Sandoval *historia de los Reyes de Castilla y Leon* (Pompaelone 1634) f. 16 et post eum cum alii tum Florez *reinas católicas* I^o (Matriti 1790) p. 142 ss.

In volumine priore omisi monumentum insigne, quia annum millesimum, terminum huic syllogae positum, paullo excedit. Nunc cum aliis eiusdem aetatis addidi, cum etiam artis palaeographicae specimen optimum praebeat; rectissime enim Sandoval *la qual piedra, ait, es de las mejores y mas bien escritas que he visto, y en ella no puede aver duda, porque se escribió en aquel tiempo, como lo muestra la letra, que es gótica, lindissima, y está sana sin faltarle una tilde, y dize assi con su mal Latin*. Tamen neque Sandoval neque qui eum secuti sunt textum omni ex parte accurate transcripserunt.

hanc quam cernis aulam sancti Iohannis B(a)l(tistae) olim fuit luteam, quam nuper excellentissimus Fredenandus rex et Sancia regina aedificaverunt lapideam; tunc ab urbe Hispali adduxerunt ibi corpus s(an)c(t)i Isidori aep(iscop)i

in dedicatione templi huius diem XIIo k(a)l(endas) Ian(uarias) era ^{a a} MCI; deinde in ^{a a} era M^aIII VIo id(us)

Mai adduxerunt ibi de urbe Avila corpus s(an)c(t)i Vincenti fr(atris) Savine Chr(is)tetisque ipsius anno prefatus rex revertens de ostes ab urbe Valentia hinc ibi

die Sabbet obiit die ^a III f(eria) ^o VI k(a)l(endas) Ian(uarias) era ^{a a} M^aIII. Sancia regina deo dicata peregit

d. XXI m. Dec.

aera MCI

p. C. 1063

d. X m. Maii

aera M^aIII

p. C. 1065

d. XXVI m. Dec.

aera M^aIII

p. C. 1065

Aetatis eius indicia sunt pauca v. 1 *Babistae*, *luteam* pro *lutea* (nam A litterae superposita est lineola *m* significans), v. 2 *e* pro *ae*; v. 3 et 5 *ibi* pro *eo*, *aepiscopi*, v. 4 *diem duodecimo* pro *die*, v. 5 *Savine* pro *Sabinae*, v. 6 *ipsius anno* pro *eo ipso anno*, *prefatus*, *de ostes* pro *de hostibus*, *hinc ibi*, v. 6 *Sabbet*.

Observa praeterea siglas numerorum miliarii et centenarii et tertiam feriam indicatam.

Observabunt qui artis tectonicae historiam colunt aedem S. Iohannis Baptistae olim luteam fuisse, i. e. ex opere puto caementicio. De sanctorum translationibus viderint historiae ecclesiasticae Hispanae periti; de reliquis testimoniis historiographi iam quaesiverunt.

Monumentum hoc insigne ab hac sylloge abesse nolui.

475 Legione, in museo S. Marci; basis lapidea, cuius mensuras non enotavi.

ERA ML T XXXVI

EVIT SACRATA

BASELECA SCI

XPOFORE

AB EPSCPO PE

D SCA MARIA

LIOHESE

aera 1036

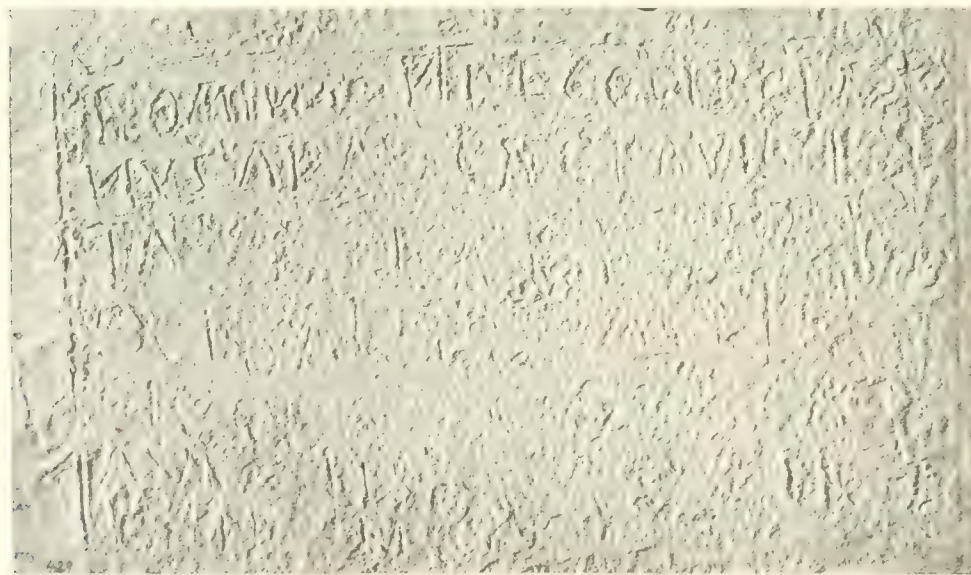
p. C. 998

Descripseri a. 1881, accepi etiam descriptam a. 1897 accurate ab E. S. Dodgson amico.

Legi: *era mil(esima) TXXXVI | fuit sacrata | baseleca s(an)c(t)i | Chr(is)tofori . . | ab ep(i)sc(o)po Pe[tro?] | d(ie) s(an)c(te) Maria(e) | Lionese.*

V. 1 τ (pro *m* *millē*) videtur errore repetita esse post *mill(esima)*. Dodgson legit *MYCXXXI*, *m(ilesima) y (= et) c(entesima) XXXI*, ut fuerit aerae 1131, p. C. 1093; fortasse recte.

476 Legione, in museo S. Marci, tabula marmorea alta m. 0.38, lata 0.36, litteris fugientibus et incuriose incisis, altis circiter m. 0.015.

IVOMWEDWEGOCIPF:IN

VVS ABAS SACRAVI CIS

9A^hCE ICA/// TT

SCIBAL

CIVC IC

VAI IN M

ICIDEM WI

Descripſi a. 1881 ut potui et eotypum ſumpſi, in quo laeſe tantum legi:

in [a]nno [m]iſiſſimo [c]apitulis [d]is [s]erui

Cf. n. 456.

477 Legionē, in museo S. Marci, ex moenibus urbis, iuxta S. Annae; basis non magna.

Descripſi a. 1881.

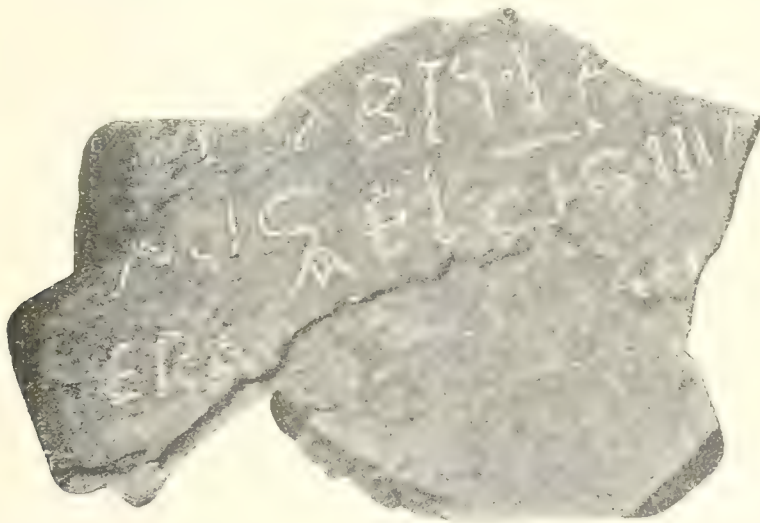
Fortaſſe aetatis mediae; *Soto Muc(i)ano*?

478 *Proañõ* prope *Reinosa*, lapides tres rudes e ſilice; ſervantur in museo academiae ſcientiarum Matritenſis.

††M \	✱
RI	
PEL A IO)

Descripſi *a c d*; *b* non vidi. Angelus de los Rios y Rios *bol. de la Acad.* I 1877—1879 p. 9.

479 *La Braña*, *concejo de el Franco*, in domo parochi, dein in oppido *Luarca*, in domo Menendez, in lapide ſciſſili, cuius mensurae non indicantur.

Marcellinus Fernandez miſit photographiam, unde edidi *bol. de la Acad.* XXX 1897 p. 245 cf. 241.

† Obit Ia[cobus?] Micael cl(ericu)s III n(onas?) era . . . III

Fernandez adnotat p. 246 titulum hunc ſibi viſum eſſe ſimillimum eius, quem olim extitiſſe in rupe dicta *la peña de la Nubia* (*parroquia de Barros*) teſtarentur ſchedae canonici Marina ſervatae apud academiā ſcientiarum Matritenſem. Scilicet numeros continebat hos III IX V VI VII IX. Qui numeri num antiquitus omnino eſt quando inſcripti ſint ignoro.

Asturiam, unde regnum Hispaniae christianum resurrexit, titulis aetatis inde fere a saec. IX abundare, e Cyriaci Michaelis Vigil opere potissimum didicimus; nam ante eum pauci tantum noti erant. Cum laborem non exiguum titulos illos per montes et valles dispersos denuo indagandi nemo post eum facile suscipiet, standum est in exemplis ab eo accuratissime factis, quamquam non tam perite, ut ab erroribus omnibus libera sint.

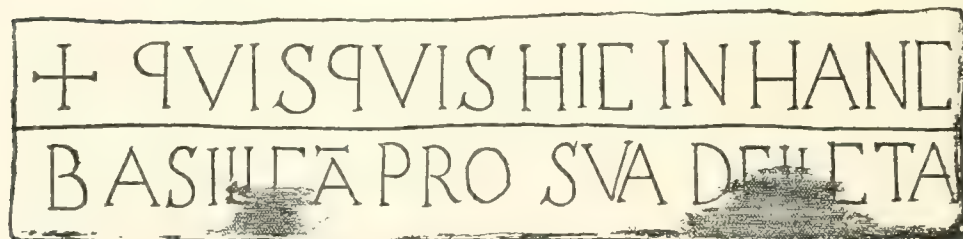
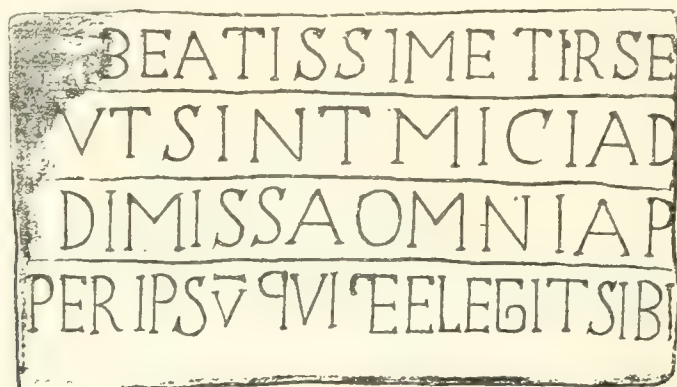
480 Oveti, epitaphium regis casti, quod probabile est olim inscriptum fuisse in sepulcro eius.

qui cuncta in pace egit, in pace quievit,
bissena quibus haec altaria sancta fundataque vigent,
hic tumultus iacet

Fortunato de Selgas "*la primitiva basilica de Santa Maria del Rey Casto de Oviedo y su real Pantéon*" *bol. de la Acad.* XVI 1890 p. 291—312.

Selgas p. 302 adnotat Iohannem Antonium Pellicer v. d. — eum enim puto in animo habet — verba, quibus chronicon Albeldense historiam regis casti terminet, desumpta putare ex inscriptione, quam in operculo sepulcri eius insculptam fuisse credit, quamque ita ut supra dedi edidit. Quodsi ita est, fides tituli non magni habenda.

481 Oveti, in ecclesia parochiali Sancti Thyrsi a. 1878, dum opus restauratur, fragmenta titulorum duorum reperta sunt, alterum altum m. 0.23, longum 0.40, *debajo del enlucido de la segunda pilastra del lado de la epistola, cerca del zocalo adversus navem ecclesiae*, alterum altum m. 0.14, longum 0.58, *en la parte elevada y proxima al arranque del arco del ultimo machon de la pared trasera del templo*, a latere epistulae. Scripturae genus visum est saeculi XI esse Michaeli Cyriaco Vigil.

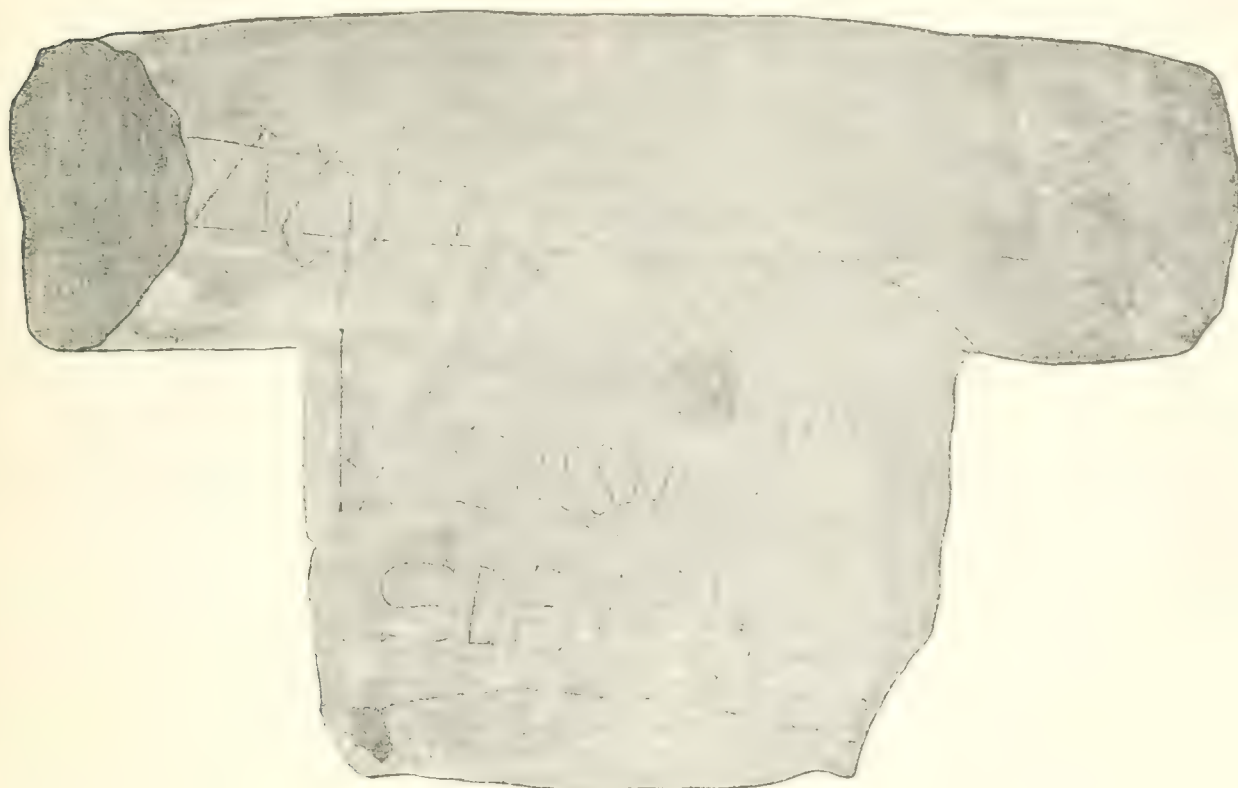

Vigil *Asturias* p. 126 tab. CIV 11. 12 qui titulos pertinere putat si non ad dedicationem ipsam ecclesiae conditae saec. X, certo ad instaurationem factam fortasse saec. XI.

beatissime Tirse, [ora pro me,] ut sint mici a [domino] dimissa omnia p[eccata] per ipsu(m) qui te elegit sibi....

Quisquis hic in hanc basilicam pro sua delicta [penitentiam faciet cet.].

482 Oveti. servatur in musco pro-Vindob. lapis calceatus in T littera sive cruceis rotunda praecisus. altus m. 0.180, latus 0.285, crassus 0.250, litteris quae supra X visae sunt editor.

Virgil *Asturios* p. 199 tab. K XXI 50 ex imagine patris photographia.

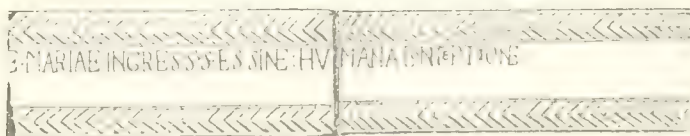
*Vigilia in domino Lassu? XI est Mare Virgine
kastissima Scemena*

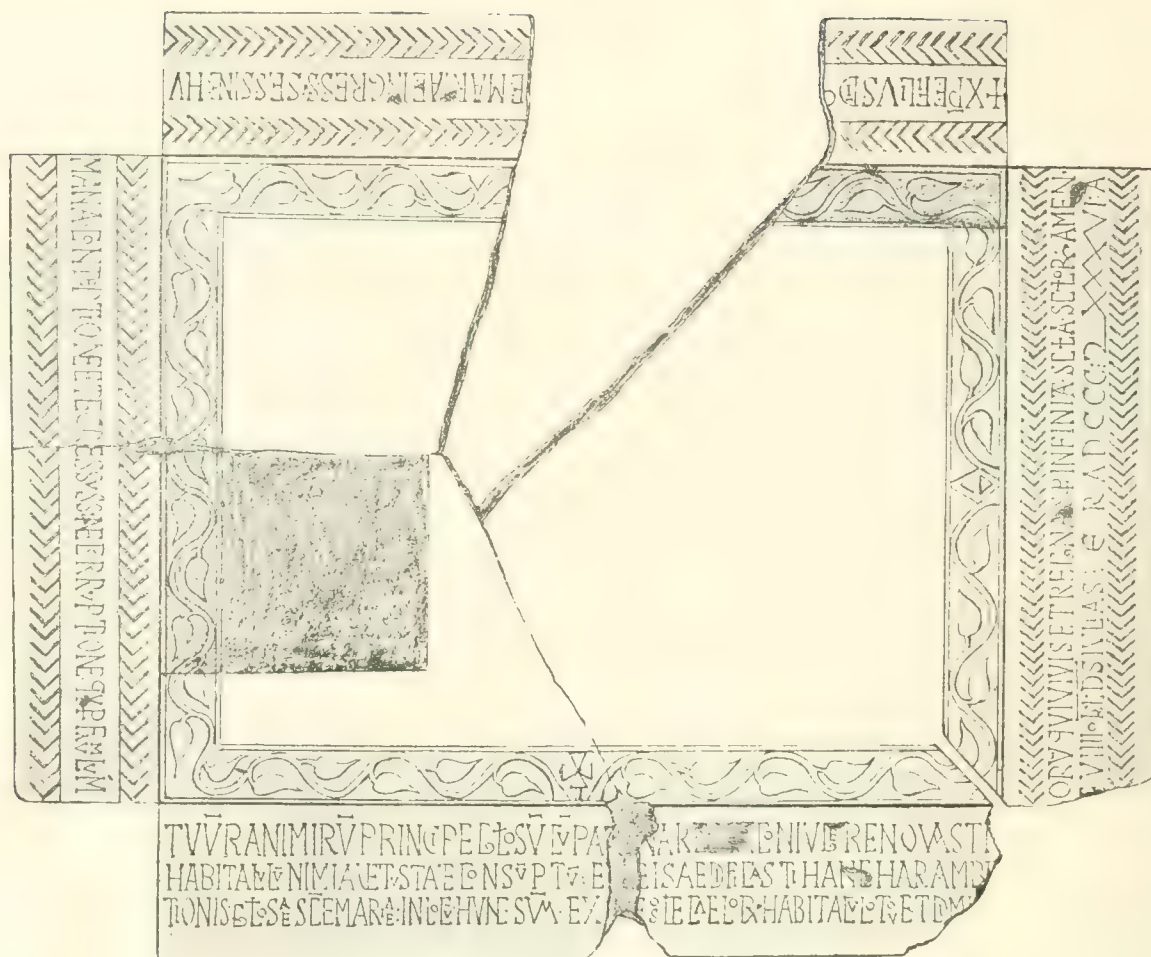
Cf. n. 249 Scemena Adefonsi principis uxor. Lectio non prorsus certa

483 Oveti. in ecclesia vicina Sanctae Mariae de *Naranco*. in lapide magno cubito super altare maius, qui longus est m. 1.05, altus 0.19.

1000
886
p. C.
848

Risco *España sagrada* XXXVII (1759) p. 196; J. Amador de los Rios *Palacio de Ramiro I, actualmente iglesia parroquial de S^a Mª de Naranco* cet. p. 33 in *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 44 p. 17—33; Ioh. Fac. Riaño *iglesias de San Miguel de Lino y de Santa Maria de Naranco* *bol. de la Acad.* VI 1885 p. 27—33; *Vigil Asturias* p. 218 tab. ^{II} (eius imagines supra repetivi, alteram qualis lapis olim extabat, alteram restaurati); Firminus Canella Secades *la inscripcion del ara de S^a Mª de Naranco y la monografía de esta antigua iglesia por el Sr. Amador de los Rios* (cum tabula) *bol. de la Acad.* V 1884 p. 67—97. Ectypum ab eo sumptum servat Academia Matritensis.

- 1 † Chr(ist)e fili(um) d(e)i, q[ui] in uterum virginal(um) beat(æ) Mari(æ) ingressus es sine hu-
- 2 mana conceptione et egressus sine corruptione, qui per famulum
- 3 tu(um) Ranimiru(m) princip(um) glo(ri)osu(m) cu(m) Pat(er)na r[eg]in(a) coniuge renovasti [hoc] habitacu(m) nimia vetustate consu(m)ptu(m) et pro e[is] aedificasti hanc haram be[nedictionis] glo(ri)osae s(an)c(t)æ Mari(æ) in locu(m) hunc s(an)c(t)u(m), ex[audi] eos de caelorum habitaculo tuo et dimitt[is] peccata
- 4 [e]oru(m), qui vivis et regnas per infinita s(e)cula s(e)culor(um). Amen
[di] VIIIo kal[endas] Iulias ara DCCCLXXXVI: a

Probabile est aram eodem anno dicatam esse quo aedificata est aedicula de Naranco. Supplementa praeiverunt editores Hispani.

Quod *haram* scriptum est pro *aram* non magis offendit quam quod dicitur *aedificare aram*; saepe enim hoc verbum illa aetate usurpatum est significatione exstruendi. Quod adnoto, quia in utroque offendit Riaño amicus optimus.

484 Oveti. rep. a. 1898 in effusionibus institutis a viris doctis, quibus cura monumentorum provinciae eius conservandorum commissa est, in aedícula vetusta Sanctae Leocadiae, ubi lapis in tres partes fractus, altus m. 0,48, longus 1.48 pro altari erat. Litterae altae sunt m. 0.10, optimae et profunde incisae, saeculi puto VIII vel IX.

† PRINCIPVUM *eg* REGIVS HANC Aulam VV *Vulfila fecit*
 HEC ORE HOC MAC^{no} EXIMIA MACINA *[pollet]*
 VNDIVAGVMQVE M^{aris} PELAGVM HABIT^{are} *re suetos*
 HAULA TENET HOMINES INMENSO *[aequore vectos]*

Descripsi ex imagine photographa et ectypo a Rafaele Altamira missis; unde supra repraesentata est. Edidi *bulletin hispanique* I 1899 n. 4.

Mihi visa est ita fere posse suppleri, probante Buechelero, qui antea de aliis supplementis cogitaverat,

† principum *[eg]*regius hanc aulam Vulfila fecit.
 hec ore hoc mag^{no} eximia macina *[pollet,*
 undivagumque maris pelagum habita^{re} *suetos*
 haula tenet homines inmenso *[aequore vectos]*

- V. 1 observa *aulam* et *haulam* formas v. 4 iuxta usurpatas. Vulfilae nomen supplevi exempli causa utpote inter, Gotos notum; num illa aetate eius vel similis nominis princeps aliquis Asturiae fuerit ignoro.
- 2 Os magnum aedificii videtur significare portam. Mag^{no} *eximia*; scilicet ignorat poeta hic elisiones, ut v. 3 in *pelagum habita[re]* et v. 4 si recte supplevi, *inmenso [aequore]*. *Hec macina sacra* est in titulo Asturiae supra n. 149.
- 3 *homines undivagum pelagum maris habitare suetos*, sive *peritos*, si recte supplevi, puto fuisse nautas audaces qui illa iam aetate e Cantabriae et Asturiae portibus solebant vela facere ad balaenas piscesque omnes venandos in maribus longinquis, quae sunt versus septentriones et occidentem. Unde apparere videtur aulam a Vulfila conditam destinam fuisse ad nautas hospitio recipiendos, simili hospitiorum eius generis quae hodie extant.
- 4 *inmenso [culmine surgens]* proposuit Buechelerus. Et fateor homines pelagum habitare suetos cum pleonasmo quodam vocari inmenso aequore vectos; neque vero inmensum aulae culmen placet. Litteratura, in qua observa n et h iuxta positas, scribendi ratio, *hec*, *macina*, *haulam*, *inmenso* totusque carminis tenor conveniunt cum saeculo octavo nonove. *Undivagus* vocabulum a Corippo saepius usurpatur Ioh. VII 343 VIII 344 laud. Iust. I 110.

485 (= 262) *Val de Dios, concejo de Villaviciosa*, in ecclesia Sancti Salvatoris, tabula marmorea magna supra portam vestibuli, qua itur in ecclesiam.

haec domus aeterna hoc semper domini templum sit
 et cuncta | nostra hinc tibi litavimus dona. Adsit quisquis
 in mea | [foverit] qui retinerit scindere vota lux careat
 Christo tua vibensque | eam absorbeat terra
 mendicitas et lepra prosapia teneat sua

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 46; *Vigil Asturias* p. 596 tab. Ub VII qui dicit initia potissimum versuum interiisse.

Vigil p. 597 tab. Ub VI 12. 13 fragmenta duo exhibet, quae extabant in eadem ecclesia locis variis, quorum imagines obscuras et mancas non repeto.

b	e
	. . . a salvatoris		† si quis
	. . . sti solo siriga fun		que
	. . . nead tore . . . rator su . . . o . . .		emp
	eremetur cum o

Cave confidas his lectionibus.

486 *Vierces, o Beroñes, parroquia de San Qués*, prope aediculam S. Annae, in praedio quodam vicino rep. m. Ianuario a. 1865, extat Matrili in museo archaeologico; tabula lapidea longa ped. 5 dig. 3, lata ped. 1 dig. 6.

† OBIIT FAXMHL4S Dⁱ SEV
 ERUS VIKLDSABL^s
 ER^aS.CCCCCZV

aera 965
 p. C. 927

Descripsi a. 1889; *Vigil Asturias* p. 469 tab. Sa II 5 qui delineavit non ad archetypum ("ejecutado con poco esmero, pero se adopta el carácter tomado del que existe en el Museo arqueológico nacional, quem subministravit Fortunatus de Selgas a. 1885" *Vigil*).

† obiit famulus d(e)i Sev|erus VI k(a)l(en)d(a)s Ap(ri)l(e)s era DCCCCLXV

487 *San Vicente de Serrapio*, ubi intratur in sacristiam, fragmentum parvum.

ESCE9
 ENO

Vigil Asturias p. 266 tab. BH 4 delineatum a Firmino Canella Secades.

[requi]sco

488 *Santiago de Civea, tres leguas y media mas arriba de Cangas de Tineo, in ecclesia parochiali super portam qua intratur in porticum, lapis longus m. 1.17, altus 0.32.*

† IN NE DNI SACRATUM EST TEMPLUM S. IACOBI APOSTOLI A J. ANNO
 D(E) I ARIANE [episcopo Ove]tense sedis era (millesima) CXXI
 † OC CONDIDIT FROILAN REGH
 REX ADEFVS IN LEGIONE

æra 1121?
 p. C. 1083

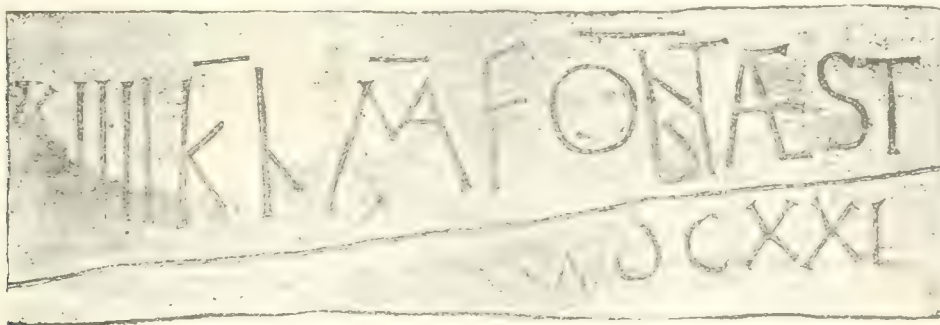
Masdea *hist. de España* IX 171; Risco *Esp. sagr.* XXXVIII p. 90 alii que: *Vigil Asturias* p. 316 tab. K II 7 (*Cangas de Tineo*).

† in n(omi)ne d(omi)ni sacratum est templum s(an)cti Iacobi ap(osto)li a j(esu) anno la
 d(e)i Ariane [episcopo Ove]tense sedis era (millesima) CXXI

† oc condidit Froilan regnante [gloriosus] rex Adef(ons)us in Legione

Ariane — sive *Ariani*? — est genetivus *Aria* sive *Arias* nominativi; ut antiquitus flectebatur *Egica Egicani*.

489 *S. Martin de Argüelles, chiliom. VI a Siero, fragmentum rep. ad radices columnae dextrae in porta principali, longum m. 0.63, altum 0.21*

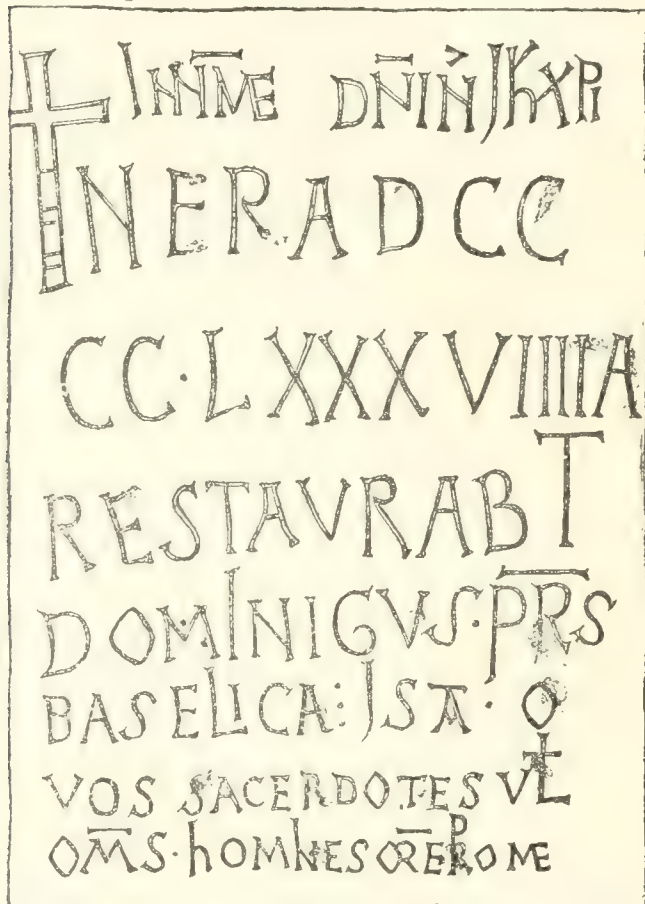

Vigil Asturias p. 538 tab. L b I 2 ex ectypis, sed dubitans de lectione.

Cogitari non posse de era DCXXI = p. C. 583 patet; fuerit saeculi IX.

. . . III kalendas Maias fondata est [haec ecclesia cct.] era

490 *San Martin de Argüelles, en el desvan de la iglesia, formando el dintel de una ventana, inverse collocata, tabula lapidea alta m. 1.60, lata 0.42.*

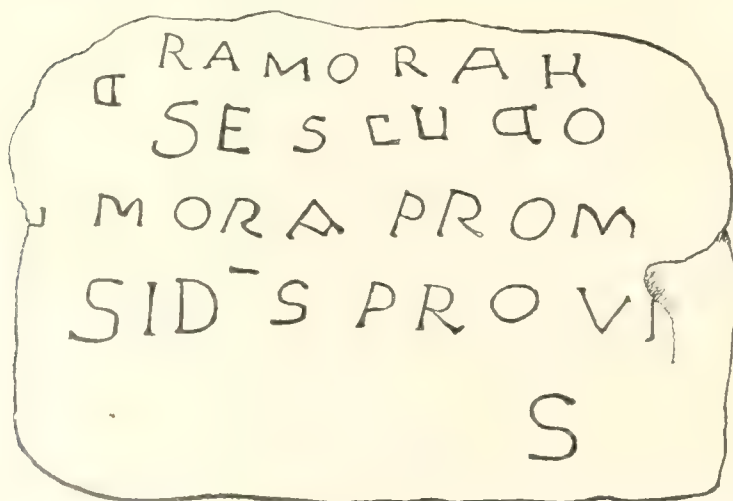

aera 989
p. C. 951

† in n(ō)m(inē d(omi)ni n(ostri) I(h)esu Chr(isti) in era
DCCCCLXXXVIIIa restaurab(it) Dominicus pr(e)s-
(biter) baselica(m) ista(m). O vos sacerdotes vel om(ne)s
homines or(at)e pro me

Vigil Asturias p. 538 tab. Lb I 3 ex ectypo.

491 *S. Antonio de la Foz, concejo de Morcin; lapis ex ecclesiae parietinis delatus in domum aliquam vici de la Foz, quae erat Ignatii Quintana, en la solera de la ventana de un establo o pajar; lapis altus m. 0.50, latus 1.50; litterae visae sunt editori saec. X esse.*

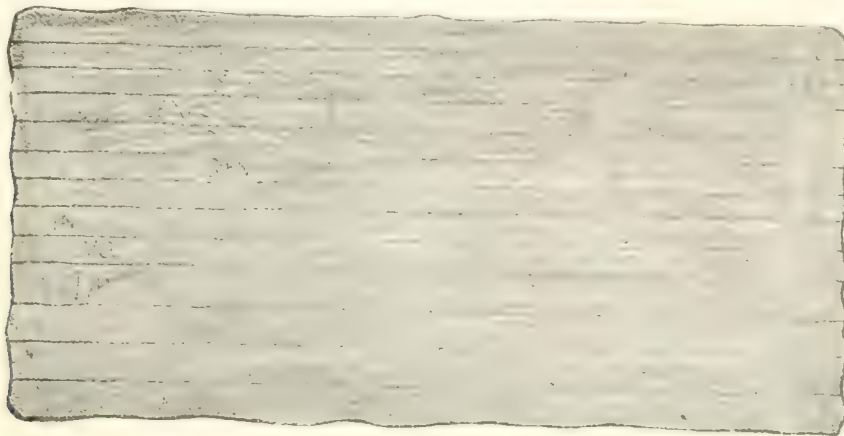

Vigil Asturias p. 443 tab. La III 6 ex delineatione amici.

d(ominus)? Ramoran(us) Sescudo m(iles?); ora
pro m[e.] sid(u)s provis?

Potest etiam legi *Ramoranses Cudom*; sed hoc minus probabile videtur. Initio v. 3 fortasse alia littera fuit. *Sidus provis* non satis intellego; nisi fuit *sidus probis*, ut defunctus fuisse dicatur probis veluti sidus. Sed de lectione dubito.

492 *Santa Maria de Cartavio, concejo de Coaña, mensa altaris maioris ex lapide scissili, longa m. 1.35, alta 0.65, litteris saec. X, ut visae sunt editori, paene prorsus detritis.*

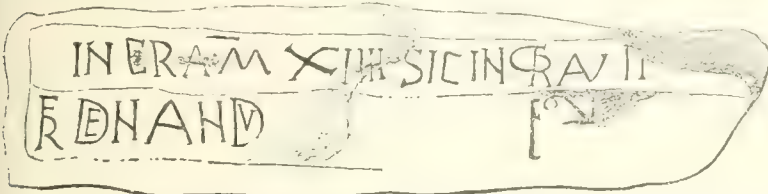

aera 1010?
p. C. 962

Vigil *Asturias* p. 347 tab. O I 2.

Legendam relinquere necesse est eis, qui lapidem denuo examinare poterunt.

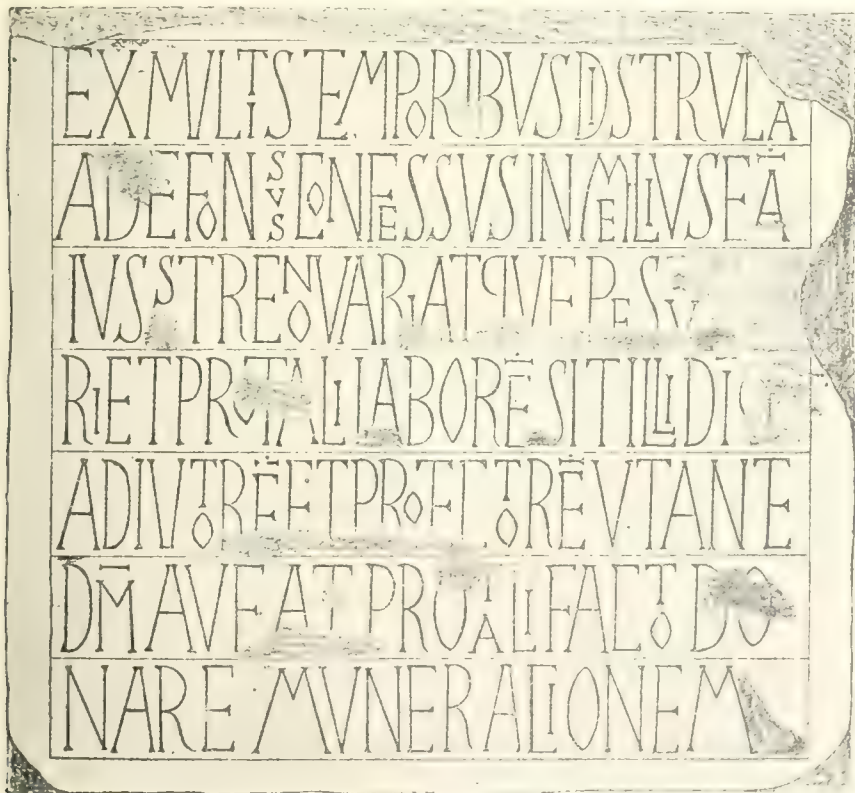
493 *Santa Maria de Cartavio, in ecclesia parochiali en la pared exterior del crucero, cerca de la puerta lateral, collocata alte m. 1.20, lapis longus m. 1.05, altus 0.28.*

*In era MXIII sic (hic?) intravit
Frechmanu[s] ep[iscopu]s?*

Vigil *Asturias* p. 348 tab. O I 3 qui compendium in fine positum non intellexit.

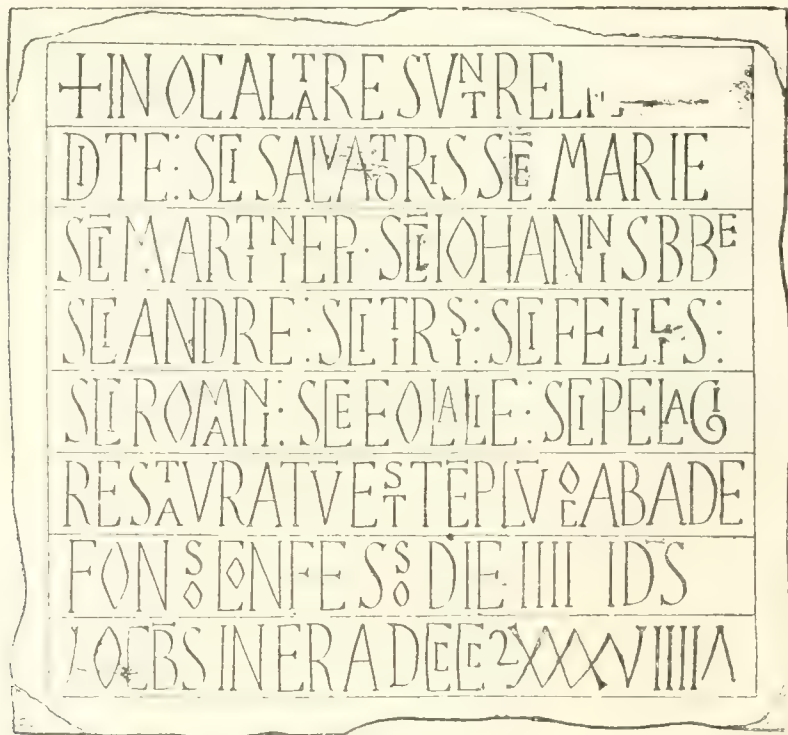
494 *San Martin de Salas in ecclesia, quam constat extitisse inde ab anno p. C. 896, adosada en el exterior del lienzo de la epistola, lapis altus m. 0.35, latus 0.38, litteris elegantibus saec. X.*

*Ex multis temporibus distruc(t)u
Adefonsus confessus in melius eam |
iuss(i)t renovari atque res[ta]u[ra]ri |
et pro tali laborem sit illi di[us]
M(artinus)?] adiutorem et protecto-
rem, ut ante d(eu)m aveat pro tali
facto [b]ona(m) remuneracionem*

Vigil *Asturias* p. 508 tab. Eb V 12.
V. 6. 7 fortasse supplendum dona-
(tam).

495 *San Martín de Salas, in ecclesia parochiali, en el lienzo de la epistola; lapis altus m. 0.30, latus 0.32.*

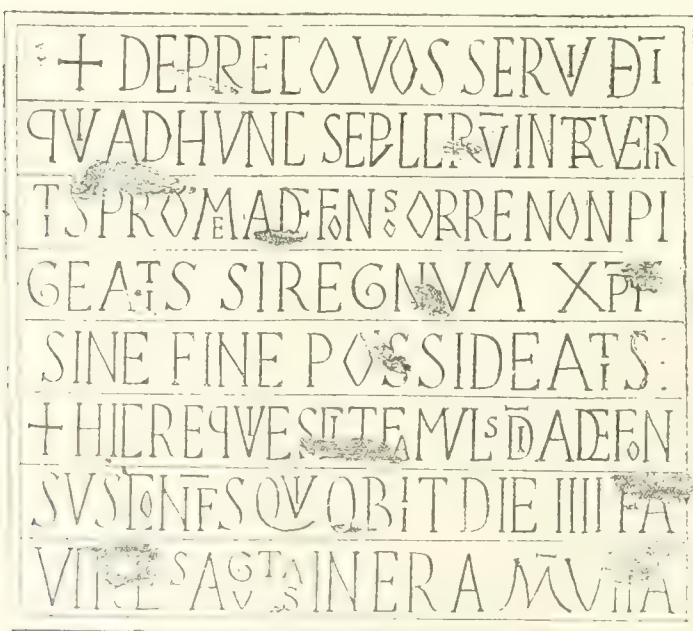
d. XII m. Oct.
 aera 989
 p. C. 951

Vigil *Asturias* p. 508 tab. Eb VI 13.

† in oc altare sunt reliqui reconditi s(an)c(t)i Salvatoris, s(an)c(t) Marie, s(an)c(t) i Martini ep(iscop)i, s(an)c(t) i Iohannis B(a)p(tist)e, | s(an)c(t) i Andre(e), s(an)c(t) i Tirsi, s(an)c(t) i Felicis, | s(an)c(t) i Romani, s(an)c(t) e Eolalie, s(an)c(t) i Pelagi, | restauratu(m) est te(m)plu(m) oc ab Ade|fonso confesso die IIII id(u)s | Oc(to)b(re)s in era DCCCLXXXVIII A

F. Lilius supra n. 336.

496 *San Martín de Salas, in ecclesia, en el paño del evangelio, lapis altus m. 0.32, latus 0.36.*

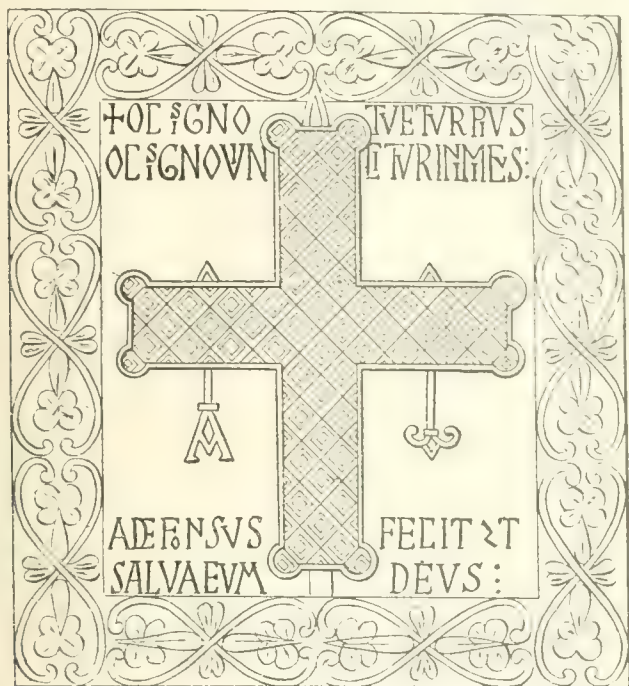

† depreco vos, servi dei, | qui ad hunc sepulcrum intraveritis, pro me Ade|fonso orare non pi|geatis, si regnum Chr(is)ti | sine fine possideatis
 † hic requiescit famul(u)s dei Ade|fon|rus conf(essu)s qui obiit die IIII f(eri)a | VI kale(ndas) Augustas in era MVII A

i e XVII m. Iul.
 aera 1007
 p. C. 969

Vigil *Asturias* p. 508 tab. Eb VI 14.
 V. 4 se fortasse possum pro sic.

497 *San Martin de Salas*, in ecclesia, en el lienzo exterior del lado de la epistola, lapis altus m. 0,36, latus 0.45.

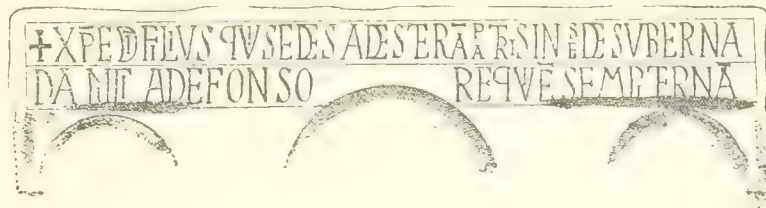

Vigil *Asturias* p. 508 tab. Eb VII 15.

† *o signo tuctur plus, o signo vincitur inimicus
Adefonsus fecit et | salva eum deus*

Formulae notae ex crucibus Ovetensibus n. 247ss.

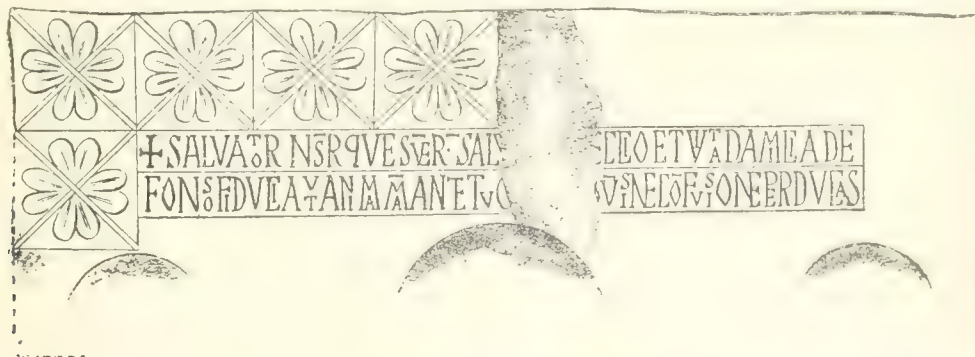
498 *San Martin de Salas*, in ecclesiae muro en el friso de un ajimez, super arcus tres; lapis longus m. 0.60, altus 0.07.

Vigil *Asturias* p. 508 tab. Eb VII 16.

† *Christe dei filius, qui sedes a dexteram patris in sede suberna, da mici Adefonso requiem sempiternam*

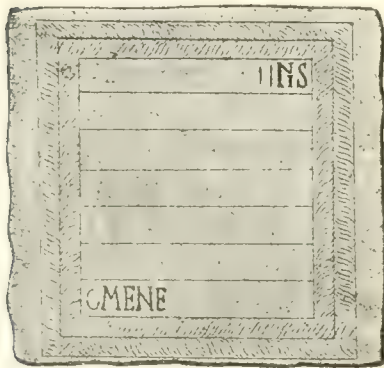
499 *San Martin de Salas*, in ecclesiae muro en el friso de un ajimez (ut n. 497), lapis longus m. 0.80, altus 0.17.

Vigil *Asturias* p. 509 tab. Eb VII 17.

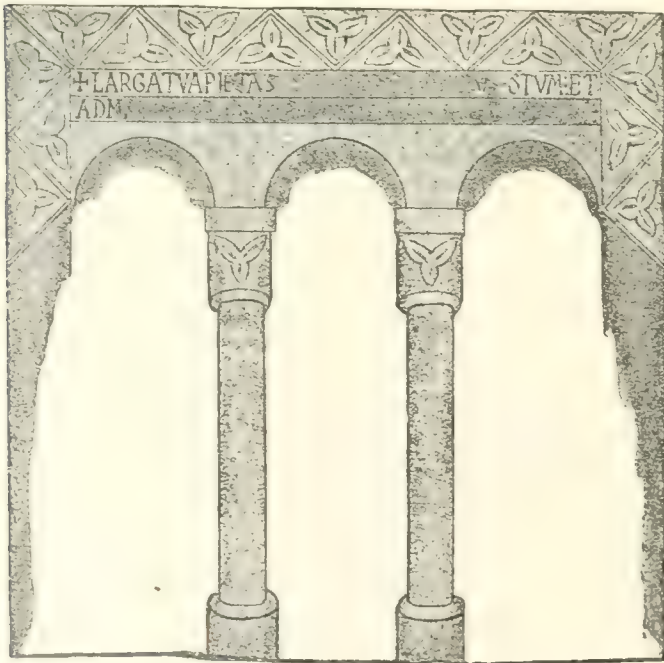
† *Salvator noster que super (est?) salu[s et resurr]eccio et vita da mici Adefonso fiducia(m), ut anima m(e)a ante tuo [iudici]u(m)? sine confusione perducas*

- 500 *San Martin de Salas*, infra n. 496, lapis altus m. 0.34. 501 *San Martin de Salas*, in abside ecclesiae, lapis m. 0.55, latus 0.50.

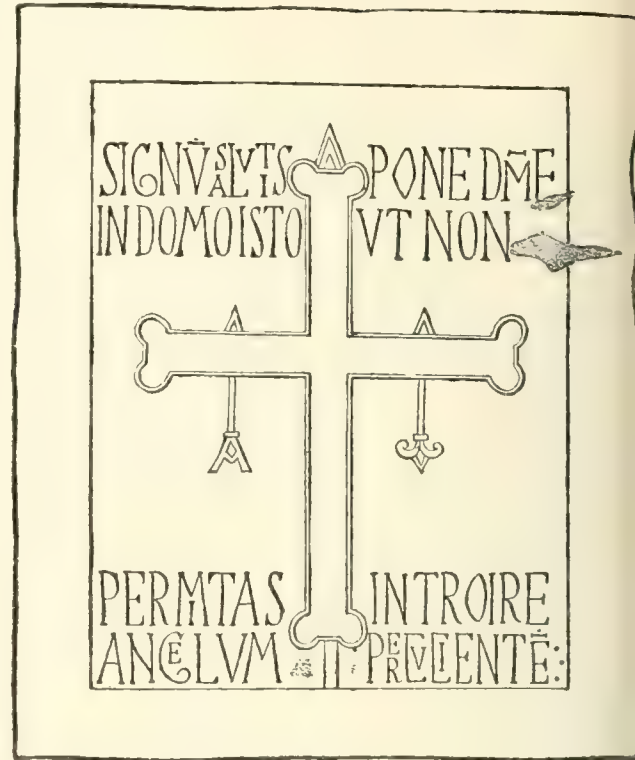

Vigil *Asturias* p. 509 tab. Eb VIII 18.
Legere non potuit editor.

- 502 *San Martin de Salas*, in ecclesia, en el flanco del evangelio en la faja superior de un ajimez supra arcus tres, lapis altus m. 0.74, latus 0.75.

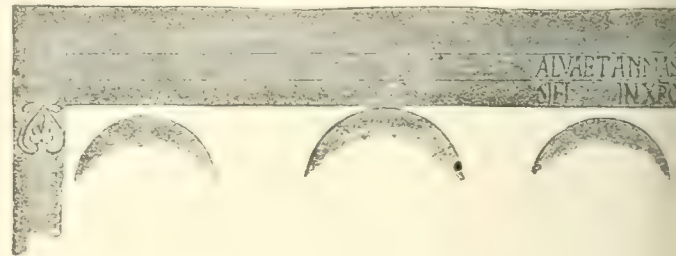

Vigil *Asturias* p. 509 tab. Eb IX 20.
† *Larga tua pietas et adm. . .*
Reliqua legere non potuit editor. Cf. supra n. 261.

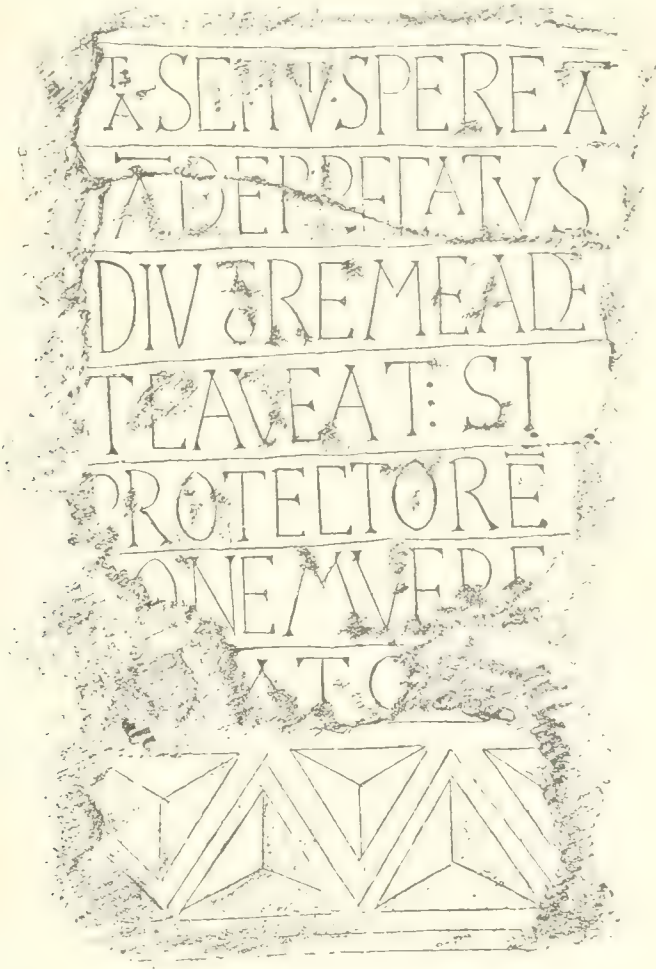
Vigil *Asturia* p. 509 tab. Eb VIII 19.
Signum salutis pone, domine, in domo isto, ut non per-
introire angelum percipientem

- 503 *San Martin de Salas*, iuxta n. 501 eique p. similis; versus tituli alti sunt m. 0.06, longi 0.82.

Vigil *Asturias* p. 509 tab. Eb IX 21.
. . . s[alva et anima . . . sifi . . . in Chr(ist)o
Haec tantum legere potuit editor.

504 *San Martin de Salas*, super arcum portae de la fachada principal á los piés de la iglesia, detecta subter calcem a. 1864, lapis altus m. 0.33, latus 0.17.

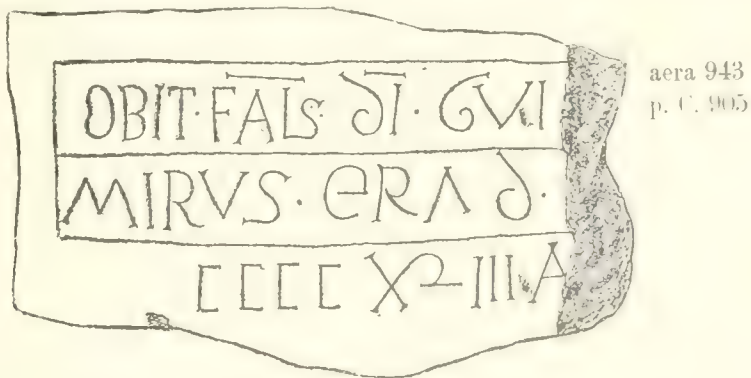

Vigil *Asturias* p. 509 tab. Eb IX² 21² ex delineatione optima amici alicuius.

— — ta sc[el]us (?) pereat | am deprecatus . . . | a]diutorem eade | . . t caveat si . . . | protectorem . .
 . . . | . . . one mufre . . . | . . . ato . . .

Haec tantum editor legit. V. 1 s(an)ct(i) eius?

505 *San Miguel de Bárcena*, leugas duas a *Tineo*, rep. in praedio quodam; servatur Oveti in museo, lapis altus m 0.22, latus 0.46.

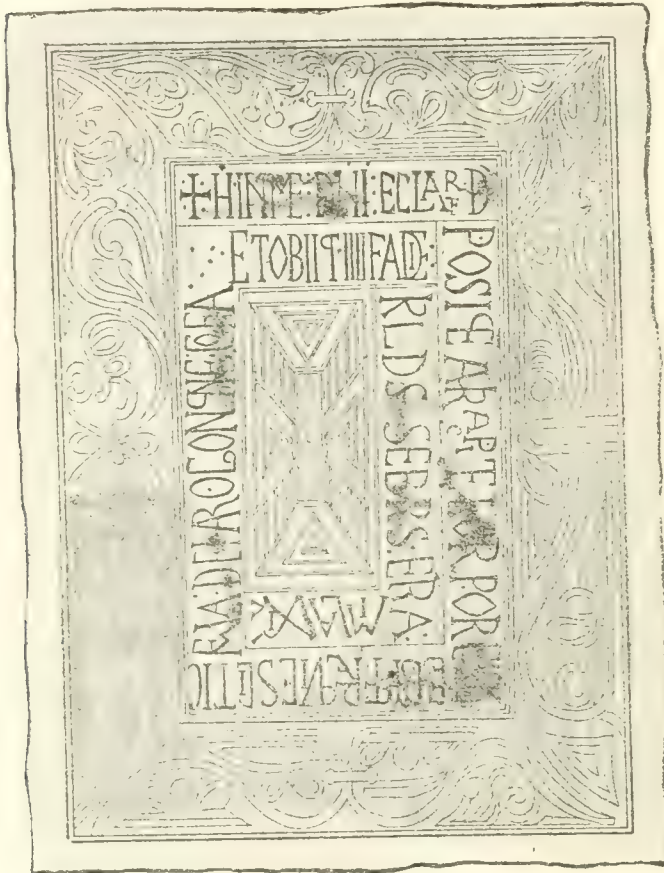

acra 943
p. C. 905

Vigil *Asturias* p. 575 tab. Qb VI 23 ex ectypo.

obit fa(mu)l(u)s d(e)i Guni|mirus era D|CCCCXLIHa

506 *San Miguel de Bárcena, concejo de Tineo*, lapis altus m. 0.58, latus 0.43.

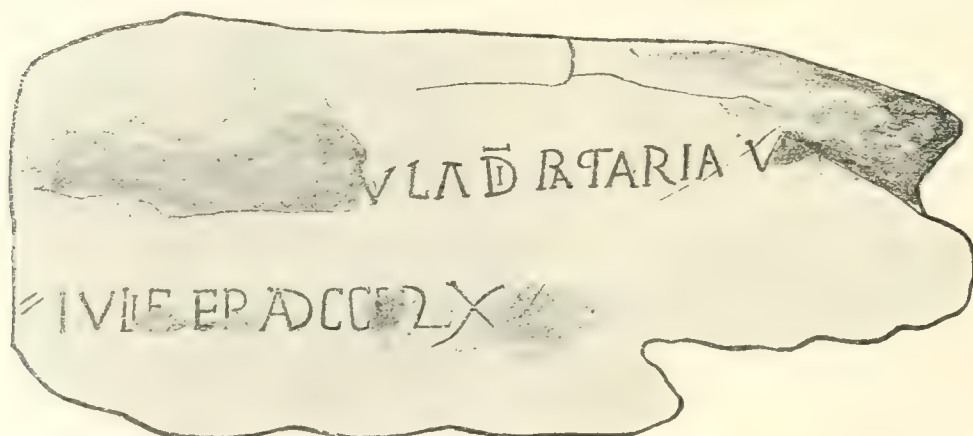
d. I Sept.
aera 1044
p. C. 1006

Vigil *Asturias* p. 573 tab. Qb IV 18 ex ectypo, quod Fortunatus de Selgas acad. histor. Matritensi misit; quae servat.

† *hin n(o)m(in)e domini Eclare(?) deposite ari (?) capite corpore | legite requiescit ic | famula dei Arogontie conf(ess)a | et obiit III feria die | kalendas Se(pte)m- bres era | mil(esi)ma XLIV*

Initium nondum intellexi. Aera potest etiam esse MXIV 1014, p. C. 976.

507 *San Andrés de Bárcena*, super portam aediculae, lapis longus m. 1.15, altus 0.49, litteris evanidis.

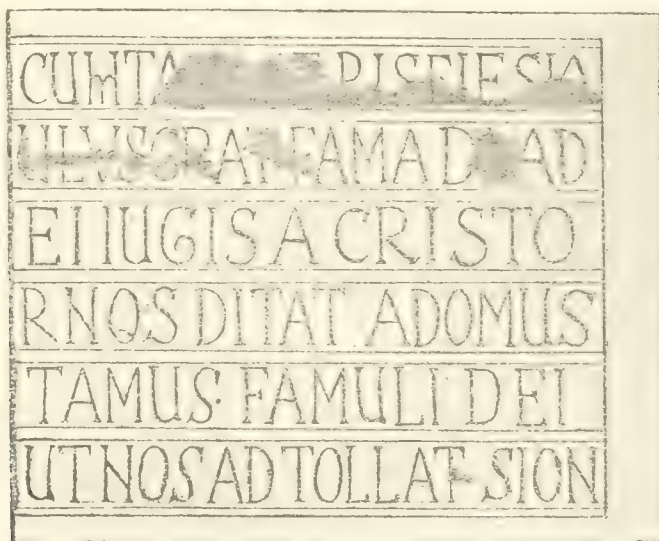

d. ... Iul.
aera 860
p. C. 822

Vigil *Asturias* p. 573 tab. Qb IV 19.

*hic requiescit fam]ula dei Rataria u
(die) Iulie era DCCCLX . . .*

508 *Santianes*, in ecclesia, in pariete navis laterali iuxta latus epistolae, m. 1.50 a solo, prope pilam baptismatis; lapis altus m. 0.50, latus 0.61, litteris quae visae sunt esse saeculi X vel XI.

Vigil *Asturias* p. 475 tab. Ua 15.

... cum ta[bula al]taris celisia | ... ulus gra[ti]a, fama dei ad | ... ei iugis a Cristo |
... rnos ditata domus | .. [op]tamus famuli dei | ... ut nos adtollat Sion

Non intellexi textum mancum, cum desit pars prior. V. 1—4 videntur continere hexametros duos.

509 Prope *San Esteban de las Morteras* extat *la Peña escrita de Rozada*, scilicet chiliom. unum a vico *Riera* (*parroquia de S^a M^a de las Viñas*), iuxta pontem *Somiedo* fluvii, in rupe circiter m. 60 alta versus orientem m. circiter 2 in altitudinem inscriptio haec sculpta est, in spatio alto m. 0.53, lato 0.43.

† INE RI
DCCCC²⁵
† F V I P F A C T A
W A R E N M I D O
F B O I L A C I V V
R R I A G O
R
E C

aera 900? — 955 Vigil
p. C. 802 — 917

Risco *Esp. sagr.* XXXVII p. 263 indeque alii; Vigil *Asturias* p. 546 tab. Mb I 2 ex ectypo facto a Petro Perez de la Sala.

† in er[a] | DCCCCa | fuit facta | via? ren[an]ti do(mino) | Froila cum | [fra]tri [Did]aco | ...

De aera 955 p. C. 917 cogitavi Vigil, legens DCCCCLV; fortasse recte. Ego signum pro foliolo interpunctionis habui.

510 *Parroquia de Cuntis*, in ecclesia. Mensuras ignoro.

† ERA · T · C · XVI ELMISM † MUR_{E O IA} aera 1116
 † CBES · ABBA † ADAVS FECIMVS p. C. 1074

Aurelianus Guerra *Nuevos Descubrimientos epigráficos* (Matriti 1879) p. 7, qui ita legit:

era MXVI [potius MCXVI] Elmismi memoria † C(oro)bes (?) abba † Adulfus fecimus

Vix recte.

511 *Comillas*, in lapide sepulchrali rotundo, aevi christiani. Mensuras ignoro.

H L A L I
 A A M F
 M Ñ

E. S. Dodgson misit a se descriptam.

Eu]lali]a amen | [era] m(illesima?) . .

h videtur posita esse pro ¶, u.

512 *Bérriz, anteiglesia del partido de Durango, provincia de Vizcaya*, in atrio ecclesiae parochialis S. Iohannis evangelistae **Guerra**. In fronte aediculae S. Iohannis Bapt., quae fuit familiae *de Zengotita* in via publica versus *Marquina* chiliom. circiter tria a *Bérriz Dodgson* a. 1895. Lapis est supra in medium circulum terminatus, infra oblongus, altus m. 0.41, latus 0.48; litterae altae 0.04.

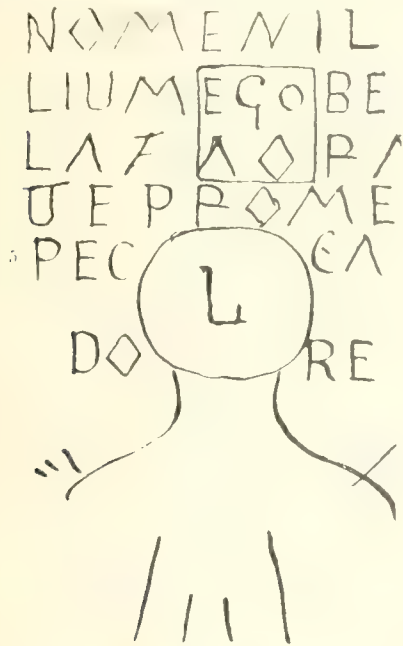
I N O H E d Ñ E
 E G O M Y
 H V T O

Aurelianus Guerra *bol. de la Acad.* XII 1888 p. 89 qui legit

In no(mi)ne d(omi)ne Ego Manito

Ego nomen putans ut *Aigo* Visigoticum supra n. 190. Potius pronomen *ego* est. Quod *domine* scriptum est pro *domini*, Guerra adsonantiam esse credidit consulto factam. Fortasse *e* initium est vocabuli quod sequitur versu altero, errore bis scriptum.

513 *Irasola (Abadiano)*, in aedicula Sanctae Euphemiae. Lapis altus m. 0.60, latus 0.44, litteris altis m. 0.03.

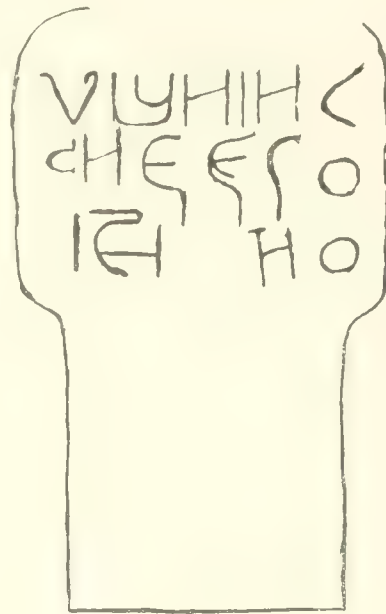
Iosephus Maria de Bernaola (*Durango*) misit m. Jan. a. 1897 a se descriptam ex ectypo.

Fortasse: *nomen illium (?) ego Belata, orate pro me peccatore*

Mulieris imago est rudis cum indicatione nasi et oculorum..

V. 5 U videtur T simplex esse ita formata CT; oratte legerat Bernaola. V. 6 in D inverse positam esse adnotavit Bernaola.

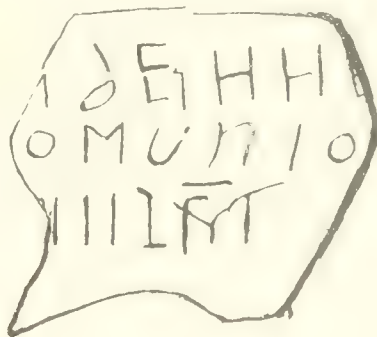
514 *Abadiano*, in aedicula Sancti Vincentis martyris de *Biquendi*; lapis altus est m. 0.60, latus 0.30, litterae altae m. 0.03.

Iosephus Maria de Bernaola presbyter misit a. 1896 depictam accurate supra ectypum; delineavit item E. S. Dodgson Britannus.

Bernaola legit *Vicenini anestesio in dei trono*; cum *Biquendi* Vasconice sit Vincentis. Nomen defuncti de functaeva non satis intellego, fortasse fuit *Vuinicone* V. 2, 3 distinguo *ego in nomine X[risti]*.

515 *Abadiano*, rep. prope aediculam S. Martini de *Gastelua*; servabat ibi Iosephus Urcelai presbyter. Lapis altus m. 0.24, latus 0.23, litteris altis 0.03.

Iosephus Maria de Bernaola presbyter depictam super ectypum misit; Iosephus Urcelai descriptam a se dedit Edwardo S. Dodgson.

Bernaola legit [*in dei nomine*] [*ego*] *Maria M. S. Martini u[er]a*, annum indicari putans 1047. In fine fortasse aera tantum fuit *MILXII*, 1062, p. C. 1024; sed nihil definitio.

516 In castello *Loarre*, ubi sitam fuisse credunt Calagurrim Fibularensem, leugis tribus ab Osca versus septentriones et occidentem, in porta graduum. Mensuras ignoro.

‡ IN DEI NNE : HIC RE
 QUIESCIT FAMVLVS DE
 I TVLGAS:QVI OBIIT:PRI
 DIE:KALS:DECEMBRIS E
 RA MLXXXIII QVI
 LEGERIT ISTAS LITERAS
 ORET : PATER NOSTER
 ET AVE IIIII SEMP IIIII

d. XXX m. Nov.
 aera 1083
 p. C. 1045

Quadrado *España*, sus monumentos cet. (Barcinone 1883) p. 358; Marchio de Monsalud *bol. de la Acad.* XXXII 1898 p. 9.

In ectypo misso a Marchione de Monsalud nihil certi distingo.

*In dei n(omi)ne hic re|quiescit famulus dei| Tulgas, qui obiit pri|die kal(end)a|s Decembris e|ra MLXXXIII;
 qui | legerit istas literas | oret pater noster et ave [Maria] semp[er virgo]*

517 In castello *Loarre* in gradibus supra portam aediculae, quae dicitur *la capilla baja*; diametri m. 0.20. Litterae possunt esse saec. X; altae sunt m. 0.025.

Descripseri ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXII 1898 p. 9.

Praeter ✠ quid significant litterae DNSIVRI — vel potius INRI — nescio, nisi fortasse

d(ominus) n(oster) s(alvator) I(esus) N(azarenus) r(ex) I(udaeorum)

518 *San Juan de Baños* prope Pallantiam, rep. m. Nov. a. 1898, servat Pallantiae Franciscus Simon y Nieto medicus; lapis longus m. 0.42, altus 0.16, litteris gracilibus, magis scariphatis quam incisis, altis m. 0.03 ad 0.04.

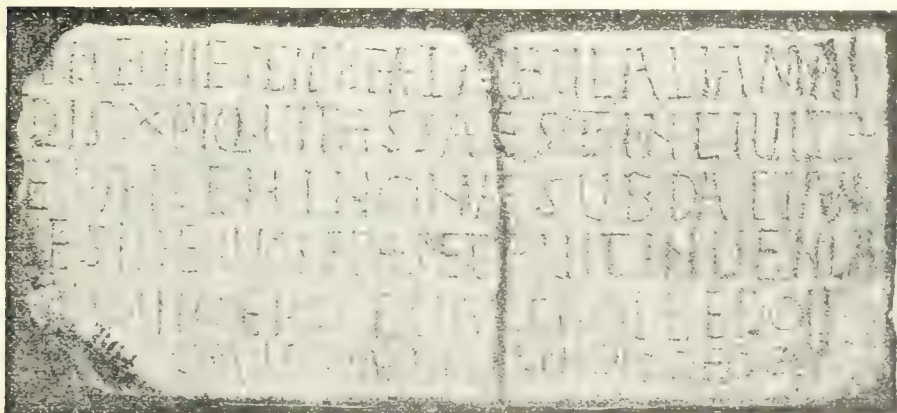
+ IH HOMIHE DHI H +
IHE:

Descripſi ex ectypis miſſis ab Eduardo S. Dodgson et Franciſco Simon.

Litterae verſus primi extremae et v. 2 confuſae et evanidae ſunt. Omnes videntur nihil ſignificare niſi

in nomine do(m)ini no(ſ)tr(i) Ie[ſu] Chriſti

519 *Barcinone* fuit olim in crypta eccleſiae cathedralis, poſtea in eadem muro inſerta exteriori aediculae ſanctae Eulaliae, nunc ſervatur in muſeo provinciali (n. 864); tabula marmorea alta m. 0.34, longa 0.80, rupta in partes duas. Litterae altae ſunt m. 0.05, ſaeculi IX.

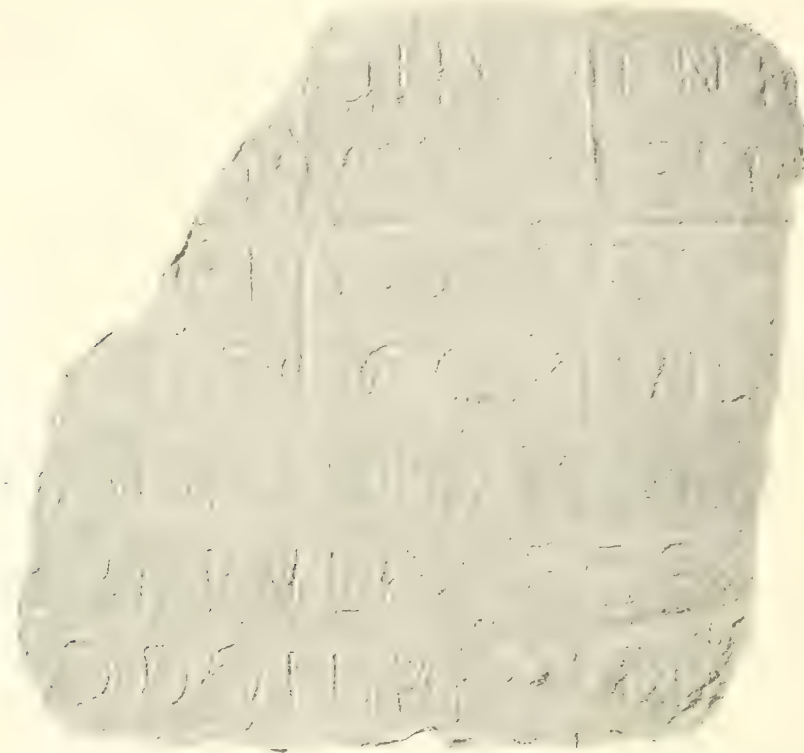
d. I Nov.
p. C. . . .

Descripſi a. 1886. Florez *Eſpaña ſagrada* XXIX p. 185ſſ. indeque alii multi; Antonius Elias de Molins *Catálogo del Muſeo provincial de antigüedades de Barcelona* (Barcinone 1888) p. 169 cum imagine photographa. Frodoinus erat epiſcopus Barcinonenſis temporibus Caroli Calvi; unde aetas tituli (c. a. 870) definitur.

† requieſcit beata Eulalia mar(ty)ris Chriſti, qui paſſa eſt in civitate Barcinona ſub Daciano preſide
II id(u)s F(e)b(ru)arias et fuit inventa | [a Fr]odoino ep(iſcop)o cum ſuo clero in | domu s(an)c(t)e Marie k(a)l(endis)
No(vem)br(is) deo gra(tia)s

V. 1. 2 *martyris* pro *martyr* et *qui* pro *quae* aetatis eius vitia ſunt, reliqua ſatis emendate ſcripta.

520 Barcinone olim fuisse videtur (ut n. 285. 286), sed pro saburra translata est Almeriam, ubi Góngora vidit; num extet ignoro. Ectypum gypseum ex sylloge Góngorae est in museo Granatensi. Tabula lapidea fuit alta m. 0.33, lata 0.31, litteris altis m. 0.03, bonis.

d. . . m. Iulii
aera 950
p. C. 922

Descripsi ex ectypo, quod misit una cum delineatione accurata Emmanuel Gomez Moreno. Idem supplementa praeivit.

[In hoc m]onument[o] | requiescit co[r]pus Argefr[e]di, qui obiit] . . . era DCCCCL[V], anno d[omi]ni] DCCCXVII
[die] . . . Iu]lii, anno XX [regnante] Karulo rege | [post O]doni regi div[o]

V. 7 post Odonem regem divum erat scribendum. Cf. n. 285 era DCCCCXXXVIII — scribe DCCCCXXXVIII — anno ab incarnatione domini DCCCXC — scribe DCCCX — anno II regnante Karulo rege et 286 era DCCCCLII anno domini DCCCXIV anno XIII regnante Karolo rege post Odoni. Dubito de div[o] vocabulo, quamquam ectypum V litterae partem priorem clare exhibet; ut de dif[uncto] nequeat cogitari.

Odo regnavit apud Francos ab a. 888 ad a. 898, Karolus IV Stolidus ab a. 898 ad 922, qui iam a. 893 contra Odonem regno potitus erat. Itaque anni prorsus conveniunt. Haec Schefferus collega doctissimus me docuit.

521 Barcinone, in ecclesia S. Petri et Pauli, supra portam.

HEC DNI PORTA VIA EST OM	NIBVS HORTA IANVA SVM VIE
IN	SES P E T R V S
HAC	
CLA	
MOX	
ET	
NOS	
VII	
P ME GRADIENDO VENITE	RENARDVS9P ET AIA EXORE PRIVVNDT

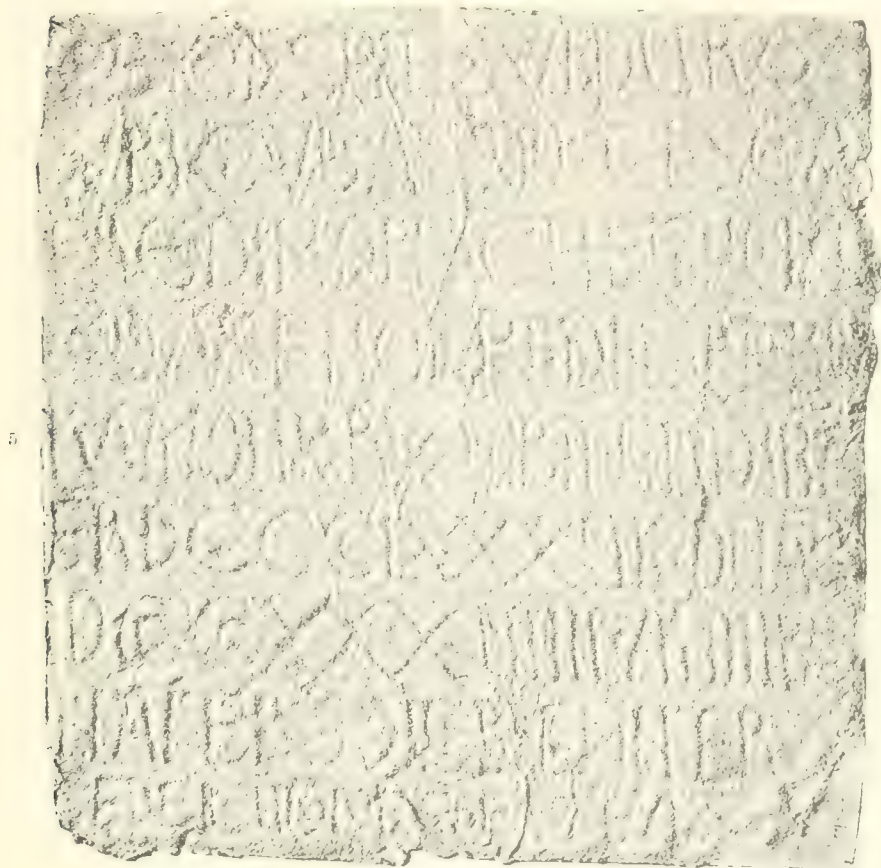
S(an)ctus Paulus S(an)ctus Petrus: haec d[omi]ni porta — via est omnibus horta, ianua sum vite — per me gradiendo venite

Quae sequuntur incertae lectionis sunt:

Richardus pro se et anima uxor(is) e(ius) Raimunda in hac aula mon(astica) Benedic(t)inos VII misit legerunt antiquiores; vix recte. Nomen vel Renardus vel Richardus vel Bernardus fuisse visum est. Nihil definio, cum nec ectypum nec photographiam videre licuerit.

Monumentos arquitectónicos de España fasc. 45 post editores antiquiores.

522 Barcinone, olim in monasterio S. Cucufatis *del Vallés*, deinde in scalis coenobii S. Pauli *del Campo* in platea S. Michaelis, nunc servatur in museo (n. 927), tabula marmorea alta m. 0.33, longa 0.34. Litteris altis m. 0.03.

d. VIII m. Iunii
era 997
p. C. 959

Descrip̄si ex ectypo misso ab Antonio Elias de Molins musei Barcinonensis direttore.

Villanueva *viaje literario* XVIII p. 127 post scriptiones aliorum duas; Ios. Ant. Llobet y Valloséra *Memorias de la Academia de Buenas Letras de Barcelona* (1837) vol. II p. 181ss.

Litterae in lapide clariores sunt quam in ectypo chartaceo, quod supra exhibetur; tamen lectio nondum usque quaque stabilita est.

† *cesp̄ite sub duro | ubi cubat corp̄ u's Gasc̄a fr̄adi monachi n̄l̄um co n̄ da m̄ Senis̄redi et fr̄atr̄i | Ramon̄(i) Bor, q(ui) obiit VI id(us) I(anuar)i(as) | er(a) DCCCCLXXXVII, d(omi)ni an(n)o | DCCCCXXXVIII, an(no) III regnante Lodoici regi; intercede pr(o) eu(m), Cucujas beate, amen*

V. 5 in. utrum *Bor . . .* an *RoBV* legendum incertus sum.

V. 6 in aerae indicatione X una excidit; nam Ludovicus IV rex Franciae dictus Transmarinus regnavit ab a. 954 ad a. 986, ut observavit Schefferus; cf. n. 520.

523 Barcinone in museo (n. 906), ubi reperta sit ignoratur; tabula marmorea alta m. 0.345, longa 0.40.

† IN ISTO SARCOFAGO RECOGITV̄	
IACET CORPUSCULV̄ CŌDĀ levanto	
cod umo glutinatus est. ob	
VI · idus Iuni · er XIII post millesim	d. VIII m. Iun.
am dn DCCCCLXXVI anno	era 1014
XXII regnante lev	p. C. 976
tario rege dimittat	
ei ds ā — gomarellus p̄	

Antonius Elias de Molins *Catálogo del Museo provincial de antigüedades de Barcelona* (Barcinone 1888) p. 170.
Ectypum sumi non potuit.

† in isto sarcofago reco(n)ditu(m) | iacet corpusculu(m) co(n)da(m) Levanto | cod umo glutinatus est; ob(iit) VI
idus Iuni(as) er(a) XIII post millesimam, (anno) d(omi)n(i) DCCCCLXXVI, anno | XXII regnante Leu|tario
rege; dimittat | ei d(eu)s, a(men). Gomarellus p(osuit)?

Lotharius rex Franciæ regnavit ab a. 954 ad 986; cf. n. 517.
V. 3 quod humo glutinatus est videtur indicare sepultum est.

AVCTARIUM

Ad n. 144 (p. 46) Imago optima edita est a Iosepho Amador de los Rios *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 26.

n. 146 (p. 46) In medio titulo scriptum est

† ANTISTITUM

id est *antistitum*.

Ios. Amador de los Rios *Monumentos arquitectónicos de España* fasc. 26.

n. 314 (Suppl. p. 13) Adolphus Harnack collega doctissimus monuit legendum esse *lector*. Neque enim obstare aetatem parvam; nam quamvis haec sint in Novella quadam Iustiniani οὐκ ἐπιτρέπομεν ἀναγνώστην, i. e. lectorem, ἐλάττονα τῶν ἡκτῶ καὶ δέκα ἐνιαυτῶν (CCXIII e. B.), tamen ex ipso hoc interdicto intellegi etiam iuniores admissos esse. Id quod probetur testimoniis compluribus. Victorem Vitensem scribere: *tunc . . . universus clerus ecclesiae Carthaginensis caede inediaque maceratus, fere quingenti vel amplius, inter quos quam plurimi erant lectores infantuli* (III 34). Ennodium episcopum Ticinensem dicere antecessorem suum octavo vitae anno lectorem factum esse (vita Epiphani); Caesarium Arelatensem tradi septennem munus idem obtinuisse. De Iohanne episcopo Cabillonensi Sidonium Apollinarem haec tradere: *lector hic primum, sic minister altaris idque ab infantia* (IV ep. 25), itemque Paulinum de Felice Nolano *primis lector servivit in annis* (de S. Felice nat. carm. IV 108).

n. 350 et 351 (Suppl. p. 35. 36) Edidit interea Marchio de Monsalud in ephemeride nova *Revista de Estremadura* I 1899 p. 31. 33.

n. 397 (Suppl. p. 79) In textu errore editum est DOMNORVIM pro DOMNORVM.

524 (inserenda post n. 338) Emeritae, tabula e lapide scissili infra fracta, alta m. 0.34, lata 0.42, litteris altis m. 0.02, intra sertum laureum; litterae videntur saec. VI esse. Servatur *Almendralejo* apud editorem.

. . . Δ Ο Ρ V S
V Ο C I N V S

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXV 1899 p. 222. ISIDORVS|VRSICINVS editor; fortasse recte, sed in ectypo ea tantum apparent quae supra dedi. Expectamus altero loco aut nomen ethnicum aut muneris designationem.

525 (inserenda post n. 338) *Alanje*, rep. in praedio *del Curandero*, ubi via ab *Almendralejo* ad *Alanje* transgreditur *Matachel* rivum, in sinistra eius ripa; tabula marmorea alta m. 0.34, lata 0.44, crassa 0.03, litteris bonis, altis m. 0.004. Iam *Almendralejo* apud editorem.

† I N S T I V S D I A C E N V S
F A M V I V S L I I V I X I I
A N N O S X X X I R I Q V E
V I I I N F A C E D N O N
M A I A S T R A C C X X X I I I

d. IV m. Mai.
aera 633
p. C. 595

Descripsi ex ectypo optimo misso a Marchione de Monsalud *bol. de la Acad.* XXXV 1899 p. 224.

526 (inserenda post n. 341) Emeritae, rep. *en la calle de Alfonso IX* prope aedem S. Eulaliae, fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.15, longum 0.38, litteris bonis saeculi puto VI, altis m. 0.035; iam *Almendralejo* in museo editoris. Supra et a dextra videtur integra esse.

DVS MEDICVS DEBITO
 VS HOC IN SEPVLRO QUIESCIT
 VRVS VIXISSE FERTVR FERRE

Descripsi ex ectypo misso a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXV 1899 p. 223.

- V. 1 Nomen videtur terminari in *edus*, nam qui ante D superest pes vix alius esse potest quam E litterae. Unde *Reccaredus* supplevit editor. In *medicus* vocabulo et v. 2 in. in . . us v litterae forma singularis adhibita est haec **Q**, a reliquis v huius tituli diversa.
- 2 [*func*]tus et 3 [*resurrect*]urus supplevit editor non sine probabilitate quadam; sed cogitari potest etiam de aliis supplementis non paucis.
- 4 Apices tantum superiores litterarum aliquot discernuntur; . . . ITI N . . . legit editor, supplens [*vigi*]nti n[*ocem*], pro quo expectaveris undetriginta. Quod de vitae annis non constabat inde fortasse explicandum cum editore, quod hic sepultus peregre defunctus est.

Qui scripsit carmen facere fortasse voluit versibus herois talibus:

*Reccaredus medicus, debito [quem tempore vitae
 Protexit domin]us, hoc in sepulcro quiescit
 Sec]urus.*

Quamquam *sepulcro* vocabulum adhibuit contra prosodiae leges. Quae sequuntur in sermonem pedestrem cadunt. Ceterum medicum in titulo eius aetatis nondum repperimus.

527 (inserenda post n. 359) *Alanje*, in praedio *del Curandero*, tabula marmorea alta m. 0.22, lata 0.40; litteris satis bonis, altis m. 0.003, saeculi puto VI. Constat ex fragmentis duobus, quorum *a* altum m. 0.07, latum 0.12, m. 0.14, latum 0.13 est; *b* altum servantur *Almendralejo* apud editorem; reliqua retinet Alphonsus Ceballos in *Villafranca de los Barros*.

† VICTVRA VIRGIN
 MACVLATA IN DEI NOMI
 NE ANCILLA CHRI VIXIT NO
 SIMIS REQVIEVIT IN PA
 5 CI SUB DIE SEPTIMO ID NCV
 MEBRES q^uARTO M^{en}SI?

Descripsi ex ectypis missis a Marchione de Monsalud, qui ed. *bol. de la Acad.* XXXV 1899 p. 224.

Quae editor servat fragmenta litteris rectis, reliqua inclinatis dedi; haec sola eius fide stant, sed sine dubio recte descripta sunt.

- V. 1 *Victuria* pro *Victoria*; ut *Furtuna* iuxta *Fortunam* supra n. 338, quam recte comparavit editor.
3. 4 *ano simis* videtur indicare annum unum et medium sive menses duodeviginti; cf. v. 6.
- 5 Pro *4[us] Nov[embres]* etiam *Decembres* vel *Septembres* suppleri posse patet.
- 6 [*Quarto m[ense]*] supplere cum editore pronum est, neque vero quid significetur intellego.
- 7 [*plus m[en]us*] idem proposuit minus probabiliter. Sed quo sensu haec addita sint nondum perspicio.

528 (inserenda post n. 259) *Alanje*, fragmenta tria parva tabulae marmoreae *a* altum m. 0.12, latum 0.13; *b* altum m. 0.05, latum 0.07; *c* altum m. 0.10, latum 0.15; litteris altis m. 0.04, saeculi puto VI vel VII. Servantur *Almendralejo* apud editorem; reliqua retinet Alphonsus Ceballo in *Villajranca de los Barros*.

" C A R I I I I N M I V
 \ T / A N A I N P

Descripsi ex ectypis missis a Marchione de Mousalud, qui ed. *bol. de la Acad. XXXV* 1899 p. 224. Fragmentum *b* videtur alius tituli esse quam *a c*.

529 (inserenda post n. 420) Rep. no logar de *Tajail* parochiae de *Villa Nova de Tazem*, prope *Gouvea* oppidum, *distrito da Guarda*, patella aenea diam. m. 0.22, litteris quae visae sunt saeculi IX esse.

Argimiri Vitis Vitisensis, p. 100 p. 28 72

Franciscus Martius Sarmiento m. Iunio a. 1899 misit imaginem photographam, quam supra exhibui.

Lectio et interpretatio incertae sunt. Argimiri episcopi fuerunt Lameccensis alter (supra n. 261), alter Compostellanus saeculo IX, neque vero hic episcopus dicitur. Sarmiento cum amicis legebat:

Argimiri VI a(nn)o p(ontificatu)s u(niversali)s [e]p(isco)pi

Fita haec proposuit:

Argimiri vita amor salus populi

Quam supra dedi lectionem et ipsam incertam esse patet.

530 (inserenda post n. 514) *Armentia, provincia de Alava, chiliom. 3 a Vitoria, in pariete ecclesiae. Mensurae non indicantur; litterae dicuntur esse saeculi X.*

HVI' OPERIS AVCTORES RODERICVS EPS

supra in epistylio

† PORTA PER HANC CELI FIT PERVIA CUIQUE FIDELI

in margine superiore sphaerae, in qua agnus dei est

ANGELVS

REX SABBAOTH MAGNVS DEVS EST ET DICITVR AGNVS

5 DEI NVNCIVS

a dextra sphaerae homo rotulum tenens

SICVT OVIS

a latere

ISAYAS

in laeva alter homo rotulum tenens

ECCE AGNVS DEI

IOHNS BBA

circa sphaeram

† MORS EGO SVM MORTIS VOCOR AGNVS SVM LEO FORTIS

E. S. Dodgson descripsit m. Iunio a. 1896 mihiq̄ dedit Berolini m. Novembri a. 1899.

V. 1 AVCTORES, non AVCTOR EST, in lapide esse testatur Dodgson. Unde fortasse alterius auctoris nomen in fine versus scriptum erat.

2 Versiculus ita collocatus est, ut angulus dei nuntius pronuntiare videatur.

Versiculi hi sunt, fortasse antiquiores et cultoribus poesis christianae iam noti.

Porta per hanc celi — fit pervia cuique fideli.

Rex Sabbaoth magnus — deus est et dicitur agnus.

Mors ego sum, mortis — vocor agnus, sum leo fortis.

Adnotaverunt historiae ecclesiasticae periti Rodericum aliquem Armentensem annis 1146 ad 1181 episcopum fuisse Calagurritanum, sed titulum hunc putant antiquiorem esse.

FALSAE VEL SUSPECTAE

- n. 1* Titulum adhuc extare Eborae in aedícula claustrí ecclesíae cathedralis testantur Gabriel Pereira et E. S. Dodgson. Quod Pereira cum aliis genuinum esse iudicat atque hic illic tantum a Resendio instauratum et suppletum (*é autentica e apenas recebeu uns retoques complementares de A. de Resende*), non sufficit ad vindicandum textum, qui tam aperte pugnat cum consuetudine inscriptionum saeculi VII e tot exemplis nota.
- 2*—6*
7* Sine suspicione ita *hic requiescit Rudericus rex Gothorum* protulit Salvator Sanpere y Miguel *Revista de ciencias historicas* IV 1886 p. 166.
- 8*—12*
13* Genuina est; vide C. II S p. 834 et Ephem. epigr. VIII p. 380 n. 80. Vindicavit a suspicione Car. Caesar observationes ad aetatem titulorum christianorum definiendam spectantes (Bonnae 1896) p. 40. Buecheler carmina epigr. n. 591 cf. vol. II p. 856.
- 14—18*
19* E Caro habuit etiam Ioh. Matthias Gallegos *tratado de las antigüedades cet. de San Lucar cet. a. 1741*, quem manu scriptum vidi Hispali apud ducem de Tserclaes.
- 20* Noviciam et Hispanice conceptam esse mihi scripsit Emmanuel Gomez Moreno Granatensis, qui vidit et ita suppleendam docuit *esta sep[ultura es] del doto[r] . . . Go[m]es Ro[blado?] y] de sus he[reteros a[ño de . . .]*.
- 21*—71*
72* v. supra n. 397
73* v. supra n. 391
74*—79*
80* E Beutero Greg. Mayans in epistula ad P. Burmannum praemissa Anthologiae vet. epigr. Lat. vol. II p. V et LI, qui et ipse falsam esse iudicat.
- 81*—87*
88* Vidi a. 1881 Legione in S. Isidori et noviciam esse iudicavi.
89*—104*

105* *Abamia, concejo de Cangas de Onis, en la tapa de una sepultura colocada, bajo nicho, cerca del pavimento y del arco toral del lienzo del evangelio.*

HEIC IACET R^A GAVDIOSA VX^z
OR R^s. PELAGII

Vigil *Asturias* p. 303 tab. 3 VII 24.

Apparet noviciam esse. Cf. n. 92*.

Inscriptiones Hispaniae Christianae. Supplementum.

106* Prope Hastam Regiam, *las Mesas de Asta* prope *Jerez de la Frontera*, ubi servat Iohannes Lassaleta y Salazar (*calle de San Miguel* No. 14), fragmentum tabulae marmoreae altum m. 0.45 (ad 0.35), latum 0.77, litteris altis m. 0.055, saeculi ut manifestum est XVI vel XVII.

-----DEDIT VITAM-----
 SACRA VICTVM RoMA
 QVE NOMEN
 SIC VNVS TRIPLEX
 DONET ADIRE POLVM

Descripſi ex ectypo ab Augustino Muñoz y Gomez facto, unde ed. Fita *bol. de la Acad.* XXIII 1893 p. 277. Muñoz ſcripturam tribuit ſaeculo IV, Fita aevo Theodoſiano. Obſervavit Fita praeterea initium alludere ad evangelium Iohannis I 4 VI 54—69 X 10 XIV 6 XV 4—7 XVII 9 XX 31 XXI 15—17 et *sacra victum* [*dederunt*] intellegit de ſacramentis. Triplex autem ſimiliter adhiberi de deo uno a Dracontio *carm. de deo* I 562.

V. 1 *Vita dedit vitam* ſupplevit Fita; ſed non video cur non cogitari poſſit de urbis nomine veluti *Hasta* vel *Saena* vel *Roma* vel ſimilibus. Fortaſſe ſacerdos aliquis nomine Romanus Roma oriundus ſacramentis ſacerdotii eccleſiae Romanae imbutus triplicem illam originem Romanam cum ſanctiſſima trinitate comparavit. Ut legendum ſit:

*[Rom]a dedit vitam, ſacra victum Romaque nomen.
 Sic unus triplex donet adire polum*

Talia ſaeculo XVI non videntur indigna eſſe.

INDICES

COMPOSUIT K. REGLING

Ex inscriptionibus recentioribus (nr. 210 -288, 290 -292, 452 -523, 530), non recepta sunt nisi nomina et cognomina, reges, temporum determinationes, honores publici militares ecclesiastici, sancti et martyres, geographica, carmina.

numeri nude positi ad inscriptiones remittunt; ad paginas ubi remittitur, praescribitur *p.*, ad paginas supplementi *S. p.*

	P. 2.
I. II Nomina et Cognomina	140
III Imperatores	142
IV Reges. Principes	142
V Consules, aerae aliaeque temporum determinationes . .	143
VI Honores publici	146
VII Honores militares	146
VIII Deus et sancti. Ecclesiae honores. Designationes piorum. Res sanctae	146
IX Geographica	149
X Municipalia	150
XI Collegia	150
XII Officia privata	150
XIII Carmina	151
XIV Litterae singulares. Compendia scripturae	151
XV Grammatica	153
XVI Notabilia varia	156
XVII Initia falsarum vel suspectarum	160
XVIII Recensus inscriptionum in additamentis correctarum aut iterum editarum	161

I. II. NOMINA ET COGNOMINA

sanctos vide in indice VIII B

QVADRATIS LITTERIS scripta sunt nomina clarissimorum

- *Abeataresus 228
 Abundantia 366
 *(A)cisclus 224
 *Acrusminus 406
 Adaulfus 510
 Adefonsus 469
 Adiutor 301
 *Adotius 533
 Adulteus 299
 Aelia Elina 431
 (A)elina 431
 (A)emilius *Cilbateri 277
 Aeternalis 25
 Afranius 302
 Africa (= Afra?) *signum* 71
 *Agoblasto 228
 Agila 190
 *Agiō 428
 Aigo 190
 Ai . . . 19
 Aio *nomen?* 76 (S. p. 42)
 Albarius 218
 Albaro 279
 *Alethe 6
 Alpius = Alypius 136 (S. p. 67)
 ALEXA(N)DRIA CL. F. 84
 Allicus *pater apostoli* 353
 Aloiosus 204
 Alvari[z] 472
 Amanda 303
 Amansuindu(s) 215
 Amator 400 (= 171)
 Andreas 304
 Anerius 378
 Anna Gaudiosa sive Africa 71
 *Annius 453
 Arcadius 157
 Arestula 26
 Argefr[edus] 520
 Argimirus 261 529
 Arus 488
 Arulor 7
 Arogontie 506
 Ascaricus 386
 Asella 432 (= 197)
 Aspica 394
 Asterius 384
 Atanagildus *387 455 460
 Avitus 137 350 *368
 [Aurelius 182; Aurilius 27
 Aurelius Julianus 372
 A(urelius) Vincentius 207
 Bacauda 100
 Basilia 45
 Bassilla 28
 *Belazani 284
 *Belatea 513
 Belesarius 99
 Ben(e)natus (Benevolus?) fil(ius?)
 Cit . . . 153 (S. p. 73)
 P. Bigili . . . 233
 Bokatus v. Vocatus
 Bonellus 266
 Bonifatia coniunx Silvani 330
 Bor . . . 522
 Bracarius 193 331
 Britto 305
 Bulgaricus 369
 Camilla 194
 *Camulates 195
 Cantonus 332
 *Caonius 167
 Castricus 350
 Cefalius 77
 Cyprianus v. Cyprianus
 CERVELLA CL(ARIS)S(IM)A FEMINA 66
 Chionius 196
 Chr(is)tetis 474
 Cilaucus v. Glaucus
 *Cilbateri 277
 Ciprianus v. Cyprianus
 Cisclus v. Acisclus
 Cit . . . 153 (S. p. 73)
 Κισόβα 177
 Cixila 243 393
 *Colom[ba] 133
 COMENCIOLUS 176
 Communis 440
 *C(oro)bes 510
 Crispinus 158
 *Cupamaria 186 (S. p. 82)
 Cuparius 114
 Cynegia: Quinigia 31
 Cyprianus (Ceprianus 109, Ciprianus
 456 476) 109 456 (= 291) 470 476
 DACIANUS 519
 Daniel 213 *387
 *Dastlae *vir* 281 (S. p. 98)
 [D]ecimus 141
 *D(e)ido[n]um 2
 Demetrianus 433
 Dexter 190
 Didacus 269
 Didicus 226
 Diona 434
 Dismas latro 255
 *Dixilanus 284
 {Dominicus (Dnicus 459) 129 244
 459 490
 [D(omini)cus *Belazani 284
 Domitia 323
 Donata 306
 Dulcidius 245
 *E . . . (*nomen?*) 321
 Eburinus 81
 *Eclare (*nomen?*) 506
 Eldoncia 276 (S. p. 98)
 Elefantus 399
 Elina v. Aelina
 Elleca 261
 *Elmismus 510
 Emanuel 206
 Epenetus 405
 *Eresvide 461
 Ermenegildus v. Hermenegildus
 Ermengon . . . 138
 Erythris 39
 Est— v. St—
 Eugamia 79
 Eugenia 333
 Eugen(ius) 16
 Eulalia *100 101 511
 Eu[s]ebia 354
 Eusebii (*collegium?*) 435
 Euticius v. Eutyichius
 EUTROPIUS v. c. 399
 Eutyichius: Euticius 189
 Eximius 455
 Exuperantius 48
 Fabatus 13* (*genuina, cf. auct. Suppl.*)

- Februarius 205
 Felix (Felis 148, Filex 295) 148
 22^a 295
 Flaviana 17
 [Φλαυιά] *ve. col. — 95* 345
 Fla(v)inus 146
 * [Flavi]us Arcadius 157
 [Flav(ius) Demetrianus 433
 [FL(AVIUS) HYGINUS v. c. 127
 [Fla(vius) Salutius 102
 Florentia 21 22 337
 Florentina 362
 Florentius 22
 Floresindus 454 (= 292)
 Florite 458
 *Fortis 243
 Fortuna *et* Furtuna 338
 Fortunio 436 447
 Frankila 238
 Fredenandu[s] 493
 [Fr]odoinus 519
 [Froila 190 232
 [Froilan 488
 Fructuosus 245 368
 Fruminius 245
 Frunimius 243
 Fulgentius 93
 Gamio 190
 Gamius 190
 Gaudiosa 71
 Gennadius (Jennadius 469) 245 469
 Gescafredus 522
 Gino *vir* 244
 Gisando 243
 Glandarius 307
 Glaucus (Cilaucus?) 198 (*S. p.* 91)
 *Godo . . . 282
 Gomarellus 523
 Granniola 52
 Gregorius 60
 Gudesteus 267
 Gudiliu[va?] *inl*(ustris vir) 115
 Gulfinus 58
 Gundebebius 64
 [Gundisalius 260 (*cf. p.* 120)
 [Gundisalvi(us) 271
 Gunimirus 505
 Hermenegildus (Ermenegildus 244)
 229 244
 Hilarinus 308
 Hilduarens(is) *fem.* 92, *cf.* 231
 Homonius 399
 Honoratus (Onoratus 169) 169 363
 Honorius 49
 Horontius 333
 Huniric? 190
 HYGINUS 127
 Ia[cobus?] Micael 479
 Iennadius *v.* Gennadius
 [I]esabelle 324
 *Ilduarec[e]ntse 231, *cf.* 92
 Ildemu(n)us 385
 *Ilgeimoque (*si nomen est*) 191
 Immafrita *et* Imafrita 396
 [Iohannes (Ioannes 412, Ihoannes
 275, Ihonnis 230 (*cf. p.* 120)) 29
 230 (*cf. p.* 120) 269 275 412
 [Iohannes Eximius, *antea* Atana[g]il-
 dus 455
 *Isaurius 239
 Isidorus 362 *524
 Is - . . .
 Ithacius 144
 Iudantius 186
 Iuliana 53
 Iulianus 210 *300 372
 *Iulius 56
 Iustinianus 409
 Iusta 95 124
 Iustus 147 175 525
 Lautariu . . . 190
 Leander 362
 Leontius 94 201 202
 Lestas latro 255
 Levanto 523
 Leuvina *fem.* 243
 Licinia 46
 Litorius 44 (*S. p.* 19)
 Locuber 401 (= 172)
 Lupercus 339
 Lupicus 199
 Macarius 67 200 424
 Macona *fem.* 51
 M(a)ecianus (?) 421
 Mandaria 300
 Manuto 512
 Marcella 340
 Marcianus 203 437
 Maria 30 (= 341) 117 130 (*in acro-*
 stichis)
 Marispalla *fem.* 135
 Martinus 223 379^a 463
 Marturia 364
 Marturius 325 (= 18)
 Matheus 225
 Mauru . . . 61
 Maxi[mus] 414
 Mecianus *v.* Maecianus
 Meliosa filia Iudanti *et* *Cupamaries
 186
 Merc . . . 202
 Messor 188
 Micael 479
 Modfredus 55
 *Momus (Monnus?) 277
 Monis 212
 Muc(ianus?) 477
 Mufre[dus?] 504
 *Munio 515
 Munius Monis 212
 *Nariates 278
 Naustia *vir* 234 261
 Nepe . . . 225
 [N]ελάριος 289
 *Nocidius 116 (*S. p.* 58)
 *Nuesa (*nomen?*) 422
 Nunlo cognomento Scemena 256
 Octavius 365
 *Oferisia 284
 Onoratus *v.* Honoratus
 Oppila 123
 Optata 74
 Optatus 13 *74
 Orania 310
 Otfri[dus?] 326
 PAULA CL. F. 68
 Paulus 11 *100 (*S. p.* 54)
 P. Bigili . . . 233
 [Pelagius 272 *381 531
 [Pelaio 478
 Pelmio 388
 Petrus 135^a 230 (*cf. p.* 120) 241 *472
 *475
 Pimenius *v.* Poemenius
 Poemenius (Ποιμήνης): Pimenius 80
 85 88 89 111
 Πολυέλης 315
 Porpuria 131
 Probus (filius Alexandriae) 84
 *Pumonius (*nomen?*) 423
 Quico 97
 *Quaifa 408
 Quinigia *v.* Cynegia
 *Quistricia 533
 *[Rai]munda 521
 Ranulfus 261
 Ramon(us) Bor . . . 522
 Ramoran(us) Sescudo 491
 Rataria 507
 Reccaredus 261 *526
 Reccisvinthus 120; *cf.* Reswentus
 Remismuera *fem.* 380
 *R[e]nardus 521
 Reswentus Huniric? 190
 Reverentius 424
 Rexina Cupari (uxor) 114
 Risinnius 438
 Rodericus 530
 Rogata 294
 Romanus 311
 Rudesindus 230 (*cf. p.* 120) 231 261
 Ruirega (?) *fem.* 182
 Sabaricus 470
 Sabarius 245
 Sagenis *vir* 395
 Salla 23
 [Sallomon 190
 [Salomon 288
 Salvatius 464
 Salvianella *inl. fem.* 105
 Salutius 102 103
 Samson 219 221
 [Samuel *34 (*S. p.* 19) 214
 [Samuel 34 (*S. p.* 19)
 Σαβ . . . 346 411
 Sancia Gundisalvi 271
 Sanctus 32 379
 Saracinus 226

- Sarra Ruirega? *fem.* 182
 Satirio 312
 Saturina 403
 Saturius 43
 Saturninus 33 69 532
 Savina 474
 Savinus 139
 Seemena 256
 Sefronius 165
 Sem . . . 227
 Sena[to]r 190
 Seniofredus 522
 Serenianus 327
 Sergis 413
 Servanda 14 86 329
 Servandus 47
 Sescudo *vir* 491
 Severa 7
 Severina 410
 Severus 3 486
 Silvanus 330
 Simeon filius de rebbi Sa[muel] (Se-
 [muel]) 34 *bis* (*S. p.* 19)
 Simplicius 313
 Sindemirus 455
 Sinticio cognomento D(e)ido[n]um
 paterno 2
 Siricia 34
 [(Si)senandus 324
 (Sisnandus 244 261
 Soilus *v.* Zoilus
 Sonnica (*vir aut mul.*) 160
 Sotus Muc(ianus)? 477
 Speciosa 222
 (Stefanus 116 (*S. p.* 58) 560
 (Ἐστεφανος 178
 Storna: Istorna *fem.* 82
 Suarius 263
 *Suavolius 436 *439^a
 Suerus Alvari[z] 472
 Suintiliuba 328
 Suintila: Vintila 236
 Susanna 72
 Syagr[iu]s 180
 Taumastus *v.* Thaumastus
 Telemacio 174
 Teodefredus(Teudedefredus)132)132 285
 Teodemirus 54
 Teudedefredus *v.* Teodefredus
 T(h)aumastus 9
 Theoderaces 110
 Theodosius 162
 Θεωδ(ᾶ)ς υἱὸς Ἐστεφάνου 178
 Tiberianus 399
 Tiberius: Tyberius 314
 Tirsus 481
 Tra(n)quilla 222
 *Trbtēs *fem.* 98
 Tulgas 516
 Tuserhedus 386
 Tyberius *v.* Tiberius
 Valeria 35
 Valuppiana (Val. U[l]piana *sive* Val.
 [V]eriana?) 73
 Vasconius 399
 Ubitilde 78
 Venantia 12
 Victorianus 389 390
 Victorina 8
 Victoria 527
 Vigilia *fem.* 367
 Vincentius (Vicentius 42) 42 142 207
 Vintila *v.* Suintila
 *Vit(a)e Didicus Saracini uxor 226
 Vitalis 118 *228 (*S. p.* 97) 407 529
 *Viunincone (*vir aut mul.*) 514
 Vocatus: Bokatus 397
 *[V]olus[ianus] 317
 Urbana 112
 *[Ursi]cinus 524
 *Utilis 427
 *Wi . . . 429
 Widigelus? 190
 Wifredus filius Wifredi 286
 Wiliulfus vir inl. 121
 Witiza filius Teodefredi 285
 Zeno 23^a
 Zerezindo 91
 Zerimundo 190
 Zoilus (Soilus 448) *368 448
 Ζούλιος υἱὸς Ηρόκλίου 315
 . . . lia 317
 . . . nus 379
 . . . tius 75 (*S. p.* 41)
 . . . usus 342

III. IMPERATORES

d. n. Valentinianus Aug. ter cons. 399 | Mauricius Aug. 176

IV. REGES. PRINCIPES

- Adefonsus princeps (*Asturiae*) 247
 249 252 253 *255 259 465 469
 494—499
 Adefonsus rex 250 255 257 472
 [gloriosus] rex Adef(ons)us 488
 Adefonsus (quartus) princeps
 Ordonii regis filius 259
 Alfonsus (rex) 242
 Alfo(nsus) 211
 Atanagildus rex 390
 Chindasuintus rex, in enperio *eius* 24
 domni [Chindasvindus et Reces-
 vind]us reges 397
 gloriosis[simi] domini n(ost)ri
 [Chinda]svindus et Reccisvi[n]-
 dus re]ges 175
 Chintila rex 392
 [Did]acus (*Froilae frater*) 509
 gl(oriosus) d(omi)nus n(o)s(te)r Egica
 401 (=172)
 dom(i)nus noster Ermenigildus rex 76
 Ervigius rex Getarum, dux 23^a
 Faffila (*rex Asturiae?*) 384 (=149)
 Ferdinandus rex (princeps serenissi-
 mus dominus noster F. r.) 470
 excellentissimus Fredenandus rex
 474
 Fredinandus rex 473
 Froila (rex) 256 274 509
 Froiliuba (*regis Faffilae uxor*) 384
 (=149)
 dominus Garsea princeps 283
 Garsea (rex) 469
 G(arsias) Alfo(nsi) 211
 Gelayra regina 258
 Gelayra regina Ordonii secundi
 uxor 250
 Karulus rex 285 286 (*S. p.* 98) 520
 Leutarius rex 523
 dom(nus) Liuvigildus rex 76
 Lodoicus rex 522
 Mammet rex Sarracenoru(m) 454
 (=292)
 Mumadonna regina 469
 Odo rex 286 520
 Ordinius 275
 Ordonius princeps 251
 Ordonius rex 242 259 267
 Ordonius secundus (rex) 250
 Pat[er]na re[g]in]a coniux (Ranimiri)
 483
 rex Ramirus Adephonsi filius 250 257
 dominus Ramirus rex, Callaciae
 244
 Ranimiru(s) princeps glo(rio)su(s) 483
 dominus Ranimirus princeps 254
 Ranimirus rex (*Asturiae*) 248 265
 gl(oriosus) d(omi)nus Reccaredus rex
 115
 Reccaredus 206
 d(omi)nus noster gloriosissimus
 Fl(avius) Reccaredus rex 155
 Reccesvinthus rex 159; rex Recces-
 vinthus regni comes inclutus 143
 Reccisvintus regnan(s) c(um)
 patr(e) pr(in)ceps 117 -
cf. Chindasuintus (175 397)

Sanccius rex filius (Garseani) 283
 Sancia regina 473 474
 Santia regina 470
 Scemena regina 249 252 465
 Scemena 253 482
 Scemena (coniux Adefonsi) 259
 Silo princeps (*Asturia*) 145
 Sisebutus rex 400 (=171)
 gl(oriosus) rex Svinthila 119
 Su[in]t[h]il[an]us rex 161
 Tarasia proles Veremundi regis et
 Geloyrae reginae 258

regina Tyresia 250
 Velasquita regina prolis Ranimiri 265
 Veremundus rex 258
 d(omi)nus Veremundus princeps
 prolis Ordoni 267
 dominus Virmundus rex 240
 serenissimus Veremundu(s) rex
 (*Sastoria*, 8 p. 65) 135
 Vu[lfila] (W[imara?]) principum
 [eg]regius 484 *cf. auct. Suppl.*
 Ur[raca] germana (*Adefonsi regis*) 255

Urraca Fredinandi 473
 Urraca coniux (Froilae regis) 274
 Urraca regina uxor domini Ra-
 nimiri principis 254
 Urraca regina uxor Saucii 283
 Or[a]ca 467
 rex inclytus Wamba 391
 d(omi)nus n(o)s(te)r gloriosus Wittir-
 ricus rex 115
 princeps (*nescio quis*) 108 (*S. p. 54*)

V. CONSVLES, AERAE ALIAEQVE TEMPORVM DETERMINATIONES

A. CONSVLES

a. 387 d. n. Valentiniano Aug. ter et
 Eutropio v. c. cons. 399

B. AERA HISPANICA

*era CCCCXVIII (419=381 p.C.) 331
 *era] CCCCXXVI (426=388 p.C.)
 534
 era D *78 322 344 347
 era DIII (*nisi* DCII) (503=465 p.C.)
 306
 era DIII (504=466 p.C.) *98 113
 era DV[IIII] (509=471 p.C.) 394
 era DX^{as} (510=472 p.C.) 310
 [era] DXV (515=477 p.C.) 104
 [era] DXX (520=482 p.C.) 343
 [era] [d(omi)ni] DXX (520=482 p.C.)
 42
 *era DX[X]II (522=484 p.C.) 136
 era (er. 135) DXXIII (523=485 p.C.)
 46 131 135
 era DXXVII (527=489 p.C.) 47 312
 era DXXXII (532=494 p.C.) 309
 era DXLII (542=504 p.C.) 92
 [era] d(omi)ni DXLVIII (548=510
 p.C.) 25
 [era] DXXXXVIII (548=510 p.C.) 44
 era DL 311 318
 era DLI (551=513 p.C.) 13
 era DLII (552=514 p.C.) 337
 era DLIII (553=515 p.C.) 52 53
 era DLIIII (554=516 p.C.) 56
 era DL quinq(u)e (555=517 p.C.) 332
 [era] DLVI (556=518 p.C.) 316 341
 [era] DL sexsis (556=518 p.C.) 35
 era DLVIII (558=520 p.C.) 67
 era DLVIII (559=521 p.C.) 72
 era DLX (560=522 p.C.) 51
 aera DLX trisis (563=525 p.C.) 304
 era DLXV (565=527 p.C.) 367
 era DLXVII (567=529 p.C.) 26
 aera DLXVIII (568=530 p.C.) 45
 [era] DLXX (570=532 p.C.) 17 365
 [era] DLXX^{as} (570=532 p.C.) 340
 era DLXXII (572=534 p.C.) 77
 era DLXXV (575=537 p.C.) 313
 era DLXXVIII (579=541 p.C.) 327

era DLXXXI (581=543 p.C.) *79 93
 era DLXXXII (582=544 p.C.) 11 60
 68 303
 era DLXXXIII (583=545 p.C.) 84
 era DLXXXIII (584=546 p.C.) 305
 aera DLXXXVII (587=549 p.C.) 34^a
 era DLXXXVIII (588=550 p.C.) 398
 (=165)
 era DLXXXVIII (594=556 p.C.)
 357 (=50)
 era DC (600=562 p.C.) 58 66 71
 395
 era DC 70 121 369
 [era] DCIII (604=566 p.C.) 83 307
 308 314
 [era] siscens quattus (604=566 p.C.)
 22
 era DCIIII (605=567 p.C.) 28
 aera DCX (610=572 p.C.) 354
 era DCXIII (614=576 p.C.) 94
 er(a) DCXV (615=577 p.C.) 115
 (*S. p. 58*)
 era DCXVI (616=578 p.C.) 33 48 91
 in era DCXVII (617=579 p.C.) 396
 [era *DC] XVIII (619=581 p.C.)
 37
 era DCXXII (622=584 p.C.) 3
 era DCXXIII (623=585 p.C.) 43
 [era] DCXXIII (624=586 p.C.) 14
 [era] DCXXIII^a (624=586 p.C.) 329
 era DCXX^v (625=587 p.C.) 155
 era DCXXVI (626=588 p.C.) 21
 er(a) DCXXXI (631=593 p.C.) 12
 era DCXXXII (632=594 p.C.) 32 68
 115 342
 era DCXXXIII (633=595 p.C.) 525
 era DCXXXVIII (639=601 p.C.)
 338as
 era DCXL (640=602 p.C.) 362
 *[era D]CL 102
 era DCLII (652=614 p.C.) 400 (=171)
 era DCLIII (654=616 p.C.) 19
 era DC quinquagi(es) VI (656=618
 p.C.) 380
 era DCLVII (657=619 p.C.) 69
 era DCLX (660=622 p.C.) 9* 363
 era *DCLXII (662=624 p.C.) 138
 era DCLXV (665=627 p.C.) 29 119

era DCLXVIII (668=630 p.C.) 85
 100 (*S. p. 54*) 142 358
 er(a) DCLXX (670=632 p.C.) 2
 era DCLXXI (671=633 p.C.) 362
 era DCLXXVIII (679=641 p.C.) 65
 333
 [era] DCLXXX (680=642 p.C.) 80
 [era] sescentensima et octagensima
 (680=642 p.C.) 123
 era DCLXXXI (681=643 p.C.) 120
 era DCLXXXII (682=644 p.C.) 111
 era DCLXXXIII (683=645 p.C.) 82
 *362
 era DCLXXX[IIII] (684=646 p.C.)
 397
 era DCLXXXVII (687=649 p.C.) 86
 era DCLXXXV (695=657 p.C.) 89
 sexcentum degens era nonagesima
 nona (699=661 p.C.) 143 (*S. p.*
68)
 era DCC (700=662 p.C.) 31 54 88
 101
 era DCC . . . 99
 era DCCI (701=663 p.C.) 23^a (*cf. p.*
120) 124
 era DCCIII (703=665 p.C.) 325 (=18)
 328
 era DCCXVI (716=678 p.C.) 533
 [era] DCCXX (720=682 p.C.) 1
 [era] DCC^aXX^a corrente (720=682
 p.C.) 378
 [era] DCC]XXVIII (729=691 p.C.)
 401 (=172)
 era DCC cu[m] XXXI (731=693 p.C.)
 158
 era DCCXLIII (744=706 p.C.) 302
 [era] DCCLXVII (767=729 p.C.)
 299
 corrente era septingentesima septa-
 gesima quintaque (775=737 p.C.)
 384 (=149)
 *[era DCCC] (800=762 p.C.) 128
 in era DCCCXVI (816=778 p.C.) 247
 era DCCCLX . . . (860=822 p.C.) 507
 era DCCCLXXXVI^a (886=848 p.C.)
 483
 era DCCCLXXXVIII (888=850 p.C.)
 248

era DCCCC (900=862 p.C.) 250
 { in era DCCCC^a(?) (900=862 p.C.)
 509
 era DCCCC . . . 388
 era DCCCIII (904=866 p.C.) 251
 sub era DCCCCVII (907=869 p.C.)
 284
 { era DCCCC^a duodecima (912=874
 p.C.) 465
 { in era DCCCC^a duodecima (912=874
 p.C.) 252
 { era DCCCCXIII (913=875 p.C.) 246
 { in era DCCCCXIII^a (913=875 p.C.)
 253
 era DCCCCXIII (914=876 p.C.) 266
 discurrenente era DCCCCXVI (916=
 878 p.C.) 249
 era DCCCCXXVIII (928=890 p.C.)
 219 236
 { in era DCCCCXXI (931=893 p.C.)
 277
 { sub era DCCCCXXX prima (931=
 893 p.C.) 261
 era DCCCCXXXII (932=894 p.C.)
 242
 era DCCCCXXXIII (933=895 p.C.)
 245
 era DCCCCXXXVIII (938=900 p.C.)
 285
 era DCCCCXXXVIII (939=901 p.C.)
 280
 era DCCCCXLIII^a (943=905 p.C.) 505
 era DCCCCXL^aVIII^a (947=909 p.C.?)
 256
 era DCCCCL (950=p.C.912) 234 237
 era DCCCCLI (951=p.C. 913) 469
 sub er(a) DCCCCLII (952=p.C.914)
 286
 era DCCCCL[V] (955=p.C.917) 520
 era DCCCCLVI^a (956=918 p.C.) 238
 sub era novies centena decies quina
 terna et quaterna (957=919 p.C.)
 245 (S. p. 97)
 { era discurrenente novies centena octava
 et quinquagena (958=920 p.C.)
 243
 { era DCCCCLVIII (958=920 p.C.)
 243
 in era DCCCCLX (960=922 p.C.) 274
 sub era nobies centum sexages et
 uno (961=923 p.C.) 220
 { nungentesima sex decies vel tria
 sub era (963=925 p.C.) 455
 { era DCCCCLXIII (963=925 p.C.)
 221 239
 in era DCCCCLXIII (964=926 p.C.)
 254 (S. p. 97)
 { era DCCCCLXV (965=927 p.C.) 486
 { novies centesima quinta(ue) sexa-
 gesima iera (965=927 p.C.) 222
 e(ra) DCCCC^aLXVI (966=928 p.C.)
 279
 era DCCCCLXVII (967=929 p.C.)
 250 257

era DCCCCLXVIII^a (969=931 p.C.)
 272
 era DCCCCLXIX (969=931 p.C.) 460
 [era nobies centesima] sexages[ima
 nona] (969=931 p.C.) 223
 er(a) DCCCCLXX(X)VII (977=939
 p.C.) 522
 era DCCCCLXXXI (981=943 p.C.)
 229
 in era DCCCCLXXXVIII^a (989=951
 p.C.) 490 495
 era novies centena novies dena (990
 =952 p.C.) 275
 { era DCCCCLXXXVI^a (996=958
 p.C.) 231
 { in era nungentesima sexta et dena[s]
 nobies (996=958 p.C.) 214
 { e(ra) m(illesima?) (1000=962 p.C.)
 511 *531
 { era T (1000=962 p.C.) 224
 { era T 227
 { era millesima . . . 225 288
 in era [T] III (1003=965 p.C.) 147
 (S. p. 68)
 in er(a) TIII^a (1003=965 p.C.) 272
 { era (millesima) IIII (1004=966 p.C.)
 241
 { (era) millesima quarta (1004=966
 p.C.) 222
 sub era MVI (1006=968 p.C.) 283
 in era MVII^a (1007=969 p.C.) 496
 era [T]X (1010=972 p.C.) 148 (S. p.
 68)
 era MX (1010=972 p.C.) 492
 era DXXXI (1011=973 p.C.) 278
 era M e(t) XIII (1013=975 p.C.) 282
 { in era M XIII (1014=976 p.C.) 493
 { er(a) XIII post millesimam (1014
 =976 p.C.) 523
 era MXVIII (1018=980 p.C.) 244
 era TXVIII (1019=981 p.C.) 461
 { era millena XX (1020=982 p.C.) 464
 { in era centies decem bisque decies
 (1020=982 p.C.) 215
 { in er(a) MXXIII^a (1024=986 p.C.)
 270
 { era XXIII post millesimam (1024
 =986 p.C.) 210
 { in era XXIII^a p(o)s(t) m(illesimam)
 (1024=986 p.C.) 240
 { era TXXV (1025=987 p.C.) 228
 { era T^a vicesim(a) V^a (1025=987 p.C.)
 226
 era XXXI^a post m(i)l(e)s(i)ma(m)
 (1031=993 p.C.) 267
 era mil(esima) TXXXVI (1036=998
 p.C.) 475
 aerae millesimo in et tricesimo bis qua-
 ter addito (1038=p.C.1000) 213
 { in era centies decem et (quattu)or
 decies (1040=p.C.1002) 216
 { (cf. ad nr. 291 et S. p. 97)
 { quadrageni in milleni tempor[is era]
 (1040=p.C.1002) 456 (=291)

era mil(esi)ma XLIV (1044=p.C.
 1006) 506
 era MLVI^a (1056=p.C.1018) 269
 era MLXXII (1072=1034 p.C.) 212
 era m(i)l(esim)a LXXVI (1076=1038
 p.C.) 472
 era MLXXVII (1077=1039 p.C.) 258
 era LXXVIII super millesima (1078
 =1040 p.C.) 470
 era MLXXXIII (1083=1045 p.C.) 516
 era bis quader dena supersunt bis
 ternis (1086? = p.C.1048) 276
 { era *(mil)les(ima) LXXXVIII (1089
 =1051 p.C.) 458
 { era (millesima) LXXXVIII (1089
 =1051 p.C.) 268
 era M^aCⁱ (1101=p.C.1063) 474
 era M^aCⁱIII (1103=p.C.1065) 474
 era TCXVI (1116=p.C.1074) 510
 era *(millesima) CXXI (1121=p.C.
 1083) 488
 era . . . III 479
 era X (*pro* MX?) 148
 era *DCXXI 489
 era (ερ(α) 315) 27 62 134
 150 315 320 *342 364

C. INDICTIONES

ινδ(ικτιωνος) δ 289 (S. p. 56)
 *i(ndictio) V(=quinta) 101 (S. p.
 54)
 ind(ictione) VIII 176
 induct[ione] . . . 394
 ινδε[ικτιωνος] . . . 346 (=41)

D. ANNI DOMINI

ab incarnatione d(omi)ni anni DCCCC
 (*sic scrib.*) 285
 anni do(mi)ni DCCCCXIII 286
 [anno d(omi)ni] DCCCCXVII 520
 d(omi)ni an(n)o DCCCCXXXVIII 522
 d(omi)n(i) DCCCCLXXVI 523

E. ANNI IMPERATORVM ET
REGVM

ann(o) VIII Aug(usti) (*Mauricii*)
 (p. C. 589/90) 176
 a. 453 p. C. regnaute serenissimo Vere-
 mundu rex 135
 a. 560 p. C. ano Atanagildi septimo
 regis 390
 a. 573 p. C. anno feliciter secundo regni
 domini nostri Ermenigildi
 regis 76
 a. 577 p. C. an(no) . . . d(omi)ni n(o)s-
 (tr)i gl(oriosi) Wittirici
 regis 115
 a. 587 p. C. anno feliciter primo regni
 d(omi)ni nostri gloriosis-
 simi Fl(avii) Reccaredi
 regis 155

- a. 594 p. C. an(no) VIII gl(oriosi) d(omi)ni Reccare li reg(is) 115
- a. 612 p. C. [an(no)] feliciter II Sisebuti regis 400 (=171)
- a. 627 p. C. an(n)o VII gl(oriosi) regis Svinthile 119
- a. 650 p. C. secundo Reccisvinti regnan(tis) c(um) patr(e) pr(in)cipis anno 117
- a. 651 p. C. [anno tertio decimo et tertio regno domnorum [Chindasvindi et Reccesvindi] regum 397
- a. 652 p. C. an[no u]ndecimo et qu[arto] regno gloriosissimorum dominorum [Chindasvindi et Reccesvindi] regum 175 (S. p. 145)
- a. 661 p. C. tertio post decimum anno regni comes inelytus (Reccesvinthus) 143
- a. 664 p. C. tempore potentis Getarum Ervigii regis 23^a (p. 120)
- a. 691 p. C. quarto regno gloriosissimi d(omi)ni n(ost)ri Egicani 401 (=172)
- a. 852/886 p. C. regnante Mammet regem Sarracenorum 454 (=292)
- a. 862 p. C. ? re(g)n[an]ti do(mino) Froila cum [fra]tri [Did]aco 509
- a. 878 p. C. anno regni n(ost)ri (i. e. Adefonsi regis) XII 249
- a. 900 p. C. anno II regnante Karulo rege 285
- a. 912 p. C. anno XX [regnante] Karulo [post O]doni regi 520
- a. 914 p. C. Garsea scepra regni peragens Mumadonna cum regina 469
- a. *914 p. C. ani XIII reg(nante) Karulo rege post Odoni 286 (S. p. 98)
- a. 922 p. C. regnante Froila cum Urraca coniuge 274
- a. 939 p. C. an. III regnante Lodoici rege 522
- a. 952 p. C. Ordinius peragens scepra 275
- a. 976 p. C. anno XXII regnante Leutario rege 523
- a. 980 p. C. regnante domino Ramiro rex Callaciae 244
- a. 1028 p. C. re[ge] Adefonso 472
- a. 1040 p. C. regnante principe serenissimo domino nostro Ferdinandus rex et Santia regina 470
- a. 083 p. C. regnante [gloriosus] rex Adef(ons)us in Legione 488

F. ANNI EPISCOPORVM

- a. 589 p. C. anno [pri]mo domini nostri [Steph]ani ep(iscop)i (Ilberitani?) 116 (S. p. 58)
- a. 630 p. C. anno se[c]undo pontificat[us] Pimeni 85 (episc. Asidonensium)
- a. 633 p. C. sub Honorio vate 333 (episc. Emerit.)
- a. 642 p. C. anno sexto decimo domini Pimeni ep(iscop)i (Asidonensium) 111
- a. 652 p. C. quinto decimo pontificatus sanctissimi Iusti episcopi (Accitani) 175
- a. 662 p. C. anno XXXIII domni Pimeni pontificis (Asidonensium) 88
- a. inc. anno III pontificatus sui (i. e. Acrusmini episcopi Bigastrensis) 406
- a. inc. anno VII d(omi)ni Theoderacis ep(iscop)i (Asidonensium) 110

G. DIES

- kal(endis) Ian(uariis) 73
- sub die III [no]n. Ianuari[as] 36 (S. p. 19)
- d(ie) nonas Ianuari[as] 62
- die III idus Ianuarias 46
- d(ie) III ed(us) Ianuarias 299
- sabbato Ianuarias pridie idus 390
- sub di(e) XVIII klds. Februar. 110
- d(io) XVI kaldas Febru. 68
- [*]XI kal. Febr. 115
- [sub d(ie) XI [kal.] Februar. 12
- die X kl. Februarias 35
- VIII kalend. Februar. 43
- III kal. Feb(r)u(aria)s 66
- dies (=die sub?) III kals. Februarias 56
- d(ie) pridie kal. Februarias 316
- d(ie) III nonas Februarias 341
- d(ie) II nonas [Fe]br. 60
- d(ie) VIII idus Febr. 95
- sub die VII idus Febr. . . 379
- die (d. 302) V id. (ids. 302) Febr. (Febr. 302) 302 400 (=171)
- tertium idus Feb. 410
- d(ie) II idus Februarias 330
- . . . to idus Febru[arias] 107
- die Martis quod fuit id. Feb(ruari)as 533
- [die . . . Ianua]rias sive [Februa]rias 342
- XV kalendas Martias 113
- sud die XIII kalendas Martias 338us
- sub die XIII kal. Martias 51
- . . . X kal. Martias 180

- sub d(ie) VII kal. Mart. 303
- III ka(len)d(a)s Martias 19
- die prid[ie kalendas] Mart[ias] 394
- d(ie) VI n(onas) Martias 312
- II kal. Martias 289
- d(ie) VII id. Martia(s) 117
- sub die VI idus Martias 31
- V id. Mart. 142
- d(ie) III idus Mart[i]as 11
- die (d. 337) II idus Martias (Martii 337) 337 362
- . . . idus Martias 83
- idibus Mart(iis) 98
- id. Marcias 354
- d(ie) i[d]us Mar(tias) 92
- [sub d(ie)] . . . Martias 102
- d. XVI kal. Apriles 309
- sub d. XV kalend. Apriles 358
- sub die XIII k. Ap(riles) 135
- sub d. tertio kal. Apriles 304
- kal. April(ibus) 21
- die II nonas Apriles 362
- nonas Apriles 331
- II idus Apriles 395
- die pridie idus Aprilis 155

- d. XIII kal. Maias 72
- [d. XII kl. Maias 131
- [die duodecimo [kal.] Maias 116
- XI kal. Maias 28
- d. III kal. Mai(as) 17
- [in kal. Maias 380
- [cal. (kls. 381) Mais (Mai. 381) 138
- [*381

- d. non. Maias 525
- die tertio id[us] Maias 175
- pridie idus *Mag(ias) 401 (=172)
- [di(e) id. Ma(ias vel Ma(rtias)) 301
- [[id]ib(us) Mai(is) 78

- [d. (die 374) XIII kal. Iunias 365 374
- [Iunias decimo quartove kalendas 86
- die XIII kalendas Iunias 314
- [sub d. VIII kal(en)das Iunias 80 89
- [d. octavo kalendas Iunias 369
- d. septimo kal. Iunias 47
- sub d. VI kal. Iunias 48
- d. tertio kalendas Iunias 307
- II kl. Iunias 100
- . . . *k(alendas) Iun(ias) 104
- [sub d.] k(a)l(en)d(as) Iunia[s] 4
- d. III nonas Iunias 367
- d. (sub d. 88) non. (perscr. 88) Iunias 88 308
- sub [d.] prid. id. Iun[ias] 121

- sub die XVI kal. Iul. 398 (=165)
- XII kal. Iulias 295
- die X k[al.] Iulias 27
- [die VIII kal(enda)s Iulias 44
- [[d. (om. 329)] IX kal. Iulias 14 329
- d. III kal. Iulias 340
- *[k]al(en)das Iulias 107

d. III n(ona)s Iul. 306
sub die pridie idus Iulias 120
... Iulias 70

sub die X kal(en)d(a)s Agustas 29
d. VIII [kl.] Augustas 13
die VII kalendas Agustas 26
III kal. Ag(ustas) (Augustas 58) 58 91
d. nonas Agustas 305
sub d. VI id. Agustas 2
id(ibus) Ag(ustis) 71
... [Au]gustas 37

sub die XVI kl. Septembris 379
d. de(cimo) cls. Se(p)t(embres) 101
... S. p. 54
(VIII kl. Septem. 25
VIII kal. Septem. 313
V kalend. Septembres 362
*k a l(e)n(d)is VII (=Septem)br(ibu)s
117
die tertio idus Settembres 378
pridie Septemb[r]ium idus 123

diae pridiae nonas Octob(res) 45
sub d(ie) VI id(us) Octobres 123
*... [Oct]ubres 134

sub d. XVII kld. Novemb(res) 54
XI kal. Novembres 3
X kl. Novembris 136
sub [die n]on(as) Nove[m]bres] 79
*sub die septimo id. Novembres 527
sub die sexto id. Novembri(s) 396
(sub d(ie) pridie idus Nove(m)bres 65
(sub d(ie) II id(us) Novemb(res) 69
(sub die idus Novembres (Novembr.
168) 124 168
(d. idus Novemb. 310
sub mence Novembres 328

die XIII kal. Decembrium 188
[sub] die IIIX kal. Decembr. 42
sub die XI kalendas Decembres 82
VIII kl. Decembres 327
sub d(ie) k(a)l(endas) Decem(bres)
111
[die . . .] kal. D[ecembres?] 347
d(ie) kalend(as) Decembres 77
III nonas Decemb. 157
die felicis Decem. idibus (=feliciter
die id. Decem.) 325 (=18)

sub d. XVIII kl. Ianuarias 9

d. (sub d. 33) XVII kal. Ianuarias
33 85
d(ie) XI kalend. Ianuarias 332
[d(ie) X kal. Ian. 67
(decimo kal. Ianuarias 84
d. VIII kl. Ianuarias 357 (=50)
sub d. VIII kal. Ianuarias 32
die VI kal. Ianuarias 93
pr[i]die kal. Ianua[ri]as] 364

XVII kal. . . . 318
d. XV ka(lendas) . . 311
d. VIII kal. . . . 59
d. VII kal. . . . 344
[die illa ka]l(e)nd(as) . . . 320
*di(e) non(as) . . . 317
*X id. . . . 18
. . V idus . . . 322
d. (om. 105) III id(us) . . . 105 343

die secunda feria 380; die Sabbat
die III feria 474
sanctorum di(e)? 401 (=172)
d(ie) . . . 115; sub d(ie) . . . 99 (con-
sulto vacua relicta)

VI. HONORES PVBLICI

clarissimi: v(ir) c(larissimus) 127 399
v(ir) c(larissimus) comes et praeses
p(rovinciae) M(auretaniae)
C(aesariensis) 127
clarissima femena 84
cl(aris)sim(a) femina 66 68

comes 127 286
*[h]on(e)sta [f]em[ina] 321
*h(onesta) [f(emina)] 317
inl(ustris vir) 115; vir inl(ustris) 121
inl(ustris) femina 105
patricius 176

praeses p(rovinciae) M(auretaniae)
C(aesariensis) 127
preses 519
proc(urator?) 399
rector (*Hispaniae*) 176
scrib(a) 399

VII. HONORES MILITARES

dux 108 (S. p. 54)
dux f(i)d(elis) 91

magister mil(itum) Spaniae, missus
ab Aug(usto) contra hostes bar-
baros 176

m(iles?) 491
predo (=dux?) 123

VIII. DEVS ET SANCTI. ECCLESIAE HONORES. DESIGNATIONES PIORVM.

RES SANCTAE

A. DEVS

trinitas [indivisa] 115 (S. p. 58)
deus *passim*
dominus *passim*; [e]scelsus dominus
128 (S. p. 58)
[al]tissimus 100
*I(e)h(ovah) 34
rex Sabaoth 530
d(eu)s homines vivificare potens 361
terror dei 361
fedus paternum 385
flagellum divin[um] 34^a
divini nutus 379^a
precepta divina 384 (=149)

fautore deo 391
demonstrante deo 142
in deo 194 195
in nomine domini 4 15 49 76 88
116 135 153 155 163 174 175
324 397 401 (=172) 407
in dei nomine 160 527
no(mine) d(omi)ni 108 406
in [no]m(in)e d(omi)ni nost[r]i 110
in nomine domini = [ἐν] ὀνόματι
κυρίου) 186

Christus *passim*
Iesus 21; Ἰησοῦς] 346 (=41)

Christus Ie(s)u(s) (I. 156) 126 *156
d(omi)nus Ihe(s)us Chr(ist)us 31
Ihesu Christo d(omi)no nostro re-
gnante 119
dominus (=Christus) 392
Christus in (cruce) pendens homines
redemit cunctos; gaudemus
Christi morte redempti 125
Ies(us) Nazarenus rex Iudeorum 255
473 cf. 517
πυμῆν (=ποιμῆν, pastor bonus) 370
redemptor meus 95
salvator 108
scus salvator *passim in recentioribus*

Chr(istu)s hic $\Lambda\omega$ 419
 in X (\dagger 137 436) = *in Christo* 137
 399 436
 pium foedus Chr(ist)i 379^a
 pax domini nostri Iesu Chr(ist)i 202
 312
 premia Chr(ist)i 412
 misteria Christi 142
 nomine Chr(ist)i 533; in Chr(ist)i
 nomine 116; in nomine Chr(isti)
 136; in nomine d(omi)ni [Ie]su
 Chr(ist)i 374; in nomine domini
 nostri Jesu Christi 111 115; in
 Crhis(ti nomine?) ave vale 414;
 in nomine $\Lambda\omega$ 330
 regnum Chr(ist)i 379^a
 *sal[vati]o (Christi) 450
 sacra vestigia Chr(ist)i 389

sp(iritu)s 361
 s(an)c(tu)s sp(iritu)s domini 142
 divini spiritus accensus ignis 379^a

B. NOMINA SANCTORVM

Abraam 466; $\text{A}\beta\text{p}\alpha\text{i}$ 370
 Acisclus sanctus 85 126 (*S. p.* 58)
 140 382; domnus Acisclus 374
 Adam 183
 Adrianus *v.* Hadrianus
 (A)emilianus sanctus *prbr.* 383
 Afra *sc.* 90
 Andreas sanctus 175 495; s(an)c(tus)
 Andreas ap(osto)st(olu)s 471; An-
 dreas *apostolus* 255 353
 Antonius *sc.* 390
 Aron 152
 Augurinus *s.* 57 85
 Babilas *scus* 175 (*S. p.* 75)
 Bartolomeus *apostolus* 353; *scus* Bar-
 tolo[m]e[us] 255; sanctus Bartolo-
 meus ap(osto)st(olu)s 383
 Baub[ilius] *s.* 255
 Baudilius *s.* 57
 C(a)ecilia sancta 382
 [C]aritas (?) *s.* 126 (*S. p.* 58)
 Christoforus (Cristoforus 382) sanctus
 175 (*S. p.* 74) 359 382 475
 Clemens *scus* 175 246
 Columba (Colomba 108 *133) sancta
 108 *133 382
 *Concess[a] *s.* 61
 Cosmas *scus* 90 471
 Cucufas beatus 522; Cuc[ufates] *s.* 255
 Cyprianus: sanctus *martir* Sciprianus
 108
 Damianus *scus* 90 *255 471
 Daniel ($\Delta\alpha\text{ν}\iota\eta\lambda$ 370) 370 466
 Dionisius *sc.* 90
 Emilianus *v.* Aemilianus
 Eolalia, Eolalius *v.* Eulalia, Eulalius
 Estephanus *v.* Stephanus
 Eva 183
 Eugenia *martis (in acrosticho)* 220

Eulalia (Eolalia 495) *scia* 57 80 89
 175 495; [Eula]lia vir(go) 255;
 Eulalia *martir* 334; domna Eu-
 lalia 374; beata Eulalia mar-
 [ty]ris Chr(ist)i 519
 Eulalius (Eolalius) clericus confessor
 336
 Eulogius *scus* 57 85 218
 Facundus [s]eus 175
 Faustus *scus* 126 (*S. p.* 58) 175
 (*S. p.* 74)
 Felix *scus* 80 85 89 111 495; [scus]
 Felix Gerundensis 175
 Ferreo[lus] *scus* 175 (*S. p.* 74)
 Filippus *v.* Philippus
 Fructuosus *s.* 57 85
 Germanus *s.* 88 110 255
 *Gervas[ius] *s.* 175 (*S. p.* 74)
 Hadrianus (Adrianus 471) 243 471
 Iacob: Zaco(b) 152
 Iacobus sanctus 246 272bis
 Iacobus *s.* [f]r(ater)] d(omi)ni 284
 Iacobus *scus* apostolus 252 465 488;
 Iacobus *apostolus, uterque eius*
uenerans 255; *scus* Iacobus
 ap(osto)st(olu)s frater sci. Iohannis
 471; Iacobus Alfei (filius) *apo-*
stolus 353
 Ianuarius *s.* 126 (*S. p.* 58) 175 (*S. p.*
 74)
 Ineratiu(s) 152
 Iob: Zo(b) 152
 Iohannes *s.* confessor 217 (*cf. p.* 120)
 Ioannes *Iorcei (*s.?*) 272
 Ioannes *s.* ap(osto)st(olu)s 284; *s.* Ioh-
 (ann)is apostolus ev(an)g(e)-
 li(st)a 260 (*cf. p.* 120); *scus* Ioh-
 annes (Iohanes 255 272; Ioh-
 anes 255) 255bis 272 471; Ioh-
 annes virgo perennis 361
 Iohannes (Ioannes 80 89; Ioanes 88)
 Iobabista (Bba 530) 80 88 89
 115 530; sanctus Iohannes
 (Iohannis 495; Ioannes 140)
 Baptista (Bab. 269; Bb. 474;
 Bpa 495; Bpta 246) 140 246
 269 474 495; praecursor do-
 mini martyr baptista Ioannes
 113
 *Iosef (*Christi pater*) 255
 Ios[e]phus (*Iacobi fil.*) 183
 Isac 466; $\text{E}\iota\sigma\alpha\chi$ 370
 Isaya 530
 Isidorus *scus* aep(iscop)us 474
 Istephanus *v.* Stephanus
 Iudas traditor 336; Iudas Iscariota 403
 Iulia *s.* 57
 Iulianus *scus* 85 111 175 (*S. p.* 74)
 471; domnus Iulianus 374
 Iusta *s.* 80 88 89 175 (*S. p.* 74)
 Iustus *scus* 85 175bis 255; sanctus
 Iustus *martir* 1
 Laurentius domnus 374
 *Leo s(an)c(tu)s et illustris herus 128
 Leuc[adia] *scia* 175

Lilliolus *s.* Accitanus pontifex 115
 Longinus (*centurio*) 255
 Lucas ev(an)g(el)i(st)a 260 (*cf. p.* 120)
 Luce *163
 Lucretia *s.* 57 (*S. p.* 41)
 Marcus ev(an)g(el)i(st)a 260 (*cf. p.* 120)
 Maria sancta 100 240 246 255 259
 263 357 (=50) 376 381 470
 471 472 475 495 519; *scia*
 Maria in catolico 155; *scia* Maria
 in sorbaces 160; domna Maria
 374; [beata] Maria, glo(ri)osa
scia Maria 483; M(aria) v(irgo)
 482; [Maria] semp[er virgo] 516;
s. Maria v(ir)g(o) 260 (*cf. p.* 120);
 virgo virginu(m) mater 333;
 Maria [m]ater (Christi) 255;
 d(e)i mater 361; genetrix d(o-
 mi)ni 240; deipara virgo 273
 sancta Marina 382; sancta Marina
 virgo 140
 Martialis *s.* 126 (*S. p.* 58) 175
 Martinus sanctus 85 275; sanctus
 Martinus episcopus 140 383 495;
 domnus Martinus 374; d[ivus
 M(artinus)?] 494; Martinus *s.*,
 confessor 379^a; patronus Galle-
 ciae 379^a
 Mateus *scus* 246; Mateus *apostolus*
 255 353; Matheus ev(an)g(e)-
 li(st)a 260 (*cf. p.* 120)
 Maurus b(enedi)ctus 349 (=15*)
 Maxima *s.* 57
 Maximus *s.* 255
 Micael *scus* 472; Michael archangelus
 255 469 470; d(omi)nus s(an)ctus
 Migael ar(changelus) 276 (*S. p.*
 98)
 Mi...t *s.* 255
 Muses 152
 Na...s. 255
 Natalia sancta 243
 Nazarius *s.* 57
 Nigrinus *s.* episc. 166
 Pastor 85 255
 Paula *scia* 175
 Paulinus *scus* 420
 Paulus sanctus 152 255 263 379^a
 390 471 521; domnus Paulus
 374; *scs.* Paulus apostolus 466;
 aposto[lus] d(e)i *scus* Pa[ulus]
 146
 Paulus conf(essor) 57
 Paulus Accitanus *s.* (pontifex) 115
 Pelagius *scus* 495
 Petrus sanctus 152 245 255bis 284
 392 471 521; domnus Petrus
 374; sanctus Petrus apostolus
 140 466 531; aposto[lus] d(e)i
 s(an)c(tu)s Petrus 146; domini
 amore discipulis cunctis prae-
 latus 392
 Philip(p)us (Filipus 255; Filippus
 353) *apostolus* 255bis 353; *scs.*
 Filippus *apostolus* 466

P[ri]mitivus s. 175
 Protas[ius] s. 175
 Quiricus s. (= *Kυρριζος*) 85
 [R]o[gl]atus s. 175 (S. p. 74)
 Romanus seus 85 495; seus Romanus martyr 192; sanctus Romanus monachus 140
 Rufina s. 80 88 89 110 175 (S. p. 74)
 Saba sc. 90
 Sabastianus v. Sebastianus
 Saturninus seus 57 88 175^a; seus Saturninus ep(i)s(cop)us 269
 Sciprianus v. Cyprianus
 Sebastianus (Sabastianus 90 221) seus 57 90 221
 Selronius s. episcopus) 166
 Servandus s. 88 110
 [Simon Chananeus apost. 353
 [Simon s. 255
 Stephanus (Estephanus *57 *175; Stefanus 57 85 *116 *255) sanctus *57bis 85 *146 (S. p. 68) 162 *175 242 255; domnus Stefanus 374; d(omi)nus s(an)c(tu)s Stefanus 63; s. Stefanus primus martyr 115; sanctus Stephanus levita et prothomartyr 283; sanctus Stefanus levita 383
 [Sulp]icius s. 255
 Thadeus s. 255; T[addeus] apost. 353
 Thomas apost. 353; sanctus Tomas apostolus 466 471; sanctus Tomas 90 255bis; seus Tomas martyr 192
 Tirsus s. 57 495
 Valerius sanctus 245
 Verissimus s. 57
 Vincentius s. 111 263 406; domnus Vincentius 374; sc. Vincentius fr(ater) Savine Chr(is)tetisque ipsius 474; sanc. Vincentius marter 157; s. Vincentius martyr Valentinus 115; Vincentius gloriosus martir Chr(ist)i 409
 *Vita[li]s seus 411
 Xustus (*Xystus papa* s.) 152
 [Z]accuus = *Zaccharus*, 152
 Jacob v. Iacob
 Zob v. Iob
 Zoylus s. 85 126 (S. p. 58)
 ... nus s. 110
 domni tres (= *Faustus, Ianuarius, Martialis martyres Cordub.*) 374
 sancti fratres 362
 tres fratres sancti, retinet quos Cordoba passos 363
 [sancti septem] dormientes in E[f]e[sum] 175 (S. p. 74)

C. HONORES ET OFFICIA ECCLESIAE

abba (a. *531; ab. *16; abb. 142 390; abbas 230 (cf. p. 120) 385 460

475) 16 49 142 146 162 219
 221 230 (cf. p. 120) 238 244
 266 275 385 390 401 (= 172)
 460 469 470 472 476 510 531
 onor (abbatis) 146
 antistes (antis. 169; antestis 165 223) 80 89 133 169 223 363 379^a
 398 (= 165) 409; antistites 146 (S. p. 133)

[clericus (cls. 479) 299 336 479
 [clerus 519

[diaconus (denus 454; diaconus 120) *4 120 454 (= 292) 525
 [δίακον[ος] 3; 346 (= 41)
 diaconii onor 174

[episcopus (episcopus 109; aepe 135^a; aepeus 474; episcopos 279; episcopos 100; episcos 269; epsus 269; *epcus 281 (S. p. 98); epus 111 231 267 493 495; epsepus 110 116 475; eps 75 184 260 406 407 (= 181) 472 530; episcop. 244; episc. 166bis 167) 75 100 109 110 111 116 135^a 140 166 167 175 184 205 210 213 227 230 (cf. p. 120) 231 234 244 260 267 269bis 279 *281 (S. p. 98) 362bis 383 405 406 407 (= 181) 437 469 470 472 474 475 488 *493 495 530

ep(iscop)us cum suo clero 519

episcopi 243

episcopi quatuor 245

ep(is)c(o)pi (septem) 261

episcopatus 400 (= 171)

episcopium 223

[e]ctor 314 (S. p. 133)

levita 283 383

[minister misteri(or)um Chri. (*abba*) 142 (S. p. 68)

ministri 361

[monachus (monachus 140 522) 93 100 (S. p. 54) 140 215 522

monaci 389 390

monacos gu[bernans] 409

monacis prelati 385

monacis prefuisti 412

monachorum numerus 469

monastica norma 239

monastica vita 223

[pastor 389

[pastor electus propriusque Galliae (*Sc. Martinus*) 379^a

[pontifex (pontif. 223; pontifx 115) 23^a 65 88 115bis 216 223 245

[pontifex s(an)c(tu)s vel sacer pontifex (*i. e. in sacro ordine*) 413

[caelebs pontifex sacer[dos] 409

[pontificatus ([po]ntiv— 175) 85 175 242 406

[honor (pontificatus) 65

[culmen pontificale 234

pr(a)edicans in populis 409

praelatus: (abbas) monacis prelati 385

p(rae)p(os)itus 529

[presbyter (praesbiter 69; presbiter 189 272 461; presb. 305 311 *313; prb. *169 302; prbr. 312 383; prsb. 214 531; prsbt. 158 269 *397; prsbit. 3; prs. 490; pbr. 190 233) 3 69 158 *169 189 190 214 233 245 269 272 *278 302 305 311 312 313 383 397 461 490 531

p(res)b(yte)r dei 190

in Chr(ist)inomine pr(es)b(y)t(e)r 116

pr(es)byter sa(nctissimus)? 174

presbiterium 312; pr(e)s(bite)ri onor 174

primus homo (abb(as)) 390

princeps cantorum 304

[sacerdos 23^a *62 142 234 400 (= 71)

[caelebs pontifex sacer[dos] 409

[sacerdotes 167 276 490

seniores probi (monachis) prefecti 390

servi sanc. Vincenti marteris 157;

cf. [se]rvus 322

[vates 142 333 384 412

[ex ordine priorum vatum (= *episc.*) 362

[virgines 333

[virgines sacrae 86

[virgines instituens 409

D. DESIGNATIONES SANCTORVM ET PIORVM

ancilla Chr(ist)i 527

apostolus v. *supra* Andreas, Bartholomeus, Iacobus, Iohannes, (Iudas), Matthaueus, Paulus, Petrus, Philippus, Simon Chananeus, Thaddaeus, Thomas

apostolicus honor 392

bissenus senatus 379^a

discipuli (Christi) 392

archangelus v. *supra* Michael

[baptidiatus 103; cf. purgatus un[da]] abacri 12

[baptista v. *supra* Iohannes

beatus 522; beata 519; beatissimus 49 184

b(enedi)ctus 349 (= 15*)

confessor 57 217 (cf. p. 120) 336 379^a

d(e)o vota 135; deo vota perennis 362

devota 51

dicata deo virgo 86

dominus *dicuntur sancti et episcopi passim*

evangelista v. *supra* Iohannes, Lucas, Marcus, Matthaueus

famula Christi (Christi famula 14 329 333) 14 31 45 46 66 68 98 124 303 309 328 329 333
 famula dei (famula 294) 17 22 26 28 30 (= 341) 35 51 52 53 72 78 79 82 92 95 131 294 310 316 338^a 340 *343 366 367 394
 famulus Christi (Chr. famulus 47) 3 47 93 99 120 122 180 378
 famulus dei 2 9 11 13 19 22 25 27 29 32 33 42 43 44 48 54 56 58 59 60 61 64 67 69 77 81 94 113 118 (S. p. 58) 121 138 147 174 301 304 307 308 311 313 314 327 332 337 342 *345 *347 *356 365 369 379 395 525 532
 [fam]uli Chr(ist)i *vir et mul.* 324
 famulus 379^a 384
 fidelis (fd. 91; fid. 7) 7 91 339
 fidelis Christi 117 182; creatura fidelis 333
 *[fid]ens d(omi)no 342
 fide promta 384 (=149); trames fidei, via fidei 379^a
 gloriosa, gloriosus *v. supra* Maria, Vincentius
 martyr, martyres (marter 157; martur 124; martis 220; martir 1 18 80 85 88 89 90 108 110 111 142 334 409) 1 18 80 85 88 89 90 108 110 111 115 124 (S. p. 58) 126 142 143 157 192 220 334 409 519
 martirium passi (clavibus transfixi) 192
 martyr primus (Stephanus) 115
 prothomartyr (Stephanus) 283
 famuli in sorte regni futuri *vocantur martyres* 361
 patronus Galleciae *v. supra* Martinus

penitens 29 33
 praecursor domini *v. supra* Iohannes
 puel(la) Chr(ist)i 306
 [sanctus, sancta, sancti *passim* sa(nctissimus?) *prsb.* 174; san[ctissim]us *episcopus* 175
 sancti domini 391
 s(an)c(tu)s et inlustris herus 128
 sanctorum nomine 1
 connumerandus sanctis 409
 (sanctorum) praesentia hic fulget 391
 [co]hoperantib(us) s(an)c(t)is 115
 traditor *v. supra* Iudas
 v(enerabilis) f(rater) 212
 virgo *v. supra* Eulalia, Iohannes, Maria, Marina
 virgo Chr(ist)i 21
 [Chr(ist)]i v[irgo]? *101

E. RES SANCTAE

cantica cum summis civibus praecinat 393; laudes et cantica Chr(ist)i 361
 caro, cruor pius, limfaque et crisma sacrum 361
 chori sacri 361
 communio s(an)c(ta) 336
 crisma sacrum 361
 cruor d(omi)ni 175; cruor pius 361
 crux 362; *s(an)c(t)a crux 360; crux veneranda hominum redemptio 125; [de] cruce d(omi)ni 175; [de ligno s] (an)c(t)e crucis 175 (S. p. 74); alma crux 384 (=149)
 cultum (Martini) institui ritumque sacrorum 379^a
 dogma sanctorum 362; celeste do[g]ma 361; evangelicum dogma bissemi senatus 379^a
 festa 409

libri (*sanctorum*) 362
 limfa 361
 mane (= *manna*) 156
 munera s(an)c(t)a vasis sacris lata 361
 panis d(omi)ni 175
 poenitentia (penitentia 54 117) 33 43 54 117
 reliquiae sanctorum 57 80 85 88 89 110 374 382 383 411
 ritus sacrorum 379^a
 sepulcrum [d(omi)ni] 175
 signa (*miracula*) 379^a; cf. mirificus vates 412
 signaculum alme crucis 384 (=149)
 signo (crucis) sive fronte(m) sive pectora signare 10 (S. p. 3)
 s[indon?] s(an)c(t)a 175
 stilus: sacer Pauli stilus 379^a
 tropheum crucis 384 (=149)
 vasa sacra 361
 [v]estis d(ei) 175

Erebi imperium 10
 seba ultricis [geh]enne 385
 fornaces (*gehennae*) 386
 inimicus (= *diabolus*) 334
 tiranus antiquus (= *diabolus*) 10

novissimus dies 95
 caeleste regnum 142 (S. p. 68)
 celestis aula 86
 arx celestis et aula 130
 paradus Sina (= *Sion*) 125 (S. p. 58)
 paradisi ianua 533; porta [paradisi?] 34
 Eden regio 386
 *sed(es) sacr(a) 87 (S. p. 42)
 coelum (caelum) 125
 caeli incolae: cives summi 393
 locis (dei) s(an)c(t)is incola 386

IX. GEOGRAPHICA

Accitanus pontifex 115bis
 Aeliana *v. Eliana*
 Africa: Africa *signum* 71; nationem Afram 372
 Aio *oppidum?* 76 (S. p. 42)
 Alanus 379^a
 Albi *vel Albite*: presbiter civitatis Albitane 189
 Alemannus 379^a
 Anagarum 242
 Arabes 242
 Asanum *coenobium* 390
 Assyrius murex 379^a
 Astigitana ecclesia 223
 Astoricensis episcopus 245 161

Augusta Felix *v. Emerita*
 Augusta Gemella *v. Tucci*
 Avila urbs 474
 Baccei *v. Vaccaei*
 Baeterra *v. Biterra*
 B(a)etica provincia 242
 Barchinona civitas 519
 Beatia *v. Vivatia*
 Bigastrens(is) ecclesia 406
 Biterrae episcopus (= *Baeterrae Gall. Narb.*) 227
 Burgundio 379^a
 Caesaraugusta [Ce]s(a)r(a)coste populi 108 (S. p. 54)
 Caesaraugustanensis episcopus 261

Caesariensis *v. Mauretania*
 Calla(e)cia 244; Gallecia 379^a
 Carthago nova civ[it]ati[s e(pisco)]pus 404; urbs 176
 catholicum locus *Toleti* 155
 Cellenovensis episcopus 230 (*cf. p.* 120)
 Chananeus 353
 Chia vina 379^a
 Complutense *coenobium* 245
 Conimbriensis sedes 234; episcopus 261
 Corduva 275; Cordoba 363
 Corduvensis patria 469
 Dacus 379^a

- *Datus 379^a
 *[Dianensis] civitas 412
 Dumiensis episcopus 245 261
 Eden regio 386
 E[lf]e[sus] 175 (S. p. 74)
 Eliana (*civitas Aeliana?*) 456 (=291)
 Emerita: urbs Augusta Felix noba(n)te studio ducis et pontificis 23^a (S. p. 19)
 Falerna vina 379^a
 Felix v. Emerita
 Francus 379^a *387
 Gallecia v. Callaecia
 Gallia 379^a: Galliae cellae 390
 Gauzon castellum 249
 Gazetia vina 379^a
 Gemella v. Tucci
 Germania frigans 379^a
 Gerunda 192
 Gerundensis 175
 Getae 23^a; traens linea(m) Getarum 2
 Hispalis urbs 474; cibitas Ispalensis 76
 Hispaniae rector 176; magister militum) Spaniae 176
 Ianisium (*locus?*) 360
 Iberia 390
 Iriensis episcopus 261
 Ism[ail]ites 183
 Ispalensis cibitas v. Hispalis
 Lamecensis episcopus 261
 Legio (*urbs*) 488; urbs Legionis 242
 Lione(n)sis 475
 Legionensis episcopus 245
 Lucensis episcopus 261
 Lusitania provincia 242
 Μαρμαρότις (*pro Μαρμαρότις, a Marcia civitate?*) 289
 p(rovincia) M(auretania) C(aesariensis) 127
 Myrtilis: sacrosancta aeclesia Meritilliana 304
 Nara 379^a
 Nativola locus (*prope Iliberrim*) 115
 Obolconenge suburbium 376
 Ostrogotus 379^a
 Ovetum 259
 Ovetensis (Ovetensa 269 488) sedes 249 256 269 488
 Pannonia: Pannoniis genitus 379^a
 Pannonius 379^a
 Rugus 379^a
 Salmaticensis episcopus 245
 Saraptenus palmes 379^a
 Sarmata 379^a
 Sarraceni 454 (= 292)
 Saxo 379^a
 Slavus 379^a
 Sincilla (= *Singilia*) terra Arabu(m) 242
 Sion 264 508; paradisus Sina(= *Sion*) 125 (S. p. 55)
 Spania v. Hispania
 castrum sancti Stephani 242
 Suevus 379^a
 Talavera 242
 Tarraco 412; urbs 413
 Tipasa: ordo Tipasensium 127
 patronatus 127
 Toletum: urbs 391; urbs et plebs 391; cf. 155
 Toringus 379^a
 Tucci: civitas Augusta Gemella Tuccitana 108 (S. p. 54)
 urbs 108; civitas 108
 populus 108; *populi Ge[m]el[li] 108 (S. p. 54)
 Vaccaei: Baccei 123
 Valentia urbs 474; snca eclesia Valentin[a] 184; Valentinus 115
 Valles fundus 376
 Vascones 123
 Vicaria 242
 Visaeum (*Lusit.*): V(i)s(aeensis?) 529
 Vivatia: Beatia opp. 455
 Zamora 242

X. MVNICIPALIA

A. CIVITAS. TERRITORIVM

- castellum v. Gauzon
 castrum v. c. sancti Stephani
 civitas v. Albi — Barchinona — Dianensis — Carthago nova — Hispalis — Tucci
 fundus v. Valles
 insola maris 409
 locus v. Nativola
 provincia v. Baetica — Lusitania — Mauretania

- suburbium v. Obolconenge
 terra v. Sincilla
 urbs v. Avila — Carthago nova — Emerita — Hispalis — Legio — Tarraco — Toletum — Tucci — Valentia

B. ORDO. POPVLVS

- ordo v. Tipasa
 gentes populique 371
 gens sua (*Wisigoti*) 391
 inmanes variaequae gentes 379^a

- (hostis (*sc. Vandali*) 361
 barbari hostes 176
 plebs v. Toletum
 populus v. Caesaraugusta — Tucci
 populi 409 412
 conventus p(o)puli 255
 gentes populique 371

C. HONORES MVNICIPALES

- patronatus v. Tipasa

XI. COLLEGIA

- Eusebiorum *collegium?* 435

XII. OFFICIA PRIVATA

- medicus 526
 officina: ex officina *illius* 350 399;
 ex off. *illius* 202; ex of. *illius* 201
 operarii vernoli 115
 sofista 379^a
 vernoli v. operarii

XIII. CARMINA

Numeri, quibus B littera antepositur, redeunt ad anthologiam Latinam, quam collegit Buecheler (Lips. 1895/7)

- auctor huius operis 232
 carceres et dira Ioannes ferrea vincla 217
 Christus Jesus est mihi verum mane perenne 156
 clari tecta antestis Martini q(u)oq(ue) membra 223
 conclusit vita terminum 216
 communi [sede regna] beata tenes 65 (S. p. 41) B 1392
 [cubat nunc camp]is Ciprianus 456
 deget hic humatum 231
 deseritur funera Daniel orrida 213
 dum simul dulcem 12 (S. p. 3) B 718
 ecce dom(u)s d(omi)ni 240
 en quem cernis cavea saxa 239 258
 erexit fautore deo 391
 esse decet claram vitam 230
 [e]scelsum dominum me . . . 128 (S. p. 58) B 725
 et vita brevi (ex carmine desumpt.) 21 (S. p. 3) B 717
 flecte genu, en signum 10 (S. p. 3) B 920
 fundavit s(an)c(tu)m hoc Chr(ist)i 363
 funditur hic sanguis 230 (cf. p. 120)
 haec cava saxa Oppilani continet membra 123 (S. p. 58) B 721
 h(a)ec d(omi)ni porta 521
 haec tenet orna tu[u]m venerand(um) corpus 142 (S. p. 68) B 720
 hic colligit tumulus 250 257
 hic locus antiquitus 275 469
 [hic] recubat eximius Samuel 214
 hic recubat Lepidus 218
 hic repiescit in tumulo 390
 hic Speciosa condita 222
 hic Teudefredi condita 132 (S. p. 59) B 223
 hi(n)c sursum rapta 86 (S. p. 42)
 hoc nepos loco tenetur 455
 (h)uius namque tumulo procumbit funere corpus 86 (S. p. 42) B 722
 hunc denique edificium 1
 inclusi tenerum praetioso marmore corpus 144 B 1397
 in hoc loco reconditus 215
 intima qui penetras cunctorum ar- viter verax 385
 ista vorax fossa 129 B 798
 larga tua pietas 261
 lux mihi Siricia 34^a
 Martinus hu[c]e lapid]e tectus 463
 membra fulgent hic urna 130 B 1622
 morte opus hocce s[ile]t] 452
 [mundo fe]lic[em] peragens] 355
 nam cladis iniurias 404
 non timet ostiles 65
 nunc te rogo sancte 218
 occulit abbatis magni 460
 omnibus exemplum 242
 omnis conventus p(o)puli 255
 Ordonius ille princeps 251
 panditur introitus, sacrata limina Cr[isto] 371
 parva dicata deo 86
 petra Petri cineres 241
 pius praeclarus doctor 409
 porta per hanc celi 530
 praecursor domini martyr 143 B p. 322
 principum [eg]regius 484
 qui in hac aula dei ingreditur 244
 qui cuncta in pace egit 480
 quis quantusve fuit 219
 quisq(ue) legis titulum 124 B 723
 quisquis ab occasu properas 389
 quisquis hunc tabulae 158 B 724
 [Reccare]dus medicus 526
 respicis angustam 49 (S. p. 41) B 789
 resurgit ex preceptis 384 (=149)
 s(an)c(t)is onor summus 55 (S. p. 41) B 854
 Sefronius tegetur tomolo 165 B 1393
 sic semper Hispania 176 B 299
 sit iusa cunctoru(m) pro illo oracio pia 235
 sit tibi Chr(is)te laus 273
 solberat antiquas moles 23^a (cf. p. 120; S. p. 19) B 900
 sp(iritu)s hic homines 361
 te Io(h)annem Tarraco 412
 te moderante regor, deus 386 B 727
 templum hoc domine 393
 terrenum corpus 13* (genuina, cf. S. p. 137) B 591
 victrix [et turbas carnis] post ire sopitas 220
 vos sancti domini 391
 fragmenta carminum incerta 496 508
 acrosticha 128 (S. p. 58) 130 213 385 (cum telesticho) 456

XIV. LITTERAE SINGVLARES. COMPENDIA SCRIPTVRAE

lineas superscriptas et nexus litterarum plerosque omisi

- ABBI* = abbatis 142
 AG = A(u)gustas 91
 AN et ANN = anno, annorum, annos passim
 APOSTOR = apostolorum 146
 BCTI = benedicti 349 (=15*)
 C = crux? 360
 C = cum 117
 C = currente? 338
 CHRI = Christi 527
 [CAL = calendis 138
 [CLS = calendas 101 (S. p. 54)
 CLSA = clarissima 66 68; cf. v. c.
 CONF = confessor 57
 [Δ = dei 366; D = 78
 DI = dei passim; scr. ΔI 61; T 32 142 146
 DO = deo 2 135 142
 DM = deum 389
 DS = deus 361
 perscripta passim
 [A = die 115 117
 D vel Θ = die passim; θ 123
 DE = die 101 (S. p. 54)
 B = die 110
 DIS = diebus 71 73
 PRID = pridie 121
 DE = decimo? 101 (S. p. 54)
 DECM = decimum 143 (S. p. 68)
 [DMS = dominus 100
 [DMI = domini 110
 [DN = domini 302 311
 [DNE = domine 31
 [DNI = domini passim
 [DNO = domino 119 342
 [DO = domini 108 406
 [DONI = domini 307
 JE = era 100
 [LX = era 2 12 32 115 135 302 303
 E = est 100
 [EPI = episcopi 111
 [EPS = (ÆPS 135^a) = episcopus 75 135^a 184 406 407 (=181)
 [EPSCPI = episcopi 110 116
 [EPISC = episcopus 166 167
 [EPSCOPS = episcopus 100
 F = fecit? 74
 [FAL = famulus 301
 [FAM = famulus 78 93
 [FAMI = famulus 308
 [FAMVI = famulus 19 342 369
 [FAN = fanula 310
 [FMLS = famulus 147
 [[F]MS = famulus 118 (S. p. 58)
 FD = fidelis 91
 [FEB = Februarias 410
 [FEBR = Februarias 60 95 115 302
 [FEBR = Februarias 68 100 (=171)
 [FEBVS = Februarias 66
 [FEBAS = Februarias 533
 *FI = fide 97 (S. p. 54)
 FID = fidelis 17

{FL. = Flavius 127 155
 {FLA. = Flavius 102
 {FLAV. = Flavius 433
 GL. = gloriosus 115^{his} 401 (=172)
 H. = hic 74
 *H. [F.] = honesta femina? 317
 *I. = indictionis? 101 (S. p. 54)
 IAN. = Ianuarias 67 73 299
 ID = id est *80 85 (S. p. 42) 90 166
 {ID = idus, idibus *passim*
 {ID. = idus 343
 {[ID]IB. = idibus 78
 {ED. = edus 299
 {IHS. = Iesus 302 312
 {IHV. = Iesu 115 126
 {IC. = Jesus 418
 {HSV. = Jesu 111
 INA. = ἰνδυστήριος 289
 INL. = inlustris 105 115 121 124
 ISPA = (H)ispalensis 76
 IVN. = Iunias 104
 IVL. = Iulias 306 398 (=165)
 K. = κη 177
 {K. = kalendas 104
 {KA. = kalendas 311
 {KADS. = kalendas 19
 {KAL. = kalendas *passim*
 {KALDAS. = kalendas 68 80 89
 {KALDS. = kalendas 29
 {KALEND. = kalendas 43 77 332 358
 362
 {[KA]LND. = kalendas 320
 {KALS. = kalendas 44 56
 {KL. = kalendas 9 25 35 100 111
 131 327 357 379
 {KLD. = kalendas 4 54
 {KLDs. = kalendas 110 147
 KY. = κηρῶν 186
 {M. = μήνας 289
 {M. = menses 308 337
 {ME. = mensibus 400 (=171)
 {MEN. = menses 364
 {MENS. = menses 314 342
 {MA. = Maias *vel* Martias 301
 {MAI. = Maias, Maiis 17 78 138 172
 MA. = mater 7
 {MAR. = Martias 92
 {MART. = Martias, Martiis 98 303
 M.B. = memoriae bonae? 302
 *MES. = manens? 117 (S. p. 58)
 MIN. = minus 303; cf. P. M.
 {N. = nonas 312
 {NON. = nonas 79 308 317 525
 {NS. = nonas 306
 {N. = nostri 302
 {NI. = nostri 312
 {NO. = nostri 108 (S. p. 54)
 {NSI. = nostri 111 115 116 401
 (=172)
 {*N. = numero 98
 {NVM. = numero 57

{NE. = nomine 15 135
 {NMG. = nomine 401
 {NO. = nomine 406
 OFF. = offert 360
 {P. = pace 142 343
 {*PA. = pace 356
 {PC. = pace 299
 P. = pro 533
 {PA. = puella 323
 {PVE. = puella 306
 {PL. M. = plus minus 72 95 294 367
 {PL. MIN. = plus minus 60
 {PL. MINV. = plus minus 9
 {P.M. = plus minus 316
 P.M.C. = provincia Mauretania Caesari-
 ensis 127
 PONFC. = pontifice 115 *bis*
 POS. = postea? 533
 PPITI. = praepositi? 529
 {PBR. = presbyter 190 *bis*
 {*[P]R. = presbyter 174
 {PRB. = presbyter 302
 {PR'B. = presbyter? 169
 {PRBR. = presbyter 312
 {PRESB. = presbyter 305 311
 {PRSB. = presbyter *313 531
 {PRS-BIT. = presbyter 3
 {PRSBT. = presbyter 158
 {PRSBTR. = presbyter 116 *397
 {PRBRI. = presbyterii 383
 {PRSKI. = presbyterii 174
 PRCEPS = princeps 117
 Q. = que 34^a 65^{his} 124 138 412 413
 Q. = qui 94
 {RCS. = recessit 95
 {REC. = recessit 182 398 (=165)
 {*RECES. = recessit 97 (S. p. 54)
 {REQ. = requiescit 25
 {REQ†. = requiescit 32
 {REQV. = requievit 327
 {REQV.E. = requiescit 174
 {REQVIT. = requiescit 337
 {RES. = requiescit 114
 {RV. = requievit 299
 {SBRS. = Septembribus 147
 {SET. = Se(p)tembres 101 (S. p. 54)
 SA. = sanctissimus 174
 SANC. = sancti, sancto 157 398 (=165)
 SC. = sancti 90 *quinquies*
 SCA. = sancta 100 115 293 361
 SCAE. = sanctae 100
 SCE. = sancte *passim*
 SCI. = sancti *passim*
 SCIS. = sanctis 55 115 158 386 413
 SCM. = sanctum 363
 SCO. = sancto 115 162
 SCOR. = sanctorum 88 146 158 175
 SCORV. = sanctorum 90
 SCORVM. = sanctorum 80 89 111 401
 {[SC]RM. = sanctorum 85
 SCS. = sanctus 128 142 412 413
 SCTE. = sancte 155
 SE. = sanctae 360
 SNCE. = sanctae 184

SCITATE. = sanctitate 390
 {SCLIS. = saeculis 412
 {SCLO. = saeculo 36 (S. p. 19) 54 99
 SPS. = spiritus 65 142 361
 SV. = sui 406
 V. C. = vir clarissimus 127 399
 {V. = vixit 299
 {VI. = vixit 94
 {VIX. = vixit *passim*
 {VXT. = vixit 9
 VIV. = vivat 418
 VS. = Visaeensis? 529
 {XP. = Christi *16 *47 136
 {XPE. = Christe 31 384
 {XPI. = Christi *passim*
 {XPO. = Christo 359 384 389
 {XPS. = Christus 419

LITTERAE LINEIS SIGNIFICATAE

m: [cel]sā 355, centū 354, decē 84,
 ecclesiā 115; [ho]rologiū 63; idē
 65; integrū 354; monacū 100
 (S. p. 54); novā 333; novē 65;
 Novēbres 65; s(an)c(t)orū 90;
 sodaliū 123; suū 36 (S. p. 19);
 σπουδαίων 40; virginū 333
 n: Alexādrīa 84; āno 119; Gerūdesis
 175
 s: annō 120
 t: pontificāus 406; requievī 358

NUMERI

IIII = 5 28
 x *cum cauda* = x *passim*; *in lx?* 100
 (S. p. 54); x *rotunda* 33
 ↯ = lx? 60

ERRORES QVADRATARIJ NOTABILIORES

litterae transpositae Crh(istus) 414;
 EFBR. 60; HISV. 374; Iuluis 56;
 PRBS. 313; prestrepit 123
litterae omissae: ec(les)ia 357 (=50);
 t(ri)es 310; Septemb(r)ium 123
litterae insertae: tetrum (=taetrum)
 386
litterae commutatae: EAMVLVS 120;
 EMS (*pro* FMS) 118 (S. p. 58);
 PML (*pro* FML) 310
haplographia: lapis (i)ste 65; patris
 (i)ste 361; vi(xi)t 314
dittographia: fortuna(tuna) 12; pro-
 miss(iss)o 533

INTERPVNCTIO

puncta et hederae passim
 : 113
 Y 31
 Y 115
 V 4

∴ 138 401
 ¶ 123 *in fine versuum*
 ▽ 60
 § 65 *in fine hexametri*
 < et ζ 12

LITTERARVM FORMAE
 NOTABILIORES

Λ 105
 Λ 137
 Ἀ 115
 a *uncialis* 295
 Α 382 388
 A et Δ *iuxta usurp.* 336
 Λ et Α *iuxta usurp.* 384 (=149)
 R 358
 C 135 324 382 384 (=149) *402
 (=173)
 C et C *iuxta usurp.* 384 (=149)
 δ *passim*
 λ (=d) 11
 ϝ (=d) 82

Δ 51 338 395 396 403
 E (=e) 401 (=172)
 E 299
 E 9 17 146 382
 E et E *iuxta usurp.* 384 (=149)
 F 190
 k (=f) 121 533
 F (=f) 340 341
 S (=g) 190
 G (=g) 60
 3 (=g) 354
 H (=h) 382
 h et H *iuxta usurp.* 384 (=149)
 i *cum puncto* 10 328
 l *cum cauda passim*
 K 120 121
 Y (=l) 56
 Z (=l) 60
 X (=ll) 111
 M (=n) 119
 H (=n) 324
 O (=o) 119 146 191 *ect.*
 Q (=q) 138

Q (=q) 328
 Q (=q) 33 142
 C (=qu) 142
 R *formis variis* 82 119
 Λ (=r *cursiva*) 304
 Q (=s) 84
 R (=s) 358
 Q (=t) 119 128 382
 U (=v) 65 138
 U 100 328
 U 65
 Y 56
 Y (=u) 56
 q (=u) 236
 u (=u) 526
 U (=u) 336; et v *iuxta usurp.* 55 336
 V (=us) 299
 VV (=w) 190
 X *latin. pro x graeca posita in tele-*
stico 385
 φ (=y) 115
 Ξ (=z) 190
scriptura uncialis 294

XV. GRAMMATICA

a et e: a *pro e*: *consecrata* 115us;
 Sabastianus 90
 e *pro a*: *Iesabelle* 324; *mane*
 (=mannah) 156; *Se[muel]
 34 (*S. p.* 19); *Stefenus* 63
 a et au: *Agustus* 2 26 29 71 91
 305; *exadi* 386
 a et o: *octagensima* 123
 ae et e: ae *pro e in adverbio*: *religi-*
osae 413 (*cf. auct. Suppl.*) *in*
abl. decl. quintae: *diae* 45 316
 330; *pridiae* 45 316; *in voc. decl.*
secundae: *Aloiosae* 204
alibi: *aeclesia* (*aeclisia* 304) 5 304;
aep(iscopu)s 135^a; *aera* 34^a 44
 45 71 72 113 304; *praesbiter*
 69; *praetiosus* 144; *quaeritur*
 398 (=165)
 e *pro ae*: *in gen. dat. sing., nom. pl.*
decl. primae passim; *in termi-*
natione -aeus etc.: *Alfeus*,
 [Barthol]omeus, Ma[tt]heus 353;
 Baccei 123; *Bartolomeus* 383;
 Chananeus 353; *tropheum* 384
 (=149); [Z]acceus 152
alibi: *edificat(a)* 109; *edificium* 1;
Emilianus 383; *equam* 412;
etas 61 384 (=149) 400
 (=171); *eternus* 389; *ethera*
 390; *etheriae* 165; *evum* 378
 412 413; *cede* 123; *Cecilia*
 382; *celestis*, *celum* 49 86
 130 361^{is} 389 400 (=171)
 (*sed recte caelum* 125, *caeleste*
 142); *Gallecia* 379^a; *he* 192;
hec 80 85 89 115 333 334

357 (=50) 362 384 (=149);
leva 176; **Mecianus* 421;
penitens 29 33; *penitentia* 54
 117; *pr(a)e- in precelsus*, *pre-*
cipio, *precisus*, *predicans*, *pre-*
ditus, *preducens*, *predulcis*,
prefecit, *prefui*, *prelatus*, *pre-*
sens, *prevenio* 23^a 34 49 123
 384 (=149)^{us} 385us 389
 390^{is} 409ter 412^{is} 413; *pre-*
conium 412; *predo* 123; *pre-*
mium 412; *que* 52 53 390;
querulus 86; *querunt* 165;
quoequandus 390; *seba* (=sae-
 va) 385; *seculum* 2 12 33
 49 384 (=149); *sepe* 389;
tretrum 386
 ae et oe: *coelum* (*iuxta caelum*) 125;
poenitentia 33 43
 ai et ε: *Epenetus* 405; *κατάκτες* 315
 ai et η: ai *pro η*: *Μακρίώτας* 289
 η *pro ai*: *κατα[α]τη* 346 (=41)
 b *in fine om.*: *Zo(b)*, *Zaco(b)* 152
 b et p: b *pro p*: *abtus* 336; *babtista*
 80 88 89 115; *lebra* 336
 p *pro b recte*: *optulit* 127
 b et v: b *pro v*: *in terminatione*
perfecti —bit *pro* —vit: 22^{is}
 23^a (*S. p.* 19) 142 (*S. p.* 68) 148
 385 389 390 398 (=165) 409^{is}
alibi: *Baccei* 123; *bivit* 16; *Bo-*
katus 397; *brebe* 132; *captibi*
 413; *cibitate* 76; *deboret* 386;
fabillas 385; [l]abacrum 12;
nobus, *nobare* 23^a (*S. p.* 19)^{is}

409; *obes* 389; *octabo* 369
redibibus, *seba* 385; *solberat* 23^a
 (*p.* 120; *S. p.* 19); *sublebamine*
 533; *vibere* 169
 v *pro b*: *arviter* 385 386; *devitum*
 12; (h)avebitis 375; *redivit* 403;
Savinus 139; *vis* 409
 c om. *inter n et t*: *cuntis* 12; *santus*
 382
 c et g: c *pro g*: *auementare* 354;
 [Ce]s(a)r(a)costa 108 (*S. p.* 54);
doemate 361 362
 g *pro cc*: *eglesia* 401 (=172)
 c et k: *Bokatus* 397, *sed calendae*
 86 101 (*S. p.* 54) 138; *miki* 156
 (*S. p.* 74 *mihi*)
 c et q: c *pro q*: *cuater?* 142; *cue?*
 142^{is}; *cuinos?* 142 (*S. p.* 68);
cuod? 142; *recuiescit* 186 (*S. p.*
 82)
 c *pro qu*: *cinqu(e)* 22
 qu *pro c*: *Quiricus* (=Cyri(a)cus?)
 85; *quoequandus* 390
 c *pro s*: *mence* 328
 c *pro t*: *gracia* 413; *Marcias* 354
 *362; *precium* 413; *tercia* *362
 d et t: d *pro t*: *ad* 385; *adque* 361;
floread 55; *reliquid* 409
 t *pro d recte*: *aput* 192; *set* 142
 di *pro z*: *baptidiatus* 103
 e ante s *impuram*: **Estephanus* 57
 175; Ἑστέφανος 178; *expectara*
 (=spectra) 10
 ε *pro η*: *ἀποπέρας*, *σοτερίας* 177; *αρε[ι]*
τέρας 348

- e et i: e pro i: Adulteus 299; antestis 165; basilica 99 100 293 406 407 (=181); Belesarius 99; dulces 46; e[impero?] 432 (=197); enperio 24; felex 331, Filex 295; femena 84; genetor 76; hecce (=hicce) 195; incolometate 5; induct[ione] 394, *ινδουκωσι* 346; lemina 336; nomene 136; noxsea 12; meserum 165; Salvianella 105; soledos 396; tertio 304
- 7/4 pro u: *εστω* 186
- i pro e: antestis 165; Aurilius 27; eclesia (aeclisia 304) 304 360; Elina (=Helena?) 431; Erminigildi 76; Filex 295; intellige 375; pui 182; simis 527; vixit (=vexit) 142 (S. p. 68)
- e pro oe: cenobium 86 413; ceptum 1; cetus 86 158; fedus 385; obedi . . . 169
- e pro oe=y: Alepius 136 (S. p. 67); Ceprianus 109; marter 157; Mertilliana 304
- ei et i: ei pro i: *Εισι* 370; *εσι* 315
- ei pro ie: requevi(t) 35
- i pro ei: *εισι* 315
- eo pro eu: Eolalius 336
- f pro ph: Alfeus 353; Cefalius 77; Christoforus 175 (S. p. 74) 359 382 (Cr-); Elefantus 399; Filippus 255 353 466; limfa 361 409; sofista 379^a; Sefronius 165 166; Stefanus (Istefanus 374; Stefanus 63) 63 85 115 360 374 383
- f et v: v pro f: [po]ntivicatus 175
- g inserta: Mag(ia) = *Μαγας*? 401 (=172)
- g pro s: Obolconenge = *Obulconense* 376
- g et z: z pro g: septuazinta 22
- h omissa: *initio* abere 158 336 375 389 403; abitus 123; abitare 386; Elina (=Helena?) 431; eres 409; Ermengon . . . 138; Ermingildi 76; ic, ec, oc, uius, os, anc 1 86 147 174 175 384 (=149)^{er} 401 (=172) 406; Ispa(lensis) 76; onor, Onoratus 55 146 169 174 361 381; ostiles 65
- inter vocales: Ioannes (Ioanes 88) 80 88 89 140 143 412; traens 2; traite 361
- post c: *Caonius 167; corus 401 (=172); crisma 361; Cristus 124; Cristoforus 382; Euticius 189; Iscariota 403; miki (miki 156) 156 (S. p. 74) 386; macina 384 (=149); monacus 93 100 (S. p. 54) 385 390 409 412; Sinticio 2; Telemacio 174; [Z]accus 152
- post p: Porpuria 131
- post t: aetereus 142; Bartolomeus 383; catolicus 155; Taumastus 9; Teodemirus 54; Tirsus 57; Tomas 90 192; Toringus 379^a
- h adiecta: *initio* hamen 533; hiis, hos 142 361; hordinem 384
- inter vocales: cohoperantib(us) 115
- post c: Chananeus 353
- post p: tropheum 384
- (h)i om.: Spania 176
- i ante s *impuram*: ispe 362; ispiritus 2; Istorna 82; Istefanus 374
- i pro u: *[m]onim[entum?] 153
- i et y: i pro y: Dionisius 90; Eutic(h)ius 189; limfa 361 409; martir (martis 220) 1 18 80 85 88 89 90 108 110 111 142 220 334 409; martirium 192; misterium 142 (S. p. 68); presbiter (praesbiter 69) 3 69 189 272; presbiterum 174 312; Sattirio 312; Sciprianus 108; Sintic(h)io 2; Siricia 34^a; tiranus 10; Tirsus 57 481 495
- y pro i: inelytus 143 (*sad* inclita 132); Tyberius 314; Zoylus 85 126
- i et z: z pro i ante vocalem Zo(b), Zaco(b) 152
- m in fine omissa (cf. m *linea significata in ind. XV*) *Ἀβραά* 370; aede 100; Aione 76; anima 142 (S. p. 68); carpere 12; dece 84; domu 123; du 65; fronte 10; ista 531; linea 2; Marispalla 135; onore 146; parte 403; que 389; sacra 142 (S. p. 68); septe 157; tertiu 410; tua 142 (S. p. 68); vita 12; vota 135
- m pro n in fine: amem? 350
- n omissa (cf. n *linea sign. in ind. XV*) hi(n)c 86 (S. p. 42); noba(n)te 23^a (S. p. 19); polle(n)s 413; Vi(n)centius 42
- n recte inserta coniunx 330; *vetuste in numero*: deciens 12; octiens 412; octageusima, sescentesima 123
- o pro o: *οἶός*; 178; *passim in titulo* 186
- oe et i: i pro oe: Pimenius (pro *Πιμηνίος*) 80 85 88 89 111
- oi et o: o pro oi: *οιότης* 370
- oo pro oo: *ὀοῦρος* 315
- o et u: o pro u: [Ce]s(a)r(a)costa 108 (S. p. 54); Colombe 108 *133; com 403; Cordoba 363; famola 294; incolometate 5; insola 409; lemorum 10; Obolconenge 376; Orania 310; orna 142 (S. p. 68); sobitus 398 (=165); tomolus 165; Toringus 379^a; vernolus 115
- u pro o: diacunus 120; episcopus 109; Furtuna 338; herus 128; Muses 152; Octubres 123 *134; octuginta 390; subu[les] 431; *suporans 34; Victoria 527
- p omissa inter m et t: comtum 384 (=149); contemserat 361; perentum 123; promptus 361 384 (=149); sumsit 361; temtaverit 403
- p assimilata: Settembres 378; cf. Set(tembres) 101 (S. p. 54)
- r et s: s pro r: martis (pro martyr) 220
- s omissa: in fine: anno(s) 65; Clementi(s) 175; conditori(s) 99; e(s) sanu(s)? 422; famulu(s) 304; Felici(s) 80 85 89 175; Incratiu(s) 152; Ioanni(s) 80 88 89; Martia(s) 117; minu(s) 9 120; Novenbri(s) 396; Pastori(s) 175; plu(s) 394; Veremundu(s) 135
- post x: Exuperantius 48
- inter voc.: Ie(s)u 31
- s adiecta: Sciprianus 108; substollens 379^a
- s pro z: Soilus 448
- t in fine om. (cf. t *linea significata in ind. XI*): quievi(t) 54; requevi(t) 35; viva(t) 417; vixi(t) 180
- u post q om.: Qaico 97; Qaifa 408; qattus 22^b; qe 86; quinque 332; requevi(t) 35; reqiebit 22
- u et y: u pro y: Cupari 114; *martur 124 (S. p. 58); Marturia 364; Porpuria 131; Satturius 43; Xustus 152
- y pro u: Sisenandys 324; Syagr(i)y- 180
- x: es pro x: vicsit 396
- gs pro x: iudigsum 108
- s pro x: ausilium 108; es 208 (S. p. 90); [e]scelsus 128 (S. p. 58); estas 385; Felis 148
- sc pro x: escimius 389
- xs pro x: nox-sea 12; sexsa[ginta] 158; sexsis 35; vixsit 11 82 306
- x pro s in fine: ab(ba)tix 142 (S. p. 68); locuplex 413; mox (mos?) 142
- cf. expectara 10
- acsi pro etsi 401 (=172)
- c(a)elus pro caelum: acc. celos 361
- cava nom. sing. 123 (S. p. 58) 130
- cluens (voc. antiquius) 123
- gaudia nom. sing. 142
- gezie (voc. rarius) 336

horreus (*pro* horrenm) 399
huc *pro* hic: *hu[c] condite suut 110
inclutus (*roc. ant. c. laudationis*
(*ind. XVII*)

lustrus *acc. plur.* 2
naviter (*roc. ant.*) 123
nomina Gothica vide in ind. I, IV,
VIII B

numero *adverbiū*: aliorum numero
sanctorum 140

pignus, pigneris: pignera 384
plus: vixit annos plures vel minus 94
queritur (*scr. quaeritur*) *passive* 398
(=165)

queruli = quaerentes 86
sed -vero 336

superum = super, supra 176
ve *pro* que: Iberiam Galliasve cellas
replevit 390

assimilatio

omissa:

dr: adremeare 385
dt: adtollunt 412
vz: *αυτομέτρησις* 40
nb: inbuit 385; Novembres 54
328 396; Σαυβ . . 346 (=41)
nl: inlecebrae 385; inligatorium
34; inlustris 105 415 121
124 128
nm: commendavit 2; communis
65; inmaculata 527
np: conpleo 2 333 533; enperio
24; senper 375

insolito loco adhibita

as *pro* ads: astans 86
dd *pro* bd: sud die 82 338
mm *pro* gm: simma 379
ss *pro* sc; sussitabit 95

casus

nom. pro gen. depositio Pauli fa-
mulus 11; ob honorem sct. Petr[i]
apostolus 531; Venantia nomen
ges(s)i 12; sepulcra sunt sanc-
torum Nigrinius, Sefronius 166

dat. pro acc. ingredi ianu(a)e 533
nom. pro abl. regnante Veremun-
du(s) rex 135

dat. pro abl. huic rudi tumulo ia-
cens 2

acc. pro nom. datum est soledos
tot 396; ecclesiam consecrata
est 115; templum hunc 135

acc. pro dat. viduas solamen (erat)
413

acc. pro abl. annos L et uno 11;
nationem Afram 372; *cf.* in

abl. pro gen. anno quarto regno
175 401

coniugationes

-et *pro* -it in *decl. tertia*: credetur
165; recesset 136 (*S. p.* 67);
requiescet *101 312; tegetur
165; vivet 95; *cf.* fuet 137;
ludit 123 (*S. p.* 58)

fero: offeret = offert 146 159—163
perfecta: incubuere 390; mutasti
142; mortuus fu[i]t 137; reno-
vasti 34^r

consonantes geminae pro simplicibus
ll: Mertilliana 304; Sallomon 190
nn: indignus 401 (=172)

consonantes simplices pro geminis
pro cc: acipit 125; eclesia (aeclesia,
aeclisia, eclisia) 5 107 115er
124 155 169 175 184 304 336
357 (=50) 360

pro ll: pelem 95

pro mm: cominuētis 208 (*S. p.* 90);
comunem 12; consumatum 1;
Emanuel 206; Imafrita 396

pro nn: anus 56 108 119 174
327 364 390 527 533; Ioanes
88; mane (=mannah) 156; tir-
anus 10

pro ss: gesi 12

pro tt: quatuor 117

constructio

illa bene memoria 186
q[u]em sepelivit eam 533
regendi monacos 390
κατὰ σύνεσιν: domus cum habita-
toribus florescant 334
oxymoron in via fidei patet in via
tellus 379^a

declinationes

decl. 1: gen. -es: *Cupamaries 186
acc. pl. -es: insidies (*S. p.* 3)

decl. 2 gen. -e: Petre 531
gen. plur. -um: meserum 165;
misterium 142 (*S. p.* 68)
acc. plur. -us: an(n)us 327
abl. plur. -iis: filiis 434; -es:
sorbaces 160

voces in -ium et -ius: gen. -i
passim, -ii: diaconii 174;
Ervigii 23^a; Ithacii 144; Vin-
centii 406; *voc. -i*: Macari
424

voces in -a gen. -ani: Egicani
401 (=172); Ellecani 261;
Oppilani 123

decl. 3: gen. pl. -um pro -ium:
dolentum 165

acc. pl. -is pro -es: Aprilis
155; Novembris 136 396;
Septembris 379

abl. -e pro -i: altare 363 383;
nobile 86; Obolconenge 376

heteroclitica

annibus 139
arcos 23^a; binos porticos arcos
176
curso 158

genus

hic est era 86
hunc edilicium 1; hunc templum
135
μην[ι] τρι[τ]ε 348

qui: Saturina qui vixit 403
*Quistricia q[u]em 533
die Martis quod fuit id. Feb. 533

metrisa

syllaba correpta antecedente littera

elisa: in regionem piam vexit

142; blandus facundus pius

385; ruptum pendebat opus 23^a

numeri

LXXX^s = octogintas 56
quatuordeni uno supervixit annos
117

sexcentum degens nonagesima nona
143 (*S. p.* 68)

siscens quattus 22

trisis 304

praepositiones

a communionem s(an)c(ta)m 336
cum operarios vernoos 115; cum
pignera nata 384 (=149)

era de tempore mortis 86

in: in locum Nativola 115; in kal.
Maias requiescit 380; dormi-
entes in E[f]e[sum] 175 (*S. p.*
74); in os tumulos requie(s-
cit)^{bis}; in onorem mansit 174;
in medium disungit ille illos
362; in hunc tumulum re-
quiescit 99; in annibus viginti
duos 139; aeternam in sede
144; recondit ac in tumulum
376; in procinctum belli ne-
catur 123

per s(ae)elis 412

post funere 86

sub mence Novembres 328

vocales omissae

inter consonantes duas

a *om.* Θωμ(α); 178

e *om.* [h]on(e)sta? 321

i *om.* domnus, domna *passim*;
reg(i)s 115; vix(i)t 122

o *om.* ann(o)s 99; ap(o)stoli 383;
n(o)mine 153

u *om.* c(u)m 117; d(u)lcem 12;
fam(u)l(u)s 32; h(u)nc 117;
id(u)s 302

in terminatione —ib(u)s 123er
v *om.* x(v)ρ(ι)τ(ι); 177

alibi Eισα(α) 370; Chana(a)neus
353, cli(e)ntes 123 (*S. p.* 58);
Fla(v)inus 146; Mart(i)as 11;
obi(i)t 91 138; quinquagi(e)s
380; reliqu(i)ae 192; requ(i)-
ebit 22; saecla 363; sed(e)as
420; sept(u)agesima 384;
Sergi(u)s 413; su(u)s 76 533;
Syagr(i)ys 180

vocales insertae

a: expectara (=spectra) 10
e: dextera 385

XVI. NOTABILIA VARIA

acclamations et sententiae Christianae

affectum Chr(ist)i excitat Germania 37^a
 amem (amem 350; hamen 96 533) 49 75 96 108 171 186 334 350 380 400 (=171) 533
 anathema sit 336
 benedicere: continue lector do[mi-num benedicas] 128 (*S. p.* 58); I(e)h(ovah?) sit nomen [domini benedictum quod?] vivi-f(i)cat et mor[tem]... 34 (*S. p.* 19)
 carne devicta in sobria (=sobrietatem) 130 (*S. p.* 59)
 Christe memor esto 385
 Chr(ist)e tuis muneribus pro hoc sit illis gratia plena 384 (=149)
 [Chris]tus I(esus?) [e]st mihi verum mane (=mannah) perenne 156
 credo quod redemptor meus vivet et in novissimo die de terra sussitabit pelem meam et in carne videbo dominum 95
 deo credat . . 169
 (deo) moderante regor 386
 dignam sortem habeat in aethera 393
 domino red[duntur] quos impia iura tenebant 362
 feliciter 76 155 171 354
 Felis sum 148
 felix ille 432 (=197) *in tegula*
 [fe]lix, amem, felix utere 350
 fidelibus votis comtum perspicue clareat templum 384 (=149)
 [fune]re perfunctum s(an)c(t)i[s] [com]mendo tuendum, [ut] cu[m] flamma vorax ve[n]iet comburere terras, ce[ti]bus s(an)c(t)orum merito sociatus resurgam 158
 hanc domum iuris tui placata posside 334
 ingrede cum pace porta[m] paradisi?] 34
 in secula saeculorum 49
 manet in deo gloria 372
 mansura (urbs) per saecula longa 23^a μᾶ[ρ]υ[τ] [σ] . . 178
 mitis esto ei (Christus) 385
 omnia peccata dimitte illi 31
 ora 176 (*S. p.* 75); ora pro me 319
 pande salutis opem 392
 patebunt liminum adita creature fideli 333
 plebem solito servate favore 391
 post huius vite decursum preveniat misericordia larga 384 (=149)
 p(ro) tuo promisso et sublebamine mereamur ingredi paradisi ianue 533

(acclamations)

quisq(ue) legis titulum lacrimas effunde freq(uentes) 124
 reor, malum merui, sed tu bonus arviter aufer 386
 s(an)c(t)i[s] onor summus 55
 signum (crucis) per quod vis victa tyrani antiqui atque Erebi concidit imperium 10
 sit Chr(ist)o placens hec aula 384 (=149)
 sit fatenti venia larga 386
 sit mihi vita beata 386
 [s]it perpetua pax [ingredientibus et] egredientibus 359
 spes in deo 203
 sp(iritu)s astra petit, corpus in urna iacet 65
 supremus litui crepor concutit orbem 385
 tibi detur pax a d(e)o 2
 victoria et custodia sunt sancte Colombe 108 (*S. p.* 54)
 vivas 196 *203b 436; vivas cum tuis 193; vivas in (Christo) 203 *204: Macari vivas 424
 vivas et *floreas et semper sed(e)as 420
 viva(t) Chr. 417; viv(at) les(us) 418; vivit 199
 ut cognoscens inimicus confusus abscedat 334
 ut domus hec cum habitatoribus te propitiante florescant 334
 utere felix 399
 vultus (dei) que(m) cupiebat amor 389
 zesaes, zesaes meta tes cyrias su 39

aedificia et similia
 abacus splendens 379^a
 adita liminum 333
 aede(s) 100
 aedes trium sanctorum 363
 (a)edificium sacratum illorum sanctorum 1
 altarium 57
 altar 383
 altaria plur. 384
 aram in medio altare sacrans 363
 ara 100 363
 arca 389
 arcus constructi et in undis fundati 23^a
 bini porticus arcus 176
 atria d(omi)ni 333
 atria claro culmine sublata 379^a
 aula 379^a
 aula (sub tropheo crucis sacrata) 384 (=149)
 basilica (baselica 99 100 407) 80 85 89 99 100 111 407 (=181)

(aedificia)

sca *[b]a[s]elica 293
 basilica (Petri et Pauli) 374
 baselica sci Vincentii 406
 camera curva convexa(ue) 176
 cava saxa (saxea 130) 123 (*S. p.* 58) 130
 c(h)ori duo 401 (=172)
 cella (*monacorum*) 390
 cella sce Mariae 376
 claustrum 333
 c(o)enobium 86 413
 cortex nitida 379^a
 culmina templi labentia 413; cf. 176 379^a
 domus iuris tui 334
 ecclesia (eclesia 107 124 336; ae-clesia 5) 5 107 124 336 404
 sacrosancta aeclisia Mertilliana 304
 s(a)nc(t)a ecclesia Valentin[a] 184
 ecclesia Chr(isti)? 169
 eclisia *s(an)c(t)e c(rucis) 360
 ecclesia sc. Iohann. [Bapt]iste 115
 ecclesia sancte Marie 155 357 (=50)
 ecclesia domne Me . . . [c]rucis 175 (*S. p.* 74)
 ecclesia sci Stefani 115
 ecclesia sci Vincentii 115
 egllesi(a) e scorum d(e)i 401 (=172)
 fossa 129
 fulcrum auratum 379^a
 gavassae multiplices 379^a
 [ho]rologium 63
 horreus 399
 hospitium (=sep.) 49
 ianu(a) e porta 333
 ianue paradisi 533
 introitus (*ecclesiae*) 371
 limina Cr[isto] sacrata 371
 lemina ecclesie 336
 liminum adita 333
 locellus (*sepulcri*) 396
 locus peregrin[us] 7
 locus (=sep.) 12 31 *141 189 336
 macina sacra 384 (=149)
 memoria, μᾶ[ρ]υ[τ] [σ] (=sep.) 186
 moenia eximia 23^a
 moles antiquae 23^a
 monumentum (*[m]onim[entum] 153) (=sep.) *153 336 403
 munusculum 162
 murex Assyrius 379^a
 opus (=aedific.) 1
 sepultur(a)e opus 336
 opus sacrum 333
 opus senio ruptum 23^a
 pontis liberum iter 23^a
 porta 535; porta ianu(a)e 333
 porta [paradisi?] 34

(aedificia)

portae sacrae 55 (S. p. 41)
 porta duplex 176
 porticus bini arcus dextra l(a)eva-
 vaq(ue), quibus superum po-
 nitur camera curva convexa-
 q(ue) 176
 scyphus, cui rutilo metallo tortilis
 ansa crustatam latus stringit
 379^a

sedes (=sep.) 361

posside constructam in aeterno
 munere sedem 143

sepulcrum 29 34 166 *167 526

sepulcrum angustum precisa
 rupe 49

sepultur(a)e opus 336

silex disruptus 409

simma 379^a

tabernacula tria sca 115

tabula 158

tabula patronatus 127

templum 135 393; templa 409

templum sacrum 413

templum obtutibus sacrum 384
 (=149)

Chr(ist)i venerabile templum 379^a

s(an)c(tu)m et venerabile temp-
 [lum] Chr(ist)i 363

titulus 23^a 124

titulus tabulae 158

tumulus (tumulus 165) 34^a 60 61
 86 96 99 165 184 389 390

413 533; tumuli 174^{is}

rudis tumulus 2

hic tumulus illius 49

turrium ardua culmina 176

vestibulum urbis duplici porta fir-
 matum 176

via suspensa per amnem perdiderat
 usum 23^a

urna (orna 142 (S. p. 68)) 65 130
 142 (S. p. 68)

anaglypha et ornamenta

Adam et Eva 152

Adam et Eva, inter quos anguis;
 animalia paradisi; camelus ab
 homine ductus, viri duo baculos
 gerentes 183

astra 402 (=173)

astra et palumbae 366

astrum, candelabrum 186

avis (in anulo) 207

Christus sedens, utrimque apostoli
 seni stantes 353

columbae, inter quas caput huma-
 num 56

draco et fructus pini (insigne
 aereum) 416

equus cervum percutiens, eques ha-
 status, muli tres ab auriga
 agitati, currus, quattuor car-
 pentia, carpentum aliud, mulier
 injanti mammam praebens 377

(anaglypha)

equus (insigne aereum) 417

Iohannes evangelista 361

rosa (in teg.) 450

sacrificium Abraham, pastor bonus,

Daniel in lacu leonum 370

sertum inter palumbas 364

pentagramma 186

☞ 24 340 372

☞ 138

☞ 29

crux intra circulum 303

+ passim; in + = in (Christo) 137
 436

⊕ 142

⊕ (=ora) 176 (S. p. 75)

+ inter columbas 317 365

⊕ 82 158 300 305 311 313 318
 321

⊕ ⊕ ⊕ 407 (=181)

⊕ (-f 76) 30 (=341) 76 82 121
 169 303 394

⊕ + 338

⊕ (⊕ 441; retrogr. 196) 27 81
 182 184 185 195 196 203
 416 417 441 451 452

⊕ + 306 310

⊕ 7 415

⊕ inter columbas 35 338

⊕ inter columbas 309

⊕, piscis 43

A + ω (Ω 91 119) 9 21 73 74
 86 87 91 119 304 312 419
 434 534

A 0 106

+ A + ω - 3

A ω 297; A * ω 23

A ⊕ ω 2 14 22 28 33 44 66 67
 68 98 99 125 332 333

⊕ inter columbas 45

⊕ ω 186 (S. p. 82)

Δ ⊕ ω (retrogr. 450) 42 71 75 78
 127 193 198 203 203b 312
 325 (=18) 326 330 355 414
 431 432 (=197) 437 450 453

A ω supra chrisma duo 154

A Ω iuxta chrisma 151

A ω iuxta chrisma intra circulum
 60 61 84 304 323

A ω iuxta chrisma inter columbas
 72 95 180

A ω iuxta chrisma intra circulum
 inter columbas 102 103

A ω iuxta chrisma intra sertum
 cum piscibus, columbis, pavoni-
 bus 144

A ω inter columbas 92

anni, menses, dies; aetas defunctorum

vixit men[se]s tot 103

vixit (v., vix., vxt., vixsit; qui
 vixit (q. vi. 94) 60 94 403)

annos (an., ann., anus 327;
 anos 174; annis 72 330 367)

tot (numero (n. 532) tot 120
 *532) passim; vixit anno (ano

527) semis (simis 527) 113
 527; vixsit annos L et uno 11

vixit annis tot, di(ebu)s tot 71 73;
 cf. *157

vixit (vix.) annos (ann.; ani(s) 364)
 tot, menses (men.; et menses

46; mens(es)qu[e] 314) tot
 passim

vixit (vix. 337; qui vixit 372) ann.
 (an. 308; annum 323) tot, m.

(mens. 342) tot, d. (dies 372)
 tot 43 308 323 337 342 372

plus minus (plures vel minus 94;
 pl. m., min., minu(s) 9 60 72

95 294 367; p. m. 316) ad
 annorum num. adiectum passim

annorum (an., ann.) tot (ann. tot
 m. tot 7) sc. mortuus est 7

136 137 182 188 358

vixisse fertur fere . . 526

ἐν ἡλικίᾳ τῆς 348

cuius etas . . . 61

etatis sue XLIII anno 400 (=471)
 tot vita peragens feliciter annos 412

annis tot peregi tempora [vite] 158
 cursum vite beatum tot ferme in

pace peregit annos 390
 tot in pace quietos per[tuli] annos

12
 vixit an[nos] tot cum pace 186

vixit in hoc s(ae)c(u)lo annos tot
 54 99

hoc seculo XII compleverat lustris 2
 vix quattuor[decim] complevit anos

533
 vix(it) ann. tot et vita brevi ex-
 plevit tempora multa 21

necdum tot crescens attigeras annos
 34^a

tot annis fuit vegetans in corpore
 mundo 86

decies [u]t ternos ad quater qua-
 ternos vixit per annos 123

cuater decies cuinos et duos vixerat
 annos 142 (S. p. 68)

novem lustris gaudens 65
 diei revoluti temporis annis CCC

seculo etate porrecta per hor-
 dinem sexta 384

vite curso anno(rum) finito 158
 S. p. 11

tempus enorme tulit illos 34^a
 hic est querulis era de tempore

mortis 86
 versibus aera subest annos per

saecula resignans 363

(*anni, menses, dies*)
 que vixit cum marito annos *tot* 52;
 que vixit ann. *tot* et cum marito
 anno uno 53

anni honorum
 ep(iscopu)s autem annis [*tot* fuit]
 184
 in honore (pontificatus) vixit annos
tot menses *tot* 65
 [vixit in] episcopatu anno I et
 me(n)sibus) X 400 (=171)
 undecim quinquennia presentis vite,
 quattuor lustris visque qua-
 ternis mensibus antistes mi-
 nistrabit 409
 vixit *tot* presentis evi peragens
 annos, tria sacer pontifex
 pariterq(ue) septena religiosae
 vite explevit tempore lustra
 413
 ministravit in presbiterio ann. *tot*
 312
 mansit in onorem diaconii annos
tot pr(e)s(bite)ri *tot* 174
tot lustris rexit o[p]es deo placitas
 389
tot lustris [r]emeantibus equam
 libram [tenens] 412
tot [per] metas regendi monacos
illi incubuere 390

Aquila 379^a
auctores
biblici: I. Mos. 28, 17 ecce domus
 d(omi)ni et porte caeli 240
 (S. p. 97)
 Job 19, 25, 26 95
 ev. Matth. 24, 15 tu qui legis in-
 tellige 375
 ev. Matth. 26, 11 pauperes vobis-
 cum abebitis, me autem semper
 vobiscum non avebitis 375
 ev. Iohannis os non cominuetis ex
 eo 208 (S. p. 90)
auctores biblici varii 34 (S. p. 19)
 Claudianus II in Ruf. 527 176
 (S. p. 75)
 Eugenius Toletanus (opera patr.
 Tol. I p. 33) 158 v. 5—7
 Hieronymus (ep. ad Eustoch. 108, 34)
 respicis angustam cet. 49 (S. p.
 41)
 inser. christ. Rom. I nr. 882 v. 5 12
 (S. p. 3)
 Martialis VI 76, 4 non timet ostiles
 iam lapis (i)ste minas 65
 Ovidius amor. III 6, 45 123 (S. p.
 58)
 Prudentius hamartigen. 933/58 sqq.
 385
 Vergilius Aen. 1608 dum poli ro-
 tantur dumq(ue) sol circuit
 orbem 176 (S. p. 75); Aen.
 II 361 nam cladis iniurias 404
 brabium ambire 385

cladis iniurias [experta est machina]
 404

dedicationes
 aedificare: edificat[a est] 109; in
 gloriam trinitatis [indivisae]
 aedificata sunt 115 (S. p. 58);
 tabernacula aedificata sunt
 cohoperantibus sanctis cum
 operarios vernolos 115
 ceptum, consumatum (edificium) 1
 conditor huius baselice 99
 consecrare: consecrata e(st) base-
 lica 100; consecravit hanc
 baselicam 407 (=181); conse-
 crata ecclesia in catolico 155;
 consecrata est ecclesia 115ter;
 cf. 100 374
 conplevit atria d(omi)ni virgo
 sacro opere 333
 constituit templum 379^a
 construere: construxit cenobium
 s(an)c(t)is 413; coros duos ic
 construxit 401 (=172); (temp-
 lum) constructum 119; nova(ni)
 construxit ianue portam 333;
 noba templa construens vetus-
 taque rest[aurans] 409
 dedicare: dedicata est (est om. 85)
 hec basilica 80 85 89; dedi-
 cata est hec ec(lesia) 357
 (=50); dedicavit hanc aede(m)
 100; dedicatio b[asi]lice 111;
 dedicatio (portae) claustrum con-
 tinet virginum vota 333; cf.
 100
 dicare: aedem iure dicavit 363;
 proprio de iure dicavi 143
 erexit urbem 391
 facio: *illi* fecerunt 324; Silo prin-
 cept fecit 145; factus est
 horreus 399
 fundo: fundavit temp[er]um 363;
 [fun]davit, dedicavit, conse-
 crata e(st) 100
 iubeo: sic haec iussit 176
 off(ert) 360; offeret 146 159 160
 161 162 163; haec munera
 supplex offert 392
 perfectum est templum 135
 recondit aram 363
 restauravit [ecclesiam] 531; cf. 409
 sacrare: sacrat[a es]t ecclesia 175;
 sacralesunt s(an)c(t)orum d(e)i
 eglesie 401 (=172); sacrata
 sunt altaria Christo 384
 (=149); sacravit anc baseli-
 cam 406
 saepsit insola[m] miro munimine
 409
 ille *illi* (donum dedit) in anulo 206
 in onore *illius* 381; in onore(m)
 illorum sanctorum 146
 ob honorem *illius* 531
 ob merita iustitiae eius 127

(*dedicationes*)
 pro incolometate 5
 voto 200
 ἱερὸν ἐβλήθη καὶ τὸ σ[τ]ῆθος [σ]υ-
 ναγωγῆσεως 40

devotus: *illum martyrem* devotus
 moriens reliquit eredem 409;
 devotus amator nominis tui
 (i. e. Ioh. Baptistae) 143
 fortuna semper noxsea cuntis tulit
 12
impensae: sumptu proprio 115
 datum est pro locello ipso in auro
 soledos III 306
 centu(m) libr(ae) auri in *testam.* 354
laudationis luctusque formulae
 actibus patra[v]it quae dictis im-
 buit iste 385
 [ani]ma casta 130 (S. p. 59); dulces
 anima 46
 augmine multo monacorum *illas*
terras replebit 390
 blandus, facundus, pius, modestus
 exstitit rector 385
 [claro nit]ore natalium gestu (h)a-
 bituque conspicuus 123
 cordat[a] f[emina] 367
 cunctis, non sol[i] sibi vixit in
 [o]rbe 389
 dignus apostolico primus honore
 coli 392
 escimus meritis 389
 esurien[tibu]s repperit alimentum,
 profluus in lacrimis depulit
 contagia carnis, cunctis carissim-
 us, exuberanti gracia polle-
 (n)s, parcus in abundantia,
 locuplex egentibus 413
 exemplo Chr(ist)i que fecit docuit
 390
 felix 331 333
 floribus eternis mellificabit apis 389
 fulgida origo *illius* breve refulsit
 132
 funus opertum fletibus tuis reno-
 vasti 34^a
 gerens curam pauperum 412
 honorem celebrem gentis suae pro-
 tendens 391; cuius de nomine
 (Honoratus *vocatur*), honor
 pollet in aeternum et factis
 celebratur in istis 363
 hunc cause meserum, hunc querunt
 vota dolentum, quos aluit
 semper voce, manu, lacrimis
 165
 inclutus 391; inclita (funera) 132;
 inclite quem dignis tumula[bit]
 honoribus] 128 (S. p. 58)
 indignus prs[tr.] 397; ascii in-
 dignus abba 401 (=172)
 *inius[t]i 170
 inlecebras pepulit et vitam monas-
 ticam duxit 385

(laudationis)

lingua potens, pietas presens, oratio iugis 389
 liquisti vulnera dira 34^a
 lugit coniux cum liberis 123 (*S. p.* 58)
 lux *det. vocatur* 34^a
 magnus virtute 176
μαχαία αὐτοῦ 177
 memoria *illius* iugis floread 55
 merita *Petri* 392; merita numquam abolenda per evum preconiis adtollunt facta per s(ae)clis 412; meritis *sanctorum illorum* quoequandus in ethera 390; mer[itis vit]am sanc[tam] perag[ens i]n corp[ore] 398 (=165)
 mundam transegit vitam in hoc seculo 33; *[in mundo corp]ore [fe]lic[em] v[itam] perag[ens] 355
 nitens eloquio mitissimus pollebas in corde 412
 omnibus iis mox est de flammis tollere flammis 142
 opibus pollens et artuum viribus eluens iacula vehi precipitur 123
 pauperes patrem hunc, tutorem habuere pupilli, viduas solamen, captibus precium 413; *cf.* 385
 peccator 158
 pius 163; pia 74; rex pi[issimu]s 24; pientissimus 7; pius praeclarus doctor alacer facundus 409
 pietate pr(a)editus ampla 412; iuven(is) pietat(e) in[ustris] [et ortu] 124 (*S. p.* 58)
 praest(ans?) vir 531
 rector doctorq(ue) prefuisti monacis et populis 412
 religionis apex, vite decus, arma salutis 389
 repletus sa[pientia] 34
 s(an)c(tu)s vita, fide magnificen[t]i[us] 412
 scripsit plura posteris profutura 409
 sollers, magnanimus, pius, ingenio cato 413
 spe certi, fide pleni et super omnia casti 362
 talentum celesti dote dilatatum 389
 tuum nomen tuamq(ue) dulcissimam mentem laudabunt posteris 412
 tutor fuit viduis, spes et munimen pupillis 385; *cf.* 413
 vita beata sepe signis (=miraculis) fidem dedit 389
 lemorum insidiae expectaraque vana

10

mors: in procinctum belli necatur 123

nominum ratio

signam 71 (sive: 2 256 cognomento)
illud nomen in seculo ge(s)si 12
parentelae similiaque
 anus religiosa 130 (*S. p.* 59)
 coniux (coniunx 330) *passim*
 filius *passim*
 iuven[is] 124 (*S. p.* 58)
 liberi 123 (*S. p.* 58)
 maritus 52 53
 ma(ter) 7
 prolium suorum pignera nata 384 (=149)
 p(uell)a 323
 pu[e]r 182
 subu[le] sal[va] cum filis gaudet 431
 vir (=maritus) 533
 virgo 86 112; virgo immaculata 527; virgo intaminata 364; *cf. ind. VIII D*
 salvo epis[copo] 437; salvo imperio 432 (=197)

sepulchralia

abtus locus: quisquis conspicias hoc sepulture opus, *illius* abtus est locus 336
 artus: in hoc loco in pace condidit artus *illius* 412
 cinis est 366
 concussio leti 361
 corpus *illius* 405; tenerum corpus 144; terrenum corpus, caelestis spiritus 13* (*cf. auct. Suppl.*); venerand(um) corpus 142; crux hec alma gerit sanctorum corpora fratrum 362; haec tenet orna corpus, set caeleste regnum tenet anima(m) tua(m) sacra(m) 142 (*S. p.* 68); hic reconditum est corpus *illius* 74; (h)uius tumulo procumbit post funere corpus *illius* 86; hic (in hunc tumulum 99) requiescit corpus *illius* 99 138 349; *cf.* 65
 decessit in pace (dn. n. Ies. Chri. *adi.* 302) 302 410; in deo decessit e vita 194
 defunc... 27
 depositio *illius* 11 300 325 (=18) 326 *404; depositus, deposita 75 *351; [depos]itus in pace 180
 [epitaphium? hic es]t sculptum 368
 funus 34^a 86 132
 iaceo: hic iacet *illa* 403; in hoc tumulo iacet *ille* 60; corpus in urna iacet 65; huic rudi tumulo iacens 2; εἶδα κατακείμενον (-εε 315) 315 346 (=41); [εἶδ]ον [κατα]κείμενον 289

(sepulchralia)

iungeris ipsa matris tumulo 34^a
 membra: hic membra condita quiescunt 132; hic index membra sacrata repperit 142 (*S. p.* 68); cava saxa *illius* continet membra 123
 memoria: hic est memoria, ubi requiescit *illa* (*et Graece*) 186 (*S. p.* 82); ma(ter) filio pientissimo loco peregrino memor[iam f. c.] 7; bonememoriae 326; bene memoria 186; bonememoriis 325 (= 18); m(emoriae)b(onae?) 302; felicis memorie, pie memoriae, sancte memorie 362
 migravit ab hoc evo ([s]eclo 352) *352 378
 mortuus est (fuet 137) 94 137; morte opus hoc cessat porte dura diraque 535; *illum* rapuit mors inimica populis suis 165 (= 398)
 obdormivit in pace Iesu, quem dilexit 21
 obiit (obit 91) 65 86 91 362; obit in pace 150; obiit in p(ace) d(e)i 142
 ossa: ista vorax fossa *illius* continet ossa 129
 pauset in sepulc[ro] 34
 quievit (quiescet 101; hic quievit 188; accepta penitentia quievi(t) 54) in pace (in pace dei 329) 14 54 101 188 329; hic (*om.* 158) in Chr(ist)i pace quiesco 158 379^a; in hoc loco quiescens 31; hoc loco quiescere elegi 12; hoc in sepulcro quiescit [sec]urus 526; hic quiescit in tumulo 413; tumultus quiescit 385; *cf.* 123 132
 receptus (recepta) in pace 36 (*S. p.* 19). 46 47 62 124 330 359 364
 recessit (rec. 182; recesset 136) 70 136 182 331; *reces(sit) fi(de) d(e)i 97 (*S. p.* 54); recessit in pace 45 58 59 60 66 67 68 69 72 73 77 79 81 82 84 92 93 95 98 99 102 113 116 120 121 *122 131 294 295 *356 365 367 369 379bis 395 398 (= 165) 400 (= 171) 533; recessit in pace domini n(ostri) Ies. Chr(ist)i 312; cum pen[i]ten[tia] rec(e)ssit in pace 117
 reliquiae: reliquiae sanctorum 80 89; hic reliquiae *illorum* 90; hic (he 192) sunt reliquiae

(sepulchralia)

illorum 140 192; hoc in altare sunt reliquie 383; sunt in hoc altario reliquiae *illorum* 57; [con]dite sunt reliquie *illorum* 110; hic sunt reliqui[ae] *illorum* condite 85; depo[sitae] reliqui[ae] 411; hic sunt recondite reliquie *illorum* 88 *111 382; recondite sunt ic reliqu[uae] *illae* 175; [re]liqui[ae] recondit[ae] in fundum Valles 376; in *illa* basilica requiescunt reliquiae *illorum* 374

requiesco: requiescit (hic requiescit 380) in pace 52 53 94 114 380; hic (ic 147) requiescit 118 147; hoc requiescit in] tumul[o] 184; memor nostri requiescet 312; requiescit in domino 112; anima eius requiescat in pace 129; requie[scit] in pace in os tumulos quos cernitis 174bis; requievit (requieverunt 157) in pace *4 9 11 12 13 17 19 20 22bis 25 26—29 31 32 35 42 44 (S. p. 19) 48 51 56 105 157 299 301 304 308 309 310 317 *322 327 328 332 337 338 340 341 *342 *343 *344 347 358 394 396 525 527; requiescit in pace domini 3 303 305 306 307 311 313 314 316 *320; accepta poenitentia requievit in pace 33 43; in *illo* tumulo requievit(?) in pace 533; . . *[requievi]t . . 321; . . in pace . . 168

sepulcra: hic sunt sepulcra sacer-

(sepulchralia)

dotum (sanctorum 166) 166 *167
sepultus *ibi* 390; sepultus sub d(ie) quiescit VI idus Octubres 123; in isto loco sepultus est 189; sepulta est tumulo 533; *illam* pos[tea?] vir su(u)s sepelivit 533
situs: hic situs est *ille* 124
subivit inclita funera 132
ταφρώων ἐνθα ἐτα[φ]ρώθη μετὰ εἰρή-
νης 178
tegetur tomolo in isto 165 (= 398)
transivit (transibit 148) 138 148
ultimum (annum) devitum comu-
nem omnibus unum solvi 12
(S. p. 3)
ὁπῆρ ἀναπαύσεως καὶ σωτηρίας 177
defunctorum vita futura
ad astra totus foret 389
arcuos recessus panditur 379^a
*ce[lesti regi] occurrit *ille* 400
(=171)
celestia regna tenens *def.* 49
communi [sede regna] beata
tenes 65 (S. p. 41)
[deo] suu(m) commen[davit
spiritum] 36 (S. p. 19)
dignum deo in pace commendavit
i spiritum 2
dominus *illos* [no]ndum [vo]cavit
12
donante deo sitientes sumite
vi[tam] 371
etheriae lucis habere diem 165
fruitur superis aeterna luce 13*
(*cf. auct. Suppl.*)
gaudens perpetuis saeculis omni-
bus 393
hic sursum rapta celesti regnat
in aula 86

(sepulchralia)

in dextera (*Christi*) redibibus
adesse 385
mutasti in melius cum gaudia
vite 142 (S. p. 68)
raptus aetereas subito sic venit
ad auras 142
redivit in pace 403
s(an)c(tu)s sp(iritu)s in regionem
p[er]v[er]xit animamque loca-
[v]it 142 (S. p. 68)
(spiritu) repetente sedem suam
nunc vivimus illic 13* (*cf.*
auct. Suppl.)
comminationes
pax quicumque huius sepul[crum
non violaverit] 29
quicumq(ue) hoc . . . 138
siquis temptaverit isto monu-
mento, (h)abeat parte(m) com
Iuda Iscariota 403
siquis vero hoc monumentum
meum inquietare voluerit, sit
anathema, percussus lebragezie
perfruatur et cum Iuda tra-
ditore (h)abeat portionem et
a leminibus ecclesie separetur
et a communionem s(an)c-
(ta)m sec[ludatur] 336
testamenti reliquiae 354
tituli
titulus Hebraicus, Latinus, Graecus
186 *187
titulus Graecus 40 177 178 289
315 346 (= 41) 348 370
verba Graeca litteris Latinis 39
titulus non absolutus 185
scriptura saec. VIII superposita
antiquiori 354
tituli vocabula repetita 145
vina Gazetia Chia Falerna quaeque
Sarapteno palmite missa bibas
379^a

XVII. INITIA FALSARVM VEL SVSPECTARVM

aedem stim. Eustachii 19* (*cf. auct.*
Suppl.)

Agatius episcopus Iriensis 46*

Ambrosius famulus dei episcopus 9*

anno domini CCLXXVII 81*

anno IV Recesvinti regis 21*

anno secundo Neronis imperatoris
27*

a. 611 erae Fulcherius 67*

Arvas Romanus dedit incendium 57*

M. Aurelio Maximiano M. f. M. n.
78*

beatus Tritynstans fidem 28*

bellipotens valida natus de gente 80*
(*cf. auct. Suppl.*)

cespite sub duro cubat 104*

Chindasvinthus rex 52*

corpora ss. Facundi et Primitivi 48*

corpus iacet hic Roderici Remigi 32*

cos ne aepiscopus? 37*

Curienus superbus 59*

domus episcoporum inchoavit Lucre-
tius 45*

ecclesia s. Mariae Oretanae 76*

ego Ioannes primus in hoc loco ere-
mita 70*

en tumulatus iacet. . . Wamba 75^a *

e(ra) CCCPXXV (*sic*) 26*

era CCCCXII fuit ecclesia ista 6*

era DCCCXXII quarta feria 101*

Eulalius famulus dei 18*

Eumelia filia C. Atilii Severi 44*

faemina chara deo 98*

hac morieris Tulga primae 74*

hic iacet Ra. gaudiosa 105*

hic Adiran iacet qui hanc civitatem
Ullam 25*

hic est conditus Veremundus 90*

hic est sepulc. uxor. Christi Eufemiae
77*

hic iacet corpus Bilellae 66*

hic iacet famulus dei Facundus 47*

h. iacet rex Adefonsus 88* (*cf. auct.*
Suppl.)

hic iacet tumulatus Recesvintus 75^b *

hic rekiexcit in domino nostro Gun-
dericus 22*

hic requiescit famulus dei Saturius
61*

hic requiescit fidelissimus Christi ser-
vus Pelagius 55*

- hic requiescit Indaletius 71*
 hic requiescit in domino famulus
 Christi Iustus abas 23*
 hic requiescit in pace famulus dei
 M. Maximus 68*
 h. r. regina donna Gelayra (Adefonsi)
 92*
 h. r. regina donna Gelayra (Vere-
 mundi) 87*
 h. r. regina donna Ximena 91*
 h. r. rex Veremundus 87*
 hic requiescit Rudericus 7* (*cf. auct.*
Suppl.)
 hic requiescit vir sanctissimus Cypri-
 anus 79*
 hic situs est Ferrandus miles 49*
 h. situs est Sancius rex 89*
 hic Wielme iaces Paris alter 103*
 illustris Sancia 99*
 ingressum nostrum respice 11*
 in hoc coemeterii iacet loco 54*
 in hoc tumulo iacet Rodericus Sanctii
 84*
 in hoc tumulo iacet Suarius 85*
 in n. dni hic r. b. siste Ioannis 51*
 in nomine domini Gudesalvus 62*
 insignem parvo . . 5*
 Iulianus famulus Christi 1* (*cf. auct.*
Suppl.)
 M. Iul. eps. caper. 10*
 locus appellationis 56*
 l. x. r. xx et r 97*
 minuin . . . 69*
 nobilis Amazuindus 83*
 nomine iustorum quorum hic requies-
 cunt 34*
 omnipotens ingressum nostrum re-
 spice 11*
 ossa beati Auditi 39*
 Paulus requieuit in pace 4*
 Polma desponsata viro 58*
 presul Honoratus successerat hic 16*
 preteritum hic antea edificium 94*
 purgatissimi apostolici viri Emiliani
 65*
 quicumque cernis hoc templum 93*
 quisquis hic positus degis 95*
 Reciberga regina 52*
 regina catholica d. Sanctia 64*
 requieuit in pace Florentius 17*
 Roma? 31*
 Roma dedit vitam, sacra victum
 106*
 sepulchrum regis Beremundi 60*
 soli deo honor et gloria 3*
 Theodomirus rex gloriosus 33*
 Theodoricus infans 63*
 Tiberius presbit 2*
 tua sunt domine omnia 96*
 via maris 35*
 Vincentius Sabina et Cristeta 12*
 unicus fortissimus 100*
 Wictimirus Arauxo 86*
 Wistremirus eget psalmi 102*
 ed . . lusila . . 24*
 esatseide . . 20* (*cf. auct. Suppl.*)
 noho eiluqni . . 40*
 qio pelx 41*
 s. ut. teo . . 14*
 talegitus . . 8*
 . . . siae b. f. 50*

XVIII. RECENSUS INSCRIPTIONVM IN ADDITAMENTIS CORRECTARVM AVT
 ITERVM EDITARVM

2 S. p. 3	61 S. p. 41	135 S. p. 65
3 S. p. 3	64 S. p. 41	136 S. p. 67
7 S. p. 3	65 S. p. 41	141 S. p. 68
9 S. p. 3	66 S. p. 41	142 S. p. 68
10 S. p. 3	68 S. p. 41	143 S. p. 68
11 S. p. 3	75 S. p. 41	144 S. p. 68; S. p. 133
12 S. p. 3	76 S. p. 41 2	145 S. p. 68
13 S. p. 3	85 S. p. 42	146 S. p. 68; S. p. 133
17 S. p. 17	86 S. p. 42	147 S. p. 68
18 = 325	87 S. p. 42	148 S. p. 68
20 = 328, <i>cf. auct. Suppl.</i>	88 S. p. 42	149 = 384
21 S. p. 3	96 S. p. 54; = 335 = 533	152 S. p. 72
23 S. p. 19	97 S. p. 54	153 S. p. 73
23 a p. 120; S. p. 19	100 S. p. 54	154 S. p. 74
29 S. p. 19	101 S. p. 54	155 S. p. 74
30 = 341	102 S. p. 54	156 S. p. 74
31 S. p. 19	103 S. p. 54	157 S. p. 74
33 S. p. 19	108 S. p. 54	158 S. p. 74
34 S. p. 19	110 S. p. 56	159 S. p. 74
34 a S. p. 19	111 S. p. 56	160 S. p. 74
36 S. p. 19	115 S. p. 58	161 S. p. 74
38 S. p. 19	116 S. p. 58	162 S. p. 74
40 S. p. 19	117 S. p. 58	163 S. p. 74
41 = 346	118 S. p. 58	165 = 398
43 S. p. 19	122 S. p. 58	171 = 400
44 S. p. 19; <i>cf. auct. Suppl.</i>	123 S. p. 58	172 = 401
49 S. p. 41	124 S. p. 58	173 = 402
50 = 357	125 S. p. 58	174 S. p. 74
51 S. p. 41	126 S. p. 58	175 S. p. 74 5
54 S. p. 41	128 S. p. 58	176 S. p. 75
55 S. p. 41	129 S. p. 58	181 = 407
57 S. p. 41	130 S. p. 59	186 S. p. 82
60 S. p. 41	132 S. p. 59	193 S. p. 91

196 S. p. 91
 197 = 432
 198 S. p. 91
 216 S. p. 97
 217 p. 120
 218 p. 120
 219 p. 120; S. p. 97
 221 S. p. 97
 222 S. p. 97
 223 S. p. 97
 226 S. p. 97
 228 S. p. 97
 230 p. 120
 240 S. p. 97
 245 S. p. 97
 247 S. p. 97
 248 S. p. 97
 250 S. p. 97
 251 S. p. 97
 252 S. p. 97
 254 S. p. 97
 255 S. p. 97
 258 S. p. 97
 260 p. 120
 261 S. p. 98
 262 = 485
 264 S. p. 98
 266 S. p. 98
 272 S. p. 98

276 S. p. 98
 281 S. p. 98
 285 S. p. 98
 286 S. p. 98
 289 S. p. 56
 290 = 457
 291 = 456
 292 = 454
 314 S. p. 133
 325 = 18
 328 = 20; *cf. auct. Suppl.*
 335 = 96 = 533
 341 = 30 (*non* 12) *cf. auct. Suppl.*
 346 = 41
 349 = 15*
 350 S. p. 133
 351 S. p. 133
 357 = 50
 364 *cf. auct. Suppl.*
 389 = 149
 391 = 73*
 395 *cf. auct. Suppl.*
 397 = 72*; S. p. 133
 398 = 165
 400 = 171
 401 = 172
 402 = 173
 407 = 181; *cf. auct. Suppl.*
pro 412 *scribe* 411

pro 413 *scribe* 412
 413 *cf. auct. Suppl.*
 432 = 197
 452 *scribe* 451^a
 453 *scribe* 451^b
 454 = 292
 456 = 291
 457 = 290
 464 *cf. auct. Suppl.*
 466 *cf. auct. Suppl.*
 472 *cf. auct. Suppl.*
 484 *cf. auct. Suppl.*
 485 = 262
 508 *cf. auct. Suppl.*
 522 *cf. auct. Suppl.*
 533 = 96 = 335

FALSAE

1* *cf. auct. Suppl.*
 7* *cf. auct. Suppl.*
 13* *genuina, cf. auct. Suppl.*
 15* = 349
 19* *cf. auct. Suppl.*
 20* *cf. auct. Suppl.*
 37* Iberica MLI u. LIII
 72* = 397
 73* = 391
 80* *cf. auct. Suppl.*
 88* *cf. auct. Suppl.*

CN Hübner, Emil.
753 Inscriptiones Hispaniae
S7H8 christiana
Suppl.

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
